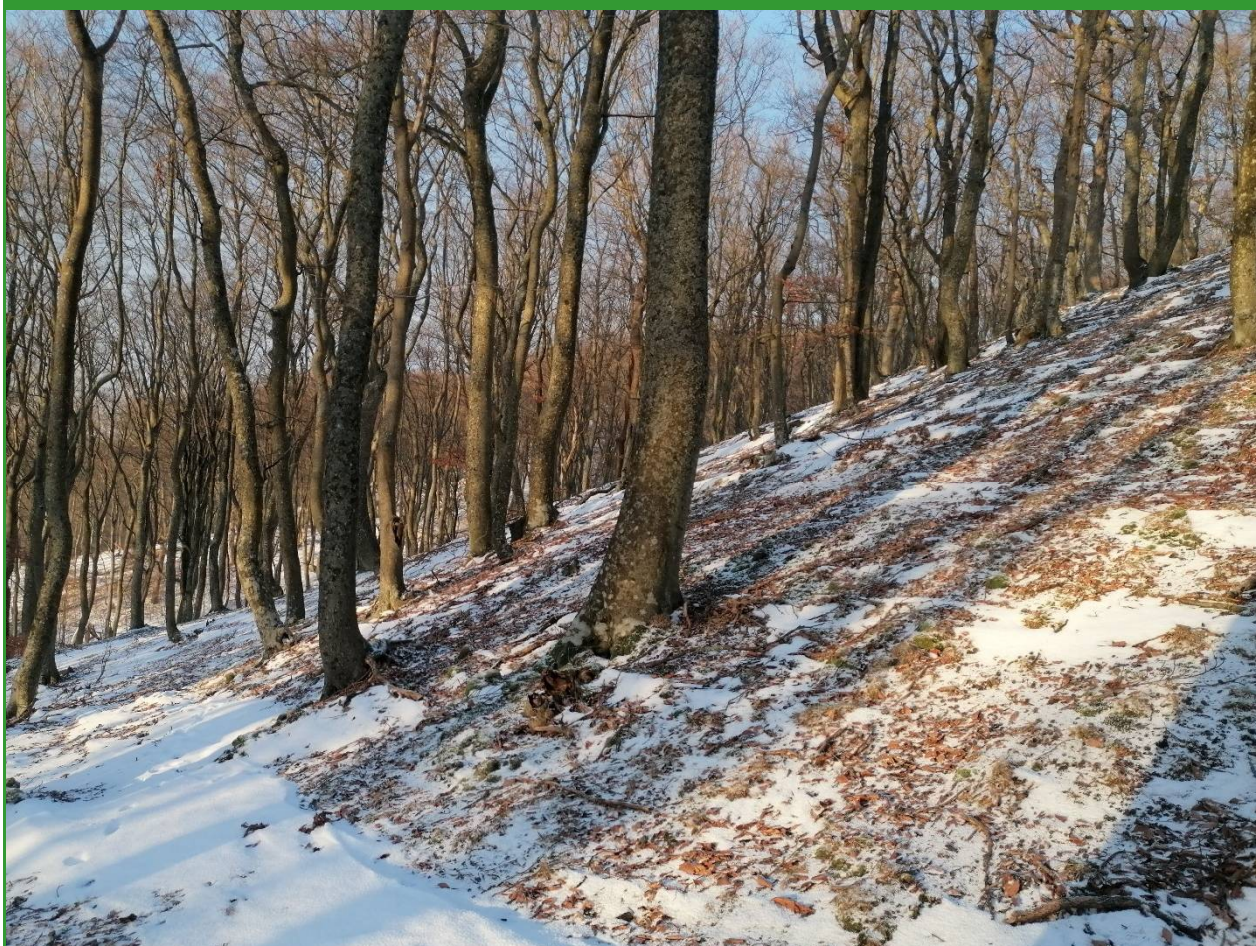

**REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W GDAŃSKU**

**PLAN URZĄDZENIA LASU
PROGRAM OCHRONY PRZYRODY
NA LATA 2025-2034
DLA NADLEŚNICTWA WEJHEROWO**

FOT. M. KAPLARNY

SPIS TREŚCI:

1	WSTĘP.....	7
2	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA.....	10
2.1	Położenie administracyjne Nadleśnictwa.....	10
2.2	Miejsce i rola w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu i kraju	12
2.2.1	<i>Dane ogólne.....</i>	12
2.2.2	<i>Porównanie wybranych cech taksacyjnych</i>	13
2.3	Kompleksy leśne	15
2.4	Podział przyrodniczo-leśny i geograficzny Nadleśnictwa.....	15
2.4.1	<i>Regionalizacja przyrodniczo-leśna</i>	15
2.4.2	<i>Regionalizacja fizyczno - geograficzna.....</i>	18
2.4.3	<i>Regiony geobotaniczne</i>	22
2.4.4	<i>Potencjalna roślinność naturalna</i>	23
2.5	Klimat obszaru Nadleśnictwa	24
3	FORMY OCHRONY PRZYRODY	30
3.1	Formy ochrony przyrody - zestawienie.....	30
3.2	Obszary Europejskiej Sieci Natura 2000.....	33
3.2.1	<i>PLH220063 Bielawa i Bory Bażynowe</i>	43
3.2.2	<i>PLB220010 Bielawskie Błota.....</i>	45
3.2.3	<i>PLH220072 Kaszubskie Klify</i>	46
3.2.4	<i>PLH220099 Opalińskie Buczyny</i>	47
3.2.5	<i>PLH220019 Orle.....</i>	48
3.2.6	<i>PLH 220021 Piaśnickie Łąki.....</i>	49
3.2.7	<i>PLB 220007 Puszcza Darżłubska</i>	49
3.2.8	<i>PLH 220029 Trzy Młyny.....</i>	51
3.2.9	<i>PLH220054 Widowo.....</i>	53
3.2.10	<i>PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski.....</i>	54
3.2.11	<i>PLB220005 Zatoka Pucka</i>	56
3.2.12	<i>PLB990002 Przybrzeżne Wody Bałtyku</i>	56
3.2.13	<i>Nakładanie się ostoji Natura 2000 z innymi obszarowymi formami ochrony przyrody</i>	57
3.3	Rezerваты przyrody	57
3.3.1	<i>Rezerwat przyrody Bielawa</i>	66
3.3.2	<i>Rezerwat przyrody Darżłubskie Buki</i>	67
3.3.3	<i>Rezerwat przyrody Helskie Wydmy.....</i>	68
3.3.4	<i>Rezerwat przyrody Piaśnickie Łąki</i>	70

3.3.5	Rezerwat przyrody Widowo	72
3.3.6	Rezerwat przyrody Zielone	74
3.3.7	Rezerwat przyrody Źródłiska Czarnej Wody	76
3.3.8	Rezerваты przyrody zlokalizowane w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa na gruntach	78
	poza zarządem Lasów Państwowych	78
3.3.8.1	Rezerwat przyrody Beka	78
3.3.8.2	Rezerwat przyrody Dolina Chłapowska	78
3.3.8.3	Rezerwat przyrody Przylądek Rozewski	78
3.3.8.4	Rezerwat przyrody Słone Łąki	79
3.4	Parki krajobrazowe	79
3.4.1	Nadmorski Park Krajobrazowy	79
3.5	Obszary chronionego krajobrazu	82
3.5.1	OChK Nadmorski	83
3.5.2	OChK Puszczy Darżlubskiej	84
3.5.3	OChK Pradoliny Redy - Łeby	85
3.5.4	OChK Bielawski	86
3.5.5	OChK Doliny Rzeki Płutnicy	86
3.6	Pomniki przyrody	87
3.7	Stanowiska dokumentacyjne	99
3.8	Zespoły przyrodniczo - krajobrazowe	100
3.9	Użytki ekologiczne	101
3.10	Chronione i zagrożone gatunki roślin, zwierząt i grzybów	105
3.11	Strefy ochrony zwierząt	106
3.12	Projektowane i proponowane formy ochrony przyrody	108
4	WALORY PRZYRODNICZO-LEŚNE	110
4.1	Fizjografia Nadleśnictwa Wejherowo	110
4.1.1	Hydrografia	114
4.2	Ekosystemy wodno-błotne	117
4.3	Mała retencja	119
4.4	Siedliska przyrodnicze Natura 2000	122
4.5.1	Bogactwo gatunkowe	125
4.5.2	Struktura pionowa	129
4.5.3	Pochodzenie	130
4.5.4	Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z warunkami siedliskowymi	131
4.5.5	Formy aktualnego stanu siedliska	134
4.5.6	Formy degeneracji ekosystemu leśnego	139

4.5.6.1	Borowacenie (pinetyzacja)	139
4.5.6.2	Monotypizacja (ujednolicenie składu gatunkowego i wiekowego)	141
4.5.6.3	Neofityzacja	142
4.5.7	Drzewostany ponad 100 - letnie	143
4.5.8	Lasy ochronne – kategorie ochronności	144
4.5.9	Martwe drewno w lesie	146
5	WALORY HISTORYCZNO-KULTUROWE	149
5.1	Stanowiska archeologiczne	149
5.2	Miejsca kultu i pamięci	153
5.4	Park kulturowy Osada Łowców Fok	156
5.4	Obiekty zabytkowe	158
6	ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	158
6.1	Zagrożenia abiotyczne	160
6.1.1	Szkody powodowane przez czynniki klimatyczne	160
6.1.2	Pożary	160
6.2	Zagrożenia biotyczne	163
6.2.1	Owady	163
6.2.2	Szkody powodowane przez ssaki	165
6.2.3	Szkody powodowane przez patogeniczne grzyby	167
6.3	Zagrożenia antropogeniczne	167
6.3.1	Stan i zanieczyszczenie powietrza	167
6.3.2	Stan i zanieczyszczenie wód	171
6.3.3	Inne zniekształcenia i zagrożenia środowiska leśnego	174
7	TURYSTYKA I EDUKACJA PRZYRODNICZA	174
7.1	Turystyka	174
7.2	Edukacja przyrodnicza	179
8	PLAN DZIAŁAŃ	182
8.1	Ogólne wytyczne i zalecenia prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej	182
8.1.1	Podział na gospodarstwa	184
8.1.2	Wytyczne w zakresie planowania hodowlanego	185
8.2	Ochrona różnorodności biologicznej	189
8.3	Kształtowanie stref ekotonowych	190
8.4	Kształtowanie stosunków wodnych	191
8.5	Postępowanie w obiektach objętych różnymi formami ochrony	192

8.6	Metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków	211
8.7	Ochrona siedlisk przyrodniczych	212
8.7.1	<i>Zalecenia ochronne w stosunku do leśnych siedlisk przyrodniczych</i>	<i>212</i>
8.7.2	<i>Zalecenia ochronne w stosunku do nieleśnych siedlisk przyrodniczych.....</i>	<i>214</i>
9	LITERATURA	215
10	SPIS RYCIN	217
11	SPIS FOTOGRAFII	218
12	SPIS TABEL.....	219
13	KRONIKA	222

1 WSTĘP

Ochrona przyrody to zespół działań mających na celu zachowanie, zrównoważone użytkowanie, właściwe wykorzystywanie oraz odnawianie zasobów i składników przyrody, szczególnie dziko występujących gatunków roślin i zwierząt oraz kompleksów przyrodniczych i ekosystemów. Podstawą do planowania i wykonywania działań z zakresu ochrony przyrody jest rozpoznanie i ocena walorów przyrodniczych.

„Program Ochrony Przyrody” dla Nadleśnictwa Wejherowo został sporządzony zgodnie z „Instrukcją sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie” – dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa.

Program jest integralną częścią „Planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Wejherowo” opracowanego według stanu na 01.01.2025 roku.

Szczegółowe cele „Programu Ochrony Przyrody” to:

- zinwentaryzowanie i przedstawienie walorów przyrodniczych terenu Nadleśnictwa Wejherowo oraz zagrożeń dla przyrody,
- poprawa warunków ochrony zasobów przyrodniczych ekosystemów leśnych oraz zachowanie różnorodności biologicznej,
- doskonalenie gospodarki leśnej i sprawowania ochrony przyrody z pełnym wykorzystaniem prac glebowo-siedliskowych,
- ochrona obiektów kultury materialnej w lasach,
- wskazanie kolejnych obiektów do objęcia szczególnymi formami ochrony,
- przedstawienie planu działania, którego realizacja umożliwi zachowanie oraz wzrost walorów przyrodniczych terenu Nadleśnictwa,
- umożliwienie wykonania w przyszłości szeregu analiz porównawczych wybranych charakterystyk stanu lasu,
- omówienie zasad gospodarowania na Obszarach Natura 2000

„Program Ochrony Przyrody” powstał w oparciu o dostępne akty prawne (ustawy, rozporządzenia, Dyrektywy UE, Konwencje międzynarodowe), dokumenty planistyczne i instrukcje. Są to przede wszystkim:

1. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336),
2. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2024 poz. 54),
3. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112), dalej *ustawa OOS*,
4. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. 2024 poz. 530),
5. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. 2024 poz. 82),

6. Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2019 r. w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie Komisji Europejskiej dokumentu "Lista zmian w sieci obszarów Natura 2000" (M. P. z 2019 r. poz. 1179),
7. Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia „Polityki ekologicznej państwa 2030 - strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” (M. P. z 2019 r. poz. 794),
8. Uchwała nr 5 Rady Ministrów z dnia 5 stycznia 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie Komisji Europejskiej dokumentu "Lista zmian w sieci obszarów Natura 2000" (M. P. z 2021 r. poz. 45),
9. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz.U. 2023 poz. 672),
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j.: Dz.U. z 2014 r., poz. 1713),
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2022 poz. 2380)
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014 r. poz. 1409),
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1408),
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133 z późn. zm.)
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 30 marca 2005 roku w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz.U. z 2005 r. Nr 60, poz.533),
16. Zarządzenie nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie "Instrukcji urządzania lasu"
17. Operat Siedliskowy, Nadleśnictwo Wejherowo, stan na 01.01.2013 r., wykonany w BULiGL O/Gdynia,
18. Strategia ochrony obszarów wodno-błotnych w Polsce wraz z planem działań na lata 2006-2013, zatwierdzonej przez Ministra Środowiska w 2006 r.,
19. Aktualizacja Krajowego Programu Zwiększania Lesistości 2014,
20. Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2024/433 z dnia 2 lutego 2024 r. w sprawie przyjęcia siedemnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz.U. L, 2024/433, 19.2.2024),
21. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. UE. L. z 2010 r. Nr 20, str. 7 z późn. zm.) (Dyrektywa Ptasia),
22. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L. z 1992 r. Nr 206, str. 7 z późn. zm.) (Dyrektywa Siedliskowa),
23. Dyrektywa Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE. L. z 2000 r. Nr 327, str. 1 z późn. zm.), zwana w skrócie Dyrektywą Wodną,

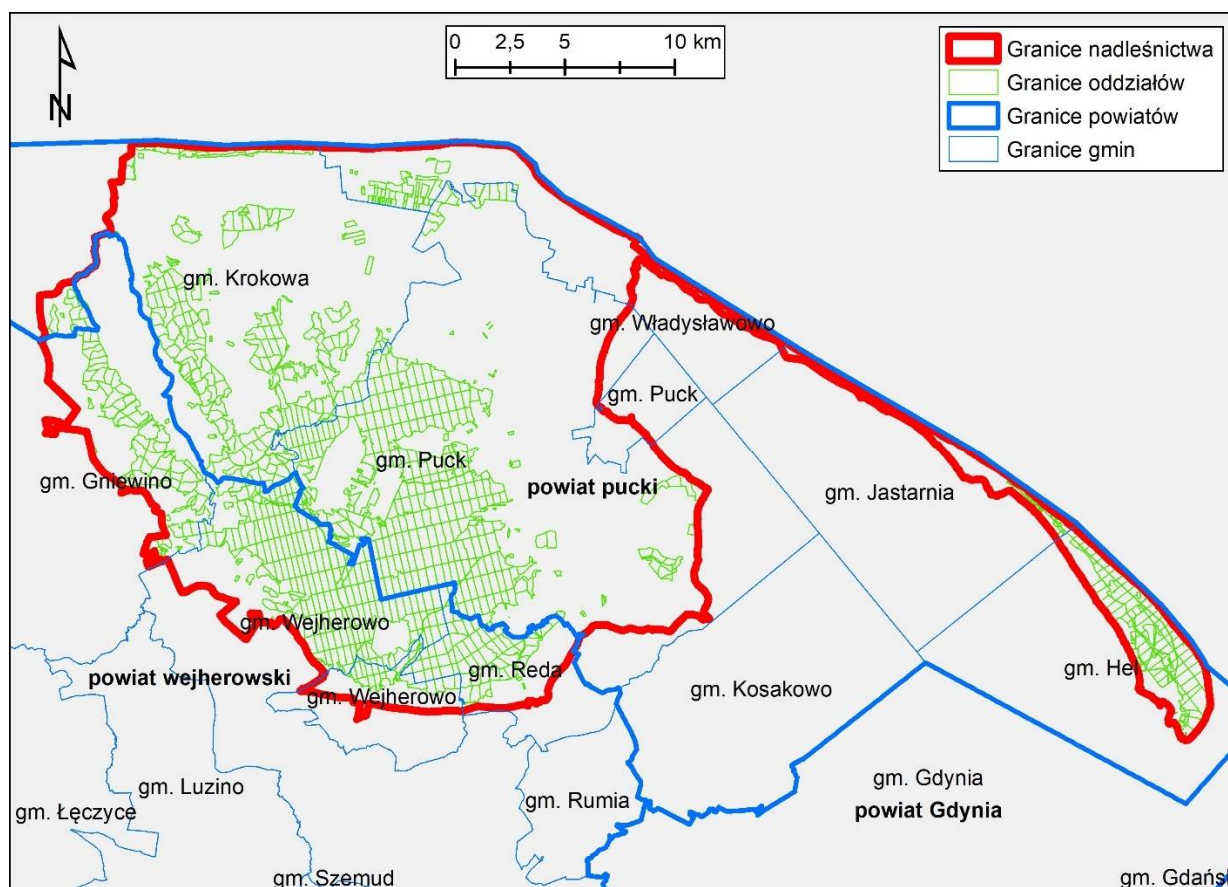
24. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. U. UE. L. z 2001 r. Nr 197, str. 30),
25. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. U. UE. L. z 2012 r. Nr 26, str. 1 z późn. zm.),
26. Dyrektywa Rady 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzanym środowisku naturalnemu (Dz. U. UE. L. z 2004 r. Nr 143, str. 56 z późn. zm.), zwana w skrócie Dyrektywą szkodową,
27. Konwencja o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (Konwencja Waszyngtońska – CITES) ratyfikowana przez Polskę w 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 27, poz. 112 z późn. zm.),
28. Konwencja o różnorodności biologicznej (Konwencja z Rio de Janeiro) ratyfikowana przez Polskę w 1995 roku (Dz. U. z 2002 r. Nr 184, poz. 1532),
29. Konwencja o obszarach wodno-błotnych (Konwencja Ramsarska) ratyfikowana przez Polskę w 1977 r. (Dz. U. z 1978 r. Nr 7, poz. 24 z późn. zm.),
30. Konwencja o ochronie gatunków europejskich dzikich zwierząt i roślin oraz siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) ratyfikowana przez Polskę w 1995 roku (Dz. U. z 1996 r. Nr 58, poz. 263 z późn. zm.);
31. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska) ratyfikowana przez Polskę w 1995 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 2, poz. 17); na podstawie tej konwencji podjęto m.in. porozumienie o ochronie nietoperzy w Europie,
32. Konwencja o ochronie światowego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego (Konwencja Paryska) (Dz. U. z 1978 r. Nr 7, poz. 24 z późn. zm.),

Przy opracowaniu Programu Ochrony Przyrody zostały wykorzystane dane i materiały udostępnione przez Nadleśnictwo Wejherowo, Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Gdańsku, Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Gdańsku, Nadmorski Park Krajobrazowy, a także dane terenowe zweryfikowane przez pracowników BULiGL Oddział w Gdyni oraz informacje zaczerpnięte z literatury regionu.

2 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA

2.1 Położenie administracyjne Nadleśnictwa

Obszar Nadleśnictwa znajduje się w północnej części województwa pomorskiego na terenach powiatów puckiego i wejherowskiego. Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Wejherowo położone są w zasięgu gmin: Gmina Miejska Puck, Hel, Jastarnia, Krokowa, Puck, Władysławowo (powiat pucki), Gmina Miejska Wejherowo, Gniewino, Reda, Wejherowo (powiat wejherowski). Położenie na tle podziału administracyjnego przedstawia rycina poniżej.

Ryc. 1 Położenie administracyjne Nadleśnictwa Wejherowo (źródło: BULiGL Gdynia/Nadleśnictwo Wejherowo)

Siedziba nadleśnictwa mieści się w Wejherowie przy **ul. Sobieskiego 247B, 84-200 Wejherowo** tel./fax. **(58) 672 98 10/(58) 672 98 00** , e-mail **wejherowo@gdansk.lasy.gov.pl**.

Grunty Skarbu Państwa znajdujące się w zarządzie Nadleśnictwa wynoszą **20 326,68¹** ha, zaś powierzchnia leśna (grunty zalesione i niezalesione) oraz związana z gospodarką leśną wynosi **19 831,83** ha. Grunty nieleśne w zarządzie Nadleśnictwa zajmują **494,85¹** ha. Zestawienie powierzchni lasów Nadleśnictwa przedstawia tabela poniżej.

Fot. 1 Siedziba Nadleśnictwa Wejherowo (fot. Nadleśnictwo Wejherowo)

Tabela 1 Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa Wejherowo z podziałem na obręb (stan na 01.01.2025r.)

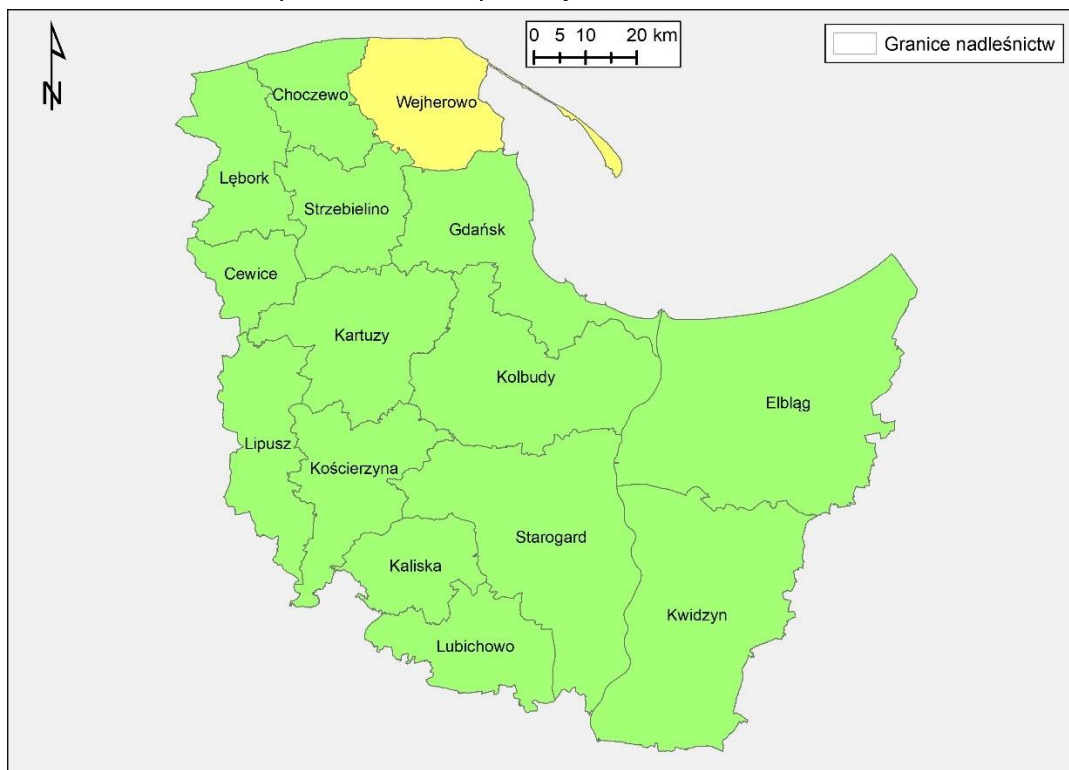
Załącznik 1. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa Wejherowo z podziałem na obręby (stan na 01.01.2021 r.)							
Nr	Obręb	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem
		Zalesione	Niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem		
		Powierzchnia [ha]					
1	Darżlubie	7 325,4449	117,7602	204,0764	7 647,2815	254,3470	7 901,6285
		7 325,49	117,77	204,18	7 647,44	254,67	7 902,11
2	Kolkowo	5 949,6968	38,0208	148,0899	6 135,8075	139,6906	6 275,4981
		5 949,63	37,99	147,94	6 135,56	139,78	6 275,34
3	Wejherowo	5 839,0427	21,7865	187,9520	6 048,7812	99,8461	6 148,6273
		5 839,04	21,78	188,01	6 048,83	100,40	6 149,23
Ogółem Nadleśnictwo		19 114,1844	177,5675	540,1183	19 831,8702	493,8837	20 325,7539
		19 114,16	177,54	540,13	19 831,83	494,85 ¹	20 326,68 ¹

¹ Powierzchnia zawiera grunty w współwłasności 0,77 ha.

2.2 Miejsce i rola w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu i kraju

2.2.1 Dane ogólne

Nadleśnictwo Wejherowo położone jest w północnej części Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku. Rozpoczynając od zachodu graniczy ono z Nadleśnictwem Choczewo, od południowego zachodu z Nadleśnictwem Strzebielino, od południa z Nadleśnictwem Gdańsk, natomiast od wschodu i północy z Zatoką Gdańską i Morzem Bałtyckim. Pomiedzy lasami Nadleśnictwa Wejherowo a Zatoką Gdańską i Morzem Bałtyckim znajduje się wąski pas lasów pod nadzorem Urzędu Morskiego w Gdyni (GUM). Położenie Nadleśnictwa Wejherowo na tle innych jednostek RDLP w Gdańsku przedstawiono poniżej.

Ryc. 2 Nadleśnictwo Wejherowo na tle innych jednostek organizacyjnych Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku (źródło: BULiGL O/Gdynia)

Najdalej wysunięte punkty granicy zasięgu Nadleśnictwa Wejherowo przedstawiają się następująco:

Tabela 2 Punkty skrajne zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Wejherowo

	szerokość	długość
północ	54° 49' 9,998"	18° 17' 9,486"
wschód	54° 45' 28,117"	18° 0' 18,555"
południe	54° 35' 35,956"	18° 48' 32,487"
zachód	54° 40' 29,342"	18° 9' 9,998"

2.2.2 Porównanie wybranych cech taksacyjnych

Średni wiek drzewostanów Nadleśnictwa Wejherowo wynosi 82 lata i jest wyższy o 13 lat od średniego wieku drzewostanów w RDLP Gdańsk i wyższy o 19 lat od średniego wieku drzewostanów w Lasach Państwowych.

Przeciętna zasobność drzewostanów jest wyższa w stosunku do RDLP o 38 m³/ha, a w stosunku do PGL LP o 40 m³/ha.

Przeciętny przyrost w Nadleśnictwie jest wyższy od przeciętnego przyrostu w RDLP i PGL LP, kolejno o 0,8 m³/ha i 0,2 m³/ha.

Siedliska borowe mają mniejszy udział w stosunku do RDLP o 13,1% i w stosunku do PGL LP o 20,1%.

Również udział gatunków iglastych jest niższy: o 5,6% w stosunku do RDLP i o 10,3% w porównaniu do Lasów Państwowych.

Na przestrzeni ostatnich lat wzrosły w Nadleśnictwie: średni wiek – o 4 lata, i przeciętna zasobność – o 8 m³/ha. Przeciętny przyrost nie zmienił się. Zmalał udział siedlisk borowych – o 0,4% oraz udział gatunków iglastych – o 0,9%.

Tabela 3 Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów Nadleśnictwa Wejherowo w latach 2015 i 2025

Obszar	Średni wiek (lat)		Przeciętna zasobność (m ³ /ha)		Przeciętny przyrost (m ³ /ha)		Udział siedlisk borowych [%]		Udział gatunków iglastych [%]	
	2015	2025	2015	2025	2015	2025	2015	2025	2015	2025
Obręb Darżlubie	79	84	280	294	6,9	7,0	35,0	33,6	61,6	59,0
Obręb Kolkowo	75	80	314	320	7,0	7,0	28,7	28,9	60,6	60,9
Obręb Wejherowo	79	81	320	319	7,2	7,0	24,2	24,4	57,9	58,1
Nadleśnictwo Wejherowo	78	82	302	310	7,0	7,0	29,8	29,4	60,2	59,3
RDLP Gdańsk*	68	69	266	272	6,5	6,2	43,0	42,5	67,3	64,9
PGL Lasy Państwowe*	62	63	262	270	6,8	6,8	50,6	49,5	71,5	69,6

* Dane według aktualizacji zestawień BDL dla stanu na 1.01.2015 i 1.01.2025 r.

Tabela 4 Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w ramach grup funkcji lasu.

Obiekt, nazwa: obrębu, nadleśnictwa	Grupa funkcji / nazwa rezerwatu	Średni wiek [lat]	Średnia zasobność [m ³ /ha]	Przeciętny przyrost [m ³ /ha]	Udział siedlisk borowych (%)	Udział gatunków iglastych(%)
Rezerwaty	Bielawa	57	348,4	6,1	98,8	97,9
	Źródłiska Czarnej Wody	102	523,5	5,1		17,9
	Darżlubskie Buki	190	630,0	3,3		
	Helskie Wydmwy	131	160,6	1,2	100,0	100,0
	Piaśnickie Łąki	92	351,4	3,8	52,9	70,7
	Widowo	125	363,1	2,9	30,4	74,0
	Zielone	105	351,2	3,3	39,5	92,1
	Razem	101	389,4	3,9	54,4	68,1
1. DARŻLUBIE	Lasy glebochronne	106	221,2	2,1	80,6	88,3
	Lasy wodochronne	76	273,9	3,6	64,2	62,1
	Lasy cenne fragm. przyrody	89	388,3	4,4		35,2
	Lasy w miastach i wokół miast	89	267,6	3,0	42,9	63,1
	Lasy stałe pow. badań. i dośw.	57	269,2	4,7	5,5	9,6
	Razem lasy ochronne	88	282,4	3,2	42,5	63,5
	Lasy gospodarcze	72	315,7	4,4	6,3	46,1
	Lasy rezerwatowe	98	403,4	4,1	60,4	64,5
	Razem obręb	84	294,4	3,5	33,6	59,0
2. KOLKOWO	Lasy glebochronne	89	352,1	4,0	6,6	44,5
	Lasy wodochronne	79	355,0	4,5	14,0	42,6
	Lasy cenne fragm. przyrody	139	221,0	1,6	100,0	100,0
	Lasy w miastach i wokół miast	75	301,7	4,0	58,9	82,0
	Lasy nasienne	126	405,2	3,2		
	Razem lasy ochronne	83	329,5	4,0	33,3	62,7
	Lasy gospodarcze	72	296,6	4,1	17,6	55,6
	Lasy rezerwatowe	109	356,4	3,3	40,4	76,4
	Razem obręb	80	320,5	4,0	28,9	60,9
3. WEJHEROWO	Lasy glebochronne	100	405,3	4,1	1,6	36,8
	Lasy wodochronne	77	321,9	4,2	45,7	51,3
	Lasy cenne fragm. przyrody	54	322,0	6,0		100,0
	Lasy w miastach i wokół miast	81	319,2	3,9	24,4	58,1
	Lasy nasienne	117	544,6	4,7		
	Lasy ostoje zwierząt	92	298,1	3,2	10,8	26,7
	Razem lasy ochronne	81	319,2	3,9	24,4	58,1
	Lasy gospodarcze					
	Razem obręb	81	319,2	3,9	24,4	58,1
Nadleśnictwo	Lasy glebochronne	98	294,7	3,0	41,3	64,6
	Lasy wodochronne	77	308,9	4,0	46,3	54,0
	Lasy cenne fragm. przyrody	89	387,0	4,3	0,2	36,3
	Lasy w miastach i wokół miast	83	298,9	3,6	36,7	64,0
	Lasy stałe pow. badań. i dośw.	57	269,2	4,7	5,5	9,6
	Lasy nasienne	124	440,1	3,5		
	Lasy ostoje zwierząt	92	298,1	3,2	10,8	26,7
	Razem lasy ochronne	84	309,4	3,7	33,1	61,2
	Lasy gospodarcze	72	306,7	4,3	11,6	50,6
	Razem Nadleśnictwo bez rezerwatów	83	301,4	3,6	33,1	59,8
	Razem Nadleśnictwo	82	310,1	3,8	29,4	59,3

2.3 Kompleksy leśne

Jako kompleks leśny potraktowano zwarty obszar gruntów leśnych w zarządzie Nadleśnictwa (zalesionych i niezalesionych, związanych z gospodarką leśną oraz nieleśnych), niepodzielony obszarami bezleśnymi. Przyjęto również, że elementy liniowe, takie jak rzeki, drogi, linie kolejowe, itp. o szerokości do ok. 30 m położone między gruntami leśnymi nie dzielą kompleksów leśnych.

Przez tereny Nadleśnictwa przebiegają na znacznej długości, niebędące w stanie posiadania, drogi publiczne oraz rzeki.

Grunty Nadleśnictwa składają się z 96 kompleksów, dwa największe kompleksy poprzecinane są drogami publicznymi, rzekami i dawnymi torami kolejowymi. Pozostałe kompleksy położone są w mniejszej lub większej odległości od kompleksów głównych.

Tabela 5 Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa kompleksami

Wielkość kompleksu [ha]	Nadleśnictwo	
	[szt.]	[ha]
do 1,00	23	7,52
1,01 - 5,00	37	90,71
5,01 - 10,00	11	82,80
10,01 - 50,00	10	217,94
50,01 - 100,00	5	335,24
100,01 - 500,00	8	1658,41
500,01 - 1000,00	0	0
1000,01 - 2000,00	1	1543,92
powyżej 2000,00	1	16390,14
Razem	96	20326,68

Wśród gruntów Nadleśnictwa znajduje się nieznaczna ilość enklaw obcych gruntów. Małe enklawy stanowią najczęściej zaniedbane grunty rolne, odłogi, zadrzewienia, rzadziej zabudowania.

Ogólnie można stwierdzić, że granice Nadleśnictwa charakteryzują się wielką nieregularnością, dość dużą ilością kompleksów i półenklaw, niekiedy głęboko wcinających się w obszary leśne.

2.4 Podział przyrodniczo-leśny i geograficzny Nadleśnictwa

2.4.1 Regionalizacja przyrodniczo-leśna

Regionalizacja przyrodniczo-leśna przedstawia zróżnicowanie warunków ekologicznych wzrostu i rozwoju roślinności, ze szczególnym uwzględnieniem ekosystemów leśnych. Zasady Hodowli Lasu (2012) uwzględniają ten podział, co pozwala na właściwe wykorzystanie elementów różnicujących dane mezoregiony dla potrzeb prowadzenia hodowli i zarządzania lasu. Teren nadleśnictwa położony jest w pierwszej bałtyckiej krainie przyrodniczo – leśnej. Zgodnie z najnowszym podziałem nie wyodrębnia się dzielnic przyrodniczo – leśnych. Nadleśnictwo Wejherowo leży na terenie czterech mezoregionów opisanych poniżej (Zielony i in. 2012).

Podział Nadleśnictwa Wejherowo na mezoregiony przyrodniczo-leśne wygląda następująco:

Kraina: I Bałtycka**Mezoregion: 17.** Wysoczyzny Żarnowieckiej**Mezoregion: 2.** Wybrzeża Słowińskiego**Mezoregion: 16.** Pradoliny Redy i Łeby**Mezoregion: 13.** Mierzei Helskiej**Kraina I Bałtycka**

Mezoregion Wysoczyzny Żarnowieckiej I.17 „Powierzchnia ogólna mezoregionu wynosi 1051 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 40%. Dominują krajobrazy naturalne glacialne pagórkowate. Nieliczne są natomiast krajobrazy zalewowych den dolin – akumulacyjne. Obszar mezoregionu stanowi wysoczyznę, utworzoną z kilku małych obszarów morenowych (kępy: Swarzewska, Pucka, Oksywska, Redłowska), oddzielonych od siebie rynnami polodowcowymi, częściowo zajętych przez jeziora. Przeważają utwory geologiczne plejstoceny: gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe zlodowacenia północnopolskiego. Znacznie mniej jest piasków i żwirów sandrowych, zlokalizowanych głównie na południowy wschód od Jeziora Żarnowieckiego. Na północ od Łęborka znajdują się niewielkie obszary iłó, mułków i piasków zastoiskowych. Dominują krajobrazy roślinne buczyn pomorskich oraz rzadziej buczyn i ubogich dąbrów w odmianie pomorskiej. Lesistość mezoregionu jest duża i wynosi 39%. Lasy tworzą małe i średnie kompleksy (Puszcza Wierzchucińska i Puszcza Darżlubska), z których największe położone są w części środkowej mezoregionu. Zajmują około 407 km², z czego 95% jest w zarządzie RDLP w Gdańsku - nadleśnictwa: Łębork – cz. centralna, Choczewo – cz. pld., Wejherowo – bez cz. ptn., Strzebielino – cz. ptn.-zach. (Zielony R., Kliczkowska A., 2012: Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010, CILP, Warszawa).

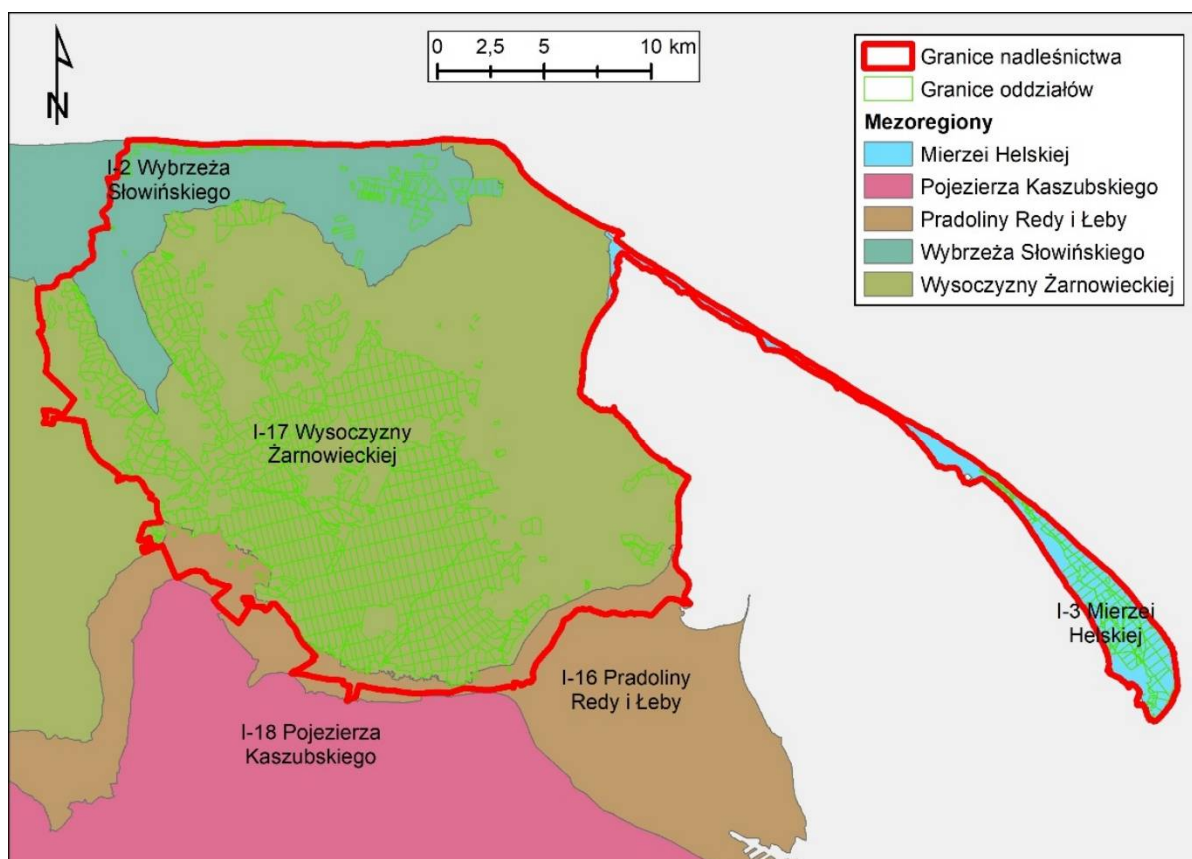
Mezoregion Wybrzeża Słowińskiego I.2 „W jego granicach jest pas pobraża Bałtyku od okolic Koszalina po przylądek Rozewie, wraz z występującymi tam jeziorami: Jamno, Bukowo, Kopań, Wicko, Gardno i Łebsko. Powierzchnia mezoregionu wynosi 942 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 39%. Przeważają krajobrazy naturalne równin bagiennych – akumulacyjne, oraz zalewowych den dolin – akumulacyjne. Mniejsze obszary zajmują krajobrazy nizinne, głównie fluwioglacjalne równinne i faliste oraz glacialne pagórkowate. Miejscami spotykane są także krajobrazy eoliczne pagórkowate i wzgórzowe. W strefie brzegowej Bałtyku przeważają procesy akumulacji rzecznej, morskiej i eolicznej, a więc na obszarze mezoregionu dominują holocenyjskie piaski, żwiry, mady rzeczne, torfy i namuły, a miejscami występują też piaski, mułki, ły i gytie jeziorne oraz mułki, piaski i żwiry morskie. Wzdłuż wybrzeża ciągnie się wąski pas piasków eolicznych, lokalnie w wydmach. Na małych powierzchniach występują utwory plejstocenyjskie – piaski sandrowe zlodowacenia północnopolskiego oraz – w okolicach Władysławowa – piaski i żwiry stożków napływowych. Najczęstszym krajobrazem roślinnym jest krajobraz nadmorskich borów sosnowych, rzadziej – olsowy, a nielicznie – buczyn pomorskich, które miejscami pojawiają

się w podwariancie z dużym udziałem łągów jesionowo-olszowych i olsów. Lesistość mezoregionu wynosi 29%. Lasy tworzą kompleksy o średniej wielkości; zajmują około 274 km², z czego 68% jest w zarządzie RDLP w Szczecinku (nadleśnictwa: Karnieszewice – cz. płn., Sławno – cz. płn.-zach., Ustka – cz. płn., Damnica – cz. płn.) oraz RDLP w Gdańsku - nadleśnictwa: Lębork – cz. płn., Choczewo – cz. płn., i Wejherowo – cz. płn.-zach. (Zielony R., Kliczkowska A., 2012: Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010, CILP, Warszawa).

Mezoregion Pradoliny Redy i Łeby I.16 „Mezoregion obejmuje doliny rzek Redy i Łeby, znajdujące się na pograniczu Wysoczyzny Żarnowieckiej na północy, Pojezierza Kaszubskiego na południu oraz Wysoczyzny Damnickiej, położonej w granicach mezoregionu Równiny Słupskiej (I.11), na zachodzie. Szerokość mezoregionu kształtuje się od 1 km (w rejonie Redy) do 7 km (w rejonie Wicka), a długość ponad 85 km (mierzona od okolic jeziora Wicko na północy do okolic Redy na wschodzie). Powierzchnia ogólna mezoregionu wynosi 354 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 14%. Dominują krajobrazy naturalne zalewowych den dolin – akumulacyjne, z niewielkimi płacami równin bagiennych – akumulacyjnych. Tylko w nielicznych miejscach wzniesień występują krajobrazy glacialne pagórkowate. Pradolinę, którą odpływały wody w okresie zanikania na terenie Polski ostatniego zlodowacenia, wypełniają holocenyjskie piaski, żwiry, mady rzeczne, torfy i namuły. Mniej liczne są piaski, mułki, iły i gytie jeziorne oraz wyspowo zaznaczające się mułki, piaski i żwiry morskie. Utwory plejstocenyjskie zajmują ok. 30% powierzchni; wśród nich znajdują się piaski i żwiry sandrowe zlodowacenia północnopolskiego, które występują w części środkowej mezoregionu (Nadl. Strzebielino), oraz gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe – zlokalizowane na północ od Gdyni. Przeważającymi krajobrazami roślinnymi są łągi jesionowo-olszowe oraz olsy. Rzadko spotyka się buczyny i ubogie dąbrowy w odmianie pomorskiej. Lesistość mezoregionu jest mała i wynosi 13%. Lasy tworzą niewielkie kompleksy; zajmują około 47 km², z czego 91% jest w zarządzie LP. Kształt mezoregionu jest wąski i wydłużony, w jego granicach znajdują się małe obszary w zarządzie RDLP w Szczecinku (Nadleśnictwo Damnica) i RDLP w Gdańsku - nadleśnictwa: Lębork, Strzebielino, Wejherowo i Gdańsk (Zielony R., Kliczkowska A., 2012: Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010, CILP, Warszawa).

Mezoregion Mierzei Helskiej I.13 „Mezoregion w granicach Bałtyckiej krainy przyrodniczo-leśnej. Jest wąskim półwyspem o powierzchni ogólnej 33 km², gdzie lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 76% pow. Występują tam wyłącznie eoliczne pagórkowate krajobrazy naturalne. Półwysep powstał wskutek działania fal morskich i wiatrów usypujących wydmy (obecnie zalesione). Tworzą go piaski eoliczne, lokalnie w wydmach z fragmentami holocenyjskich mułków, piasków i żwirów morskich. Krajobrazem roślinnym na tym terenie są nadmorskie bory sosnowe. Lesistość mezoregionu wynosi 57%. Lasy zajmują około 19 km², z czego 84% jest w zarządzie RDLP w Gdańsku, (Nadleśnictwo Wejherowo – cz. wschodnia). W Lasach Państwowych dominują siedliska Bśw - 57% i Bs - 32% pow. Gatunkiem panującym w drzewostanach jest sosna, która zajmuje 87% pow. Średni wiek drzewostanów wynosi 93 lat, a miąższość na 1/ha 135 m³. Lasy ochronne zajmują 100% pow. (Zielony R., Kliczkowska A., 2012: Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010, CILP, Warszawa).

Ryc. 3 Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Wejherowo na tle mezoregionów przyrodniczo – leśnych (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo, BULiGL O/Gdynia)

2.4.2 Regionalizacja fizyczno - geograficzna

Regiony fizycznogeograficzne to jednostki wyodrębnione na podstawie cech morfograficznych, morfogenetycznych i geologicznych. Według fizyczno-geograficznego podziału Polski (Richling i in., 2021r.) obszar Nadleśnictwa leży w granicach następujących jednostek:

Prowincja: Niż Środkowoeuropejski (31)

Podprowincja: Pobrzeża Południowobałtyckie (313)

Makroregion: Pobrzeże Koszalińskie (313.4)

Mezoregion: Wybrzeże Słowińskie (313.41)

Mezoregion: Wysoczyzna Choczewska (313.45)

Mezoregion: Pradolina Redy i Łeby (313.46)

Makroregion: Pobrzeże Gdańskie (313.5)

Mezoregion: Pobrzeże Kaszubskie (313.51)

Mezoregion: Mierzeja Helska (313.52)

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Nadleśnictwo Wejherowo znajduje się na obszarze pięciu mezoregionów należących do dwóch makroregionów oraz do jednej podprowincji. W krótkiej charakterystyce mezoregionów posłużono się opracowaniem „Regionalna geografia fizyczna Polski”.

Makroregion: Pobrzeże Koszalińskie (313.4)

Wybrzeże Słowińskie (313.41) obejmuje stosunkowo wąski i rozciągnięty w osi równoleżnikowej teren. Wyróżnia się wyraźnymi granicami morfologicznymi, nawiązującymi do przebiegu doliny Łeby oraz pasa nizin nadmorskich, domkniętych od północy pasem wybrzeża z wałami wydмовymi. Cechą charakterystyczną jest występowanie form rzeźby holoceniowej - rozległych nizin aluwialnych w dolinie Łeby i form akumulacji eolicznej na mierzejach odcinających jeziora Łebsko, Sarbsko i Gardno, z występowaniem wędrujących wydм. Układ forma pokrycia terenu charakteryzuje się pasmowością, odzwierciedlającą warunki przyrodnicze. Od brzegu morza tworzą je piaszczyste plaże, zalesione wydмы, a następnie równiny akumulacji biogenicznej użytkowane głównie jako łąki, ale zajęte również przez jeziora i bagna. W dolinach rzecznych i obniżeniach terenu, z utworów organicznych wytworzyły się gleby torfowe i murszowe. W dolinie Łeby występują mady brunatne. Na piaskach eolicznych i wodnolodowcowych, powstały gleby rdzawe i bielcowe. Pod względem potencjalnej roślinności naturalnej, mezoregion wyróżnia się dominacją łęgów jesionowo - olszowych oraz występowaniem w pasie nadmorskich borów białych na formach wydмовych. Specyficzne jest również lokalne występowanie torfowisk wysokich oraz borów i brzeziny bagiennych w dolinie Łeby.

Wysoczyzna Choczewska (313.45) położona jest we wschodniej części makroregionu. Dominują tu faliste wysoczyzny morenowe, opadające do pradolin i rynien wyraźnymi, porożniętymi erozyjnie krawędziami morfologicznymi o wysokości dochodzącej do 100 m (rynną Jeziora Żarnowieckiego). W części południowej, wzdłuż przebiegu pradoliny Redy-Łeby, występują wzniesienia moren czołowych, osiągające miejscami ponad 160–170 m n.p.m. W powierzchniowej budowie geologicznej występują osady plejstoceniowe z przewagą glin żwółtych. Formy moren czołowych i akumulacji szczelinowej budują piaski i żwiry, z udziałem materiału wodnolodowcowego, a także glin. W południowo-zachodniej części, w rejonie Lęborka, występują iły i mułki zastoiłkowe. Relatywnie niewielkie powierzchnie zajmują piaski i żwiry wodnolodowcowe. W dolinach rzek występują piaski i mułki rzeczne oraz torfy. Dominują tam gleby płowe, płowe zerodowane, rdzawe i brunatne, wytworzone z glin żwółtych oraz piasków i żwirów wodnolodowcowych. Są one wykorzystywane przeważnie jako grunty orne. W mezoregionie występuje kilkanaście małych jezior oraz duże, rynnowe Jezioro Żarnowieckie (14,3 km²), ze zwierciadłem wody położonym na wysokości 1,5 m n.p.m. Pod względem roślinności potencjalnej, region cechuje się zdecydowaną dominacją siedlisk lasów bukowych – zespołów kwaśnej i żyznej buczyny niżowej. Przy granicy północnej i lokalnie w środkowej części jednostki zaznacza się udział siedlisk acydofilnych lasów bukowo-dębowych. Współczesne pokrycie terenu tworzy mozaika przeważających powierzchniowo pól uprawnych, zwykle o charakterze wielkoobszarowym, oraz lasów (ponad 40%), dominujących na północy regionu oraz w jego części południowo-wschodniej. Nieliczne formy ochrony przyrody, głównie rezerваты przyrody i obszary Natura 2000, obejmują głównie tereny leśne.

Pradolina Redy i Łeby (313.46) położona jest w południowo-wschodniej części makroregionu. Region jest jednorodny morfologicznie, obejmując w całości nisko położoną, rozległą formę pradoliny, o charakterystycznym meandrującym przebiegu, z lokalnie zaznaczonymi poziomami terasowymi i stożkami napływowymi. W budowie podłoża występują przede wszystkim młode osady holoceniowe – torfy i namuły torfiaste, z udziałem piasków, żwirów

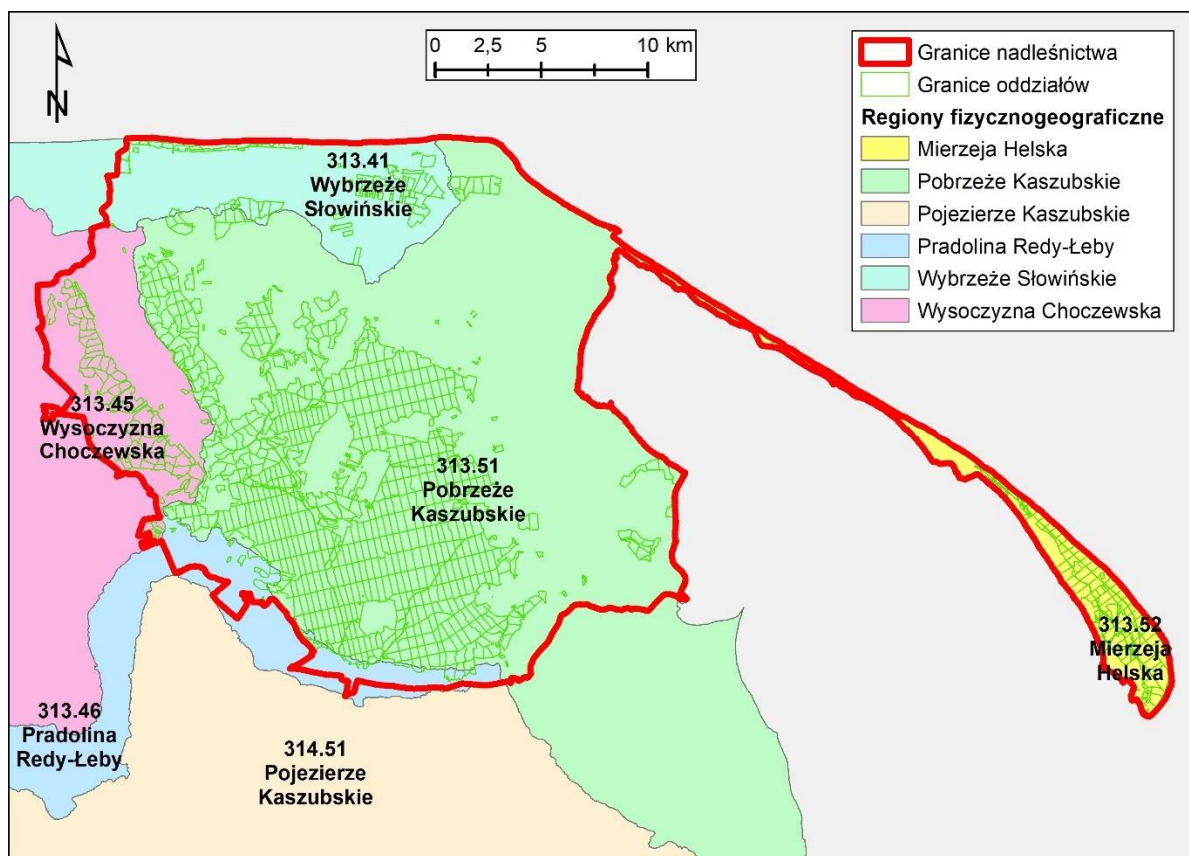
i lokalnie mułków akumulacji rzecznej i wodnolodowcowej, a także piasków stożków napływowych. W dnie pradoliny wykształciły się przeważnie gleby torfowe. W jej wschodniej części występują gleby rdzawe i bielcowe, wytworzone z piasków i żwirów wodnolodowcowych. W obrębie stosunkowo słabo zróżnicowanej roślinności potencjalnej, obszar wyróżnia się zdecydowaną przewagą siedlisk łągów jesionowo-olszowych, a także żyznych postaci suboceanicznych grądów. W dnie zachodniego odcinka pradoliny występują również izolowane siedliska borów bagiennych i torfowisk wysokich, zajęte przez dobrze wykształcone zbiorowiska rzeczywiste zgodne z potencjalnymi.

Makroregion: Pobrzeże Gdańskie (313.5)

Pobrzeże Kaszubskie (313.51) położone jest w północnej części makroregionu. Jego granice są bardzo wyraźnie zarysowane w morfologii terenu. Od strony zachodniej nawiązują do wybitnej formy rynnowej Jeziora Żarnowieckiego, z kolei od południa do równie wyraźnej formy pradoliny Redy-Łeby. Granice północną i wschodnią stanowią wybrzeża Morza Bałtyckiego. Dominują tam faliste wysoczyzny morenowe, opadające do pradolin i rynien wyraźnymi, porożcinanymi erozyjnie krawędziami morfologicznymi o wysokości dochodzącej do 100 m (rynna Jeziora Żarnowieckiego). W części wschodniej charakterystyczne jest głębokie porożcinanie płatów wysoczyzn morenowych (nazywanych kępami) przez system dolin i pradolin z ujściowym odcinkiem pradoliny Redy (tzw. Meander Kaszubski) i pradoliną Płutnicy). Wybrzeża klifowe, takie jak Jastrzębia Góra, Rozewie i Gdynia-Orłowo, osiągające wysokość 40–50 m n.p.m., rozwijają się w wyniku działań Bałtyku. W powierzchniowej budowie geologicznej charakterystyczny jest udział osadów plejstocenu – głównie glin zwałowych, podrzędnie piasków i żwirów wodnolodowcowych, a także istotny udział osadów holocenów – reprezentowanych głównie przez piaski eoliczne budujące formy mierzejowe, jak również torfy, namuły oraz piaski i mułki rzeczne, wypełniające dna dolin i pradolin. Na glinach zwałowych i piaskach naglinowych wytworzyły się gleby brunatne i rdzawe. W pradolinach i dolinach występują gleby torfowe. Sieć hydrograficzną regionu tworzą Reda i Zagórska Struga oraz mniejsze ciek: Płutnica i Czarna Wda. Na północ od Wejherowa i na zachód od Pucka, w rymie polodowcowej, położone jest śródlądowe Jezioro Dobry. W strukturze roślinności potencjalnej przeważają lasy bukowe: żyzne buczyny niżowe oraz kwaśne buczyny. Lokalnie, w części środkowej zarysowuje się udział uboższych siedlisk lasów bukowo-dębowych. W dnach dolin i pradolin potencjalnie przeważają łągi jesionowo-olszowe. W roślinności rzeczywistej w pasie niskich wybrzeży Zatoki Gdańskiej na uwagę zasługują płaty roślinności solniskowej z udziałem słonaw nadmorskich i występowaniem rzadkich gatunków solniskowych. Cechą charakterystyczną użytkowania ziemi jest mozaika gruntów rolnych – pól uprawnych na wierzchołkach wysoczyzn oraz łąk i pastwisk w dnach dolin i pradolin oraz lasów (ponad 35% terenu), z największym kompleksem Puszczy Darżlubskiej. Występuje duża gęstość zabudowy rekreacyjnej w strefie przybrzeżnej oraz mieszkalnej Gdyni, Rumii i Redy. Najcenniejsze fragmenty wybrzeża – reprezentujące różne typy brzegów morskich – zostały objęte ochroną rezerwatową, np. brzegi klifowe w rezerwach przyrody Kępa Redłowska, Przylądek Rozewski i Dolina Chłapowska, a brzegi niskie, zalewowe w rezerwach przyrody Beka oraz Mechelińskie Łąki i Słone Łąki. Prawie cała strefa sąsiadująca z Bałtykiem

objęta jest Nadmorskim Parkiem Krajobrazowym, a Puszcza Darżłubska to obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 i obszar chronionego krajobrazu.

Mierzeja Helska (313.52) położona jest w północnej części makroregionu. Region ten jest specyficzny i wyjątkowy, jeśli chodzi o jednoznaczność i wyrazistość granic, określonych przez występowanie unikalnej w skali kraju, wąskiej formy mierzejowej – kosi, otoczonej ze wszystkich stron wodami Bałtyku. Obszar jest jednorodny morfologicznie, obejmując w całości formę piaszczystej mierzei o długości ponad 34 km, budowanej przez piaski i żwiry morskie nadbudowane piaskami akumulacji eolicznej. Lokalnie wyróżniają się tam poszczególne wały wydymowe, z udziałem wydym parabolicznych, wznoszące się do ok. 20 m n.p.m. oraz obniżenia międzywydymowe, a także niewielkie powierzchnie równin akumulacji biogenicznej od strony Zatoki Gdańskiej. W powierzchniowej budowie geologicznej dominują zdecydowanie holocenyjskie piaski eoliczne, podścielone piaskami i żwirami morskimi. W obniżeniach lokalnie występują niewielkie nagromadzenia torfów. Na piaskach akumulacji eolicznej i morskiej wykształciły się gleby bielcowe. Lokalnie występują także gleby torfowe. Mierzeja Helska nie wykształciła sieci hydrogenicznej. Potencjalna roślinność naturalną stanowią w głównej mierze siedliska nadmorskiego boru bazyńowego. Pokrycie terenu stanowią głównie lasy (ponad trzy czwarte obszaru). Na niewielkich powierzchniach sąsiadujących z brzegiem Zatoki Puckiej występują charakterystyczne zbiorowiska roślinności solniskowej. Cała mierzeja – wraz z sąsiadującymi akwenami – objęta jest ochroną jako obszary Natura 2000 oraz Nadmorski Park Krajobrazowy.

Ryc. 4 Położenie Nadleśnictwa Wejherowo na tle regionów fizycznogeograficznych (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo, BULiGL O/Gdynia)

2.4.3 Regiony geobotaniczne

Podział Nadleśnictwa Wejherowo na regiony geobotaniczne [J.M. Matuszkiewicz 2008] przedstawiono poniżej:

Obszar: Europejskie lasy liściaste i mieszane

Prowincja: Środkowoeuropejska

Podprowincja: Południowobałtycka

Dział: Pomorski (A)

Kraina: Południowego Brzegu Bałtyku (A.1)

Okręg: Wybrzeża Słowińskiego (A.1.2)

Podokręg: Jastrzębiogórski (A.1.2.e)

Okręg: Wybrzeża Gdańskiego (A.1.3)

Podokręg: Mierzei Helskiej (A.1.3.a)

Kraina: Pobrzeża Południowobałtyckiego (A.2)

Okręg: Pobrzeża Kaszubskiego (A.2.4)

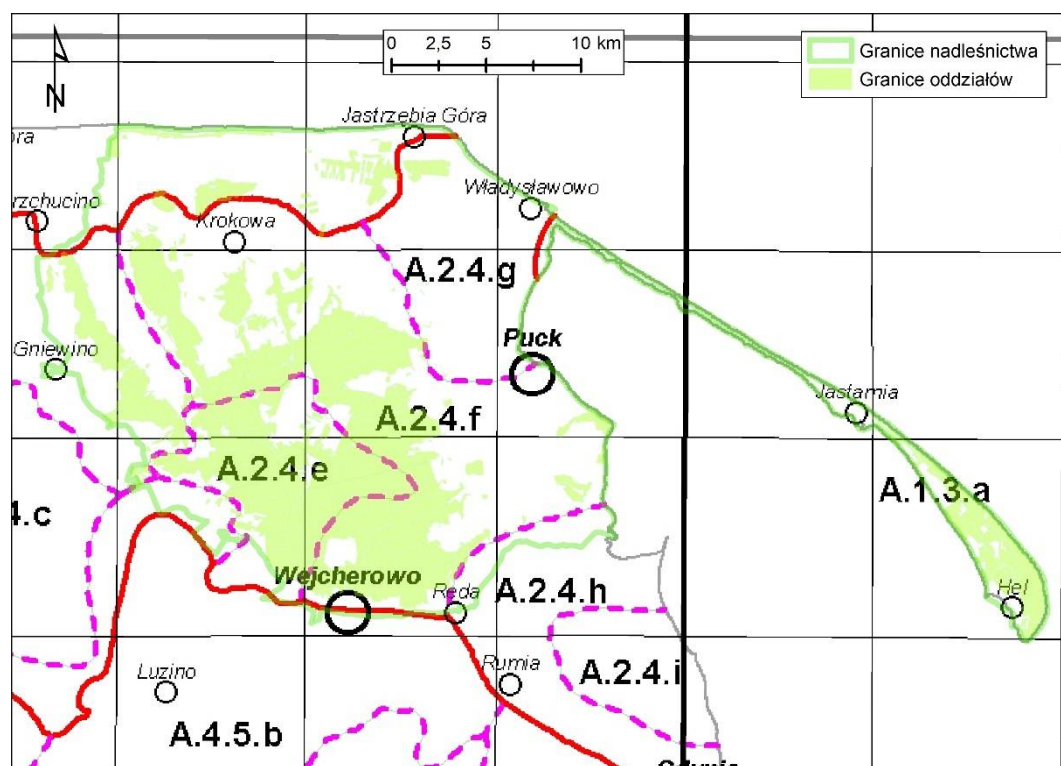
Podokręg: Choczewski (A.2.4.b)

Podokręg: Piaśnicki (A.2.4.e)

Podokręg: Pucki (A.2.4.f)

Podokręg: Władysławowski (A.2.4.g)

Podokręg: Rumiński (A.2.4.h)

Ryc. 5 Położenie Nadleśnictwa Wejherowo na tle regionów geobotanicznych (źródło: BULiGL O/Gdynia)

2.4.4 Potencjalna roślinność naturalna

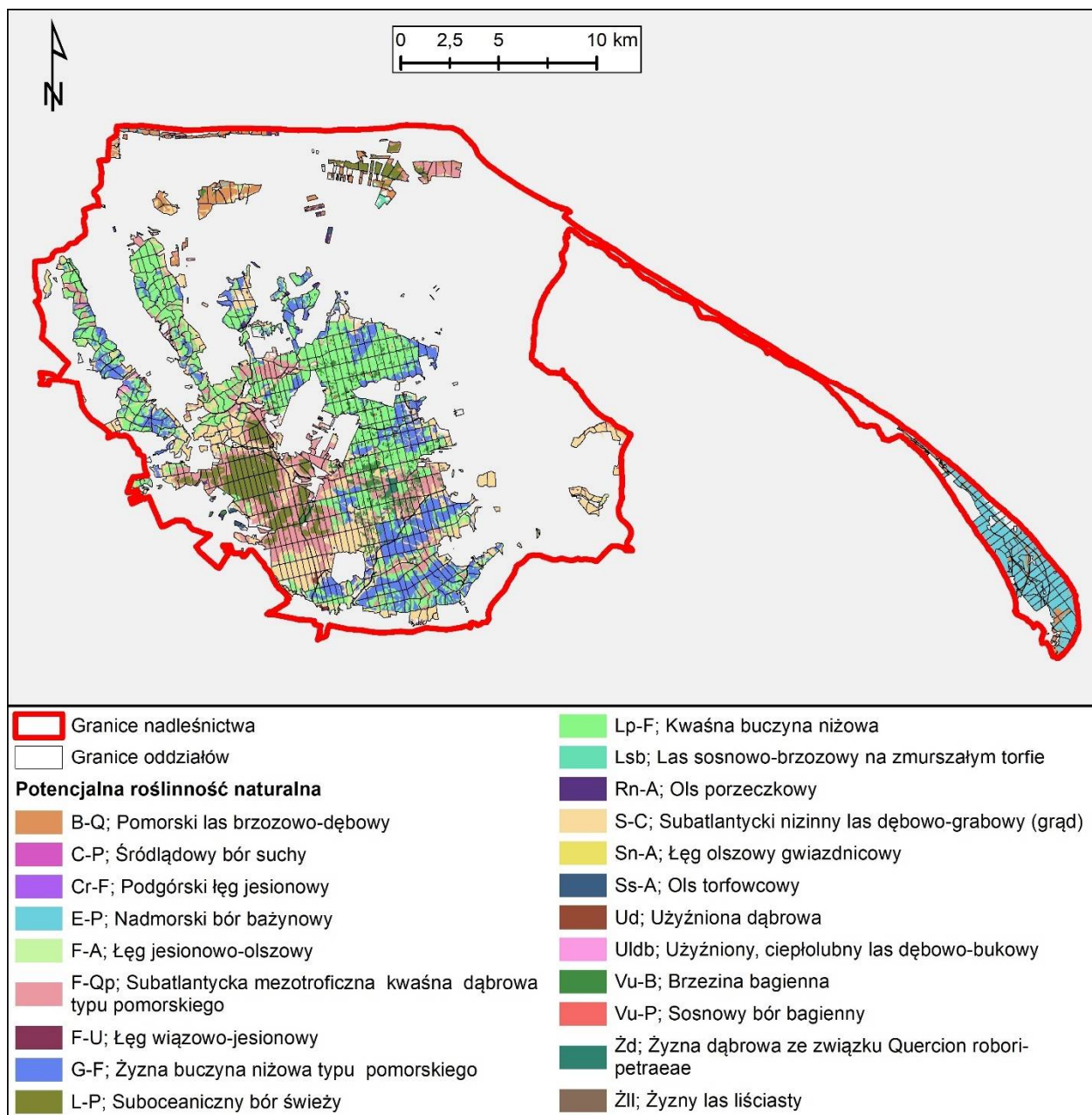
Pod pojęciem potencjalnej roślinności naturalnej należy rozumieć hipotetyczny stan roślinności, opisany fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, jaki mógłby być osiągnięty na drodze naturalnej sukcesji pierwotnej lub wtórnej, gdyby oddziaływania człowieka zostały wyeliminowane, a właściwa dla danego regionu roślinność mogła w pełni wykorzystać możliwości stwarzane przez zróżnicowane siedliska (Matuszkiewicz 2008).

Na terenie Nadleśnictwa Wejherowo, na gruntach zajętych przez lasy, jako potencjalna roślinność naturalna dominują zbiorowiska kwaśnej (ubogiej) buczyny niżowej (*Luzulo pilosae-Fagetum*), żyznej buczyny (*Melico Fagetum*) oraz subatlantyckiej mezotroficznej kwaśnej dąbrowy typu pomorskiego (*Fago-Quercetum petraeae*). Na mniejszej powierzchni potencjalną roślinnością jest grąd (*Stellario Carpinetum*).

W Pradolinie Łeby dominującą potencjalną roślinnością naturalną jest łęg jesionowo-olszowy (*Fraxino-Alnetum*). Na niewielkiej powierzchni teoretyczną granicą sukcesji naturalnej jest też sosnowy bór bagienny (*Vaccinio uliginosi-Pinetum*).

Dla pasa nadmorskiego charakterystyczną jest potencjalna roślinność naturalna w formie nadmorskiego boru bażynowego (*Empetro nigri-Pinetum*), a także pomorskiego lasu brzoźowo-dębowego (*Betulo-Quercetum*).

Pozostałe zbiorowiska potencjalnej roślinności naturalnej tylko sporadycznie występują na gruntach zajętych przez kompleksy leśne Nadleśnictwa. Na przykład w przypadku potencjalnego zbiorowiska olsu środkowoeuropejskiego (*Carici elongatae-Alnetum*), którego większość występuje w pasie nadmorskim powodem jest znikoma powierzchnia lasów na tym terenie. Układ zbiorowisk potencjalnych w granicach Nadleśnictwa Wejherowo został przedstawiony poniżej (źródło: Matuszkiewicz, IGiPZ PAN, Warszawa 2008).

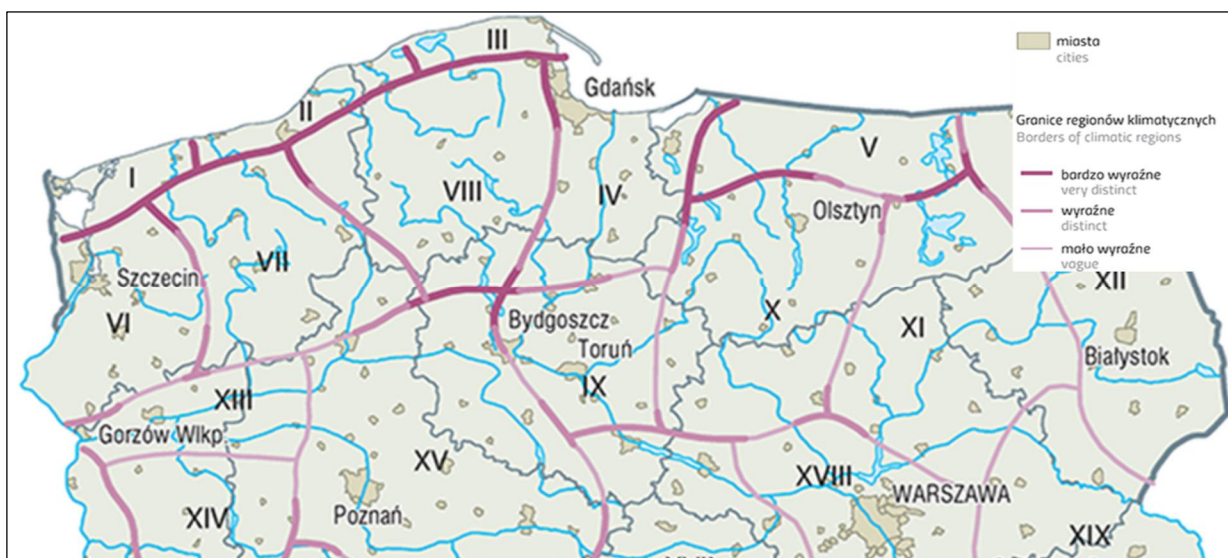
Ryc. 6 Potencjalna roślinność naturalna w granicach Nadleśnictwa Wejherowo (źródło CHARAKTERYSTYKA ROŚLINNOŚCI RZECZYWISTEJ ORAZ WSPÓŁCZESNEJ POTENCJALNEJ ROŚLINNOŚCI NATURALNEJ LEŚNEGO KOMPLEKSU PROMOCYJNEGO „LAS Y OLIVSKO-DARŻLUBSKIE” NADLEŚNICTWO WEJHEROWO wg stanu na 01.01.2008 BULiGL Oddział w Gdyni.). (źródło: BULiGL Gdynia/Nadleśnictwo Wejherowo)

2.5 Klimat obszaru Nadleśnictwa

Klimat obszaru Nadleśnictwa Wejherowo związany jest z jego położeniem geograficznym. Wpływ Atlantyku i Morza Bałtyckiego z jednej strony i pnia kontynentalnego Europy Wschodniej i Azji z drugiej plasują go w typie klimatu umiarkowanego. Ścieranie się klimatycznych wpływów oceanicznych i kontynentalnych, wędrówki układów cyklonalnych oraz wahania ciśnienia atmosferycznego nadają cechy przejściowości, której następstwem jest duża zmienność stanów pogody. Decydujący wpływ na cyrkulację ma zmienność pola ciśnienia atmosferycznego, co regulują Wyż Azorski, Niż Islandzki oraz Wyż Azjatycki i sporadycznie Wyż Arktyczny.

W zasadzie w całym zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wejherowo zauważalny jest wpływ na klimat Morza Bałtyckiego - szacuje się, że do ok. 30 km od brzegu morza, przy czym najsilniejszy jest w strefie przybrzeżnej. Wiąże się to z np. mniejszymi rocznymi amplitudami temperatur niż na pozostałym obszarze. Wody Bałtyku wywierają bezpośredni wpływ na przebieg elementów klimatu w dolnej warstwie atmosfery. Proces wzajemnej wymiany ciepła między wodą a powietrzem daje w rezultacie długie okresy przejściowe między zimą a latem, przy tym wiosna jest chłodniejsza od jesieni. Wpływ Bałtyku łagodzi przebieg zimy pod względem termicznym, obniża temperatury lata oraz utrzymuje wysoką wilgotność powietrza przez cały rok.

Jedną z metod dzielącą Polskę na obszary o określonych cechach klimatycznych jest regionalizacja opracowana przez Alojzego Wosia - meteorologa i klimatologa, wieloletniego pracownika Zakładu Klimatologii Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Koncepcja ta została oparta o mapę izogradientów klimatycznych wyznaczających średnie, roczne frekwencje dni z różnymi typami pogody za okres doby. Sytuuje ona Nadleśnictwo Wejherowo w całości w III regionie klimatycznym – Wschodnionadmorskim. Od południa Nadleśnictwo styka się z VIII regionem klimatycznym – Wschodniopomorskim i IV regionem klimatycznym – Dolnej Wisły (Woś 1993). Charakterystykę tych regionów przedstawia tabela poniżej.

Ryc. 7 Regiony klimatyczne Polski (źródło: *Atlas obszarów wiejskich w Polsce*, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN)

Tabela 6 Średnia roczna liczba dni z wybranymi typami pogody regionie klimatycznym nr III, IV i VIII (Źródło: Alojzy Woś, Regiony klimatyczne Polski w świetle częstotliwości występowania różnych typów pogody, Warszawa, 1993).

Region klimatyczny	Średnia, maksymalna i minimalna dobowa temperatura powietrza (°C)											
	15,1-25,0			5,1-15,0			0,1-5,0			0,0(-5,0)		
	T max, Tmin>0			T max, Tmin>0			T max>0, Tmin<0			Tmax>0, Tmin<0		
	≤ 20	21-79	≥ 80	≤ 20	21-79	≥ 80	≤ 20	21-79	≥ 80	≤ 20	21-79	≥ 80
Średnie dobowe zachmurzenie nieba (%)												
Dobowa suma opadów atmosferycznych (mm)												
Region klimatyczny	<0,1			≥ 0,1			<0,1			≥ 0,1		
	<0,1			≥ 0,1			<0,1			≥ 0,1		
III	11,9	26,9	18,0	12,9	48,1	32,1	1,8	10,9	21,5	11,8	11,6	7,4
IV	12,2	34,5	17,6	9,8	45,9	33,1	0,6	9,0	18,1	11,5	10,9	8,2
VIII	10,4	28,9	16,1	9,2	46,1	36,7	0,5	7,5	20,0	11,5	12,9	8,1
Region klimatyczny												
Dni z pogodą bardzo ciepłą, bez opadu.												
Dni z pogodą bardzo ciepłą, pochmurną, bez opadu.												
Dni z pogodą bardzo ciepłą, pochmurną, z opadem.												
Dni z pogodą umiarkowanie ciepłą, słoneczną, bez opadów.												
Dni z pogodą umiarkowanie ciepłą, pochmurną, bez opadów.												
Dni z pogodą umiarkowanie ciepłą, z dużym zachmurzeniem, z opadem.												
Dni z pogodą chłodną, słoneczną, bez opadów.												
Dni z pogodą chłodną, pochmurną, bez opadów.												
Dni z pogodą chłodną, z dużym zachmurzeniem, z opadem.												
Dni z przymrozkami, pogodą bardzo chłodną, bez opadów.												
Dni z przymrozkami, pogodą b. chłodną, z dużym zachmurz., z opadem.												
Dni z przymrozkami, pogodą umiarkowanie zimną, pochmurną, bez opadu.												
Dni z przymrozkami, pogodą umiarkowanie zimną, z dużym zachmurzeniem, z opadem.												
Dni z pogodą umiarkowanie mroźną, słoneczną, bez opadu.												
Dni z pogodą umiarkowanie mroźną, pochmurną, bez opadu.												
Dni z pogodą umiarkowanie mroźną, z dużym zachmurzeniem, z opadem.												
Dni z pogodą dość mroźną, słoneczną, bez opadu.												
Dni z pogodą dość mroźną, pochmurną, bez opadu.												
Dni z pogodą dość mroźną, z dużym zachmurzeniem, z opadem.												
Dni z pogodą bardzo mroźną, słoneczną, bez opadu.												
Dni z pogodą bardzo mroźną, pochmurną, z opadem.												

Wpływ na warunki termiczne i roczne sumy opadów ma obecność Bałtyku i pradoliny rzecznej oraz ukształtowanie terenu. Elementy klimatu morskiego łagodzą temperatury w miesiącach zimowych oraz w przejściowych porach roku. W tabelach poniżej przedstawione zostały średnie miesięczne i roczne temperatury powietrza oraz sumy opadów. Źródłem pochodzenia danych jest Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy. Dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowego Instytutu Badawczego zostały przetworzone.

Tabela 7 Średnie miesięczne i roczne temperatury powietrza odnotowane na stacji w Helu w latach 2014-2023.

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Roczna
2014	-1.0	2.7	5.2	8.5	12.5	15.1	20.5	18.5	15.3	10.7	5.8	2.0	9.6
2015	2.3	2.1	4.7	7.6	11.7	15.4	18.1	19.4	15.3	9.3	6.9	5.4	9.8
2016	-0.8	3.1	4.0	7.7	13.7	17.2	18.9	18.3	16.2	8.7	4.8	3.7	9.6
2017	0.0	0.7	4.4	6.5	12.0	16.2	17.3	18.4	14.8	10.7	6.2	3.5	9.2
2018	1.7	-1.6	0.3	9.3	14.8	17.8	20.5	20.7	16.3	11.1	6.0	2.9	10.0
2019	0.8	3.2	4.9	7.8	11.7	19.6	17.7	19.4	15.3	11.2	6.8	4.7	10.3
2020	4.6	4.7	4.5	8.0	10.6	17.0	18.0	19.5	16.4	11.7	7.9	3.4	10.5
2021	0.6	-0.2	3.7	5.9	11.5	19.1	21.7	17.9	15.1	10.6	6.8	1.0	9.5
2022	2.8	3.3	3.1	6.1	11.6	17.3	18.7	20.7	13.6	12.0	6.3	1.6	9.8
2023	3.6	2.6	4.0	7.3	12.1	17.1	18.5	19.0	17.9	11.3	5.4	3,1	10,2
Średnia	1,5	2,1	3,9	7,5	12,2	17,2	19,0	19,2	15,6	10,7	6,3	3,1	9,8

Źródło: [<https://meteomodel.pl/dane/srednie-miesieczne/>]

Najwyższa średnia temperatura powietrza w ciągu roku wynosiła w sierpniu 19,2°C, a najniższa w styczniu: 1,5°C. Natomiast średnia roczna temperatura to 9,8°C. W omawianym okresie najwyższa średnia roczna temperatura wystąpiła w sierpniu 2018r. i wynosiła 20,7°C. Z kolei najniższą zanotowano w lutym 2018r. i wynosiła ona -1,6°C. W najzimniejszym miesiącu, którym zwykle jest styczeń najwyższa średnia miesięczna temperatura wynosiła 4,6°C (2020r.) a najniższa -1,0°C (2014r.), w najcieplejszym miesiącu – sierpniu, odpowiednio: 20,7°C (2022r.) i 17,9°C (2021r.). Należy zwrócić uwagę na tendencję wzrostową średnich temperatur rocznych w omawianym przedziale czasowym. Tendencja ta jest odnotowywana od połowy XIX wieku, jednak w ostatnich dziesięcioleciach zauważyć można nasilenie tego zjawiska. Bezpośrednio powiązane są z tym obserwacje zmniejszania ilości dni mroźnych (< °C) i bardzo mroźnych (≤ -10°C) oraz zwiększenie ilości dni upalnych – fale upałów (ciąg dni z maksymalną temperaturą dobową powietrza ≥30°C).

Tabela 8 Średnie miesięczne i roczne sumy opadów odnotowane na stacji w Helu w latach 2014-2023.

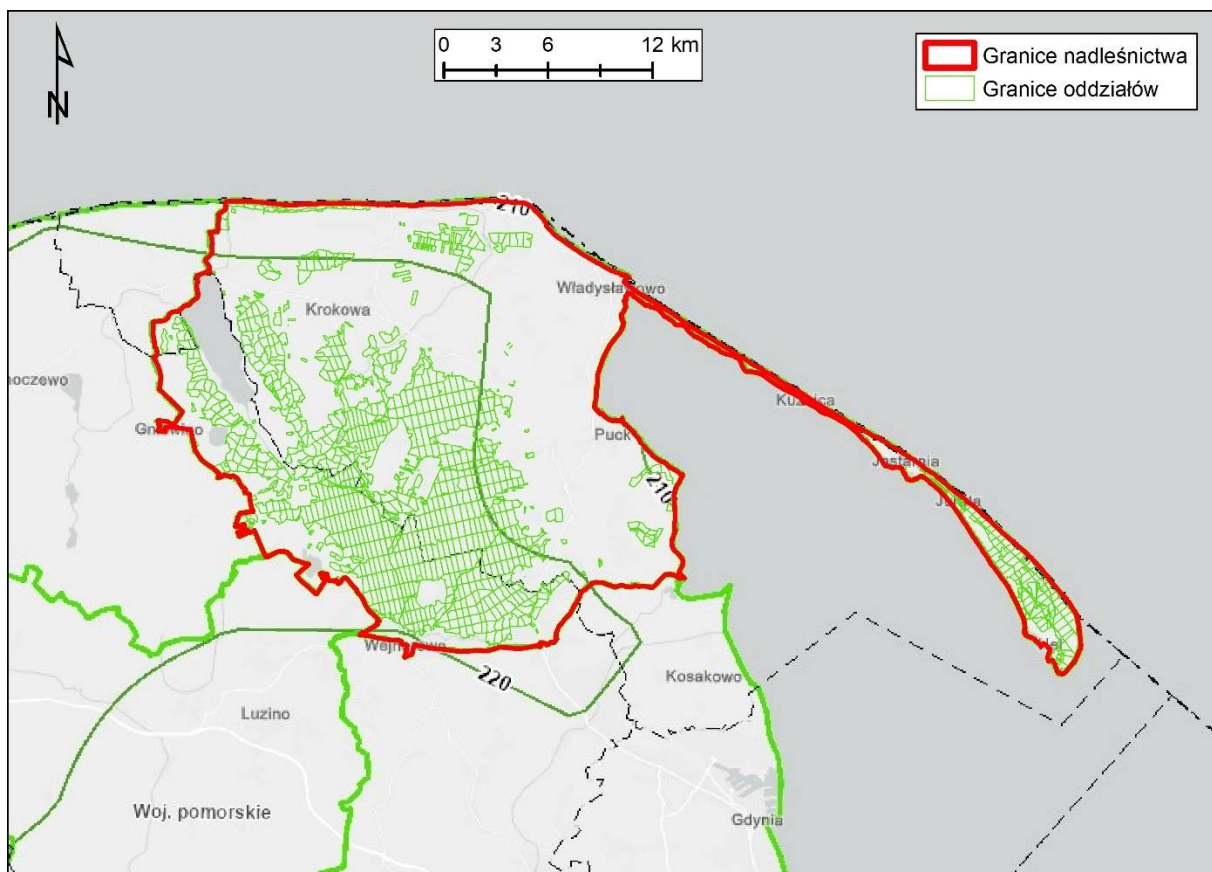
Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Suma Roczna
2014	37,7	10,2	40,9	22,7	49,4	69,7	45,9	41,8	29,0	30,3	17,9	59,0	454,5
2015	52,9	2,9	40,3	28,7	27,9	38,1	96,9	18,6	57,6	20,2	81,1	53,9	519,1
2016	23,8	26,5	27,5	30,2	37,4	66,3	189,2	77,8	17,7	59,5	97,6	49,8	703,3
2017	40,1	34,2	35,3	40,2	24,9	75,8	141,5	111,6	92,8	117,4	59,9	51,8	825,5
2018	47,2	25,7	27,8	35,4	8,9	20,7	78,7	56,4	22,0	48,8	22,3	75,5	469,4
2019	44,7	14,5	39,2	3,3	36,7	123,4	64,7	23,3	77,5	87,5	65,9	28,0	608,7
2020	37,8	27,6	32,2	6,5	68,5	45,5	33,4	33,9	19,8	63,6	25,3	42,0	436,1
2021	74,6	24,0	32,3	9,8	76,0	21,9	43,0	70,2	54,1	45,7	68,7	33,4	553,7
2022	44,4	38,7	4,0	9,7	44,7	42,8	76,1	33,4	65,6	22,2	22,7	42,1	446,4
2023	31,5	42,1	32,7	15,5	15,9	51,3	74,8	121,4	21,9	87,3	113,6	49,4	657,4
Średnia	43,5	24,6	31,2	20,2	39,0	55,6	84,4	58,8	45,8	58,3	57,5	48,5	567,4

Źródło: [https://meteomodel.pl/dane/srednie-miesieczne/]

Wysokość opadów w określonych przedziałach przedstawia tabela powyżej. W okresie letnim przypada 43,0% sumy opadów atmosferycznych w roku, następnie 20,4% na zimę, 20,3% na jesień, 20,4% na zimę i 15,8% na wiosnę.

Na terenie Nadleśnictwa kierunek wiatrów zależy od kierunku napływających mas powietrza. W ciągu roku przeważają wiatry z sektora W – 24%, S – 17%, SW – 12%, E – 11%, oraz rzadziej N – 10%, NW – 10%, SE – 9%, NE – 7%. (Źródło: <https://www.weatheronline.pl/>). Zwarte kompleksy leśne hamują swobodny przepływ powietrza, zmieniając kierunek i prędkość wiatru. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi 14,6 km/h (4,06 m/s). Latem prędkości wiatru oscylują średnio w granicach 12,5 – 13,9 km/h (3,46 – 3,86 m/s) natomiast zimą przyjmują wartości 14,1 – 17,8 km/h (3,93 – 4,94 m/s) – dane z ostatnich 10 lat ze stacji na Helu. Należy uwzględnić, iż w okresie letnim mogą pojawiać się zjawiska dynamiczne w postaci trąb powietrznych bądź obejmujących większe obszary wiatrów huraganowych.

Istotnym wskaźnikiem klimatycznym jest również długość okresu wegetacyjnego. Może on być wykorzystywany zarówno w ocenie potencjału produkcyjnego leśnictwa, jak i w ocenie tendencji klimatycznych, których skutkiem może być zmiana struktury gatunkowej terenów leśnych. Na podstawie danych meteorologicznych pochodzących z bazy NCEP GFS-FNL (*National Centers for Environmental Prediction Global Forecast System Final*) przetworzonych przez *Weather Research and Forecasting* (WRF) wyznaczone zostały izolinie przedstawiające przestrzenny rozkład długości okresu wegetacyjnego. Na obszarze Nadleśnictwa Wejherowo długość okresu wegetacyjnego wynosi 210 – 220 dni.

Ryc. 8 Izolinie długości okresu wegetacyjnego w Nadleśnictwie Wejherowo
(źródło: <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>).

W szerokim spektrum skutków globalnych zmian klimatycznych jest m.in. podwyższenie temperatury, a co za tym idzie wydłużenie okresu wegetacyjnego na terenie Polski. Wykazano, że w latach 2001 – 2009 okres wegetacyjny był dłuższy o 8 dni niż w latach 1971 – 2000. Prognozuje się, że do 2030 roku okres będzie dłuższy o 10-14 dni w stosunku do ostatnich trzech dekad XX wieku, natomiast do 2050 roku może to być nawet 30 dni (Nieróbca A. i in. 2013).

3 FORMY OCHRONY PRZYRODY

3.1 Formy ochrony przyrody - zestawienie

Nadleśnictwo Wejherowo wyróżnia się zarówno zróżnicowaniem form ochrony przyrody, jak i ich liczebnością. Obiektami podlegającymi ochronie prawnej są:

- obszary Natura 2000,
- rezerваты przyrody,
- park krajobrazowy,
- obszary chronionego krajobrazu,
- użytki ekologiczne,
- pomniki przyrody,
- stanowiska gatunków chronionych i strefy ochrony gatunkowej,
- stanowisko dokumentacyjne,
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy.

Liczbę i powierzchnie obiektów chronionych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wejherowo przedstawia tabela poniżej.

Tabela 9 Wybrane obiekty chronione w zasięgu Nadleśnictwa Wejherowo.

Rodzaj obiektu	Na gruntach Nadleśnictwa*		W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa (razem z gruntami LP) [ha]	Według aktów prawnych [ha]	Uwagi
	Liczba	Powierzchnia [ha]			
Obszary Natura 2000					
1. Bielawa i Bory Bażynowe PLH220063	1	325,98	1341,51	1341,51**	Dyrektywa Siedliskowa (SOO)
2. Bielawskie Błota PLB220010	1	191,26	1101,29	1101,29**	Dyrektywa Ptasia (OSO)
3. Opalińskie Buczyny PLH220099	1	348,75	355,67	355,67	Dyrektywa Siedliskowa (SOO)
4. Orle PLH220019	1	55,85	269,92	269,92	Dyrektywa Siedliskowa (SOO)
5. Piaśnickie Łąki PLH220021	1	57,66	387,23	1084,99	Dyrektywa Siedliskowa (SOO)
6. Puszcza Darżłubska PLB220007	1	6193,71	6452,63	6452,63	Dyrektywa Ptasia (OSO)
7. Trzy Młyny PLH220029	1	404,40	765,88	765,88	Dyrektywa Siedliskowa (SOO)
8. Widowo PLH220054	1	38,03	99,14	99,14	Dyrektywa Siedliskowa (SOO)
9. Zatoka Pucka i Półwysep Helski PLH220032	1	1678,57	4062,72	26566,43	Dyrektywa Siedliskowa (SOO)
Razem	9	9294,21 (9103,89)**	14835,99	35594,66	-
Obszary Natura 2000 poza gruntami Nadleśnictwa					
1. Kaszubskie Klify PLH220072	1	--	227,61	227,61	Dyrektywa Siedliskowa (SOO)
2. Zatoka Pucka PLB220005	1	--	W bezpośred. sąsiedztwie	62430,43	Dyrektywa Ptasia (OSO)

Rodzaj obiektu	Na gruntach Nadleśnictwa*		W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa (razem z gruntami LP) [ha]	Według aktów prawnych [ha]	Uwagi
	Liczba	Powierzchnia [ha]			
3. Przybrzeżne wody Bałtyku PLB990002	1	--	W bezpośred. sąsiedztwie	194626,73	Dyrektywa Ptasia (OSO)
Razem	3	--	277,61	257284,77	-
Rezerваты Przyrody					
1. Bielawa	1	136,67	721,41	721,41	powiększenie pow. rezerwatu w związku z przejęciem gruntów przez N-ctwo, pozostała część na gruntach innej własności
2. Darżlubskie Buki	1	28,31	28,31	28,90	różnica powierzchni wynika z aktualnej powierzchni działki ewidencyjnej w granicach której znajduje się rezerwat
w tym - otulina	1	31,79	50,02	50,02	pozostała część na gruntach innej własności
3. Helskie Wydmy	1	97,24	108,48	108,48	pozostała część na gruntach innej własności
w tym - otulina	1	0,00	3,90	7,62	-
4. Piaśnickie Łąki	1	55,67	61,40	61,40	zmiana granicy rezerwatu w 2024 r., pozostała część na gruntach innej własności
w tym - otulina	1	4,56	205,47	255,24	Pozostała część poza zas. teryt. N-ctwa
5. Widowo	1	38,27	90,63	90,63	pozostała cz. na gr. innej własności
w tym - otulina	1	31,82	279,99	279,99	-
6. Zielone	1	17,02	17,02	17,02	-
w tym - otulina	1	22,06	59,55	59,55	-
7. Źródłiska Czarnej Wody	1	50,58	50,58	50,58	-
w tym - otulina	1	12,39	111,00	111,00	-
8. Beka - otulina	1	7,13	402,96	795,50	-
9. Długosz Królewski w Wierzychucie - otulina	1	0,62		328,23	-
Razem (bez otulin)	7	423,76	1077,83	1078,42	-
Razem otuliny	7	110,37	1112,89	1887,15	-
Rezerваты Przyrody poza gruntami Nadleśnictwa					
1. Beka	1	-	132,73	355,60	-
w tym otulina	1	7,13	402,96	795,50	-
2. Dolina Chłapowska	1	--	24,83	24,83	-
w tym otulina	1	--	47,82	47,82	-
3. Przylądek Rozewski	1	--	12,54	12,54	-

Rodzaj obiektu	Na gruntach Nadleśnictwa*		W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa (razem z gruntami LP) [ha]	Według aktów prawnych [ha]	Uwagi
	Liczba	Powierzchnia [ha]			
w tym otulina	1	--	44,99	44,99	-
4. Słone Łąki	1	--	28,33	28,33	-
w tym otulina	1	--	44,38	44,38	-
Razem (bez otulin)	4	--	198,43	421,30	-
Razem otuliny	4	7,13	540,15	932,69	-
Parki Krajobrazowe					
Nadmorski Park Krajobrazowy	1	3358,55	6012,59	18804,00	-
Nadmorski Park Krajobrazowy - otulina	1	1290,57	10595,60	17540,00	-
Razem (bez otuliny)	1	3358,55	6012,59	18804,00	-
Razem z otuliną	1	4649,12	16608,19	36344,00	-
Obszary Chronionego Krajobrazu					
1. OChK Nadmorski	1	386,65	2510,67	14940,00	-
2. OChK Puszczy Darżlubskiej	1	13808,74	16466,36	16466,36	Cały w zasięgu
3. OChK Pradoliny Redy - Łęby	1	218,48	1402,64	19516,00	-
4. OChK Bielawski	1	540,89	3270,45	3270,45	Cały w zasięgu
5. OChK Doliny Rzeki Płutnicy	1	17,17	2567,91	2567,91	Cały w zasięgu
Razem	5	14971,93	26218,03	56760,72	-
Zespoły Przyrodniczo-krajobrazowe					
1. ZP-K Helski Cypel	1	279,76	292,85	292,85	-
Razem	1	279,76	292,85	292,85	-
Użytki ekologiczne					
1. Helskie Wydmy	1	67,08	-	67,08	-
2. Jezioro Witalicz (Rogoźnica)	1	8,51	-	8,51	-
3. Świecińska Topiel	1	1,25	-	1,25	-
4. Łuczynne Błoto	1	3,62	-	3,62	-
5. Księża Łąka	1	3,80	-	3,80	-
6. Porąbski Moczar	1	1,19	-	1,19	-
7. Lisewskie Łąki	1	2,46	-	2,46	-
8. Głuszewskie Moczary	1	3,22	-	3,22	-
9. Mechowska Łąka	1	3,85	-	3,85	-
10. Darżlubskie Źródłiska	1	1,20	-	1,20	-
11. Muzowa Łąka	1	0,67	-	0,67	-
12. Nanicka Łąka	1	4,60	-	4,60	-
13. Nanicki Szuwar	1	1,41	-	1,41	-
14. Piaśnickie Oparzelisko	1	1,17	-	1,17	-
15. Kępiński Moczar	1	2,16	-	2,16	-
16. Pryśniewska Łąka	1	3,26		3,64	Różnica powierzchni opisana w rozdziale 3.9
17. Migowa Łąka	1	7,06	-	7,06	-

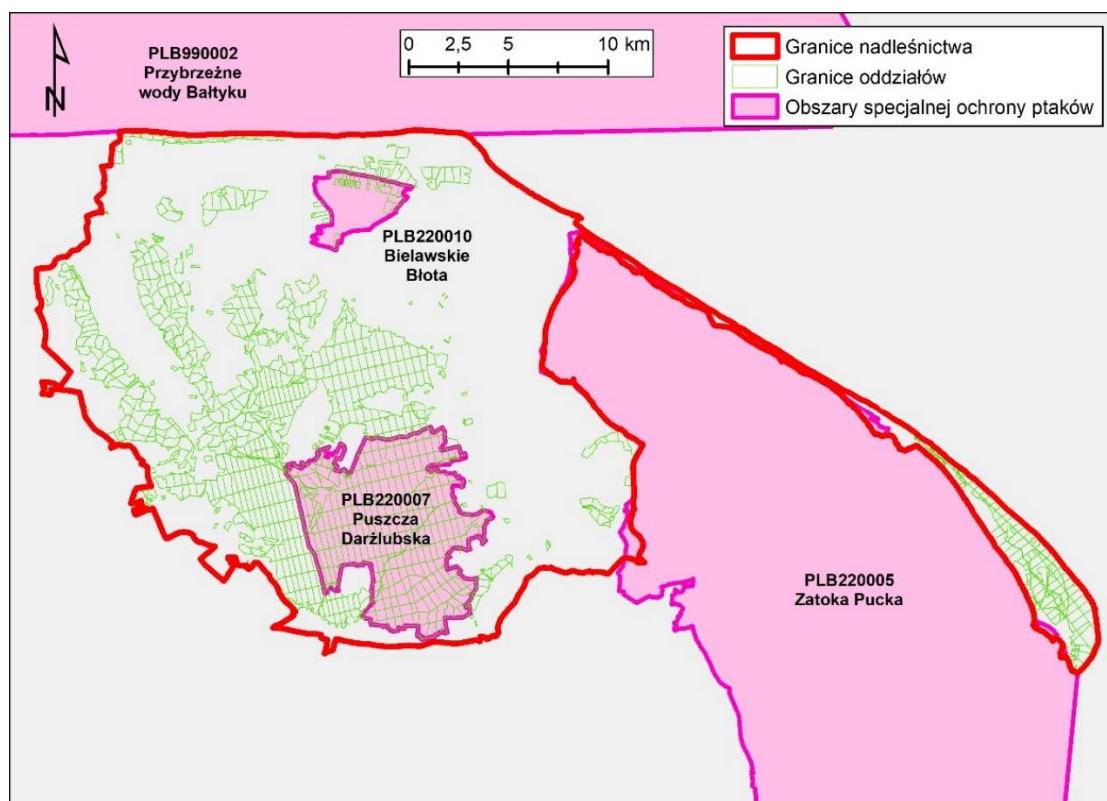
Rodzaj obiektu	Na gruntach Nadleśnictwa*		W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa (razem z gruntami LP) [ha]	Według aktów prawnych [ha]	Uwagi
	Liczba	Powierzchnia [ha]			
18. Migowe Wzgórza	1	0,75	-	0,75	-
Razem	18	117,26	-	117,64	-
Pomniki przyrody	57	-	-	-	-
Chronione gatunki roślin	140	-	-	-	-
Chronione gatunki grzybów	64	-	-	-	-
Chronione gatunki zwierząt	333	-	-	-	-
Strefy ochrony gatunków zwierząt	10	298,49	-	-	-
Ochrona całoroczna	10	95,11	-	-	-
Ochrona okresowa	7	203,38	-	-	-
Strefy ochrony grzybów	1	0,79	-	-	-

* Powierzchnię w zarządzie Nadleśnictwa podano na podstawie aktualnie przyjętej powierzchni urzędniowej wydzieleń leśnych (według stanu na 01.01.2025 r.)

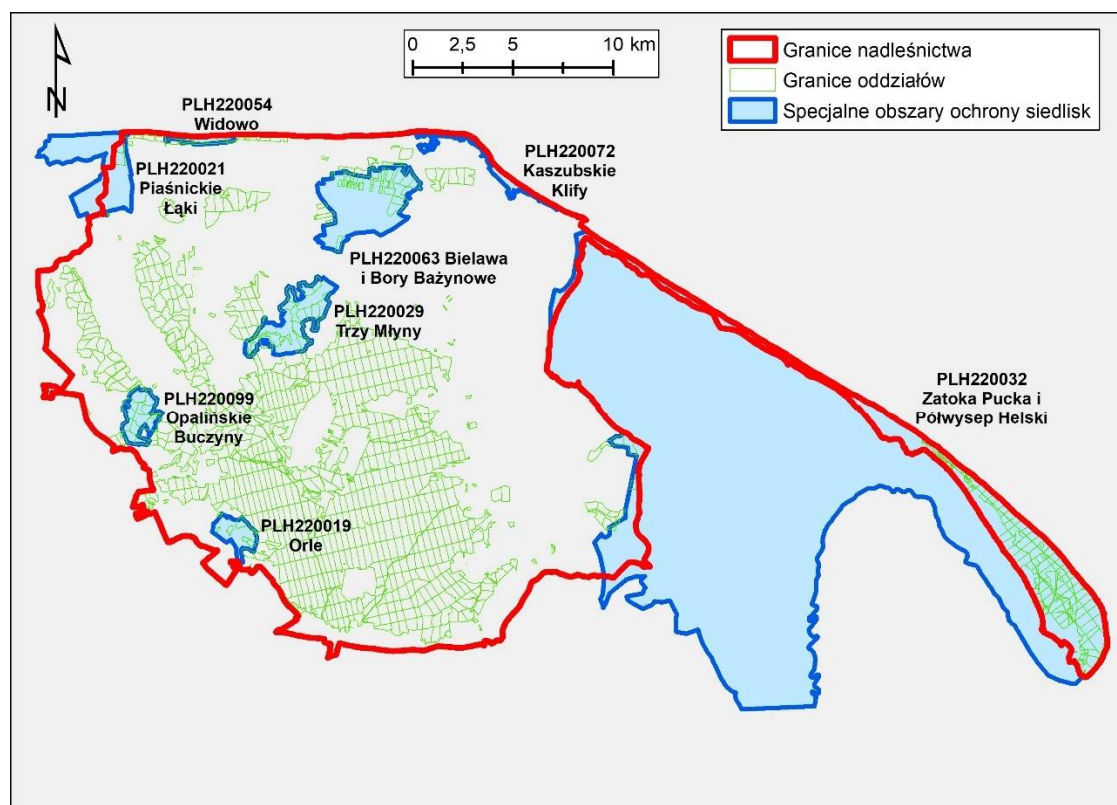
** Obszary Bielawskie Błota PLB220010 i Bielawa i Bory Bażynowe PLH220063 częściowo się pokrywają. Obliczona powierzchnia jest pomniejszona o nakładający się obszar.

3.2 Obszary Europejskiej Sieci Natura 2000

W zasięgu i w bezpośrednim sąsiedztwie Nadleśnictwa Wejherowo występują cztery ostoje ptasie: Bielawskie Błota (PLB220010), Puszcza Darżłubska (PLB220007), Zatoka Pucka (PLB220005), Przybrzeżne wody Bałtyku (PLB990002) oraz osiem obszarów ochrony siedlisk: Bielawa i Bory Bażynowe (PLH220063), Kaszubskie Klify (PLH220072), Opalińskie Buczyny (PLH220099), Orle (PLH220019), Piaśnickie Łąki (PLH220021), Trzy Młyny (PLH220029), Widowo (PLH220054), Zatoka Pucka i Półwysep Helski (PLH220032). Położenie wymienionych obszarów przedstawiają ryciny poniżej.

Ryc. 9 Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) w granicach Nadleśnictwa Wejherowo z wyróżnieniem gruntów w PGL LP (źródło: BULiGL Gdynia/Nadleśnictwo Wejherowo)

Ryc. 10 Specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) w granicach Nadleśnictwa Wejherowo z wyróżnieniem gruntów w PGL LP (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo)

Tabela 10 Charakterystyka obszarów sieci Natura 2000 w Nadleśnictwie Wejherowo

Nazwa obszaru	Kod obszaru	Powierzchnia [ha] wg SDF	Powierzchnia na gruntach w zarządzie N-ctwa [ha]	Powierzchnia w zasięgu terytorialnym N-ctwa [ha]	Dyrektywa	Akt prawny	Plan zadań ochronnych (PZO) – akt prawny
1. Bielawa i Bory Bażynowe	PLH220063	1341,51	325,98	1341,51	Dyrektywa siedliskowa (SOO)	DECYZJA KOMISJI z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE), (Dz. Urz. UE L 33 z 08.02.2011, str. 146) Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 19 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bielawa i Bory Bażynowe (PLH220063), (Dz. U. z 2021 r. poz. 2196)	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bielawa i Bory Bażynowe PLH220063 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 25 marca 2020 r. Poz. 1581)
2. Bielawskie Błota	PLB220010	1101,29	191,26	1101,29	Dyrektywa Ptasia (OSO)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 179, poz. 1275 z 2007-09-28) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133)	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 11 czerwca 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bielawskie Błota PLB220010 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 2014r. Poz. 2318)

Nazwa obszaru	Kod obszaru	Powierzchnia [ha] wg SDF	Powierzchnia na gruntach w zarządzie N-ctwa [ha]	Powierzchnia w zasięgu terytorialnym N-ctwa [ha]	Dyrektywa	Akt prawny	Plan zadań ochronnych (PZO) – akt prawny
4. Opalińskie Buczyny	PLH220099	355,67	348,75	355,67	Dyrektywa siedliskowa (SOO)	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE), (Dz. Urz. UE L 33 z 08.02.2011, str. 146) Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Opalińskie Buczyny (PLH220099), (Dz. U. z 2021 r. poz. 467)	Brak dokumentu planistycznego. W trakcie procedowania.
5. Orle	PLH220019	269,92	55,85	269,92	Dyrektywa siedliskowa (SOO)	Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE), (Dz. Urz. UE L 12 z 15.01.2008, str. 383) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 31 maja 2017 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk	Zarządzenie nr 34/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 19 września 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Orle PLH220019 Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 4 lipca 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Orle PLH220019 Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 24 sierpnia

Nazwa obszaru	Kod obszaru	Powierzchnia [ha] wg SDF	Powierzchnia na gruntach w zarządzie N-ctwa [ha]	Powierzchnia w zasięgu terytorialnym N-ctwa [ha]	Dyrektywa	Akt prawny	Plan zadań ochronnych (PZO) – akt prawny
						Orle (PLH220019), (Dz. U. z 2017 r. poz. 1185)	2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Orle PLH220019 (Dz. U. z 2022 r. poz. 3225)
6. Piaśnickie łąki	PLH220021	1084,99	57,66	387,23	Dyrektywa siedliskowa (SOO)	Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE), (Dz. Urz. UE L 12 z 15.01.2008, str. 383) Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 19 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Piaśnickie łąki (PLH220021), (Dz. U. z 2021 r. poz. 2304)	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Piaśnickie łąki PLH220021 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 12.05.2014 r. Poz. 1816) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 26 listopada 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Piaśnickie łąki PLH220021 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 21.12.2015 r. Poz. 4392) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 4 listopada 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Piaśnickie łąki PLH220021 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 07.11.2016 r. Poz. 3596)

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY NADLEŚNICTWA WEJHEROWO

Nazwa obszaru	Kod obszaru	Powierzchnia [ha] wg SDF	Powierzchnia na gruntach w zarządzie N-ctwa [ha]	Powierzchnia w zasięgu terytorialnym N-ctwa [ha]	Dyrektywa	Akt prawny	Plan zadań ochronnych (PZO) – akt prawny
7. Puszcza Darżłubska	PLB220007	6452,63	6193,71	6452,63	Dyrektywa Ptasia (OSO)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 179, poz. 1275) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133)	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 9 maja 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 19.05.2014r. Poz. 1920) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 18 lutego 2016r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 16.03.2016r. Poz. 1108) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 21 kwietnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 23.05.2022r. Poz. 1958)
8. Trzy Młyny	PLH220029	765,88	404,40	765,88	Dyrektywa siedliskowa (SOO)	Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty,	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 19 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzy Młyny PLH220029 (Dziennik Urzędowy

Nazwa obszaru	Kod obszaru	Powierzchnia [ha] wg SDF	Powierzchnia na gruntach w zarządzie N-ctwa [ha]	Powierzchnia w zasięgu terytorialnym N-ctwa [ha]	Dyrektywa	Akt prawny	Plan zadań ochronnych (PZO) – akt prawny
						składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE), (Dz. Urz. UE L 12 z 15.01.2008, str. 383) Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Trzy Młyny (PLH220029), (Dz. U. z 2021 r. poz. 1402)	Województwa Pomorskiego z 06.06.2014r. Poz. 2090) Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 2 września 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzy Młyny PLH220029, (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 07.09.2016r. Poz. 3101)
9. Widowo	PLH220054	99,14	38,03	99,14	Dyrektywa siedliskowa (SOO)	Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE), (Dz. Urz. UE L 43 z 13.02.2009, str. 63) Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Widowo (PLH220054), (Dz. U. z 2021 r. poz. 2230)	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2024 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Widowo PLH220054, (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 19.02.2024r. Poz. 896)
10. Zatoka Pucka i Półwysep Helski	PLH220032	26566,43	1678,57	4062,72	Dyrektywa siedliskowa (SOO)	Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty,	Brak dokumentu planistycznego. Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku informujące o sporządzeniu projektu tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz

Nazwa obszaru	Kod obszaru	Powierzchnia [ha] wg SDF	Powierzchnia na gruntach w zarządzie N-ctwa [ha]	Powierzchnia w zasięgu terytorialnym N-ctwa [ha]	Dyrektywa	Akt prawny	Plan zadań ochronnych (PZO) – akt prawny
						składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE), (Dz. Urz. UE L 12 z 15.01.2008, str. 383) Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 19 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Zatoka Pucka i Półwysep Helski (PLH220032), (Dz. U. z 2022 r. poz. 80)	gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Zatoka Pucka i Półwysep Helski PLH220032 z dnia 09.12.2022 r. Załącznik nr 5 do Uchwały Nr 789/LXIII/24 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie ustanowienia Planu ochrony dla Nadmorskiego Parku Krajobrazowego (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 16.04.2024 r. Poz. 1908) „Zakres Planu Ochrony dla Obszaru Natura 2000 Zatoka Pucka i Półwysep Helski PLH220032 w części położonej w granicach Nadmorskiego Parku Krajobrazowego”.
Obszary Natura 2000 poza gruntami Nadleśnictwa							
11. Kaszubskie Klify	PLH220072	227,61	0,00	227,61	Dyrektywa siedliskowa (SOO)	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 5 maja 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kaszubskie Klify PLH220072 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 18.05.2023 r. Poz. 2394)

Nazwa obszaru	Kod obszaru	Powierzchnia [ha] wg SDF	Powierzchnia na gruntach w zarządzie N-ctwa [ha]	Powierzchnia w zasięgu terytorialnym N-ctwa [ha]	Dyrektywa	Akt prawny	Plan zadań ochronnych (PZO) – akt prawny
						(2011/64/UE), (Dz. Urz. UE L 33 z 08.02.2011, str. 146) Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 18 lutego 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Kaszubskie Klify (PLH220072), (Dz. U. z 2022 r. poz. 493) Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 grudnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Kaszubskie Klify (PLH220072), (Dz. U. z 2022 r. poz. 2585)	
12. Zatoka Pucka	PLB220005	62430,43	0,00	0,00	Dyrektywa Ptasia (OSO)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 179, poz. 1275) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133)	Brak dokumentu planistycznego. Obwieszczenie Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 18 marca 2022 r. informujące o przyjęciu tymczasowych celów ochrony dla gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Zatoka Pucka PLB220005

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY NADLEŚNICTWA WEJHEROWO

Nazwa obszaru	Kod obszaru	Powierzchnia [ha] wg SDF	Powierzchnia na gruntach w zarządzie N-ctwa [ha]	Powierzchnia w zasięgu terytorialnym N-ctwa [ha]	Dyrektywa	Akt prawny	Plan zadań ochronnych (PZO) – akt prawny
13. Przybrzeżne wody Bałtyku	PLB990002	194626,73	0,00	0,00	Dyrektywa Ptasia (OSO)	Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 179, poz. 1275) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133)	Brak dokumentu planistycznego

Sumaryczna powierzchnia wszystkich obszarów sieci Natura 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Wejherowo wynosi 9294,21 ha. Obszary Bielawskie Błota PLB220010 i Bielawa i Bory Bażynowe PLH220063 częściowo się pokrywają, stąd też rzeczywista powierzchnia, czyli pomniejszona o powierzchnię nakładających się obszarów (190,32 ha) wynosi 9103,89ha.

Na obszarach Natura 2000 nie obowiązują specjalne zakazy. Istnieje jednak konieczność unikania działań mogących znacząco negatywnie wpłynąć na cele ochrony, dla jakich został ustanowiony. Oznacza to, że zabiegi gospodarcze prowadzone w lesie w ramach planowej gospodarki nie mogą pogarszać stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt dla ochrony, których dany obszar został wyznaczony (dopuszcza się przejściowe zmiany).

Szczegółowy opis poszczególnych obszarów Natura 2000 znajduje się w tzw. „standardowych formularzach danych” dostępnych dla każdego obszaru na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska – <http://natura2000.gdos.gov.pl>. Zawierają one m. in. informacje na temat chronionych w nich siedlisk, zwierząt itp., występujących lub mogących występować tam potencjalnie.

Należy pamiętać o tym, że Obszar Natura 2000 jest specyficzną formą ochrony przyrody, w której ochronie podlega nie cały teren w granicach obszaru, ale tylko określone siedliska przyrodnicze, siedliska określonych gatunków i same gatunki. Jako "wartości" należy, więc identyfikować występowanie odpowiednich gatunków i siedlisk przyrodniczych (w kategoriach A, B, C), a nie sam fakt objęcia lasu granicą obszaru Natura 2000.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono obszary Natura 2000, które znajdują się na gruntach Nadleśnictwa, w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wejherowo i dwa obszary bezpośrednio z nim sąsiadujące. Wiąże się to z tym, że przedstawione poniżej opisy poszczególnych obszarów dotyczą całego obszaru Natura 2000, a nie tylko części będącej w zasięgu Nadleśnictwa Wejherowo.

3.2.1 PLH220063 Bielawa i Bory Bażynowe

Obszar położony jest w pasie nizin nadmorskich Półwyspu Kaszubskiego, na wschodnim krańcu Wybrzeża Słowińskiego pomiędzy Jastrzębią Górą, Sławoszyńcem i Parszkowem, na północ od Ostrowa, 1,6-5,8 km od brzegu Bałtyku. Granica obejmuje współczesną pozostałość kopuły rozległego torfowiska bałtyckiego, które wraz z sąsiadującymi z nim na wschodzie jeziorami dystroficznymi tworzy kompleks torfowisk, nazywany tu Bielawą lub Bielawskimi Błotami. W granicy obszaru znajdują się przyległe od zachodu i południa wilgotne łąki i łęgi ciągnące się po Kanał Czarnej Wdy oraz okalający torfowisko od północy pas wydmy nadmorskiej oparty o niewielką wyspę morenę - Kępę Ostrowską. Obszar ten stanowi jeden spójny układ hydrologiczny. Całość powstała w systemie pradolinny Pradoliny Kaszubskiej i pochodzi z czasów ostatniego zlodowacenia. Wody gruntowe, zasilające łąki i przepływające w podłożu mineralnym pod kopułą torfową, spływają z pobliskich wysoczyzn morenowych. Samo złożo torfów wysokich i przejściowych kopuły Bielawy dawniej było od tych wód odcięte. Sytuacja została zmieniona w wyniku przeprowadzonej w latach 70-tych melioracji odwadniającej. Złożo torfu zalega na nierównych, zwydmionych, utworach wodnolodowcowych: piaskach

różnoziarnistych, pyłach i ilach. Obecnie, poprzez głęboko wcięte dna niektórych rowów melioracyjnych, woda gromadzona w złożach torfu ma kontakt z wodą podziemną znajdującą się w mineralnym podłożu podtorfowym.

Omawiany obszar obejmuje torfowisko Bielawa (zwane też Bielawskimi Błotami) wraz z przyległymi lasami i łąkami podmokłymi, tworzącymi spójną jednostkę hydrologiczną, a także przyległy od północy nadmorski bór bażynowy. Bielawa jest jednym z większych torfowisk wysokich typu bałtyckiego w Polsce. Rozległa kopuła torfowiska (blisko 600 ha), zdegradowana melioracją odwadniającą przeprowadzoną w latach 70-tych oraz pożarami w latach 80-tych i 90-tych, obecnie zdominowana jest przez wilgotne wrzosowisko z wrzoścem bagiennym (4010) - prawie 17%.

Na obszarze otaczającym kopułę torfowiska znajduje się 11 siedlisk z zał. I Dyrektywy Siedliskowej, w tym jeziora dystroficzne szeroko obrzeżone płem mszarnym (3160 i 7140) z udziałem gatunków wysokotorfowiskowych i bażyny czarnej *Empetrum nigrum*, niewielkie przygielkowiska (7150) z przygielką białą i brunatną *Rhynhospora alba* i *R. fusca* (gatunek z Polskiej Czerwonej Księgi), a także 2 siedliska priorytetowe - bory i lasy bagienne (91D0) i niewielkie płaty łągów olszowych (91E0). W zróżnicowanym ekosystemie wydmy i zagłębień międzywydmowych wykształciły się bory bażynowe w pełnym spektrum ekologicznym: od najbardziej wilgotnych, bagiennych, na głębokim podłożu torfowym w pobliżu jezior dystroficznych, do najbardziej suchych z dominacją chrobotków, na piaskach eolicznych. W niektórych zagłębieniach międzywydmowych zachowały się niewielkie torfowiska przejściowe i trzęsawiska na głębokim torfie (7140). Flora naczyniowa Bielawskich Błot liczy 323 gatunki, z czego 15 gatunków roślin objętych jest całkowitą ochroną prawną, 5 figuruje na czerwonej liście roślin zagrożonych w Polsce, 21 gat. znajduje się na czerwonej liście flory naczyniowej Pomorza Gdańskiego. Charakterystyczne dla Bielawskich Błot jest współwystępowanie gatunków o atlantyckim (14 gat.) oraz borealnym (13 gat.) typie zasięgu. Bielawskie Błota są ostoją ptasią co najmniej 9 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 4 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1 % populacji krajowej łączaka (PCK) i sowy błotnej (PCK). W okresie przelotów duże koncentracje (C7) osiąga żuraw. Na Bielawskich Błotach występuje traszka grzebieniasta (1042) - Dyrektywa Siedliskowa, zał. II oraz zespół cennych bezkręgowców wodnych: ważki *Leucorrhinia pectoralis* (1166) - Dyrektywa Siedliskowa, zał. II, *L. albifrons* (Konwencja Berneńska), *L. dubia* (gatunek parasolowy dla torfowisk wysokich), *Aeschna subarctica elisabethae* (tyrfobiont, Polska Czerwona Lista), *Aeschna juncea* (Polska Czerwona Lista), pluskwiak *Notonecta lutea* (gatunek parasolowy dla torfowisk wysokich), największa krajowa wodopójka - *Hydrachna geographica* (bardzo rzadki w Polsce). Wśród drobnych zwierząt na największą uwagę zasługuje rzęsorek mniejszy *Neomys anomalus*, umieszczony w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt.

Obszar obejmuje: rezerwat przyrody "Bielawa" oraz ostoję Natura 2000 "Bielawskie Błota" (PLB220010). W całości znajduje się także w Nadmorskim Obszarze Chronionego Krajobrazu oraz otulinie Nadmorskiego Parku Krajobrazowego.

Obecnie dla omawianego obszaru obowiązuje Plan Zadań Ochronnych utworzony na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bielawa i Bory

Bażynowe PLH220063 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 25 marca 2020 r. Poz. 1581).

3.2.2 PLB220010 Bielawskie Błota

Obszar Natura 2000 „Bielawskie Błota”, jest ostoją ptasią, położoną w północnej części województwa pomorskiego, między wsiami Ostrowo, Sławoszyno i Mieroszyno. Na terenie Nadleśnictwa Wejherowo na całym obszarze pokrywa się z poprzednio omówionym obszarem „Bielawa i Bory Bażynowe”. Zawiera też w sobie rezerwat przyrody „Bielawa” i w całości znajduje się w otulinie Nadmorskiego Parku Krajobrazowego.

Obszar ten obejmuje rozległe torfowisko wysokie typu bałtyckiego wraz z przyległymi wrzosowiskami, fragmentami boru sosnowego świeżego, łąkami, grądem i inicjalnymi formami łągów. Na torfowisku występują liczne jeziora dystroficzne, potorfia i rowy odwadniające stale lub okresowo wypełnione wodą. Teren jest silnie zniszczony przez wieloletnią eksploatację złoża torfowego. Związane jest z tym silne odwodnienie, a także powtarzające się rozległe pożary. Obszar mimo silnego zniszczenia jest wciąż wartościowy i wart renaturyzacji.

Na obszarze Bielawskie Błota występują tu co najmniej 32 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 16 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1 % populacji krajowej łączaka (PCK) i sowy błotnej (PCK). W okresie przelotów stosunkowo duże koncentracje osiąga żuraw. Bielawskie Błota są jedynym miejscem lęgowym łączaka w Polsce. Gatunek ten przystępuje tu do lęgów, jednak bardzo nieregularnie i stale obserwuje się spadek jego liczebności.

Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG występujące na obszarze to:

A223 Włochatka zwyczajna (*Aegolius funereus*), A255 Świergotek polny (*Anthus campestris*), A091 Orzeł przedni (*Aquila chrysaetos*), A089 Orlik krzykliwy (*Aquila pomarina*), A029 Czapla purpurowa (*Ardea purpurea*), A222 Uszatka błotna (*Asio flammeus*), A021 Bąk (*Botaurus stellaris*), A224 Lelek (*Caprimulgus europaeus*), A031 Bocian biały (*Ciconia ciconia*), A030 Bocian czarny (*Ciconia nigra*), A081 Błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*), A082 Błotniak zbożowy (*Circus cyaneus*), A084 Błotniak łąkowy (*Circus pygargus*), A122 Derkacz (*Crex crex*), A037 Łabędź czarnodzioby (*Cygnus columbianus bewickii*), A038 Łabędź krzykliwy (*Cygnus cygnus*), A236 Dzieciotł czarny (*Dryocopus martius*), A098 Drzemlik (*Falco columbarius*), A097 Kobczyk (*Falco vespertinus*), A127 Żuraw (*Grus grus*), A075 Bielik (*Haliaeetus albicilla*), A338 Gąsiorek (*Lanius collurio*), A246 Lerka (*Lullula arborea*), A073 Kania czarna (*Milvus migrans*), A074 Kania ruda (*Milvus milvus*), A094 Rybołów (*Pandion haliaetus*), A072 Trzmielojad (*Pernis apivorus*), A151 Batalion (*Philomachus pugnax*), A140 Siewka złota (*Pluvialis apricaria*), A119 Krociatka (*Porzana porzana*), A307 Jarzębatka (*Sylvia nisoria*), A166 Łęczak (*Tringa glareola*).

Obecnie dla omawianego obszaru obowiązuje Plan Zadań Ochronnych utworzony na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 11 czerwca 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bielawskie Błota PLB220010 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 2014r. Poz. 2318).

Wśród głównych zagrożeń dla obszaru wymienia się: kłusownictwo w obszarze Natura 2000 powodujące penetrację terenu torfowiska w okresie lęgów a przez to płoszenie ptaków, niekontrolowaną turystykę poza wyznaczonymi miejscami, polujące w obszarze Natura 2000 psy i koty pochodzące z pobliskiej zabudowy powodują nasilenie drapieżnictwa (szczególnie na gniazdach w czasie składania i inkubacji jaj) i powodują płoszenie, przybliżanie się zabudowy rekreacyjnej lub mieszkaniowej a w związku z tym płoszenie i niepokojenie zwierząt, rozwój zabudowy rekreacyjnej w granicach obszaru, użytkowanie rekreacyjne terenów przyległych do torfowiska może powodować wzrost zagrożenia zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych (powoduje procesy eutrofizacji torfowisk – zarastania m.in. trzcina, a w rezultacie zmniejszania się powierzchni siedliska gatunku), zanieczyszczeniem odpadami.

W ostoi ptasiej myśliwi mają ważną i pozytywną rolę w utrzymywaniu na niskim poziomie populacji drapieżników zagrażającym lęgom żurawia (lis, jenot, szop pracz). Redukcję przez myśliwych tych zwierząt zapisano w planie zadań ochronnych.

Bariery w migracji (takie jak np. farmy wiatrowe, wysokie budynki, wieże telekomunikacyjne, linie elektroenergetyczne) w obszarze Natura 2000 i w jego otoczeniu mogą powodować utrudnienia w zdobywaniu pokarmu i przelotach poszczególnych gatunków.

3.2.3 PLH220072 Kaszubskie Klify

Obszar Kaszubskie Klify obejmuje 9-kilometrowy odcinek brzegu klifowego rozciągający się od Władysławowa do Jastrzębiej Góry, zlokalizowany na północno-wschodniej i północnej krawędzi wysoczyzny morenowej - Kępy Swarzewskiej. Obejmuje fragment abrazyjno – akumulacyjnego brzegu między 125,9 a 134,8 km brzegu według kilometrażu Urzędu Morskiego w Gdyni. Do obszaru włączono przyległy do klifu fragment wierzchowiny wraz z rozcięciami erozyjnymi (Wąwóz Chłapowski, Łebski Żleb, Lisi Jar, Strondowy Jar) oraz teren plaży. Wschodni i zachodni kraniec obszaru stanowi wybrzeże wydmowe. Rzeźba terenu ma charakter polodowcowy i jest modyfikowana przez współczesne procesy morfogenetyczne - abrazję i procesy zboczowe. Centralna część klifu ma najwyższą wyniesioną krawędź - 67 m n.p.m., ku zachodowi i wschodowi krawędź klifu stopniowo obniża się, a zbocza stają się bardziej piaszczyste. Większość klifów ma charakter aktywny, porasta je roślinność pionierska, murawowa i zaroślowa. Część brzegu obejmuje porośnięte buczyną klify współcześnie nieaktywne m.in. ustabilizowany betonową opaską fragment klifu w okolicy Przylądka Rozewie. Siedliskami występującymi na omawianym obszarze według Standarowego Formularza Danych są:

1210 Kidzina na brzegu morskim (*Atriplicetalia littoralis*) , 2120 Nadmorskie wydmy białe (*Elymo-Ammophiletum*), 2130 Nadmorskie wydmy szare (*Helichryso-Jasionetum litoralis*), 4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*), 6120 Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*), 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) , 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*).

Obecnie dla omawianego obszaru obowiązuje Plan Zadań Ochronnych utworzony na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 5 maja

2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kaszubskie Klify PLH220072 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 18.05.2023 r. Poz. 2394).

Jest to obszar o wyjątkowych walorach turystycznych dlatego jest intensywnie wykorzystywany do rekreacji. W ramach turystyki pieszej, rowerowej a nawet zmotoryzowanej wierzchowina klifu jest miejscami wydeptywana lub rozjeżdżana. Oddziaływanie generują też zejścia na plażę i poruszanie się pieszych po samowolnych wydepczyskach, co inicjuje proces erozji zbocza. W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru znajdują się kempingi, posesje prywatne oraz pola namiotowe. Regularnie obserwuje się zrzut biomasy (z koszenia, pielęgnacji zadrzewień i zakrzewień), co wprowadza do obszaru obce siedliskowo nasiona oraz prowadzi do eutrofizacji. Nielegalny zrzut wód opadowych, rozdeptywanie, brak konserwacji infrastruktury zabezpieczającej klif oraz działalność morza – abrazja w czasie sztormów powodują erozję. W płatach klifu odnotowano również gatunki obce takie jak rdestowiec japoński, czeremcha amerykańska, wierzba kaspijska, róża pomarszczona, niecierpek drobnokwiatowy, które zmieniają warunki ekologiczne i skład gatunkowy typowy dla siedliska.

Obszar leży poza gruntami administrowanymi przez Nadleśnictwo Wejherowo.

3.2.4 PLH220099 Opalińskie Buczyny

Obszar stanowi niewielki fragment strefy krawędziowej Wysoczyzny Żarnowieckiej na południowo-zachodnim brzegu Jez. Żarnowieckiego. Obszar bardzo silnie urozmaicony geomorfologicznie z licznymi rozcięciami erozyjnymi, niszami źródłkowymi i głazowiskami. Występują tu znaczne spadki terenu oraz różnice wysokości względnych, których wartość przekracza 100 m. W południowej części obszaru znajdują się doliny z dwoma niewielkimi strumieniami uchodzącymi do Piaśnicy. Zasila je kilka czynnych źródeł oraz obszarów wysiękowych częściowo na trawertynach. Dominujące tu układy ekologiczne lasów bukowych - kwaśna buczyna niżowa i żyzna buczyna pomorska obejmująca obszary wokół źródeł i wododziały. Niewielkie fragment lasów grądowych i łęgowych zlokalizowane są w dolinach strumieni oraz na dość znacznym obszarze wysiękowym we wschodniej części ostoja.

Ostoja obejmuje unikatowe w skali kraju i niżej europejskiego, a przy tym dobrze zachowane, zbiorowiska źródłkowe. Bardzo cenne są też łągi olszowo-jesionowe i jesionowo-wiązowe na trawertynach. Na uwagę zasługuje znaczny obszar niewiele zniekształconych lasów bukowych, w tym żyznej buczyny pomorskiej. Ostoja stanowi przestrzenne i merytoryczne uzupełnienie innych obiektów tego typu w regionie, które związane są z strefami krawędziowymi wysoczyzn morenowych. Omawiany obszar jest jednocześnie stanowiskiem szeregu rzadkich, ginących i objętych ochroną prawną gatunków roślin i zwierząt, w tym taksonów o podgórsko-górskim charakterze zasięgu.

Do typów siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony występujących na terenie obszaru należą: 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*) 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*) 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*), 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłkowe, 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*).

Obszar nie posiada dokumentu planistycznego – w trakcie procedowania.

3.2.5 PLH220019 Orle

Obszar Natura 2000 „Orle” to najlepiej zachowany fragment torfowiska nawapiennego w Pradolinie Redy, wykształcony na grubych pokładach gytii i kredy jeziornej. Charakteryzuje się bogatą mozaiką zbiorowisk łąkowych i żyznych torfowisk przejściowych, będącą wyrazem zróżnicowania występujących tu siedlisk. Zespoły *Juncetum subnodulosi* i *Cirsio-Polygonetum* (przy wschodniej granicy zasięgu) w postaci nawapiennej, stanowią najlepiej zachowane i największe powierzchniowo zasoby tych syntaksonów na Pomorzu. Występują tu zróżnicowane siedliskowo i florystycznie zbiorowiska szuwarów turzycowych. Bardzo bogata jest flora roślin naczyniowych i zarodnikowych z obecnością wielu rzadkości botanicznych, w tym szeregu gatunków uznawanych za relikty glacialne oraz rzadkich i zagrożonych w kraju i regionie, często w populacjach liczących setki i tysiące egzemplarzy oraz 2 gatunki roślin z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: 1903 Lipiennik Loesela (*Liparis loeselii*) i 1393 Haczykowiec błyszczący (*Hamatocaulis vernicosus*). Stwierdzono tu rzadko notowane na innych obszarach niektóre gatunki (np. rodzaj *Dactylorhiza*) w populacjach reprezentujących szereg podgatunków i odmian, co ma znaczenie dla zachowania puli genowej taksonów. Przedmioty ochrony tj. siedlisko 7230 oraz gatunki roślin lipiennik Loesela *Liparis Loeselii* i haczykowiec błyszczący *Hamatocaulis vernicosus* występują w zasadzie w obrębie najlepiej zachowanej, północnej części torfowiska i zarazem obszaru, w jego przykrawędziowej strefie. Niewielkie płyty siedliska 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk zlokalizowane są w południowej części obszaru. Siedlisko w obrębie północnej części, obszaru charakteryzuje się dobrym wykształceniem charakterystycznych cech tj. fizjonomią, strukturą gatunkową itp. Na uwagę zasługuje dobrze rozwinięta warstwa mszysta z licznymi gatunkami mchów brunatnych. Siedlisko zajmuje zwarty, niepofragmentowany obszar o pow. ponad 30 ha co należy do rzadkości w skali całego kraju.

Istniejącymi i potencjalnymi zagrożeniami dla siedliska przyrodniczego 7230 a także dla roślin z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG są melioracje odwadniające - zaburzenie warunków wodnych skutkujące zmianami powierzchniowej warstwy torfowiska (mineralizacja wierzchniej warstwy torfu), brak ekstensywnego użytkowania prowadzący do sukcesji w kierunku szuwarów trzcinowych i turzycowych oraz ekspansji drzew, krzewów i ziołorośli, budowa nowych i udrażnianie starych rowów melioracyjnych skutkująca przyspieszonym odpływem wód gruntowych, nawożenie użytków rolnych graniczących z torfowiskiem.

Dla omawianego obszaru obowiązują zadania ochronne ustanowione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 24 sierpnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Orle PLH220019.

3.2.6 PLH 220021 Piaśnickie Łąki

Obszar obejmuje fragment Równiny Błot Przymorskich. Jest ona pokryta w niewielkiej części zmiennowilgotnymi łąkami i szuwarami. W granicach obszaru znajdują się starorzecza Piaśnicy położone wśród urozmaiconej mozaiki zbiorowisk roślinności nieleśnej i leśnej (las głównie brzoźowo-dębowe). Wśród nich pojawiają się płaty zarośli wierzbowych i woskownicy europejskiej. W granicach obszaru znajduje się też torfowisko wysokie Wierchucińskie Bagno, niezalesione wydmy w okolicy ujścia Piaśnicy, estuarium Piaśnicy oraz fragment brzegu morskiego z typowym kompleksem siedlisk.

Obszar stanowi unikatowy kompleks łąkowych, szuwarowych, zaroślowych oraz leśnych zbiorowisk roślinnych, charakterystycznych w przeszłości dla tego regionu. Fragmenty obszaru chronione w rezerwatach („Piaśnickie Łąki” i poza zasięgiem Nadleśnictwa Wejherowo – „Długosz Królewski w Wierchucinie”) są dobrze zachowane i bardzo wartościowe. Natomiast pozostała część obszaru daje duże możliwości renaturyzacji.

Stwierdzono tu 10 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Wśród nich bogate florystycznie łąki trzęślicowe (jedyne stanowisko dobrze zachowanych łąk trzęślicowych na Pomorzu), młaki niskoturzycowe (w tym zbiorowisko *Caricetum buxbaumii*), psiary niżowe, zarośla *Myrica gale* i lasy brzoźowo-dębowe. Na terenach leśnych wyróżniono regenerujące torfowisko wysokie z borem i brzezią bagienną. Niektóre z wymienionych zbiorowisk mają tu jedyne stanowiska na Pobrzeżu Bałtyku, inne występują na wschodniej granicy zasięgu. Bardzo bogata i zróżnicowana pod względem ekologicznym flora roślin naczyniowych (265 gatunków), w tym ok. 20 taksonów uznawanych za zagrożone w Polsce i na Pomorzu. Poza tym jedyne lub jedno z nielicznych na Pomorzu stanowisko kosańca syberyjskiego (*Iris sibirica*) - najliczniejsza populacja w Polsce północnej. Z rzadkich roślin wymienia się tu: mieczyk dachówkowaty (*Gladiolus imbricatus*), turzycę Buxbauma (*Carex buxbaumii*), turzycę Hartmana (*Carex hartmanii*), fiołek mokradłowy (*Viola persicifolia*), selernicę żyłkową (*Cnidium dubium*), okrzyń łąkowy (*Laserpitium prutenicum*).

Dokument planistyczny został zaktualizowany Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 4 listopada 2016 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Piaśnickie Łąki PLH220021.

3.2.7 PLB 220007 Puszcza Darżłubska

Obszar stanowi duży, zwarty kompleks leśny, ograniczony od północy Równiną Błot Nadmorskich (Bielawskie i Karwieńskie Błota), od wschodu brzegiem Zatoki Puckiej, od południa pradoliną rzeki Redy, a od zachodu nieregularnie biegnącą rynną jeziora Żarnowieckiego i częściowo doliną Piaśnicy. Występuje tu bardzo urozmaicona rzeźba terenu. Obszary równinne i faliste stanowią około 50% powierzchni, reszta to - tereny pagórkowate.

„Puszcza Darżłubska” należy do zlewni kilku rzek: Czarnej Wody, Płutnicy, Piaśnicy, Redy i Gizdepki. W drzewostanach dominuje sosna, a na drugim miejscu jest buk.

Występuje tu co najmniej 13 gatunków ptaków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, ponadto 3 gatunki zamieszczone zostały na liście ptaków zagrożonych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt.

Jest to największy obszar Natura 2000 jaki wyznaczono na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Wejherowo – jego powierzchnia wynosi 6452,6 ha. Z tego też względu ma duże znaczenie w prowadzeniu bieżącej gospodarki leśnej w Nadleśnictwie.

Głównym przedmiotem ochrony w omawianym obszarze są dwa gatunki ptaków: **włochatka** (*Aegolius funereus*) oraz **mucholówka mała** (*Ficedula parva*). Na terenie tej ostoji ptasiej modyfikacja gospodarki leśnej prowadzona jest pod kątem ochrony tych gatunków. Zakłada się utrzymywanie na dotychczasowym poziomie udziału drzewostanów dojrzałych, choć ze względu na przestrzenno-wiekową dynamikę zasobów leśnych, dopuszczalne jest jego okresowe zmniejszenie. Do powierzchni tej dolicza się także kępy starodrzewia nie stanowiące osobnych wydzieleni – tzw. powierzchnie referencyjne. W trakcie wykonywania zabiegów gospodarczych powinna być kontynuowana dotychczasowa dobra praktyka, czyli pozostawianie w lesie drzew dziuplastych.

Gatunkiem kluczowym dla utrzymania stanowisk dla włochatki jest dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*). Gatunki te są z sobą powiązane w ten sposób, iż często włochatka zasiedla dziuple kute przez dzięcioła czarnego.

Włochatka podlega w Polsce ochronie ścisłej oraz jest gatunkiem wymagającym ochrony czynnej.

Obszar Natura 2000 „Puszcza Darżłubska” prawie w całości znajduje się w zasięgu obszaru chronionego krajobrazu o tej samej nazwie – Puszczy Darżłubskiej.

Obowiązującym dokumentem planistycznym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 21 kwietnia 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 23.05.2022 r. poz. 1958).

Fot. 2 Obszar Natura 2000 Puszcza Darżłubska – tablica informacyjna (fot. M.Kaplarny)

3.2.8 PLH 220029 Trzy Młyny

Obszar obejmuje teren źródliskowy małej rzeki przymorskiej - Czarnej Wody (Czarnej Wdy), z bardzo licznymi, rozległymi niszami źródłowymi oraz dolinę dolnego biegu tej rzeki. Długość strugi wynosi 19,9 km. Początek biegu znajduje się poza obszarem Natura 2000, około 600 m na południe od granicy obszaru, na zachód od drogi wojewódzkiej nr 218. W granicach obszaru Natura 2000 rzeka płynie na odcinku 6,5 km (około 1/3 długości) od wysokości 26 do 4,5 m n.p.m. (spadek 3,3‰). Na południe od Świecina u podnóża stoków występują cyrki źródliskowe charakteryzujące się silną erozją wsteczną. Prawie od samych źródeł bieg Czarnej Wody jest wyprostowany, a dno doliny zmeliorowane z gęstą siecią rowów. Szerokość doliny wynosi od 50m do 600 m, przy czym charakter przełomowy ma tylko w pobliżu mostu na drodze wojewódzkiej nr

218. Znajdują się też dawne piętrzenia młyńskie oraz stawy z hodowlą ryb (pstrąg tęczowy, węgorz).

Starsze podłoże obszaru stanowi fragment platformy wschodnioeuropejskiej z niesfałdowanymi utworami paleozoicznymi i mezozoicznymi. Przykryte są one utworami trzeciorzędowymi, z których na uwagę zasługuje miocenska warstwa brunatno-węglowa oraz gruba warstwa utworów czwartorzędowych pochodzenia lodowcowego. Kilukrotna transgresja lądolodu skandynawskiego uformowała ostateczne oblicze geologiczne tych terenów. Środek obszaru zajmuje rynna glacialna będąca przedłużeniem rynny Jez. Dobrego. Jest to pradolina powstała w wyniku erozyjnej działalności wód polodowcowych w czasie deglacjacji o schyłku plejstocenu w ostatniej gardzieńskiej fazie zlodowacenia bałtyckiego. Posiada ona równe, płaskie dno i strome zbocza. Dno przykrywają osady biogeniczne (torfy i utwory mułowo-torfowe). Pradolina rozcina Wysoczyznę Żarnowiecką zbudowaną z naprzemianległych glin zwałowych i utworów fluwioglacialnych. Część Wysoczyzny na południe od pradoliny można zaliczyć do Kępy Puckiej. Tylko niewielki fragment obszaru „Trzy Młyny” w pobliżu Śwecina obejmuje wierzchoinę Kępy – granice obejmują głównie strefę krawędziową. Na dnie doliny można wyróżnić trzy niewielkie wydłużone wyniesienia o charakterze ozów z piaskami i żwirami. Najbardziej strome fragmenty, w tym jary dochodzące do pradoliny zawierają piaski i gliny deluwialne, w łagodniej nachylonych fragmentach występują piaski i żwiry wodnolodowcowe. Strefy krawędziowe wyróżniają się dużym nachyleniem terenu i wysokościami względnymi. Różnica wysokości między dnem doliny a wierzchoiną wysoczyzny sięga nawet do 50 m. Istnieje więc zagrożenie erozją. Występują tu gleby brunatne właściwe i wylugowane, wytworzone z piasków gliniastych naglinowych i glin zwałowych średnich i ciężkich. Stwierdzono też unikatowe na Pomorzu gleby typu pararendzin wapiennych.

Okolo jedną czwartą obszaru zajmuje płaskie dno doliny Czarnej Wody z wilgotnymi łąkami i płatami lasów łęgowych. Pozostałą część zajmują głównie lasy bukowe porastające strome zbocza wysoczyzny. Jedynie niewielkie fragmenty na stokach o najmniejszym nachyleniu oraz wierzchowina wysoczyzny koło Śwecina jest użytkowana jako grunty orne. Głęboko położona dolina o półnaturalnym krajobrazie posiada wysokie walory wizualne.

W obszarze stwierdzono 5 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Szczególnie cenne są dobrze zachowane łągi olszowo-jesionowe, często w postaci źródliskowej. Ponadto występują tu zróżnicowane, liczne zbiorowiska źródliskowe, a także płaty żyznych i kwaśnych buczyn typowo wykształconych, nawapienne łąki i ziołorośla. Ogółem rodzaje siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG zajmują ponad 80 % obszaru. Odnotowano tu liczne stanowiska rzadkich i ginących gatunków roślin naczyniowych.

Jest to jedno z najbardziej na północ wysuniętych stanowisk roślin o podgórskim charakterze zasięgu w Polsce. Występuje tu rzadki w skali kraju **rzęsorek mniejszy** (*Neomys anomalus*).

W środkowej części obszaru znajdują się trzy młyny: Młyn Lisewski, Połchowski (Polkowicki) i Robaczewski.

W badaniach ichtiofauny górnego biegu Czarnej Wdy nie stwierdzono gatunków ryb wymienionych w załączniku do Dyrektywy Siedliskowej. Dominują ciernik i cierniczek.

Obszar Trzy Młyny w całości zawiera się w Obszarze Chronionego Krajobrazu Puszczy Darżlubskiej.

Do typów siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony występujących na terenie obszaru należą: 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) , 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*), 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe, 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*).

Dla całości obszaru Natura 2000 „Trzy Młyny” obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 2 września 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzy Młyny PLH220029 z dnia 19 maja 2014 r.

3.2.9 PLH220054 Widowo

Obszar Natura 2000 PLH220054 Widowo w zdecydowanej większości pokrywa się rezerwatem przyrody „Widowo”. Ochronie w obszarze (rezerwacie) podlega fragment wybrzeża morskiego z zespołem form wydmych (wały i pagóry wydmy, wydmy paraboliczne, niecki i rynny deflacyjne) wraz z interesującymi zbiorowiskami leśnymi, których głównym elementem są bory nadmorskie o różnowiekowych drzewostanach oraz pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy. Lokalnie występują inicjalne stadia nadmorskich wydm białych, nadmorskie wydmy białe oraz nadmorskie wydmy szare. Na uwagę zasługuje występowanie na terenie rezerwatu drzew o okazałych rozmiarach. Ciekawostką jest również stopień zasypania tych drzew przez wydmy (aktualnie ustabilizowaną). Elementem podlegającym ochronie jest również malowniczy krajobraz. Lokalizacja nad brzegiem Bałtyku, układ geomorfologiczny jak też historia rezerwatu czyni ten teren unikalnym i wartościowym. Przed wojną były to ruchome wydmy, dziś kompleks lasów porastających wydmy. Występujące tu ekosystemy odznaczają się wieloma indywidualnymi cechami rzadko spotykanymi na innych odcinkach polskiego wybrzeża. Urozmaicony zespół form wydmych z wysokimi grzbietami i kulminacjami wydm parabolicznych, wałem wydmy przedniej, potężnymi wydmami wałów przybrzeżnych (pozostałości) i klifami wydmy, a także strefa przejściowa do Równiny Błot Przymorskich i niskie tereny tej równiny sprawiają, że mozaika zbiorowisk roślinnych przywiązanych do poszczególnych siedlisk tworzy krajobraz o wybitnych walorach widokowych. Obserwuje się tutaj stale procesy erozyjne i pojawianie się bardzo zróżnicowanych inicjalnych i pionierskich ekosystemów oraz ich stopniowe przekształcanie się w procesie sukcesji ekologicznej. W efekcie ukształtował się swoisty obraz różnorodności biologicznej na poziomie gatunkowym i ekosystemowym. Stanowi to o dużej wartości przyrodniczej tego obiektu zarówno w skali regionu, jak i kraju.

Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru to: 2120 Nadmorskie wydmy białe (*Elymo-Ammophiletum*), 2180 Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich, 9190 Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*).

Dla obszaru Natura 2000 ustanowiono PZO Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2024 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Widowo PLH220054.

3.2.10 PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski

Obszar Natura 2000 „Zatoka Pucka i Półwysep Helski” obejmuje Półwysep Helski wraz z Zatoką Pucką Wewnętrzną oraz fragmentem wybrzeża od Władysławowa do Mechelinek (Kępy Oksywskie). Przeważającą część obszaru zajmuje obszar morski (82,05%). Obszar lądowy na gruntach Nadleśnictwa Wejherowo występuje na Półwyspie Helskim (leśnictwo Jastarnia w całości) oraz fragment leśnictwa Darżlubie na nadmorskim brzegu w okolicach Rzucewa.

Rzeźba terenu jest efektem działania lądolodu, zmodyfikowana przez współczesne procesy morfogenetyczne. Dominujące formy to fragmenty kęp pochodzenia morenowego i pradoliny wyerodowane przez wody roztopowe lądolodu, a przede wszystkim obszar płytkiej zatoki i forma mierzejowa typu kosy, wysunięta daleko w morze. Spotyka się tu specyficzny typ niskiego, bagiennego wybrzeża morskiego oraz mierzejowe (wydmowe) wybrzeże na Mierzei Helskiej, o charakterze akumulacyjnym. Znajdują się tu ciągi wydmowe położone równolegle do linii brzegowej. Odmienny charakter ma klif wykształcony na brzegu Zatoki Puckiej, na krawędzi Kępy Swarzewskiej i Kępy Puckiej oraz koło Oślonina. Jest to obecnie w dużej części klif żywy, z zachodzącymi zjawiskami abrazji, z typowymi dla tego siedliska zbiorowiskami roślinnymi, w kilku odcinkach dobrze wykształconymi. Obecne są także fragmenty z zachowanymi płatami zbiorowisk zaroślowych i leśnych w relatywnie dobrym stanie zachowania. Na półwyspie Helskim dominują bory sosnowe i acidofilne dąbrowy, fragmentarycznie zachowały się murawy napiaskowe. W Zatoce Puckiej występują łąki podwodne. W ujściach pradolin dominuje roślinność nieleśna z przewagą łąk słonoroślowych.

Obszar ważny dla zachowania dużej, płytkiej zatoki morskiej i związanych z nią morskich biotopów. Rejon Zatoki Puckiej jest miejscem najliczniejszych w Polsce obserwacji i złowień migrujących ssaków morskich: foki szarej i morświna. Godne uwagi są różnorodność i bogactwo zespołów roślin i zwierząt dennych w Zatoce Puckiej. Obszar jest także ważny dla ptaków migrujących oraz zapewnia ochronę znaczącego fragmentu klifów na wybrzeżu Bałtyku w miejscach przylegania kęp wysoczyznowych.

Wśród przedmiotów ochrony na obszarze Natura 2000 wymienia się chronione siedliska przyrodnicze takie jak: 1130 Płytkie ujścia rzek, 1160 Duże płytkie zatoki, 1210 Halofilna i nitrofilna roślinność na brzegu morza – kizina (*Cakiletea maritima*), 1230 Klify na wybrzeżu Bałtyku, 1330 Bagienne solniska nadmorskie (*Glauco-Puccinietalia*), 2110 Inicjalne stadia nadmorskich wydm białych (*Honckenyo-Agropyretum juncie*), 2120 Nadmorskie wydmy białe (*Elymo-Ammophiletum*), 2130 Nadmorskie wydmy szare (*Koelerion albescentis*), 2140 Nadmorskie wrzosowiska bażynowe (*Salici-Empetretum nigri*), 2160 Nadmorskie wydmy z zaroślami rokitnika i wierzby piaskowej – z przewagą rokitnika (*Hippophao-Salicetum arenariae*), 2170 Nadmorskie wydmy z zaroślami rokitnika i wierzby piaskowej – z przewagą wierzby piaskowej (*Hippophao-Salicetum arenariae*), 2180 Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich, 2190 Wilgotne zagłębienia międzywydmowe (*Ericion tetralicis*, *Rhynchosporion*

albae, *Myricetum gale*, *Littorelion*), 4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Calluno-Arctostaphylion*), 6230 Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion*), 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 6430 Górskie i niżowe ziołorośla nadrzeczne i okrajkowe (*Galio-Urticenea*), 6510 Niżowe i górskie łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatheretalia elatioris*), 7230 Torfowiska alkaliczne (*Caricion davalianae*), 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*), 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*), 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*), 91E0 Lasy łąkowe i nadrzeczne zarośla wierzbowe (*Alnenion glutinoso-incanae*, *Salicion albae*), 91F0 łąkowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ulmion minoris*).

Jako cele ochrony zidentyfikowano też chronione gatunki roślin: haczykowiec błyszczący (*Hamatocaulis vernicosus*), lipiennik Loesela (*Liparis loeselii*) i Inica wonna (*Linaria odora*).

Na omawianym obszarze Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa Wejherowo występują też inne powierzchniowe formy ochrony przyrody: rezerwat przyrody „Helskie Wydmy” i użytek ekologiczny „Helskie Wydmy” oraz poza zarządem Nadleśnictwa: rezerwat „Beka”, „Mechelińskie łąki”, „Słone łąki”, użytek ekologiczny „Torfowe Kłyle” oraz „Nadmorski Park Krajobrazowy”. Z omawianym obszarem pokrywa się też częściowo obszar ptasi Natura 2000 „Zatoka Pucka”.

Dla obszaru Natura 2000 „Zatoka Pucka i Półwysep Helski” nie opracowano planu ochrony. Obowiązują tymczasowe cele ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Zatoka Pucka i Półwysep Helski PLH220032 oraz Zakres Planu Ochrony dla Obszaru Natura 2000 Zatoka Pucka i Półwysep Helski PLH220032 w części położonej w granicach Nadmorskiego Parku Krajobrazowego - Załącznik nr 5 do Uchwały Nr 789/LXIII/24 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie ustanowienia Planu ochrony dla Nadmorskiego Parku Krajobrazowego (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 16.04.2024 r. Poz. 1908)

Fot. 3 Wydmy w Obszarze Natura 2000 Zatoka Pucka i Półwysep Helski (fot. M.Kaplarny)

3.2.11 PLB220005 Zatoka Pucka

Obszar obejmuje Zatokę Pucką i część głębszych wód Zatoki Gdańskiej rozpościerających się na wschód od niej. Obejmuje również niskie wybrzeża zalewowe znajdujące się koło Ośtonina, Rewy, Pucka, Władysławowa oraz na Płw. Helkim. Celem ochrony jest zachowanie miejsca masowego zimowania, koncentracji podczas migracji oraz gniazdowania licznych, często rzadkich gatunków ptaków. Występują tu co najmniej 23 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 2 gatunki z Polskiej Czerwonej Księgi odbywają tu lęgi (sieweczka obrożna, biegus zmienny).

W okresie wędrówek pojawia się tu znacząca część populacji perkoza dwuczubego i perkoza rogatego, stosunkowo duże koncentracje osiągają: łabędź krzykliwy, łęczak, biegus krzywodzioby, biegus zmienny, brodziec śniady, głowienka, kamusznik, kulik mniejszy, kulik wielki, ostrygojad, sieweczka obrożna.

W okresie zimy występuje tu dość licznie bielaczek, czernica, gągoł, nurogęś, ogorzałka, perkoz dwuczuby, bardzo licznie zimuje łabędź niemy.

Najpoważniejsze zagrożenia dla obszaru to zrzuty oczyszczonych ścieków komunalnych z oczyszczalni Dębogóra i Swarzewo, niosące duży ładunek biogenów; masowa rekreacja na wybrzeżach Zatoki; intensywny rozwój sportów wodnych na jej wodach; pewne formy rybołówstwa (sieci stawne).

Obszar leży w bezpośrednim sąsiedztwie zasięgu administracyjnego Nadleśnictwa.

Nie posiada dokumentu planistycznego. Obowiązują tymczasowe cele ochrony dla gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Zatoka Pucka PLB220005.

3.2.12 PLB990002 Przybrzeżne Wody Bałtyku

Obszar ten obejmuje pas wód przybrzeżnych Bałtyku o około 15 kilometrowej szerokości i głębokości sięgającej od 0 do 20 m. Rozciąga się na odcinku 200 km, poczynając od nasady Półwyspu Helkiego po granicę z ostoją Zatoki Pomorskiej przebiegającą prostopadle do zachodnich krańców jeziora Bukowo (Łazy). Dno morskie jest nierówne, deniwelacje dna sięgają 3 m. W faunie bentosowej dominują drobne skorupiaki. Rzadko obserwowane są morskie ssaki duże - foki szare i obrączkowane oraz morświny. Obszar stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej. Na obszarze zimują w znaczących ilościach 2 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej: nur czarnoszyi i nur rdzawoszyi. Szczególne znaczenie mają również populacje lodówki, nurnika i uhli.

Podstawowym zagrożeniem dla tego ekosystemu są plany lokowania tu farm elektrowni wiatrowych oraz pewne formy rybołówstwa - sieci stawne i sznury hakowe oraz turystyka.

Obszar leży w bezpośrednim sąsiedztwie zasięgu administracyjnego Nadleśnictwa.

Nie posiada dokumentu planistycznego.

3.2.13 Nakładanie się ostoji Natura 2000 z innymi obszarowymi formami ochrony przyrody

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody w Art. 6 wymienia 10 form ochrony przyrody. Są to zarówno obszarowe jak i punktowe formy ochrony przyrody (np. pomniki przyrody).

Poszczególne formy ochrony przyrody cechują się zróżnicowanym reżimem ochronnym. Od najwyższego obowiązującego w parkach narodowych i rezerwach przyrody po niewielki w np. obszarach chronionego krajobrazu.

Obszary Natura 2000 jako forma ochrony przyrody w Polsce zaczęły obowiązywać po wejściu Polski do Unii Europejskiej. Odmienne były cele tworzenia krajowych form ochrony przyrody funkcjonujących przed 2004 rokiem oraz sieci Natura 2000.

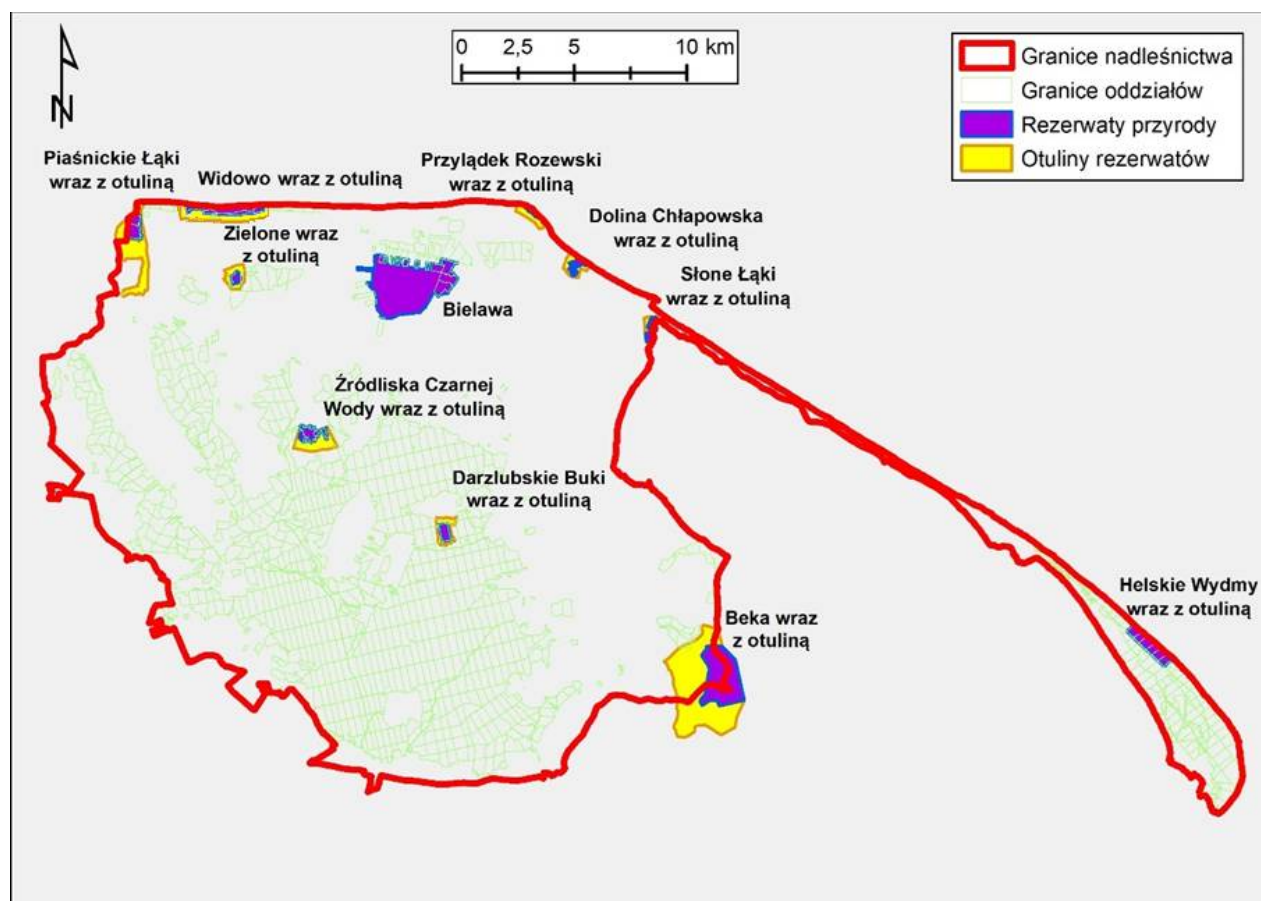
Celem „pozanaturowej” ochrony przyrody jest zabezpieczenie wartości przyrodniczych i krajobrazowych ważnych w skali kraju i poszczególnych jego regionów. Natomiast celem istnienia sieci Natura 2000, złożonej ze specjalnych obszarów ochrony siedlisk i obszarów specjalnej ochrony ptaków, jest zabezpieczenie różnorodności biologicznej w skali całej Europy, a ściślej – w wyróżnionych na naszym kontynencie regionach biogeograficznych. Zatem możliwe jest, że niektóre gatunki bądź siedliska rzadkie i wymagające ochrony w skali naszego kraju, nie będą chronione w ramach Natura 2000, gdyż np. w skali całej Europy są powszechne. Może zdarzyć się też odwrotnie – gatunek lub siedlisko powszechne w Polsce, w skali całego kontynentu może zostać uznane za tak rzadkie i ważne, że wymagać będzie tworzenia obszarów Natura 2000.

Obszary Natura 2000 nie zastępują dotychczasowych form ochrony przyrody, lecz je uzupełniają. Fakt włączenia rezerwatów przyrody się sieci Natura 2000 należy interpretować tak, że elementy środowiska chronione w rezerwacie są też cenne z punktu widzenia całej Unii Europejskiej. W przypadku rezerwatu objęcie go dodatkową ochroną w postaci obszaru Natura 2000 niewiele zmienia. Reżim ochronny pozostaje taki sam.

3.3 Rezerваты przyrody

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi (art. 13 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Na terenie Nadleśnictwa Wejherowo występuje 7 rezerwatów przyrody. Natomiast w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajdują się 4 rezerваты przyrody. Lokalizację tych form ochrony przyrody przedstawia rycina, natomiast charakterystykę tabela:

Ryc. 11 Lokalizacja rezerwatów przyrody na terenie Nadleśnictwa Wejherowo

Tabela 11 Wykaz rezerwatów w Nadleśnictwie Wejherowo

Lp.	Nazwa rezerwatu	Akt prawny	Położenie		Rodzaj , typ i podtyp rezerwatu wg dominującego		Powierzchnia [ha] według		Ważniejsze		Uwagi
			oddz. poddz.	Gmina, Leśnictwo	przedmiotu ochrony	typu ekosystemu	Dz. Urzęd. lub Monitora Polskiego	planu ochrony lub u.l.	zbiorowiska, zespoły roślinne	grupy zwie -rząt	
1.	Bielawa	1. Zarządzenie Nr 165/99 Wojewody Pomorskiego z dnia 19 listopada 1999 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 1999 r. Nr 122, poz. 1075 2. Rozporządzenie Nr 8/2005 Wojewody Pomorskiego z dnia 30 maja 2005 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2005 r. Nr 59, poz. 1110)	Obręb leśny: Darżlubie oddz. 17 18 c; 18 d; 18 f; 18 g; 18 ~b; 19 b; 19 c; 19 i; 20 j; 20 l; 20 m; 20 n; 20 o; 20 r; 20 s; 20A c; 20A d; 20A f; 20A g; 20A h; 20A i; 20A ~a; 20A ~b; 20A ~c; 20B a; 20B b; 20B c; 20B d; 20B f; 20B h; 20B ~a; 20B ~b	gm. Krokowa, Puck, Władysławowo I-ctwo: Starzyno	rodzaj: torfowiskowy typ: biocenotyczny i fizjocenotyczny podtyp: biocenoz naturalnych i półnaturalnych	typ: torfowiskowy (bagienny) podtyp: torfowisk wysokich	721,41	136,67 (pozostałe grunty są w zarządzie RDOŚ, właścicielem części jest także osoba prywatna)	mszary wrzoścowe, zbiorowiska torfowiskowe i wodne - bór bagienny – <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , brzezina bagienna – <i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i>	ptaki wodno-błotne	Obowiązują zadania ochronne zgodnie z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 17 marca 2023 roku zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Bielawa". Nie wyznaczono otuliny

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY NADLEŚNICTWA WEJHEROWO

Lp.	Nazwa rezerwatu	Akt prawny	Położenie		Rodzaj , typ i podtyp rezerwatu wg dominującego		Powierzchnia [ha] według		Ważniejsze		Uwagi
			oddz. poddz.	Gmina, Leśnictwo	przedmiotu ochrony	typu ekosystemu	Dz. Urzęd. lub Monitora Polskiego	planu ochrony lub u.l.	zbiorowiska, zespoły roślinne	grupy zwie -rząt	
2.	Darżlubskie Buki	1. Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 1 lutego 1960 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Monitor Polski - M. P. z 1960 r. Nr 31, poz. 151) 2. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska W Gdańsku z dnia 25 sierpnia 2023 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Darżlubskie Buki” (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2023 r. poz. 4151)	Obręb leśny: Darżlubie, 148 a; 148 ~a	gm. Puck l-ctwo: Darżlubie	rodzaj: leśny, typ, podtyp - Fitocenotyczny (PFI), podtyp - zbiorowiska leśne (zl),	Leśny i borowy (EL), lasów nizinnych (Ini)	28,90 Otulina: 50,02	28,31	naturalny las bukowy stanowiący resztkę dawnej tzw. „Puszczy Darżlubskiej”, czyli „ <i>Luzulo pilosae</i> - <i>Fagetum</i> ” – kwaśna buczyna pomorska	-	Nie obowiązuje plan ochrony. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanowił na 5 lat zadania ochronne dnia 22 lipca 2014 r. Wyznaczono otulinę rezerwatu.

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY NADLEŚNICTWA WEJHEROWO

Lp.	Nazwa rezerwatu	Akt prawny	Położenie		Rodzaj , typ i podtyp rezerwatu wg dominującego		Powierzchnia [ha] według		Ważniejsze		Uwagi
			oddz. poddz.	Gmina, Leśnictwo	przedmiotu ochrony	typu ekosystemu	Dz. Urzęd. lub Monitora Polskiego	planu ochrony lub u.l.	zbiorowiska, zespoły roślinne	grupy zwie -rząt	
3.	Helskie Wydmy	Rozporządzenie Wojewody Pomorskiego Nr 91/06 z dnia 5 grudnia 2006 w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz.Urz. Woj. Pom. z 2006 r. Nr 128, poz. 2665)	Obręb leśny: Darżlubie, oddz. 252 a; 252 b; 252 ~a; 253 b; 253 c; 253 ~a; 254 a; 254 b; 254 ~a; 255 a; 255 b; 255 c; 255 ~a; 256 a; 256 b; 256 c; 256 d; 256 ~b; 257 a; 257 b; 257 c	gm. Hel l-ctwo: Jastarnia	rodzaj: florystyczny typ: biocenotyczny i fizjocenotyczny podtyp: biocenozy naturalnych i półnaturalnych	typ: wydmy podtyp: wydmy nadmorskich	108,48 Otulina: 7,62	97,24	bażynowy bór nadmorski – <i>Empetro nigri-Pinetum</i> , wrzosowisko bażynowe – <i>Carici arenariae-Empetretum</i>		Obowiązuje plan ochrony zgodnie z Zarządzeniem nr 25/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 24.09.2012 r., zmienione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 23 maja 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Helskie Wydmy” Wyznaczono otulinę rezerwatu o powierzchni 7,62 ha – poza LP.

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY NADLEŚNICTWA WEJHEROWO

Lp.	Nazwa rezerwatu	Akt prawny	Położenie		Rodzaj , typ i podtyp rezerwatu wg dominującego		Powierzchnia [ha] według		Ważniejsze		Uwagi
			oddz. poddz.	Gmina, Leśnictwo	przedmiotu ochrony	typu ekosystemu	Dz. Urzęd. lub Monitora Polskiego	planu ochrony lub u.l.	zbiorowiska, zespoły roślinne	grupy zwie -rząt	
4.	Piaśnickie Łąki	1.Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 5 listopada 1959 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1959 r. Nr 97, poz. 525); 2. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska W Gdańsku z dnia 26 sierpnia 2024 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Piaśnickie Łąki" (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2024 r., poz. 3895)	Obręb leśny: Kolkowo, oddz. 1,2	gm. Krokowa l-ctwo: Lisewo	rodzaj: florystyczny typ, podtyp - Biocenotyczny i fizjocenotyczny (Pbf), biocenozy naturalnych i półnaturalnych (bp);	-Różnych ekosystemów (EE), lasów i łąk (II)	61,40 Otulina: 255,24	55,67	pomorski las brzoźowo-dębowy <i>Betulo-Quercetum</i> oraz zarośla włoskowicy europejskiej i zbiorowiska łąkowe		Obowiązują zadania ochronne; Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 24 lipca 2023 roku w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Piaśnickie Łąki" Wyznaczono otulinę rezerwatu.

Lp.	Nazwa rezerwatu	Akt prawny	Położenie		Rodzaj , typ i podtyp rezerwatu wg dominującego		Powierzchnia [ha] według		Ważniejsze		Uwagi
			oddz. poddz.	Gmina, Leśnictwo	przedmiotu ochrony	typu ekosystemu	Dz. Urzęd. lub Monitora Polskiego	planu ochrony lub u.l.	zbiorowiska, zespoły roślinne	grupy zwie -rząt	
5.	Widowo	Zarządzenie Nr 119/99 Wojewody pomorskiego z dnia 20 lipca 1999 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Pom. z 1999 r. Nr 76, poz. 439)	Obręb leśny: Kolkowo, oddz3C g-j; 3C m; 3D a- f; 3D ~a; 3D ~b; 3D ~c; 3F a- g; 3G h; 3G i; 3G~c	gm. Krokowa l-ctwo: Lisewo	rodzaj: krajobrazowy typ: fitocenotyczny, podtyp: zbiorowisk leśnych	typ: leśny i borowy podtyp: borów nizinnych	90,63 Otulina: 279,99	38,27 (pozostała część znajduje się na gruntach Urzędu Morskiego w Gdyni)	„ <i>Vaccinio – Piceetea</i> ” – nadmorski bór sosnowy oraz „ <i>Helichryso – Jasionetum</i> ” – zbiorowisko wydmy szarej	-	PZO w trakcie procedowania, Zadania ochronne były ustanowione w 2018 r. Wyznaczono otulinę rezerwatu.

Lp.	Nazwa rezerwatu	Akt prawny	Położenie		Rodzaj , typ i podtyp rezerwatu wg dominującego		Powierzchnia [ha] według		Ważniejsze		Uwagi
			oddz. poddz.	Gmina, Leśnictwo	przedmiotu ochrony	typu ekosystemu	Dz. Urzęd. lub Monitora Polskiego	planu ochrony lub u.l.	zbiorowiska, zespoły roślinne	grupy zwie -rząt	
6	Zielone	1.Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 24 listopada 1983 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. z 1983 r. Nr 39, poz. 230) 2. Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Zielone" (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 2918)	Obręb leśny: Kolkowo, oddz. 9 b- k; 9 m; 9 ~c-~f	gm. Krokowa l-ctwo: Lisewo	rodzaj: florystyczny typ, podtyp - nie określono w akcie prawnym	nie określono w akcie prawnym	17,02 Otulina: 59,55	17,02	„ <i>Sphagno squarrosi</i> – <i>Alnetum</i> ” leśne zbiorowiska zastępcze na kwaśnym olsie		Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Zielone” (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 3139). Wyznaczono otulinę rezerwatu.

Lp.	Nazwa rezerwatu	Akt prawny	Położenie		Rodzaj , typ i podtyp rezerwatu wg dominującego		Powierzchnia [ha] według		Ważniejsze		Uwagi
			oddz. poddz.	Gmina, Leśnictwo	przedmiotu ochrony	typu ekosystemu	Dz. Urzęd. lub Monitora Polskiego	planu ochrony lub u.l.	zbiorowiska, zespoły roślinne	grupy zwie -rząt	
7	Źródłiska Czarnej Wody	Zarządzenie Nr 139 Wojewody Pomorskiego z dnia 16 września 1999 roku w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz.Urz. z 1999 r. Nr 103, poz. 983)	Obręb leśny: Darżlubie, oddz. 33 a- f; 33 ~a; 33 ~b; 34 a- j; 34 ~a; 34 ~b; 35 f; 35 j; 35 k;35~a	gm. Krokowa l-ctwo: Starzyno	rodzaj: leśny typ: florystyczny, podtyp: zbiorowisk leśnych	typ: leśny i borowy podtyp: lasów nizinnych	50,58 Otulina: 111,00	50,58	„Luzulo – Pilosae – Fagetum” kwaśna buczyna niżowa „Circae – Alnetum” łęgi olszowo – jesionowe		Nie posiada planu ochrony - jest projekt planu ochrony sporządzony przez BULiGL. Wyznaczono otulinę rezerwatu.

3.3.1 Rezerwat przyrody Bielawa

Rezerwat przyrody Bielawa powołany został na mocy Rozporządzenia Nr 8/2005 Wojewody Pomorskiego z dnia 30 maja 2005 r. (dz. U. W. P. nr 59, poz. 1110). Powstał w wyniku połączenia rezerwatów: „Woskownica Bielawskiego Błota” i rezerwatu „Moroszka Bielawskiego Błota”, powołanych na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 4 kwietnia 1977 r. (M. P. Dz. U. PRL nr 10, poz. 64) oraz rezerwatu Bielawa, powołanego na mocy Zarządzenia Nr 165/99 Wojewody Pomorskiego z dnia 19 listopada 1999 r. (Dz. U. W.P. nr 122, poz. 1075).

Rezerwat ten zlokalizowany jest na terenie otuliny Nadmorskiego Parku Krajobrazowego. Obejmuje swym zasięgiem fragment Lasów Państwowych obrębu Darżlubie w leśnictwie Starzyno rozciągający się ok. 1,5 km na południe od miejscowości Ostrowo. Większość powierzchni rezerwatu znajduje się na gruntach zarządzanych przez Dyрекcję Nadmorskiego Parku Krajobrazowego. W zarządzie i użytkowaniu Nadleśnictwa Wejherowo znajdują się grunty rezerwatu o powierzchni 136,67 ha. W związku z przejęciem gruntów przez Nadleśnictwo powierzchnia rezerwatu w zarządzie LP w porównaniu do poprzedniego planu wzrosła o ok. 4 ha. Ogólna powierzchnia tego największego w województwie pomorskim rezerwatu przyrody wynosi 721,41 ha.

Rezerwat Bielawa (z przyległymi gruntami) jest jednym z największych torfowisk wysokich w Polsce i mimo wieloletniej eksploatacji torfu i licznych pożarów jest pięknym krajobrazowo i bardzo cennym przyrodniczo obiektem. W części północnej (zarządzanej przez Nadleśnictwo Wejherowo) dominują zespoły leśne antropogenicznie zniekształcone przez sztuczne nasadzenia sosny, natomiast w części środkowej zachowały się mszary wrzoścowe oraz cenne naturalne zespoły torfowiskowe i zaroślowe jak również zbiorowiska wodne.

Występują tu liczne gatunki roślin chronionych i regionalnie rzadkich. Do najcenniejszych składników flory rezerwatu należą: woskownica europejska (*Myrica gale*), malina moroszka (*Rubus chamaemorus*), przygiętka brunatna (*Rhynchospora fusca*), bagnica zwyczajna (*Scheuchzeria palustris*), wełnianeczka darniowa (*Trichophorum caespitosum*), rosziczka okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*), bażyna czarna (*Empetrum nigrum*), jeżogłówka pokrewna (*Sparganium affine*), wrzosiec bagienny (*Erica tetralix*).

Walory przyrodnicze rezerwatu zwiększa duża koncentracja ptaków wodno – błotnych - lęgowych i przelotnych. Szczególną uwagę zwraca liczna populacja żurawi, szczególnie w okresie migracji oraz bardzo rzadkie w skali kraju stanowiska sowy błotnej. Ewenementem jest jedno z kilku w skali kraju stanowisko lęgowe łączaka (*Tringa glareola*). Z ptaków przelotnych warto wspomnieć o orłach, kobuzach, batalionach i bekasowatych. Faunę omawianego terenu wzbogacają liczne gatunki owadów (w tym ponad 20 gatunków motyli), jaszczurki, zające, lisy, borsuki, sarny i drobne ssaki drapieżne.

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie torfowiska wysokiego typu bałtyckiego z charakterystyczną roślinnością, stanowiącego ostoję ptactwa wodno-błotnego.

Rezerwat aktualnie nie posiada planu ochrony, choć objęty jest ochroną czynną. W jej ramach do tej pory wykonywano zadania ochronne. Obecnie obowiązującym dokumentem planistycznym jest „Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia

17 marca 2023 roku zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Bielawa".

Zadania ustanowiono na okres 4 lat.

Rezerwat „Bielawa” oprócz tego, że leży w otulinie Nadmorskiego Parku Krajobrazowego, znajduje się także w całości na dwóch obszarach Natura 2000 tj. :

- „Bielawa i Bory Bażynowe” - PLH220063
- „Bielawskie Błota” - PLB220010

3.3.2 Rezerwat przyrody Darżlubskie Buki

Rezerwat przyrody Darżlubskie Buki powołany został na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 1 lutego 1960 r. (Monitor Polski z 1960 r. Nr 31, poz. 151). Powierzchnia rezerwatu wg. aktu powołującego wynosiła 27,08 ha (obecnie 28,90 ha - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 25 sierpnia 2023 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Darżlubskie Buki”).

Obszar rezerwatu w całości znajduje się na terenie Nadleśnictwa Wejherowo, obrębu Darżlubie, w leśnictwie Darżlubie. Jego aktualna powierzchnia ewidencyjna wynosi 28,31 ha, różnica powierzchni wynika z aktualnej powierzchni działki ewidencyjnej w granicach której znajduje się rezerwat.

Północna granica rezerwatu znajduje się ok. 850 m na południe od miejscowości Mechowo. Dla rezerwatu ustanowiono otulinę o powierzchni 50,02 ha, w tym na gruntach Nadleśnictwa 31,79 ha.

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ekosystemu leśnego wraz z jego charakterystycznymi biocenozy i biotopami, przede wszystkim kwaśnej buczyny niżowej *Luzulo pilosae* – *Fagetum* - naturalnego lasu bukowego w stanie nie zmienionym, stanowiącego resztkę dawnej Puszczy Darżlubskiej.

Fot. 4 Rezerwat Darżlubskie Buki – tablica informacyjna na granicy rezerwatu (fot. M.Kaplarny)

Jest to rezerwat częściowy. Stanowi on fragment dawnej puszczy porośnięty 190–letnim drzewostanem bukowym z pojedynczo występującymi sosną i dębem. Przyrodniczą wartość obiektu podnosi występowanie kilkunastu niewielkich zbiorowisk bagiennych z okresowo stagnującą wodą.

Flora roślin naczyniowych w rezerwacie jest stosunkowo uboga i liczy 111 gatunków z czego 6 podlega ochronie prawnej oraz 3 zaliczone są do grupy roślin ginących i zagrożonych. Niewielka liczba gatunków roślin jest typowa dla przeważającego zbiorowiska roślinnego na terenie rezerwatu, czyli kwaśnej buczyny niżowej (*Luzulo pilosae-Fagetum*). Obecnie rezerwat nie posiada obowiązującego planu ochrony.

3.3.3 Rezerwat przyrody Helskie Wydmy

Rezerwat przyrody Helskie Wydmy powołany został na mocy Rozporządzenia Wojewody Pomorskiego Nr 91/06 z dnia 5 grudnia 2006 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego – Dz.Urz. z 2006 r. Nr 128, poz. 2665). Zajmuje powierzchnię 108,48 z czego w Nadleśnictwie Wejherowo – 97,24 ha. Pozostała część rezerwatu znajduje się na gruntach Urzędu Morskiego w Gdyni. Dla rezerwatu wyznaczono otulinę o powierzchni 7,62 ha poza gruntami LP.

Rezerwat zlokalizowany jest na Półwyspie Helskim – od strony północnej poprzez wąską otulinę zabezpieczającą rezerwat przed nadmierną antropopresją z plaży, styka się z Morzem Bałtyckim. Od południa, przez stanowiącą tam jego granicę linię kolejową Gdynia-Hel, sąsiaduje z

zalesioną częścią półwyspu. Od zachodu rezerwat graniczy z zamkniętą jednostką wojskową, a od wschodu z lasami Nadleśnictwa Wejherowo. Granica rezerwatu ma kształt zbliżony do trapezu – jego szerokość to ok. 480 m, natomiast długość jest znacznie większa i wynosi ok. 2300 m.

Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ekosystemów murawowych, wrzosowiskowych i leśnych, w szczególności bardzo bogatych biot porostów i grzybów naporostowych, charakterystycznych dla naturalnego nadmorskiego krajobrazu wydmowego. Rezerwat Helskie Wydmy został zaklasyfikowany jako rezerwat florystyczny (FI). Ze względu na dominujący przedmiot ochrony, zaliczono go do typu rezerwatu biocenotycznego i fizjocenotycznego (PBf) i podtypu biocenoz naturalnych i półnaturalnych (bp). Ze względu na główny typ ekosystemu rezerwat uznano za wydmowy (EWd), należący do podtypu wydmy nadmorskich (wn).

Rezerwat „Helskie Wydmy” jest unikalnym w skali kraju obiektem, chroniącym zestaw ekosystemów o specyficznym, przymorskim charakterze, a także – w części jeszcze ruchome – wydmy. W rezerwacie zabezpieczone są też różnorodne procesy geomorfologiczne i glebowe oraz stadia rozwojowe roślinności nawydmowej.

Obszar ten objęty jest ochroną czynną. Dla rezerwatu Helskie Wydmy do 2032 roku obowiązuje plan ochrony powołany Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 23 maja 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Helskie Wydmy” (Dz. Urz. Województwa Pomorskiego - Dz. Urz. z 2016 r. poz. 2034).

Wg powyższego dokumentu planistycznego najważniejsze zagrożenia dla rezerwatu to:

- Nadmierny ruch turystyczny i rekreacyjny w sezonie letnim – niszczenie roślinności i porostów, rozdeptywanie i zanieczyszczanie wydmy;
- Zaśmiecanie obszaru rezerwatu odpadami mogącymi stwarzać pułapki dla zwierząt oraz pogarszającymi walory krajobrazowe rezerwatu związanymi z turystyką i rekreacją oraz bezpośrednim sąsiedztwem terenów wojskowych;

Rezerwat jest udostępniony do zwiedzania, lecz wyłącznie po wyznaczonej do tego celu, umocnionej płytami betonowymi i oznakowanej ścieżce przyrodniczej. Biegnie ona przez oddz. 253a oraz b. Przy ścieżce ustawione są tablice informujące o celu ochrony, na barwnych zdjęciach są też przedstawione najcenniejsze składniki flory rezerwatu. Należą do nich m. in. Inica wonna (*Linaria odora*), tajeża jednostronna (*Goodyera repens*) oraz mikołajek nadmorski (*Eryngium maritimum*) – będący symbolem polskiego wybrzeża. Wszystkie wymienione rośliny są w Polsce objęte ścisłą ochroną gatunkową. Dodatkowo Inica wonna znajduje się w „Polskiej Czerwonej Księdze Roślin”.

Fot. 5 Rezerwat Helskie Wydmy - tablica informacyjna przy ścieżce przyrodniczej (POP 2015)

Rezerwat Helskie Wydmy w całości znajduje się w obrębie obszaru Natura 2000 Zatoka Pucka i Półwysep Helski – PLH220032 oraz w Nadmorskim Parku Krajobrazowym.

3.3.4 Rezerwat przyrody Piaśnickie Łąki

Unikatowy charakter i wyjątkowe walory botaniczne tego terenu zostały wysoko ocenione przez jego badaczy już na początku ubiegłego wieku a później podkreślane w okresie międzywojennym. Rezerwat został utworzony jeszcze przed II wojną światową w roku 1936 Zarządzeniem Dyrektora Naczelnego Lasów Państwowych z dnia 17 stycznia 1936 roku (zn. spr. ogr. 2025/15). Z powodu zmian jakie zaszły po wojnie rezerwat ten odtworzono ponownie w roku 1959 Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 5 listopada 1959 roku (MP z 1959 r. Nr 97 Poz. 525).

Do tej pory obowiązującym aktem prawnym było Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego z dnia 10 października 2001 r. w sprawie wykazu rezerwatów przyrody województwa pomorskiego ustanowionych przed dniem 31 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. z 2001 r. Nr 79, poz. 976). W ostatnim czasie zostało ono zastąpione Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 26 sierpnia 2024 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Piaśnickie Łąki”. Zarządzenie weszło w życie z dniem 27 września 2024 r. (publikacja w dniu 12.09.2024).

Zgodnie z aktem prawnym powierzchnia rezerwatu wynosi 61,40 ha, z czego na gruntach Nadleśnictwa znajduje się 55,67 ha natomiast pozostała część rezerwatu znajduje się na gruntach innej własności. Dla rezerwatu wyznaczono otulinę o powierzchni 255,24 ha, z czego na gruntach Nadleśnictwa 4,56 ha.

Rezerwat uznaje się za częściowy zaliczony do fizjocenotycznych biocenoz naturalnych i półnaturalnych. W akcie powołującym rezerwat uznano za florystyczny.

Omawiany rezerwat przyrody leży na obszarze pierwotnej, bagnistej niziny nadmorskiej, wykształconej pomiędzy mierzejowym wałem wydmowym a wysoczyzną polodowcową. W warunkach naturalnego systemu hydrograficznego, Dolna Piaśnica, czyli jej odcinek pomiędzy Jeziorem Żarnowieckim a Bałtykiem - składała się z dwóch równoległych i meandrujących koryt. Zachodnie koryto Piaśnicy - zwane Starą Piaśnicą lub starorzeczem - funkcjonowało do połowy ubiegłego stulecia. Obecnie niemal całkowicie zanikło a ocalałe niektóre jego fragmenty występują jedynie w rejonie rezerwatu.

Piaśnickie Łąki obejmują północny kraniec terenu pomiędzy korytami Dolnej Piaśnicy, ograniczony zejściem się obydwu koryt w jeden nurt rzeczny, przedzierający się przez wał wydmy do ujścia w Morze Bałtyckie. Łąki i lasy w rezerwacie występują naprzemiennymi pasami, równoległymi do wału wydmy - prostopadle do ogólnego biegu Dolnej Piaśnicy - zgodnymi z przebiegiem niskich wydm i pól przewianych piasków oraz wydłużonych nisz deflacyjnych, wypełnionych płytkim torfem.

Dzięki takiemu pierwotnemu położeniu hydrograficznemu i geomorfologicznemu wytworzyły się w tym terenie swoiste stosunki wodne. Charakteryzowały się one okresowym obniżaniem zwierciadła wód gruntowych podczas niskich stanów wód Bałtyku, głównie latem, oraz zalewaniem pasów łąkowych w okresie sztormowych wezbrań powodziowych Piaśnicy, głównie jesienią i wiosną. Taki rytm sezonowych i krótkookresowych wahań zawilgocenia jest optymalny dla zbiorowisk łąkowych i szuwarowych, chronionych w rezerwacie.

Flora naczyniowa omawianego rezerwatu liczy 308 gatunków, w tym aż 28 gatunków zagrożonych wyginięciem na Pomorzu, a 7 zagrożonych w skali kraju. Wiele z tych roślin występuje tu masowo - turzyca Buxbauma (*Carex buxbaumii*), turzyca dwustronna (*Carex disticha*), woskownica europejska (*Myrica gale*). Bardzo licznie występuje również: turzyca Hartmana (*Carex hartmanii*) i Hosta (*Carex hostiana*), selernica żyłkowana (*Cnidium dubium*), mieczyk dachówkowaty (*Gladiolus imbricatus*), oman wierzbolistny (*Inula salicina*), kosaciec syberyjski (*Iris sibirica*), okrzyń łąkowy (*Laserpitium prutenicum*), groszek błotny (*Lathyrus palustris*), fiołek mokradłowy (*Viola stagnina*). Stwierdzono tu także gatunki specjalnej troski takie jak: tajęża jednostronna (*Goodyera repens*), gnieźnik leśny (*Neottia nidus-avis*), turzyca drobna (*Carex demissa*).

Obecnie obowiązującym dokumentem planistycznym są zadania ochronne - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 24 lipca 2023 roku w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Piaśnickie Łąki", które będą obowiązywać do 2025 roku. Jako główne zagrożenia wymienia się: ubożenie florystyczne oraz negatywne zmiany struktury fitocenozy łąk zmiennowilgotnych wskutek zaniechania koszenia, ekspansję odrośli drzew i krzewów z powierzchni leśnych na siedliska łąk zmiennowilgotnych, rozwój drzew i krzewów w zaroślach woskownicy europejskiej *Myrica gale*.

Całość powierzchni rezerwatu Piaśnickie Łąki zawiera się w Obszarze Siedliskowym Natura 2000 o tej samej nazwie – PLH220021, a także leży na terenie Nadmorskiego Parku Krajobrazowego.

3.3.5 Rezerwat przyrody Widowo

Rezerwat przyrody Widowo został powołany na mocy Zarządzenia Nr 119/99 Wojewody pomorskiego z dnia 20 lipca 1999 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Widowo" (Dz. Urz. z 1999 r. Nr 76, poz. 439).

Według aktów prawnych obszar rezerwatu obejmuje powierzchnię 90,63 ha, z czego w Nadleśnictwie Wejherowo – 38,27 ha. Pozostała część powierzchni rezerwatu znajduje się na gruntach Urzędu Morskiego w Gdyni. Rezerwat tworzy zwarty kompleks.

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie krajobrazu brzegu morskiego, procesów akumulacji i abrazji warunkujących zróżnicowanie form geomorfologicznych, tj. wydmy i zagłębień międzywydmowych, oraz związanych z nimi biocenoz wydmy i leśnych.

Wg rodzaju rezerwat określono jako: Krajobrazowy (K), ze względu na dominujący przedmiot ochrony: Biocenotyczny i fizjocenotyczny (PBf), biocenozy naturalnych i półnaturalnych (bp), ze względu na główny typ ekosystemu: Wydmowy (EWd), wydmy nadmorskie (wn).

W celu zabezpieczenia rezerwatu przed zagrożeniami zewnętrznymi wyznaczono otulinę o powierzchni 279,99 ha, z czego na gruntach Nadleśnictwa Wejherowo – 31,82 ha.

Omawiany rezerwat zajmuje pas łądu wzdłuż brzegu Bałtyku o długości ok. 3,3 km i szerokości ok. 350 m. Jest to tzw. Mierzeja Kaszubska położona na północ od miejscowości Dębki i Karwieńskie Błota. Krajobraz rezerwatu od strony Morza Bałtyckiego na niewielkim fragmencie jest wydmy, natomiast od strony łądu przeważa krajobraz leśny.

Fot. 6 Rezerwat Widowo – granica LP i GUM (fot. M. Kaplarny)

Rezerwat Widowo położony jest na zalesionym przymorskim pasie wydмовym. Ochronie podlega tutaj fragment wybrzeża morskiego z zespołem form wydмовych (wały i pagóry wydмowe, wydмы paraboliczne, niecki i rynny deflacyjne) wraz z interesującymi zbiorowiskami leśnymi, których głównym elementem są bory nadmorskie o różnowiekowych drzewostanach. Znaczące powierzchnie zajmuje również pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy. Lokalnie występują inicjalne stadia nadmorskich wydм białych, nadmorskie wydмы białe oraz nadmorskie wydмы szare.

Ponadto na obszarze tym występuje 271 gatunków roślin, z czego 18 objętych jest ochroną gatunkową. Pokażny jest również zestaw gatunków zagrożonych wyginięciem, łącznie 11 taksonów, z czego 2 to gatunki zagrożone w skali Polski, 7 gatunków zagrożonych jest w skali Pomorza Zachodniego oraz 11 zagrożonych na Pomorzu Gdańskim. Do najcenniejszych elementów flory rezerwatu zaliczamy gatunki objęte ochroną ścisłą takie jak: pomocnik baldaszkowy (*Chimaphila umbellata*), naparstnica zwyczajna (*Digitalis grandiflora*), kruszczyk rdzawoczerwony (*Epipactis atrorubens*), kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborine*), tajeża jednostronna (*Goodyera repens*), linia wonna (*Linaria odora*), podkolan biały (*Platanthera bifolia*). Wśród mchów zinwentaryzowano 6 gatunków objętych ochroną częściową, wśród porostów – 6 (1 – ścisła, 5 – częściowa), wśród których 3 gatunki zagrożone są w skali kraju i 1 na Pomorzu Gdańskim. Spośród grzybów odnotowanych na terenie rezerwatu 1 jest objęty ochroną częściową oraz 2 gatunki zagrożone są w skali kraju. Ponadto zinwentaryzowano tu 6 gatunków mchów objętych ochroną częściową, 4 gatunki porostów pod ochroną częściową oraz jeden pod ochroną ścisłą.

Plan zadań ochronnych dla rezerwatu został opracowany, ale na dzień opracowania POP nie został jeszcze zatwierdzony.

Wg zapisów w obecnie procedowanym PZO największe istniejące zagrożenia dla rezerwatu to: Silna presja turystyczna i rekreacyjna, wiążąca się z usytuowaniem na obszarze wykorzystywanym dla celów wypoczynkowych. Przemieszczanie się dużej liczby osób licznymi przejściami na plażę, przecinającymi obszar Natura 2000, powoduje dewastację runa leśnego w bezpośrednim sąsiedztwie tych przejść. Niszczenie roślinności jest szczególnie nasilone wzdłuż drogi gruntowej przy południowej granicy obszaru Natura 2000, powodowane parkowaniem samochodów. Istotnym potencjalnym zagrożeniem jest zagrożenie powodziowe o charakterze odmorskim. Wzrost poziomu morza stwarza fizyczne zagrożenie strefy brzegowej.

Rezerwat Widowo leży w zasięgu Nadmorskiego Parku Krajobrazowego i Obszarze Natura 2000 PLH220054 Widowo.

Fot. 7 Rezerwat Widowo – tablice informacyjne (fot. M. Kaplarny)

3.3.6 Rezerwat przyrody Zielone

Rezerwat przyrody Zielone – jest położony w leśnictwie Lisewo, ok. 1,5 km na wschód od Odargowa i 0,5 km na zachód od Szarego Dworu. Zlokalizowany jest na skraju kompleksu leśnego. Powierzchnia rezerwatu wynosi 17,02ha i w całości znajduje się na gruntach Nadleśnictwa. Powołany został na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 24 listopada 1983 r. (M.P. z 1983 r. Nr 39, poz. 230). Wokół rezerwatu wyznaczono otulinę o powierzchni 59,55 ha, z czego na gruntach Nadleśnictwa Wejherowo – 22,06 ha.

Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie populacji wiciokrzewu pomorskiego *Lonicera periclymenum* oraz umożliwienie renaturyzacji zniekształconych fitocenoz leśnych. Zarówno sam gatunek jak i jego stanowisko przedstawiają wyjątkowo dużą wartość przyrodniczą na Pomorzu Gdańskim, a nawet w szerszej skali. Prawnie chroniony w Polsce wiciokrzew pomorski (suchokrzew) jest subatlantyckim składnikiem w naszej florze i osiąga u nas wschodni kres występowania. W regionie gdańskim jest rośliną rzadką, znaną z kilkunastu zaledwie miejsc występowania. Stanowisko wiciokrzewu w rezerwacie Zielone jest największe i najbogatsze w osobniki w tej części Pomorza, a ze względu na rozmiary osiągnięte przez liczne egzemplarze, należy do wyjątkowych zjawisk w skali wybrzeża. Jest ono usytuowane w pobliżu wschodniej granicy zasięgu geograficznego tego gatunku. Ze względu na stan zachowania populacji, niezwykłą bujność wiciokrzewu i występowanie wielu okazałych, starych egzemplarzy rezerwat posiada duże znaczenie dydaktyczne i naukowe. Wartość tą podkreśla zauważalny w mocno zniekształconych zbiorowiskach leśnych rezerwatu proces ich powolnej, samorzutnej

naturalizacji, w dużej części prowadzącej do fitocenoz ubogiego, acidofilnego lasu brzoźowo-dębowego *Betulo-Quercetum roboris*.

Fot. 8 Rezerwat Zielone – girlandy wiciokrzewu pomorskiego/punkt informacyjny (fot. M. Kaplarny)

Rezerwat jest udostępniony do zwiedzania specjalnie wyznaczoną i oznakowaną ścieżką przyrodniczą.

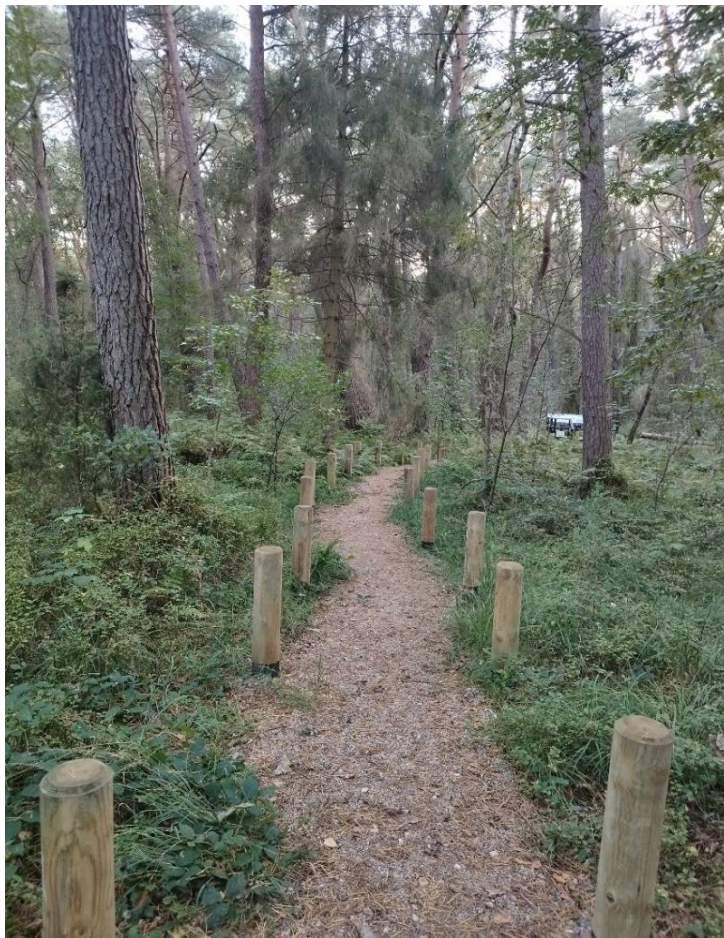
Rezerwat Zielone znajduje się w zasięgu Nadmorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz otuliny Nadmorskiego Parku Krajobrazowego. Nie leży natomiast w zasięgu sieci Natura 2000.

Dla rezerwatu opracowano plan ochrony wprowadzony w życie Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Zielone (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 3139). Ma on obowiązywać do 2038 roku.

Wg planu ochrony najważniejsze zagrożenia dla rezerwatu to:

- Obecność świerka zaburzającego fitocenozy leśne ograniczającego rozwój wiciokrzewu,
- Znacznie zaburzona struktura gatunkowa drzewostanów lasu brzoźowo-dębowego (dominacja sosny, miejscami świerka, obecność buka oraz nieznaczny udział dębu),
- Nieustabilizowane warunki wodne - obecność czynnych rowów na granicy rezerwatu odwadniających fitocenozy rezerwatu,
- Antropopresja: niszczenie żywych i nieożywionych elementów przyrody, wydeptywanie roślinności poza udostępnionym szlakiem, zaśmiecanie, płoszenie zwierząt, rozbudowa lokalnych dróg gruntowych,

- Zanieczyszczenie gleby, wód powierzchniowych i podziemnych oraz powietrza na skutek działalności zakładu górniczego – wydobywania ropy naftowej „Żarnowiec”.

Fot. 9 Ścieżka w rezerwacie (fot. M. Kaplarny)

3.3.7 Rezerwat przyrody Źródłiska Czarnej Wody

Rezerwat powołany został na mocy Zarządzenia Nr 139 Wojewody Pomorskiego z dnia 16 września 1999 roku w sprawie uznania za rezerwat przyrody Źródłiska Czarnej Wody (Dz.Urz. z 1999 r. Nr 103, poz. 983). Jako jego cel ochrony wskazano zachowanie w stanie niezmienionym zespołu źródeł i rzadkich regionalnie gleb zbliżonych do pararendziny wapiennej, porastających je zbiorowisk leśnych i źródliskowych oraz rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt. W okresie przed formalnym powstaniem rezerwatu gospodarka leśna na terenie rezerwatu była prowadzona, jednak zabiegi prowadzono tylko sporadycznie ze względu na trudnodostępny teren.

W całości znajduje się na gruntach w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wejherowo, w leśnictwie Starzyno, ok. 500 m na północ od wsi Świecino. Powierzchnia rezerwatu wynosi wg aktu prawnego i PUL 50,58. Wyznaczono też otulinę rezerwatu o łącznej powierzchni 111,00 ha, w tym na gruntach Nadleśnictwa 12,39 ha.

Obszar rezerwatu odznacza się bardzo urozmaiconą rzeźbą terenu. Występuje tu 12 głębokich wąwozów, które prowadzą wody okresowo, w trakcie intensywnych opadów. W

dolnej części często występują źródła. Poniżej wąwozów znajduje się równina akumulacyjna o bardzo niewielkim nachyleniu.

Na uwagę zasługuje również, występująca tutaj silna erozja wsteczna, która jest efektem intensywnego wypływu wód ze źródeł. To ciekawe zjawisko geomorfologiczne obserwuje się tu prawie przy każdym większym źródle.

Urozmaiconą rzeźbę terenu podkreślają dodatkowo duże deniwelacje, w niektórych miejscach przekraczające nawet 30 metrów. Najwyżej położoną częścią rezerwatu są południowe skraje, które dochodzą do 66 m n.p.m. Natomiast najniższe miejsce leży na wysokości poniżej 25 m n.p.m. w części północnej.

W związku z mocno urozmaiconą orografią i dużymi wysokościami względnymi obserwuje się tu także duże spadki terenu, nierzadko wynoszące 20 - 30°, a miejscami przekraczające nawet 40°. Tak mocno nachylone zbocza graniczą często z niemal płaskimi terenami źródeł.

Wśród 30 gatunków roślin naczyniowych należących do tzw. gatunków szczególnej troski (tj. prawnie chronionych oraz zagrożonych w różnym stopniu i w różnej skali przestrzennej) stwierdzonych w rezerwacie do najciekawszych i będących pod ochroną ścisłą należą: dzwonek szerokolistny (*Campanula latifolia*), stoplamek (kukułka) Fuchsa (*Dactylorhiza fuchsii*), kukułka plamista (*Dactylorhiza maculata*), wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*), listera jajowata (*Listera ovata*) i gnieźnik leśny (*Neottia nidus-avis*).

Źródła są specyficznym typem siedliska obficie reprezentowanym w rezerwacie, w dużej mierze decydującym o jego wysokich walorach przyrodniczych. Także pod względem biologicznym źródła są najcenniejszym typem siedlisk w rezerwacie. Mszaki bowiem w źródłach porastają głównie wilgotne kamienie, większe głazy oraz mokre kłody i konary. Łącznie naliczono ich w rezerwacie 88 gatunków, w tym 8 objętych ochroną ścisłą i 12 objętych ochroną częściową.

Generalnie roślinność rezerwatu wykazuje wysoki stopień naturalności. Zanotowano tu 14 gatunków antropofitów co stanowi około 6,2% całej współczesnej flory naczyniowej rezerwatu.

Spośród antropofitów widoczną rolę przestrzenną odgrywają jedynie tzw. fanerofity, czyli świerk, modrzewie i daglezie. Żaden z omawianych gatunków nie jest obecnie specjalnie ekspansywny na terenie rezerwatu – nie stwierdzono ich licznego odnawiania się.

W początkach XX w. teren rezerwatu pokryty był w większości lasem. Szczególnie trudna w dostępie południowa jego część. Północna część rezerwatu nie była wtedy zalesiona – obecnie są tam drzewostany powstałe z odnowienia sztucznego. Gatunkiem panującym jest sosna, olcha i w jednym przypadku – modrzew. Dostrzegamy też, że przez środek rezerwatu w miejscu gdzie dziś istnieje głęboki wąwóz, kiedyś biegła droga.

3.3.8 Rezerваты przyrody zlokalizowane w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa na gruntach poza zarządem Lasów Państwowych

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wejherowo znajdują się jeszcze 4 rezerваты przyrody, usytuowane na gruntach poza zasięgiem administracji Lasów Państwowych. Ze względu jednak na charakterystykę wartości przyrodniczych Nadleśnictwa jako całości, konieczną jest krótka charakterystyka również tych obszarów chronionych.

3.3.8.1 Rezerwat przyrody Beka

Powstał na mocy Zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 17 listopada 1988 r. w sprawie uznania za rezerваты przyrody (M. P. z 1988 r. Nr 32, poz. 292), natomiast aktualnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie rezerwatu przyrody Beka (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 2025).

Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ekosystemów części zalewowej niziny nadmorskiej Meandru Kaszubskiego (Pradoliny Redy-Łeby) i przylegającego do niego fragmentu Zatoki Puckiej wraz z ich zasobami przyrodniczymi i procesami kształtującymi ekosystem brzegu w rejonie ujścia rzeki Redy.

Rezerwat posiada ustanowione zadania ochronne na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 9 maja 2022 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Beka.

3.3.8.2 Rezerwat przyrody Dolina Chłapowska

Powstał na mocy Zarządzenia Nr 150/2000 Wojewody Pomorskiego z dnia 4 sierpnia 2000 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody Dolina Chłapowska (Dz. Urz. z 2000 r. Nr 79, poz. 479).

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie krajobrazu nadmorskiej doliny erozyjnej w strefie krawędziowej Kępy Swarzewskiej wraz z charakterystyczną roślinnością.

Dla rezerwatu opracowano zadania ochronne obowiązujące do 08.11.2021 - Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 9 listopada 2018 roku w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Dolina Chłapowska.

3.3.8.3 Rezerwat przyrody Przylądek Rozewski

Powstał na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 10 stycznia 1959 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1959 r. Nr 13, poz. 48), natomiast aktualnie obowiązującym aktem prawnym jest Obwieszczenie Wojewody Pomorskiego z dnia 10 października 2001 r. w sprawie wykazu rezerwatów przyrody województwa pomorskiego ustanowionych przed dniem 31 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. z 2001 r. Nr 79, poz. 976).

Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych fragmentu wybrzeża klifowego porośniętego lasem mieszanym z udziałem buka oraz w celu ochrony stanowiska jarzębu szwedzkiego (*Sorbus intermedia*).

Dla rezerwatu nie opracowano planu ochrony ani nie ustanowiono zadań ochronnych.

3.3.8.4 Rezerwat przyrody Słone Łąki

Powstał na mocy Zarządzenia Nr 173/99 Wojewody Pomorskiego z dnia 30 listopada 1999 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody Słone Łąki (Dz. Urz. z 1999 r. Nr 131, poz. 1129).

Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 16 maja 2024 r. w sprawie rezerwatu przyrody Słone Łąki (Dz. Urz. z 2024 r. poz. 2520).

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ekosystemów strefy brzegowej zatorfionej niziny nadmorskiej wraz z ich zasobami przyrodniczymi, w szczególności łąkami halofilnymi i siedliskami ptaków, a także procesami kształtującymi niskie wybrzeże zalewowe.

Rezerwat posiada ustanowione zadania ochronne na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 10 czerwca 2024 roku w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Słone Łąki obowiązujące do 09.06.2029 r.

3.4 Parki krajobrazowe

Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych walorów w warunkach zrównoważonego rozwoju (art. 16 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). W Polsce wyznaczono 126 parków krajobrazowych, które łącznie zajmują powierzchnię 2,6 mln ha (Główny Urząd Statystyczny „Ochrona Środowiska 2023”, Warszawa 2023, str. 121). W województwie pomorskim istnieje 9 parków (w tym dwa parki częściowo poza granicą woj. pomorskiego) o łącznej powierzchni 167 855 ha (Rocznik Statystyczny Województwa Pomorskiego 2023, Gdańsk 2023, str. 20).

Utworzenie parku krajobrazowego następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, której projekt wymaga uzgodnienia z właściwą miejscowo Radą Gminy oraz właściwym Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wejherowo znajduje się zdecydowana większość obszaru Nadmorskiego Parku Krajobrazowego.

3.4.1 Nadmorski Park Krajobrazowy

Nadmorski Park Krajobrazowy został powołany w 1978 roku jako jeden z pierwszych Parków Krajobrazowych w Polsce. Decyzję o utworzeniu Parku podjęto na podstawie Uchwały Nr IX/49/78 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Gdańsku z dnia 5 stycznia 1978 r. (Dz.Urz.WRN w Gdańsku z 1978 r. Nr 1, poz. 3). Cele i ograniczenia obowiązujące w Parku zostały określone w uchwale nr 142/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 roku dotyczącej Nadmorskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. z 2011 r. Nr 66, poz. 1457), następnie zmienione poprzez Uchwałę Nr. 444/XLII/17 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2017 r. o zmianie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie Nadmorskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 202).

W zasięgu Nadleśnictwa Wejherowo znajduje się 6012,59 ha, natomiast na gruntach w zarządzie 3358,55 ha.

Dla Nadmorskiego Parku Krajobrazowego wyznaczono otulinę o powierzchni 17540,00 ha, z czego w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa 10595,60 ha a na gruntach w zarządzie 1290,57 ha.

Park zajmuje obszar o powierzchni 18 804 ha, z czego 7 452 ha to ląd, a 11 352 ha to wody morskie Zatoki Puckiej. W obrębie Parku znajduje się Zatoka Pucka Wewnętrzna, oddzielona od reszty Zatoki piaszczystym, podłużnym wypłytem znanym jako Ryf Mew. Obszar lądowy Parku obejmuje całość Półwyspu Helskiego oraz wąski pas wybrzeża morskiego sięgający od Białogóry do Władysławowa, wraz z obszarem Karwieńskich Błot. Na południe od Władysławowa granica NPK obejmuje przymorskie fragmenty Kępy Swarzewskiej i Puckiej, pradolinowe obniżenia Płutnicy i Redy, aż do miejscowości Mechelinki. W Parku można spotkać wszystkie typy brzegów charakterystyczne dla południowego Bałtyku, takie jak wybrzeża klifowe związane genetycznie z wysoczyznami morenowymi, wybrzeża wydmore ukształtowane przez akumulacyjną działalność fal morskich i przybrzeżnych prądów, oraz niskie wybrzeża zalewowe związane z występowaniem równin torfowych lub równin organogeniczno-mineralnych na Półwyspie Helskim.

Takie zróżnicowanie terenu i występowanie różnorodnych siedlisk sprzyjają obfitości i różnorodności flory w Nadmorskim Parku Krajobrazowym. Park ten jest domem dla rzadkich w skali kraju zespołów roślin halofilnych (słonolubnych), psammofilnych (charakterystycznych dla piasków wydmore) oraz torfowiskowych związanych z wysokim torfowiskiem atlantyckim i zagłębieniami wydmore.

Ponad 40% powierzchni Parku pokrywają lasy, w większości są to zbiorowiska borowe, m.in. charakterystyczny dla wybrzeża bór bażynowy z wyróżniającą to zbiorowisko krzewinką - bażyną czarną *Empetrum nigrum*. Na terenie Parku występują malina moroszka *Rubus chamaemorus* będąca reliktem borealnym oraz woskownica europejska *Myrica gale*, która osiąga tu wschodnią granicę swojego zasięgu. Zróżnicowanie ekosystemów na obszarze NPK stwarza dogodne warunki życia wielu gatunkom zwierząt. Szczególnie bogata jest awifauna Parku. Półwysep Helski jest miejscem intensywnych przelotów ptaków podczas jesiennej i wiosennej migracji (południowo -bałtycki szlak wędrówek ptaków). Płytkie wody Zatoki Puckiej umożliwiają masowe zimowanie licznym gatunkom ptaków głównie kaczek. Na terenie NPK znajdują się również miejsca lęgowe bardzo rzadkich ptaków Polski – łęczaka *Tringa glareola*, biegusa zmiennego *Calidris alpina* czy też ostrzygojada *Haematopus ostralegus*.

Fot. 10 Widok na piaszczystą plażę w Nadmorskim Parku Krajobrazowym (fot. M. Kaplarny)

Szczególnymi celami ochrony Parku są: zachowanie naturalnego charakteru brzegów morskich i ujściowych odcinków rzek oraz specyfiki form mierzejowych, zachowanie charakterystycznego układu strefowego i ciągłości przestrzennej ekosystemów nadmorskich, ochrona wartości florystycznych i fitocenotycznych, ochrona miejsc rozrodu, żerowania i odpoczynku poszczególnych grup zwierząt, zachowanie historycznie zróżnicowanych typów przestrzennych wsi rybackich i rolniczych, zachowanie wartości kultury niematerialnej, ochrona charakterystycznych krajobrazów wybrzeży otwartego morza oraz wybrzeży nad zatokowych.

Ograniczenia obowiązujące w Parku zostały określone w Uchwale nr 142/VII/11 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2011 roku dotyczącej Nadmorskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. z 2011 r. Nr 66, poz. 1457), następnie zmienione poprzez Uchwałę Nr. 444/XLII/17 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2017 r. o zmianie uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego w sprawie Nadmorskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 202).

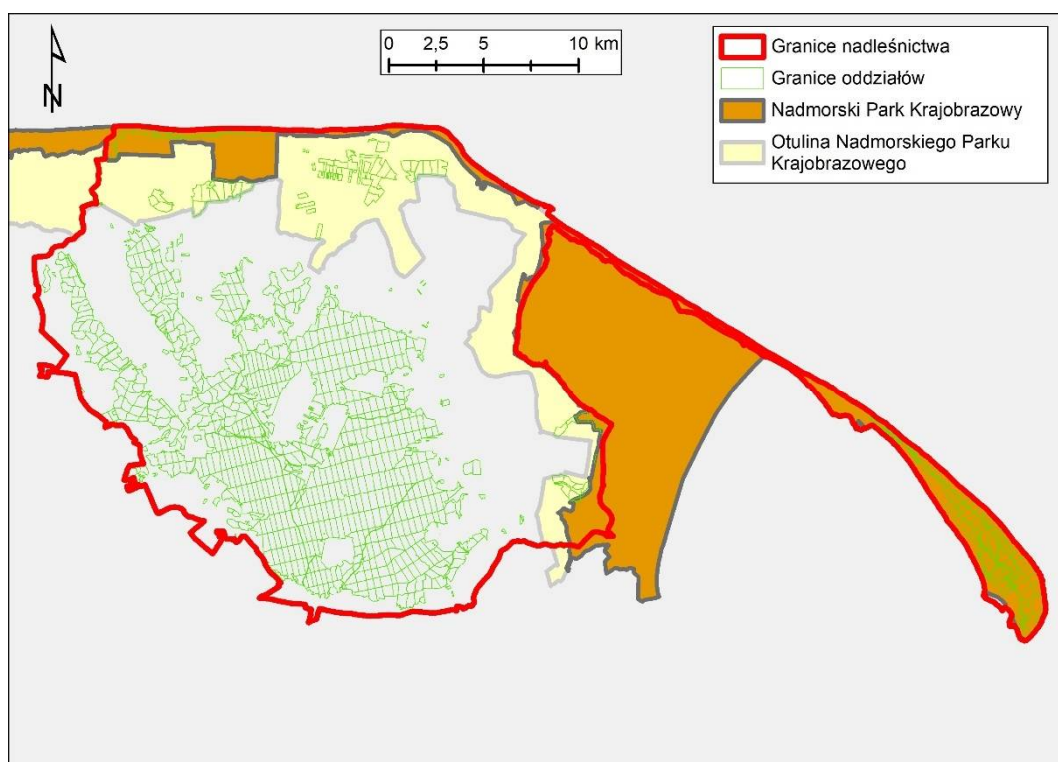
Nadmorski PK posiada plan ochrony powołany mocą „UCHWAŁY NR 789/LXIII/24 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie ustanowienia Planu ochrony dla Nadmorskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Pom. 2024r. poz.1908)”.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w rozdziale „Zakres prac związanych z ochroną ekosystemów leśnych” Operatu Generalnego Planu Ochrony NPK w PUL dla Nadleśnictwa Wejherowo w obszarze PK kontynuuje się sukcesywną przebudowę drzewostanów celem dostosowania ich do warunków siedliskowych, jedynie poprzez zastosowanie rębni V przerębowej. Pozostałych rębni nie planuje się.

W wybranych płatach siedlisk naturowych nie zaplanowano zabiegów mających na celu pozyskiwanie drewna.

Ponadto w ramach prac związanych z ochroną ekosystemów leśnych zawartych w Planie ochrony NPK Nadleśnictwo podejmuje działania ochronne poprzez:

- stopniowe ograniczanie, w ramach planowych zabiegów hodowlanych, udziału gatunków obcych geograficznie i ekologicznie,
- pozostawianie w uprawach i młodnikach kęp starodrzewu z udziałem drzew dziuplastych, martwych i zamierających, o znaczeniu biocenotycznym, wraz z runem i podrostem, aż do naturalnego rozpadu, a także posuszu liściastego jałowego i czynnego oraz posuszu iglastego w ilościach uniemożliwiających inicjowanie ognisk gradacyjnych,
- prowadzenie gospodarki leśnej której celem jest m.in. regeneracja biocenoz w obszarach zdegenerowanych w wyniku użytkowania turystycznego.

Ryc. 12 Położenie NPK oraz jego otuliny na terenie Nadleśnictwa Wejherowo (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo)

3.5 Obszary chronionego krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych (art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody).

Obszary chronionego krajobrazu są mało restrykcyjną formą ochrony przyrody, nastawioną głównie na działalność rekreacyjną. Obszary te obejmując cenne z przyrodniczego punktu widzenia tereny, pełnią rolę ekologicznego łącznika pomiędzy wszystkimi formami ochrony przyrody, układając się w rezultacie w system obszarów chronionych.

Działalność gospodarcza podlega tylko niewielkim ograniczeniom. Obowiązują między innymi zakaz wznoszenia obiektów szkodliwych dla środowiska i niszczenia środowiska

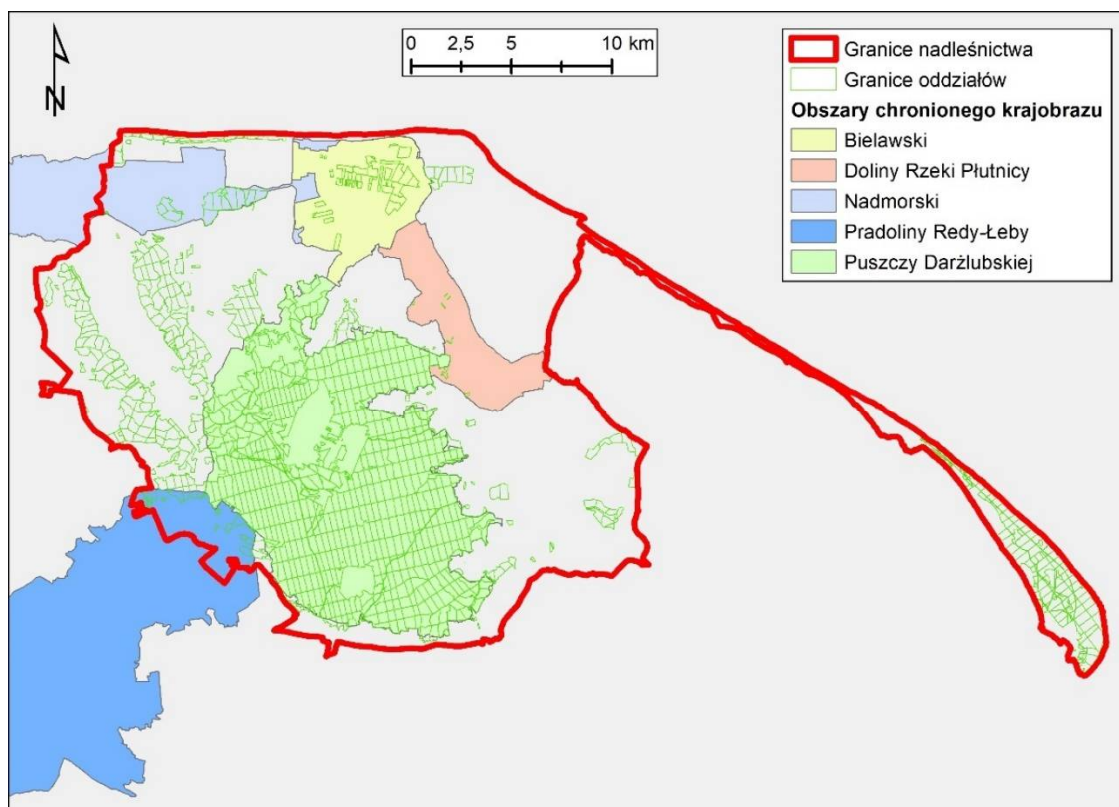
naturalnego. Ograniczenia gospodarowania na tych obszarach dotyczą głównie tych form, które są zagrożeniem dla stałości przyrody.

Reasumując należy podkreślić, że obowiązujące w nich ograniczenia i zalecenia nie mają większego wpływu na działalność gospodarczą Nadleśnictwa. Zwłaszcza, że na części obszarów chronionego krajobrazu przyznano lasom inne funkcje ochronne (np. glebochronne, wodochronne, sieć Natura 2000).

Według stanu na koniec 2022 r. na terenie Polski było 388 OChK o łącznej powierzchni 7 026,10 tys. ha (Główny Urząd Statystyczny „Ochrona Środowiska 2023”, Warszawa 2023, str. 122). Utworzenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały Sejmiku Województwa.

W zasięgu administracyjnym i terytorialnym Nadleśnictwa Wejherowo znajduje się 5 Obszarów Chronionego Krajobrazu: Bielawski, Doliny Rzeki Płutnicy, Nadmorski, Pradoliny Redy-Łeby, Puszczy Darżlubskiej.

Rozmieszczenie OChK w zasięgu Nadleśnictwa Wejherowo przedstawia rycina poniżej.

Ryc. 13 Obszary Chronionego Krajobrazu w granicach Nadleśnictwa Wejherowo

3.5.1 OChK Nadmorski

Został utworzony na podstawie Rozporządzenia Nr 5/94 z dnia 8 listopada 1994 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu, określenia granic parków krajobrazowych i wyznaczenia wokół nich otulin oraz wprowadzenia obowiązujących w nich zakazów i ograniczeń (Dz. Urz. z 1994 r. Nr 27, poz. 139).

Obszar ten leży na południe od Nadmorskiego Parku Krajobrazowego. W dużej mierze pokrywa się z otuliną tego parku krajobrazowego. Na gruntach Nadleśnictwa Wejherowo

wszystkie wyłączenia leśne, które leżą w jego zasięgu (część leśnictwa Starzyno i Lisewo) jednocześnie znajdują się także w otulinie Nadmorskiego Parku Krajobrazowego.

Obszar ten obejmuje brzeg morski, zalesiony i bezleśny pas wydm ciągnących się wzdłuż wybrzeża, a we wschodniej części Równinę Błot Przymorskich i północne fragmenty sąsiadującej z nią Wysoczyzny Żarnowieckiej. Podstawowym walorem jest tu zachowany naturalny układ stref krajobrazowych.

Wśród ważniejszych zagrożeń wymienia się intensywną i niezorganizowaną rozbudowę infrastruktury turystycznej, nadmierną presję ruchu turystycznego i zaburzenie stosunków wodnych na terenie Bielawskich Błot (melioracje odwadniające).

Powierzchnia całkowita OChK Nadmorskiego zgodnie z Uchwałą nr 259/XXIV/16 sejmiku województwa pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 2942) wynosiła 14940,00 ha, lecz z części jego terenu na mocy Uchwały nr 424/XXXV/21 sejmiku województwa pomorskiego z dnia 26 lipca 2021 r. w sprawie Bielawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu został utworzony Bielawski OChK. Dlatego z powierzchni geometrycznej przyjęto, że OChK Nadmorski ma powierzchnię 11049,90 ha. Na dzień opracowania nie opublikowano uchwały zmieniającej jego powierzchnię.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wejherowo znajduje się 2510,67 ha z czego 386,55 ha na gruntach w jego zarządzie.

3.5.2 OChK Puszczy Darżlubskiej

Został utworzony na podstawie Rozporządzenia Nr 5/94 z dnia 8 listopada 1994 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu, określenia granic parków krajobrazowych i wyznaczenia wokół nich otulin oraz wprowadzenia obowiązujących w nich zakazów i ograniczeń (Dz. Urz. z 1994 r. Nr 27, poz. 139).

Obszar zajmuje duży kompleks leśny na północ od Wejherowa w południowo-centralnej części Nadleśnictwa. Prawie w całości nakłada się na inną formę ochrony przyrody – ptasi obszar Natura 2000 Puszcza Darżłubska.

Obszar Chronionego Krajobrazu Puszczy Darżlubskiej położony jest na morenowym terenie Kępy Puckiej i na Sandrze Piaśnickim, w północnej części województwa pomorskiego na terenie miast: Redy i Wejherowa oraz gmin: Wejherowo, Puck i Krokowa. Głównym walorem tego obszaru jest występowanie zwartego kompleksu leśnego o dużej zgodności drzewostanów z siedliskiem. Obejmuje on tereny chronione ze względu na wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe rozległego i zwartego ekosystemu leśnego, w tym fragmentów starodrzewów buczyny pomorskiej z obszarami źródłkowymi rzek Czarna Woda i Piaśnica oraz walory historyczno-kulturowe.

W efekcie wieloletniego gospodarowania i rozwoju zjawisk urbanizacji i suburbanizacji obszar ten uległ jednak częściowym przekształceniom, w wyniku których doszło do dewaloryzacji i degradacji części pierwotnych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych. Jednocześnie obszar ten, w stosunku do terenów sąsiednich, cechuje się wciąż wysokim stopniem zachowania naturalności krajobrazu.

Powierzchnia całkowita OChK Puszczy Darżlubskiej wynosi 16466,36 ha.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wejherowo znajduje się cała powierzchnia obszaru oraz większość na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa – 13808,74 ha.

Fot. 11 Ciek wodny w buczynie w OChK Puszczy Darżlubskiej (fot. M. Kaplarny)

3.5.3 OChK Pradoliny Redy - Łeby

Został utworzony na podstawie Rozporządzenia Nr 5/94 z dnia 8 listopada 1994 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu, określenia granic parków krajobrazowych i wyznaczenia wokół nich otulin oraz wprowadzenia obowiązujących w nich zakazów i ograniczeń (Dz. Urz. z 1994 r. Nr 27, poz. 139).

Cechuje się nagromadzeniem walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Obejmuje dno pradoliny rzecznej, stanowiące największą tego typu jednostkę w województwie, oraz zbocza krawędzi Wysoczyzny Żarnowieckiej i Pojezierza Kaszubskiego. Odwadniają ją dwie rzeki – Łeba oraz Reda. Charakteryzuje go bardzo silnie urozmaicona rzeźba terenu, obecność dużych i stosunkowo dobrze zachowanych kompleksów leśnych i bardzo cennych geobotanicznie zbiorowisk łąkowych oraz szuwarowych w rejonie wytopiskowego jeziora Orle. Walory tego obszaru są rangą zbliżone do wartości Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

Powierzchnia całkowita OChK Pradoliny Łeby – Redy wynosi 19516,00 ha, z czego 1402,64 ha znajduje się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wejherowo, a 218,48 ha na gruntach w zarządzie.

3.5.4 OChK Bielawski

Bielawski OChK został utworzony na podstawie UCHWAŁY NR 424/XXXV/21 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO z dnia 26 lipca 2021 r. w sprawie Bielawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2021 r. poz. 3095). Teren tego obszaru na podstawie powyższej uchwały został wyodrębniony z większego Nadmorskiego OChK.

Bielawski Obszar Chronionego Krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający go krajobraz charakteryzujący się unikatowymi walorami przyrodniczymi oraz znaczącą rolą w układzie ponadregionalnym poprzez pełnienie funkcji korytarza ekologicznego, a także możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem. Celem ochrony jest zachowanie w stanie niezmienionym naturalnych ekosystemów hydrogeniczných, w tym torfowiska bałtyckiego wraz z kopułą torfowiska w zagłębieniu bezodpływowym.

Całość obszaru (3270,45 ha) znajduje się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wejherowo z czego 540,89 ha na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa.

W bezpośrednim otoczeniu Bielawskiego OCHK znajdują się również drobne fragmenty Nadmorskiego OCHK. Błąd ten wynika najprawdopodobniej z faktu zmiany technologii wyznaczania granic OCHKów w przepisach powołujących. Granice Bielawskiego OCHK, który powstał w 2012 r. z wydzielenia fragmentu Nadmorskiego OCHK, są opisane współrzędnymi w Załączniku nr 2 do Uchwały nr 424/XXXV/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 26 lipca 2021 r. w sprawie Bielawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. 2021.3095). Jednocześnie granice nowopowstałego OCHK nie były identyczne ze starymi granicami i w ten sposób powstały drobne, kilkuhektarowe, eksklawy Nadmorskiego OCHK. Zaznaczyć należy iż w dokumencie obowiązującym dla Nadmorskiego OCHK (Dz. Urz. Woj. 2016.2942) Gmina Puck, na terenie której znajdują się wyłącznie kilkuhektarowe eksklawy Nadmorskiego OCHK, jest wymieniona jako obszar Nadmorskiego OCHK, zatem należy uznać powyższy stan za obowiązujący. Ta nieścisłość wymaga korekty dokumentów przez uchwałodawcę.

3.5.5 OChK Doliny Rzeki Płutnicy

Obszar Doliny Rzeki Płutnicy został utworzony na mocy UCHWAŁY NR 425/XXXV/21 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO z dnia 26 lipca 2021 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Płutnicy (Dz. Urz. z 2021 r. poz. 3096).

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Rzeki Płutnicy obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się naturalny krajobraz pradoliny, charakteryzujące się unikatowymi walorami przyrodniczymi i fizjonomicznymi, wartościowe ze względu na ekosystemy hydrogeniczne tworzące tzw. Puckie Błota, walory krajobrazowe i możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem oraz pełnioną funkcję korytarza ekologicznego rangi subregionalnej. Celem ochrony jest zachowanie w stanie niezmienionym naturalnych ekosystemów hydrogeniczných dna doliny rzeki Płutnicy oraz zachowanie ciągłości przestrzennej i ekologicznej korytarza ekologicznego.

Powierzchnia obszaru wynosi 2567,91 ha i w całości znajduje się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa z czego 17,17 ha pod jego zarządem.

We wszystkich wymienionych powyżej OChK obowiązują zakazy zawarte w Ustawie o Ochronie Przyrody z dnia 16 kwietnia 2004r. (Tekst jednolity: Dz.U. 2023 poz. 1336) (Art. 24).

3.6 Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie (art. 40 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy.

Zapisy ustawy o ochronie przyrody mają zastosowanie do pomników przyrody oraz do stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego i zespołu przyrodniczo-krajobrazowego. Pomnik przyrody podlega ochronie nawet w momencie zamarcia. Jedynie Rada Gminy może znieść tą formę ochrony przyrody w drodze uchwały (Art. 44 ust 3 Ustawy o ochronie przyrody). Nawet żywy, istniejący pomnik przyrody w uzasadnionych przypadkach Rada Gminy w drodze uchwały może zlikwidować (Art. 44 ust 3 Ustawy o ochronie przyrody).

Do weryfikacji ilościowej pomników przyrody znajdujących się na gruntach Nadleśnictwa Wejherowo uwzględniono stany ilościowe pomników według powołań prawnych, wymienionych w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody - GDOŚ (<http://crfop.gdos.gov.pl/>), dane taksacyjne oraz zestawienie weryfikacyjne przygotowane przez Nadleśnictwo Wejherowo.

Obiekty zlokalizowane bezpośrednio na terenach pod zarządem Lasów Państwowych zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 12 Wykaz pomników na terenie Nadleśnictwa Wejherowo

Lp.	Nr rej. wojew.	Lokalizacja					Opis obiektu					Akt prawny	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Uwagi	Ocena zdrowotności (Pacyniak, Smółski 1973)
		Leśnictwo	Oddz. Poddz	Gmina	Obr. ew.	Nr. działki	Rodzaj	Gatunek	Wiek	Obwód (cm)	Wysokość (m)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	1005	Darżlubie	143 a	Puck	0009	280	pnące	bluszcz pospolity	-	25	20	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996	uschnięty bluszcz na sośnie ok. 100 lat	-
2	959	Domatowo	126 j	Puck	0004	126	drzewo	jarząb brekinia	130	260	15	Rozporządzenie nr 5/95 Wojewody Gdańskiego z dnia 15 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 33 poz. 144 z dn. 29.12.1995	rozłamany, zgnilizna pnia	4
3	1006	Domatowo	131 a	Puck	0004	275	drzewo	buk zwyczajny	150	310	35	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996		2
4	1013	Domatowo	194 a	Puck	0007	853	pnące	bluszcz pospolity		24	19	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996		-
5	992	Domatowo	56 d	Krokowa	0014	56/15	drzewo	buk zwyczajny	190	445	30	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996	zgnilizna pnia	4
6	993	Domatowo	56 f	Krokowa	0014	56/15	drzewo	buk zwyczajny	150	330	28	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z	Dz. Urz. WG Nr 50	zgnilizna pnia	4

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY NADLEŚNICTWA WEJHEROWO

Lp.	Nr rej. wojew.	Lokalizacja					Opis obiektu					Akt prawny	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Uwagi	Ocena zdrowotności i (Pacyniak, Smólski 1973)
		Leśnictwo	Oddz. Poddz	Gmina	Obr. ew.	Nr. działki	Rodzaj	Gatunek	Wiek	Obwód (cm)	Wysokość (m)				
												dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	poz. 134 z dn. 18.12.1996		
7	77	Domatowo	57 b	Krokowa	0014	166	głąz	-	-	260		Orzeczenie nr 77 Prezydium WRN w Gdańsku o uznaniu za pomnik przyrody	Dz. Urz. WRN w Gdańsku Nr 1 poz. 4 z dn. 31.01.1955	"Boża Stopka"	-
8	78	Domatowo	77 d	Puck	0020	405	głąz	-	-	1250		Orzeczenie nr 78 Prezydium WRN w Gdańsku o uznaniu za pomnik przyrody	Dz. Urz. WRN w Gdańsku Nr 1 poz. 4 z dn. 31.01.1955	"Diabelski Kamień"	-
9	470	Mechowo	115 s	Puck	0009	115	drzewo	cyprysik Lawsona	160	301	19	Orzeczenie nr 470 Wojewody Gdańskiego w sprawie uznania za pomnik przyrody	-	Ogród leśniczówki	2
10	1007	Mechowo	121 a	Puck	0007	834	drzewo	buk zwyczajny	210	370	23	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996	zgnilizna pnia	4
11	1008	Mechowo	62 a	Puck	0020	62	grupa pnączy	bluszcz pospolity		26	18	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996		-
12	955	Starzyno	21 c	Krokowa	0018	260	drzewo	buk zwyczajny	180	605	34	Rozporządzenie nr 5/95 Wojewody Gdańskiego z dnia 15 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za	Dz. Urz. WG Nr 33 poz. 144 z	ułamany 1 konar - leży na ziemi, z dołu pień	5

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY NADLEŚNICTWA WEJHEROWO

Lp.	Nr rej. wojew.	Lokalizacja					Opis obiektu					Akt prawny	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Uwagi	Ocena zdrowotności i (Pacyniak, Smółski 1973)
		Leśnictwo	Oddz. Poddz	Gmina	Obr. ew.	Nr. działki	Rodzaj	Gatunek	Wiek	Obwód (cm)	Wysokość (m)				
												pomniki przyrody niektórych drzew w województwie gdańskim	dn. 29.12.1995	zmurszały, stan zdrowotny zły	
13	996	Starzyno	25 j	Krokowa	0014	85	drzewo	sosna zwyczajna	220	325	27	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996		2
14	999	Starzyno	29 d	Krokowa	0014	29/3	grupa pnący	bluszcz pospolity		24 + 20	17	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996	2 szt. na olszy ok. 100 l; poprzednio omyłkowo zlokalizowany w oddz. 28 a	-
15	944	Starzyno	29 g	Krokowa	0014	29/3	drzewo	buk zwyczajny	220	290	26	Rozporządzenie nr 5/95 Wojewody Gdańskiego z dnia 15 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 33 poz. 144 z dn. 29.12.1995		2
16	945	Starzyno	29 g	Krokowa	0014	29/3	drzewo	buk zwyczajny	220	330	20	Rozporządzenie nr 5/95 Wojewody Gdańskiego z dnia 15 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 33 poz. 144 z dn. 29.12.1995	ułamany wierzchołek, zgnilizna pnia	4
17	946	Starzyno	29 g	Krokowa	0014	29/3	drzewo	buk zwyczajny	220	445	26	Rozporządzenie nr 5/95 Wojewody Gdańskiego z dnia 15 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 33 poz. 144 z dn. 29.12.1995	3 konary, zdrowotność dobra	2

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY NADLEŚNICTWA WEJHEROWO

Lp.	Nr rej. wojew.	Lokalizacja					Opis obiektu					Akt prawny	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Uwagi	Ocena zdrowotności i (Pacyniak, Smólski 1973)
		Leśnictwo	Oddz. Poddz	Gmina	Obr. ew.	Nr. działki	Rodzaj	Gatunek	Wiek	Obwód (cm)	Wysokość (m)				
18	947	Starzyno	30 f	Krokowa	0014	89	drzewo	buk zwyczajny	220	508	28	Rozporządzenie nr 5/95 Wojewody Gdańskiego z dnia 15 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 33 poz. 144 z dn. 29.12.1995	5 konarów, z czego 1 ułamany i wisi; zgnilizna pnia	4
19	948	Starzyno	30 f	Krokowa	0014	89	drzewo	buk zwyczajny	220	423	25	Rozporządzenie nr 5/95 Wojewody Gdańskiego z dnia 15 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 33 poz. 144 z dn. 29.12.1995	2 konary, zdrowotność dobra	2
20	995	Starzyno	30 h	Krokowa	0014	89	drzewo	dąb szypułkowy	220	385	28	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996		2
21	994	Starzyno	31 k	Krokowa	0014	90	drzewo	czereśnia ptasia	95	165	20	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996	drzewo pochylone i oparte na sąsiednim buku ok. 110 lat, dzięki temu nie przewróciło się; naderwany system korzeniowy	5
22	998	Starzyno	32 a	Krokowa	0014	91	drzewo	lipa drobnolistna	130	540	18	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996	3 szt. zrosnięte; rozległa zgnilizna na ok. 2 m wysokości -	4

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY NADLEŚNICTWA WEJHEROWO

Lp.	Nr rej. wojew.	Lokalizacja					Opis obiektu					Akt prawny	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Uwagi	Ocena zdrowotności (Pacyniak, Smólski 1973)
		Leśnictwo	Oddz. Poddz	Gmina	Obr. ew.	Nr. działki	Rodzaj	Gatunek	Wiek	Obwód (cm)	Wysokość (m)				
												niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim		miejsce po ułamanych konarze	
23	1000	Starzyno	34 i	Krokowa	0019	163	pnącze	bluszcz pospolity		30 + 30	18	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996	2 szt. zrosnięte	-
24	997	Starzyno	54 g	Krokowa	0014	96	drzewo	sosna zwyczajna	180	370	19	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996	poprzednio złe zlokalizowany w oddz. 54a; 3 zrosnięte pnie, drzewo martwe, zaatakowane przez grzyby saprofityczne - m. in. opieńkę	5
25	950	Starzyno	55 a	Krokowa	0014	97	drzewo	sosna zwyczajna	145	200	29	Rozporządzenie nr 5/95 Wojewody Gdańskiego z dnia 15 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 33 poz. 144 z dn. 29.12.1995	forma z dachówkowatą o odstającą korą, tworzącą kryzy	2
26	980	Sobieńczyce	180 a	Gniewino	0009	316	drzewo	jesion wyniosły	140			Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996	przewrócony 16 lat temu przez wicher, leży na ziemi - martwy	5
27	938	Sobieńczyce	180 b	Gniewino	0009	316	drzewo	sosna zwyczajna	180	335	27	Rozporządzenie nr 5/95 Wojewody Gdańskiego z dnia 15 grudnia 1995 r. w	Dz. Urz. WG Nr 33 poz. 144 z		4

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY NADLEŚNICTWA WEJHEROWO

Lp.	Nr rej. wojew.	Lokalizacja					Opis obiektu					Akt prawny	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Uwagi	Ocena zdrowotności (Pacyniak, Smólski 1973)
		Leśnictwo	Oddz. Poddz	Gmina	Obr. ew.	Nr. działki	Rodzaj	Gatunek	Wiek	Obwód (cm)	Wysokość (m)				
												sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew w województwie gdańskim	dn. 29.12.1995		
28	71	Lisewo	9 r	Krokowa	0003	9	głaz	-	-	1950	3,5 (wysokość nadziemna)	Orzeczenie nr 71 Prezydium WRN w Gdańsku o uznaniu za pomnik przyrody	Dz. Urz. WRN w Gdańsku Nr 1 poz. 4 z dn. 31.01.1955	"Pogański Kamień"	-
29	97	Rybno	208 g	Gniewino	0009	259	głaz	-	-	950	2,0 (wysokość nadziemna)	Orzeczenie nr 97 Prezydium WRN w Gdańsku o uznaniu za pomnik przyrody	Dz. Urz. WRN w Gdańsku Nr 1 poz. 4 z dn. 31.01.1955		-
30	981	Rybno	214 a	Gniewino	0009	224	drzewo	dagleźja zielona	180	390	46	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996		2
31	982	Rybno	217 b	Gniewino	0009		pnące	bluszcz pospolity		25	17	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996		-
32	1032	Kępino	102 o	Wejherowo	0006	102/2	grupa drzew	buk zwyczajny	180	310	27	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996		3

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY NADLEŚNICTWA WEJHEROWO

Lp.	Nr rej. wojew.	Lokalizacja					Opis obiektu					Akt prawny	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Uwagi	Ocena zdrowotności i (Pacyniak, Smółski 1973)
		Leśnictwo	Oddz. Poddz	Gmina	Obr. ew.	Nr. działki	Rodzaj	Gatunek	Wiek	Obwód (cm)	Wysokość (m)				
33	1033	Kępino	173 a	Wejherowo	0002	173/1	pnące	bluszcz pospolity		30	19	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996	przewrócony razem z sosną na której rósł	-
34	1034	Kępino	173 b	Wejherowo	0001	173/2	pnące	bluszcz pospolity		25	19	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996	bluszcz uschnięty	-
35	1030	Kępino	190 a	Wejherowo	0001	190/26	drzewo	buk zwyczajny	220	430	27	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996		4
36	960	Kępino	32 c	Puck	0007	32	drzewo	dąb bezszypułkowy	270	383	28	Rozporządzenie nr 5/95 Wojewody Gdańskiego z dnia 15 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 33 poz. 144 z dn. 29.12.1995	tablica informacyjna,	3
37	1009	Kępino	64 f	Puck	0007	64	pnące	bluszcz pospolity		36	19	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996	przy ścieżce dydaktycznej	-
38	1010	Kępino	64 f	Puck	0007	64	grupa pnączy	bluszcz pospolity		27	19	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z	przy ścieżce dydaktycznej	-

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY NADLEŚNICTWA WEJHEROWO

Lp.	Nr rej. wojew.	Lokalizacja					Opis obiektu					Akt prawny	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Uwagi	Ocena zdrowotności i (Pacyniak, Smólski 1973)
		Leśnictwo	Oddz. Poddz	Gmina	Obr. ew.	Nr. działki	Rodzaj	Gatunek	Wiek	Obwód (cm)	Wysokość (m)				
												pomniki przyrody niektórych drzew i gałęzi w województwie gdańskim	dn. 18.12.1996		
39	1011	Kępino	64 f	Puck	0007	64	grupa pnączy	bluszcz pospolity		27	19	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i gałęzi w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996	przy ścieżce dydaktycznej	-
40	1020	Nanice	188 a	Reda	0004	188	drzewo	świerk pospolity	145	339	35	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i gałęzi w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996	drzewo złamane, leży na ziemi w 3 częściach - silnie rozłożone	5
41	100	Nanice	195 b	Reda	0004	195	drzewo	buk zwyczajny	260	480	33	Orzeczenie nr 100 Prezydium WRN w Gdańsku o uznaniu za pomnik przyrody	Dz. Urz. WRN w Gdańsku Nr 1 poz. 4 z dn. 31.01.1955	Ubytki po gałęziach	3
42	961	Nanice	199 f	Reda	0004	199	drzewo	dagleźnia zielona	150	330	41	Rozporządzenie nr 5/95 Wojewody Gdańskiego z dnia 15 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 33 poz. 144 z dn. 29.12.1995		3
43	202	Nanice	217 b	Reda	0004	217	drzewo	buk zwyczajny	200	420	29	Wydz. RiL Prez. WRN w Gdańsku z 1968-07-01	Orzeczenie Nr 202		3
44	1022	Nanice	217 b	Reda	0004	217	drzewo	buk zwyczajny	200	450	30	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996		3

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY NADLEŚNICTWA WEJHEROWO

Lp.	Nr rej. wojew.	Lokalizacja					Opis obiektu					Akt prawny	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Uwagi	Ocena zdrowotności (Pacyniak, Smólski 1973)
		Leśnictwo	Oddz. Poddz	Gmina	Obr. ew.	Nr. działki	Rodzaj	Gatunek	Wiek	Obwód (cm)	Wysokość (m)				
												niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim			
45	201	Nanice	219 h	Reda	0004	219	grupa drzew	dąb szypułkowy dąb szypułkowy dąb szypułkowy	220 220 -	322 283 -	22 22 -	Orzeczenie nr 201 Prezydium WRN Wydz.RiL w Gdańsku o uznaniu za pomnik przyrody	Dz. Urz. WRN w Gdańsku Nr 12 poz. 61 z dn. 08.08.1968	jeden dąb uschnięty	4 5
46	103	Nanice	220 b	Reda	0004	220/10	głąz	-	-	1150	3,7 (wysokość nadziemna)	Uchwała nr LI/505/2022 Rady Miejskiej w Redzie z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie pomników przyrody, znajdujących się na terenie Gminy Miasto Reda	Dz. Urz. z 2022 r. poz. 3460		-
47	773	Nanice	220 b	Reda	0004	220/10	drzewo	dąb szypułkowy	210	400	28	Rozporządzenie nr 3/91 Wojewody Gdańskiego z dnia 25 lutego 1991 r w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 7 poz. 54 z dn. 14.03.1991	posusz gałęzi, zgrubienie pnia na wys. pierśnicy	3
48	1035	Orle	140 c	Wejherowo	0002	140	pnące	bluszcz pospolity		0,27	16	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996	bluszcz na sośnie	-
49	1019	Sławutówko	125 f	Reda	0004	125/2	pnące	bluszcz pospolity	-	0,38	24	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996	na dębie ok. 170 lat	-
50	1971	Sławutówko	125 f	Reda	0004	125/2	pnące	bluszcz pospolity	-	0,61	30	UCHWAŁA NR LI/506/2022 RADY MIEJSKIEJ W REDZIE z dnia 30 sierpnia 2022 r.	Dz. Urz. z 2022 r. poz. 3461	na dębie ok. 170 lat	-

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY NADLEŚNICTWA WEJHEROWO

Lp.	Nr rej. wojew.	Lokalizacja					Opis obiektu					Akt prawny	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Uwagi	Ocena zdrowotności i (Pacyniak, Smółski 1973)
		Leśnictwo	Oddz. Poddz	Gmina	Obr. ew.	Nr. działki	Rodzaj	Gatunek	Wiek	Obwód (cm)	Wysokość (m)				
												zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie Gminy Miasto Reda			
51	554	Sławutówko	85 j	Puck	0018	332	głaz	-	-	580	0,8 (nad ziemią)	Zarządzenie Wojewody Gdańskiego 23/87	1987.10.06	głaz "Perkun", ślady wiercenia - 4 otwory ok. 10 cm głębokości i 7-8 cm średnicy	-
52	1014	Sławutówko	91 i	Reda	0004	91/1	drzewo	modrzew europejski	175	350	36	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996		3
53	1015	Sławutówko	91 i	Reda	0004	91/1	drzewo	modrzew europejski	175	320	36	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996		3
54	1016	Sławutówko	91 i	Reda	0004	91/1	drzewo	modrzew europejski	175	380	38	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996		3
55	1017	Sławutówko	91 i	Reda	0004	91/1	drzewo	modrzew europejski	175	326	36	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z		3

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY NADLEŚNICTWA WEJHEROWO

Lp.	Nr rej. wojew.	Lokalizacja					Opis obiektu					Akt prawny	Oznaczenie Dziennika Urzędowego	Uwagi	Ocena zdrowotności (Pacyniak, Smólski 1973)
		Leśnictwo	Oddz. Poddz	Gmina	Obr. ew.	Nr. działki	Rodzaj	Gatunek	Wiek	Obwód (cm)	Wysokość (m)				
												pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	dn. 18.12.1996		
56	1018	Sławutówko	92 d	Reda	0004	92/1	drzewo	modrzew europejski	170	370	38	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996		3
57	1031	Sławutówko	93 d	Wejherowo	0004	93	grupa drzew	modrzew europejski	180	240	34	Rozporządzenie nr 6/96 Wojewody Gdańskiego z dnia 6 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody niektórych drzew i głązów w województwie gdańskim	Dz. Urz. WG Nr 50 poz. 134 z dn. 18.12.1996		3

Fot. 12. Pomnik przyrody – glaz narzutowy „Pogański Kamień” – leśnictwo Lisewo (fot. M. Kaplarny).

Łącznie w Nadleśnictwie Wejherowo znajduje się 57 pomników przyrody. Pojedynczych drzew są 34 szt., grupy 3 drzew - 2 szt., grupy 7 drzew - 1 szt. (grupowe pomniki przyrody), pnączy – 10 szt. , grup pnączy – 4 szt. oraz 6 głazów narzutowych. Łącznie jest to 65 drzew. Przeważają wśród nich buki zwyczajne, których jest 17 szt. oraz modrzewie europejskie - 12 szt.

Podczas prac urzędzeniowych stwierdzono rozbieżności lokalizacji pomników przyrody w stosunku do danych RDOŚ.

3.7 Stanowiska dokumentacyjne

Zgodnie z Art. 41. 1. Ustawy o ochronie przyrody stanowiskami dokumentacyjnymi są niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych. Stanowiskami dokumentacyjnymi mogą być także miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2022r. w Polsce było 182 stanowisk dokumentacyjnych o łącznej powierzchni 929,0 ha (Główny Urząd Statystyczny „Ochrona Środowiska 2023”, Warszawa 2023, str. 126).

Na gruntach Nadleśnictwa Wejherowo jest zlokalizowane jedno stanowisko dokumentacyjne o nazwie „Szary Dwór” w północno-zachodniej części oddz. 6d w leśnictwie Lisewo. Jest to nieczynna żwirownia o pow. 0,5 ha z profilem kopalnej gleby bielicowej. Zostało utworzone na mocy Zarządzenia Woj. Pomorskiego Nr 162/99 z dnia 16 listopada 1999 r. w sprawie uznania niektórych obszarów w woj. pomorskim za stanowiska dokumentacyjne przyrody nieożywionej (Dz. Urz. Woj. Pom. z 1999 Nr 121 poz. 1072).

Celem ochrony jest zachowanie wyrobiska odślaniającego osady kemowe wraz z występującą na nich kopalną bielicą, przykrytą piaskami eolicznymi.

Ze względu na stopniową utratę walorów stanowisko to zostało zgłoszone w Urzędzie Gminy Krokowa do likwidacji i podlega dalszemu procedowaniu.

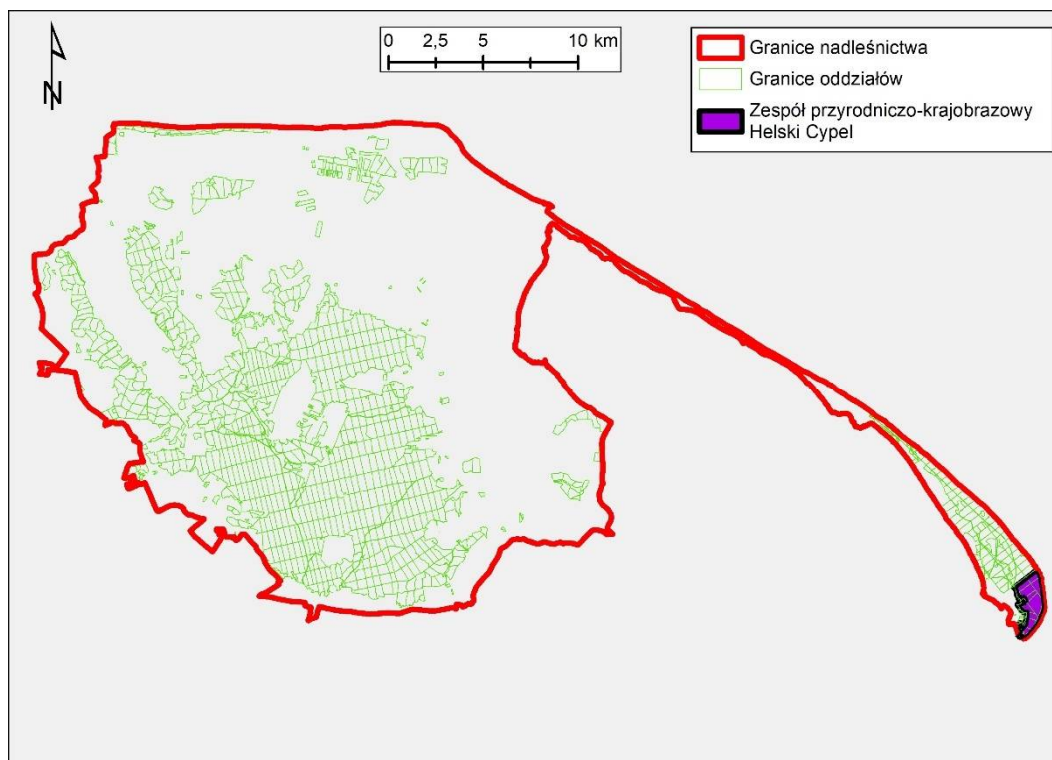
3.8 Zespoły przyrodniczo - krajobrazowe

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy wyznacza się w celu ochrony wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego, dla zachowania jego wartości przyrodniczych, kulturowych i estetycznych. Ustanowienie zespołu przyrodniczo – krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w Polsce na koniec 2022r. było 324 zespołów przyrodniczo – krajobrazowych o łącznej powierzchni 117,1 tys. ha (Główny Urząd Statystyczny „Ochrona Środowiska 2023”, Warszawa 2023, str. 127).

Na terenie Nadleśnictwa znajduje się zespół przyrodniczo-krajobrazowy **Helski Cypel** utworzony Uchwałą Nr XXVI/155/08 Rady Miasta Helu z dnia 29 października 2008 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Helski Cypel” (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2008 r. Nr 136, poz. 3453). Zgodnie z uchwałą powierzchnia Zespołu wynosi 292,8505 ha. Na gruntach Nadleśnictwa zajmuje on 279,76 ha.

Celem utworzenia **ZP-K Helski Cypel** jest ochrona cennych fragmentów tradycyjnego krajobrazu nadmorskiego z zachowanymi zespołami architektury militarnej oraz wysokich walorów przyrodniczych.

Ryc. 14 Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Helski Cypel”

3.9 Użytki ekologiczne

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania (art. 42 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Według danych za rok 2022 na terenie Polski znajduje się 8329 użytki ekologiczne, których łączna powierzchnia wynosi 56,1 tys. ha (Główny Urząd Statystyczny „Ochrona Środowiska 2023”, Warszawa 2023, str. 127).

Na gruntach Nadleśnictwa Wejherowo ustanowiono 18 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 117,26 ha. Wykaz oraz dodatkowe informacje przedstawia tabela poniżej.

Tabela 13 Użytki ekologiczne występujące na terenie Nadleśnictwa Wejherowo

Lp.	Nazwa obiektu	Przedmiot ochrony	Pow. [ha]	Leśnictwo	Oddz. pododdz.	Rok utworzenia, Podstawa prawna	Nr w rejestrze Wojewody	Uwagi
1	Helskie Wydmy	wydmy białe i szare wraz z typowymi zespołami roślinnymi	67,08	Jastarnia	252 a, 253 a,d 254 a, 255 a, 256 a, 257 a	Zarządzenie Nr 163/99 Wojewody Pomorskiego z dnia 16 listopada 1999 r. w sprawie uznania niektórych obszarów za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 121 poz. 1073 z 17.11.1999r.)	209	

Lp.	Nazwa obiektu	Przedmiot ochrony	Pow. [ha]	Leśnictwo	Oddz. pododdz.	Rok utworzenia, Podstawa prawna	Nr w rejestrze Wojewody	Uwagi
2	Jezioro Witalicz (Rogoźnica)	płytkie jezioro eutroficzne z szuwarem turzycowym, skrzypowym i ponikłowym	8,51	Domatowo	60 c, f, g	Zarządzenie Nr 163/99 Wojewody Pomorskiego z dnia 16 listopada 1999 r. w sprawie uznania niektórych obszarów za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 121 poz. 1073 z 17.11.1999r.)	210	Miejsce to było w bezpośrednim sąsiedztwie pola bitwy pod Świecinem w roku 1462
3	Świecińska Topiel	kompleks szuwarów turzycowych i stadiów rozwojowych olsów	1,25	Domatowo	83 d	Zarządzenie Nr 163/99 Wojewody Pomorskiego z dnia 16 listopada 1999 r. w sprawie uznania niektórych obszarów za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 121 poz. 1073 z 17.11.1999r.)	211	
4	Łuczywne Błoto	torfowisko przejściowe, mszar torfowiskowy z rzadkim i chronionymi gatunkami roślin	3,62	Mechowo	76 c	Zarządzenie Nr 163/99 Wojewody Pomorskiego z dnia 16 listopada 1999 r. w sprawie uznania niektórych obszarów za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 121 poz. 1073 z 17.11.1999r.)	212	
5	Księża Łąka	kompleks wilgotnych łąk i torfowisk przejściowych	3,80	Piaśnica	96 c	Zarządzenie Nr 163/99 Wojewody Pomorskiego z dnia 16 listopada 1999 r. w sprawie uznania niektórych obszarów za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 121 poz. 1073 z 17.11.1999r.)	213	
6	Porąbski Moczar	torfowisko przejściowe	1,19	Lisewo	47 g	Zarządzenie Nr 163/99 Wojewody Pomorskiego z dnia 16 listopada 1999 r. w sprawie uznania niektórych obszarów za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 121 poz. 1073 z 17.11.1999r.)	214	
7	Lisewskie Łąki	wilgotne łąki i szuwały turzycowe	2,46	Starzyno	24 h	Zarządzenie Nr 163/99 Wojewody Pomorskiego z dnia 16 listopada 1999 r. w sprawie uznania niektórych obszarów za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 121 poz. 1073 z 17.11.1999r.)	215	

Lp.	Nazwa obiektu	Przedmiot ochrony	Pow. [ha]	Leśnictwo	Oddz. pododdz.	Rok utworzenia, Podstawa prawna	Nr w rejestrze Wojewody	Uwagi
8	Głuszewskie Moczary	torfowiska przejściowe oraz stanowiska rzadkich i chronionych roślin	3,22	Starzyno	53 d, h	Zarządzenie Nr 163/99 Wojewody Pomorskiego z dnia 16 listopada 1999 r. w sprawie uznania niektórych obszarów za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 121 poz. 1073 z 17.11.1999r.)	216	
9	Mechowska Łąka	wilgotna łąka ostrożeńiowo - rdestowa i ziołorośla	3,85	Darżlubie	145 f	Zarządzenie Nr 163/99 Wojewody Pomorskiego z dnia 16 listopada 1999 r. w sprawie uznania niektórych obszarów za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 121 poz. 1073 z 17.11.1999r.)	217	
10	Darżlubskie Źródłiska	zbiorowiska źródłiskowe, szuwały turzycowe i wilgotne łąki	1,20	Darżlubie	156 f	Zarządzenie Nr 163/99 Wojewody Pomorskiego z dnia 16 listopada 1999 r. w sprawie uznania niektórych obszarów za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 121 poz. 1073 z 17.11.1999r.)	218	
11	Muzowa Łąka	wilgotne i mokre łąki z rzadkimi i chronionymi gatunkami roślin	0,67	Kępino	31 d	Zarządzenie Nr 163/99 Wojewody Pomorskiego z dnia 16 listopada 1999 r. w sprawie uznania niektórych obszarów za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 121 poz. 1073 z 17.11.1999r.)	219	
12	Nanicka Łąka	łąka ziołoroślowa	4,60	Kępino/Nanice	166 k, 189 j	Zarządzenie Nr 183/2000 Wojewody Pomorskiego z dnia 28 listopada 2000 r. w sprawie uznania niektórych obszarów za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 115 poz. 738 z dnia 16.12.2000r.)	241	
13	Nanicki Szuwar	łąka ziołoroślowa	1,41	Kępino	168 l	Zarządzenie Nr 183/2000 Wojewody Pomorskiego z dnia 28 listopada 2000 r. w sprawie uznania niektórych obszarów za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 115 poz. 738 z dnia 16.12.2000r.)	242	

Lp.	Nazwa obiektu	Przedmiot ochrony	Pow. [ha]	Leśnictwo	Oddz. pododdz.	Rok utworzenia, Podstawa prawna	Nr w rejestrze Wojewody	Uwagi
14	Piaśnickie Oparzelisko	śródleśne oczko wodne, łąka ziołoroślowa	1,17	Domatowo	166 w, 200 c, i	Zarządzenie Nr 183/2000 Wojewody Pomorskiego z dnia 28 listopada 2000 r. w sprawie uznania niektórych obszarów za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 115 poz. 738 z dnia 16.12.2000r.)	243	
15	Kępiński Moczar	torfowisko przejściowe	2,16	Kępino	103 c	Zarządzenie Nr 183/2000 Wojewody Pomorskiego z dnia 28 listopada 2000 r. w sprawie uznania niektórych obszarów za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 115 poz. 738 z dnia 16.12.2000r.)	244	
16	Pryśniewska łąka	torfowisko przejściowe i łąka nawapienna	3,26	Orle	47 o, s, t	Zarządzenie Nr 183/2000 Wojewody Pomorskiego z dnia 28 listopada 2000 r. w sprawie uznania niektórych obszarów za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 115 poz. 738 z dnia 16.12.2000r.)	245	Różnica powierzchni i w stosunku do aktu prawnego (3,64) wynika z powierzchni i ewidencyjnej użytku PS w granicach którego znajduje się użytk ekologiczny. Wymaga aktualizacji aktu prawnego.
17	Migowa łąka	śródleśna łąka	7,06	Orle	160 d	Zarządzenie Nr 183/2000 Wojewody Pomorskiego z dnia 28 listopada 2000 r. w sprawie uznania niektórych obszarów za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 115 poz. 738 z dnia 16.12.2000r.)	246	
18	Migowe Wzgórze	rzadkie kalcylne gatunki roślin	0,75	Orle	158 p	Uchwała Nr XVI/190/2012 Rady Gminy Wejherowo z dnia 21 marca 2012 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Migowe Wzgórze” (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego poz. 1284 z dnia 04.04.2012 r.)	359	
łącznie			117,26					

Fot. 13 Użytek ekologiczny „Migowa Łąka” (POP 2015)

3.10 Chronione i zagrożone gatunki roślin, zwierząt i grzybów

Na podstawie prac inwentaryzacyjnych oraz planów ochrony rezerwatów, parków krajobrazowych, standardowych formularzy danych obszarów Natura 2000, danych z Nadleśnictwa i z powszechnej inwentaryzacji przyrodniczej, opracowań i publikacji naukowych została sporządzona lista gatunków chronionych i zagrożonych występujących na terenie Nadleśnictwa Wejherowo.

Obowiązującymi aktami prawnymi w sprawie ochrony gatunkowej roślin, grzybów i zwierząt są: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów oraz Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2020 poz. 26). W stosunku do poprzednio obowiązujących rozporządzeń zaszyły dość duże zmiany w kategoriach ochrony wielu gatunków. Zostały one uwzględnione w zestawieniach.

Łącznie na terenie Nadleśnictwa Wejherowo potencjalnie występuje 537 gatunków objętych ochroną gatunkową.

Tabela 14 Zestawienie liczbowe chronionej fauny, flory oraz grzybów potencjalnie występujących w Nadleśnictwie Wejherowo.

Grupa systematyczna	Sumaryczna liczba gatunków			Gatunki Natura 2000* z wyłączeniem gatunków z zał. II DS i zał. I DP	Gatunki Natura 2000* z II zał. Dyrektywy Siedliskowej / I zał. Dyrektywy Ptasiej
	Objętych ochroną ścisłą	Objętych ochroną częściową	Razem		
Mszaki	4	57	61	0	0
Paprotniki	3	1	4	0	0
Nasienne	31	40	71	2	2
Widłaki	1	3	4	3	0
Grzyby i grzyby zlichenizowane	20	44	64	0	0
Owady	5	24	29	2	4
Minogi	0	2	2	0	2
Ryby	0	6	6	0	4
Płazy	7	7	14	8	3
Gady	1	5	6	0	3
Ptaki	233	9	242	45	69
Ssaki	18	14	32	13	7
Ślimaki	0	2	2	1	0
Razem	323	214	537	74	94
Razem gatunki Natura 2000*				168	

*gatunki wymienione w Dyrektywie Siedliskowej/Dyrektywie Ptasiej

Pełna lista gatunków objętych ochroną na terenie Nadleśnictwa Wejherowo znajduje się w Załączniku I *Lokalizacja chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt oraz stref ochrony gatunkowej* do Programu Ochrony Przyrody, stanowiącym osobne opracowanie. oddzielny załącznik zawiera także informacje odnośnie roślin i grzybów chronionych zawarte w planach ochrony rezerwatów na terenie Nadleśnictwa.

3.11 Strefy ochrony zwierząt

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska powołuje dla wskazanych gatunków zwierząt strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania. Gatunki, których to dotyczy, określa załącznik 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r., poz. 2183 z późn. zm.), zmieniony Rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 18 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2020, poz. 26). Podkreślić należy, iż stanowisko gatunku podlega ochronie strefowej z momentem rozpoczęcia procedury przez RDOŚ. Oznacza to, że potencjalne strefy będące w fazie projektu muszą spełniać rygory ochrony takie same jak strefy już powołane decyzją RDOŚ. Zatem z chwilą rozpoczęcia projektowania strefy dla zgłoszenia o gniazdowaniu gatunku, gospodarka leśna podlega ograniczeniom zgodnym z Rozporządzeniem w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016 r., poz. 2183 z późn. zm.).

Tabela 15 Wymogi stref ochrony miejsca rozrodu bielika, włochatki i kani rudej.

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Strefa ochrony całorocznej w promieniu	Strefa ochrony okresowej w promieniu	Okresowy termin ochrony
1	Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>	do 200 m od gniazda	do 500 m od gniazda	01.01-31.07
2	Włochatka	<i>Aegolius funereus</i>	50 m od gniazda	-	całoroczna
3	Kania ruda	<i>Milvus milvus</i>	100 m od gniazda	500 m od gniazda	1.03-31.08

Strefy ochrony bielika zostały wyznaczone na mocy:

- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 14.10.2013 r. (RDOŚ-Gd-PNII.6442.22.2013.EK.1). W związku ze zmianą miejsca gniazdowania bielika przebieg granicy tej strefy został zmieniony Decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 13.12.2023 r. (RDOŚ-Gd-WZG.6442.9.2022.EK.3),
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 16.10.2013 r. (RDOŚ-Gd-PNII.6442.23.2013.EK.1),
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 08.05.2014 r. (RDOŚ-Gd-PNII.6442.6.2014.EK.1),
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 17.03.2016 r. (RDOŚ-Gd-PNII.6442.19.2015.EK.2), (dwa gniazda)
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 26.02.2024 r. (RDOŚ-Gd-WZG.6442.29.2023.EK.3),
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 23.05.2024 r. (RDOŚ-Gd-WZG.6442.30.2023.EK.4). Poprawka do decyzji: - Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 09.06.2024 r. (RDOŚ-Gd-WZG.6442.30.2023.EK.5),

Strefy zlikwidowane:

- Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 18.10.2013 r. (RDOŚ-Gd-PNII.6442.24.2013.EK.1) –Z uwagi na brak zasiedlenia strefy przez bielika została zlikwidowana mocą Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 23.01.2024 r. (RDOŚ-Gd-WZG.6442.8.2022.EK.4),
- Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 01.04.2021 r. (RDOŚ-Gd-WZG.6442.6.2019.EK.4),
- Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 28.02.2018 r. (RDOŚ-Gd-WZG.6442.2.2018.EK.1),
- Decyzja Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 13.03.2023 r. (RDOŚ-Gd-WZG.6442.7.2022.EK.3),

Strefa ochrony kani rudej zostały wyznaczone na mocy:

- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 01.03.2012 r. (RDOŚ-Gd-WZG.6442.5.2012.EK.1).

Strefa ochrony włośchatki zostały wyznaczone na mocy:

- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 17.11.2015 r. (RDOŚ-Gd-PNII.6442.28.1.2015.EK.1),
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 17.11.2015 r. (RDOŚ-Gd-PNII.6442.28.2.2015.EK.1),
- Decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 17.11.2015 r. (RDOŚ-Gd-PNII.6442.28.2015.EK.1).

Łącznie w Nadleśnictwie Wejherowo na dzień opracowania Planu wyznaczono 10 stref rozrodu i gniazdowania ptaków o łącznej powierzchni 298,49 ha.

Planowane użytkowanie oraz powierzchnie z podziałem na typ ochrony w obszarze strefy zawiera *Załącznik I do POP*.

W strefach ochrony okresowej zaprojektowano zabiegi pielęgnacyjne na powierzchni 143,17 ha oraz cięcia odnowieniowe w rębniach złożonych (II, IV – 21,30 ha).

Podczas wykonywania prac leśnych należy stosować wytyczne zawarte w „Dobrych Praktykach Leśnych”.

3.12 Projektowane i proponowane formy ochrony przyrody

Wszystkie zaproponowane do ochrony obiekty wymagają opracowania dokumentacji według wymogów prawnych, a następnie zatwierdzenia przez odpowiedni organ lub instytucję (Radę Gminy, Sejmik Wojewódzki, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Ministra właściwego ds. ochrony środowiska, Radę Ministrów, Parlament RP). Sejmik wojewódzki ustanawia Obszary Chronionego Krajobrazu, rada ministrów wydaje decyzje w przypadku projektowanych obszarów Natura 2000, parlament zatwierdza parki narodowe. W rozporządzeniach powołujących obiekty należy określić szczegółowe wytyczne konserwatorskie gwarantujące zachowanie walorów przyrodniczych tych obszarów.

Z informacji RDOŚ w Gdańsku oraz będących w posiadaniu Nadleśnictwa Wejherowo wynika, że planowane jest utworzenie dwóch rezerwatów przyrody do końca 2024 r.:

„Dolina Gizdepki” – obszar proponowanego rezerwatu stanowi naturalny ciek wodny, który niewielkim jarem uchodzi do Zatoki Puckiej. Olsy, które tam rosną nie były użytkowane przez nadleśnictwo od wielu lat ze względu na próbę naturalizacji szaty roślinnej (czyli kompleksu leśnego, hydrologicznego i glebowego) oraz bogactwo krajobrazowe i różnorodność gatunkową. Jest to potencjalna ostoja zwierząt.

Celem powołania rezerwatu jest zachowanie i ochrona zespołu źródlisk rzeki Gizdepki wraz porastającym je olsem jesionowym. Powierzchnia proponowanego rezerwatu wynosi 37,92 ha.

W celu zabezpieczenia rezerwatu przed zagrożeniami zewnętrznymi wyznaczono otulinę rezerwatu o powierzchni 70,13 ha, położoną w powiecie puckim, w gminie Puck.

„Lisewskie Moczary” – Proponowany obiekt stanowią olsy i łąki położone bezpośrednio przy rzece Czarna Woda niedaleko wsi Lisewo. Działania, które są tam podejmowane przez nadleśnictwo mają na celu naturalizację szaty roślinnej (ochronę kompleksu leśnego,

hydrologicznego i glebowego). Jest to potencjalna ostoja zwierząt. W 1999 r. został tam utworzony użytek ekologiczny "Lisewskie łąki".

Celem powołania rezerwatu jest zachowanie oraz ochrona olsów i łąk (siedlisko przyrodnicze 91E0;9110;6510) położonych wzdłuż rzeki Czarnej Wody. Powierzchnia rezerwatu wynosi 26,23 ha. W celu zabezpieczenia rezerwatu przed zagrożeniami zewnętrznymi wyznaczono otulinę rezerwatu o powierzchni 90,33 ha, położoną w powiecie puckim, w gminie Krokowa.

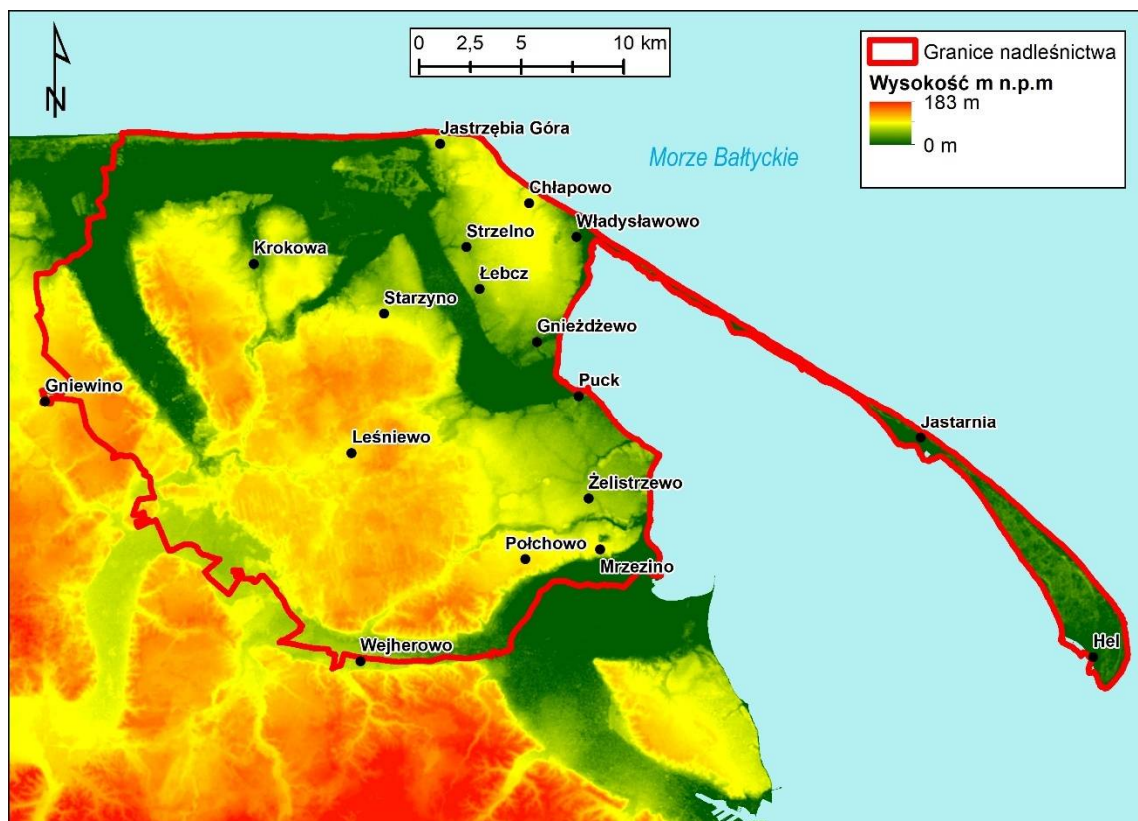
Nadleśnictwo Wejherowo na bieżąco monitoruje i zgłasza stwierdzenia gatunków zwierząt wymagających ustalenie stref ochrony, ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania – wymienione w załączniku nr 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183 z późn. zm.).

W styczniu 2021 r. do Komisji Europejskiej przekazano propozycję korekty granic obszaru, zaakceptowaną uchwałą RM w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie Komisji Europejskiej dokumentu „Lista zmian w sieci obszarów Natura 2000” (M.P. z 2021 r. poz 45). Tereny włączane w granice obszaru Natura 2000 należy traktować jako proponowane obszary Natura 2000 – są one chronione na podstawie art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i powinny być brane pod uwagę m. in. w trakcie autoryzacji planów i przedsięwzięć. Zmiany są uwidocznione w Geoserwisie GDOŚ w zakładce „Zmiany granic Natura 2000” (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>).

Zgodnie z tą uchwałą zmiana nie uległa żadna powierzchnia i zasięg obszaru Natura 2000 znajdującego się na terenie Nadleśnictwa Wejherowo.

4 WALORY PRZYRODNICZO-LEŚNE

4.1 Fizjografia Nadleśnictwa Wejherowo

Ryc. 15 Mapa hipsometryczna Nadleśnictwa Wejherowo na podstawie modelu SRTM (Shuttle Radar Topography Mission)

Powyższa mapa obrazuje zróżnicowanie wysokości terenu w Nadleśnictwie Wejherowo oraz pozwala zorientować się w położeniu wysokościowym Nadleśnictwa. Legenda została tak dobrana, by podkreślić znaczne różnice wysokości terenu między Wysoczyzną Żarnowiecką (kolor żółty i pomarańczowy), Pobrzeżem Kaszubskim (kolor żółty i jasno-zielony w części wschodniej zasięgu Nadleśnictwa), Wybrzeżem Słowińskim w północnej części zasięgu Nadleśnictwa (kolor ciemno-zielony) oraz Pradolina Łeby-Redy na południu Nadleśnictwa (z przewagą koloru jasno-zielonego).

Rzeźba terenu w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wejherowo jest zróżnicowana. Decydującą rolę w ukształtowaniu obecnej rzeźby omawianego terenu odegrał lądolód skandynawski i jego wody roztopowe. Lądolód ten w okresie czwartorzędu podczas cofania się zdzierał powierzchnie starokrystalicznego masywu tarczy bałtyckiej i Gór Skandynawskich, by osadzić je w Europie Środkowej (J. Barbag, A. Dylikowa *"Geografia Polski"*, 1968).

Kilkukrotne nasuwanie się lądolodu, którego grubość prawdopodobnie przekraczała 1500 m spowodowało osadzenie transportowanego materiału w postaci glin, żwirów i piasków z głazami na utworach trzeciorzędowych, które pierwotnie pokrywały tereny obecnej Polski.

Grubość utworów czwartorzędowych pokrywających tereny północnej Polski jest różna, często przekracza 150 m, lokalnie na Pojezierzu Kaszubskim sięga nawet 200 m. W Pradolinie Łeby i Redy utwory trzeciorzędowe znajdują się na głębokości ok. 30 m.

W okresach interglacjalnych, a także po całkowitym ustąpieniu lodowca następowała faza ocieplenia, podczas której dochodziło do modelowania ostrych wzniesień i wypłykania dolin. Tego typu procesy mają zresztą charakter ciągły i przebiegają również w chwili obecnej. Są one spowodowane zarówno czynnikami naturalnymi (erozja) jak i działalnością człowieka. Jednakże z zasady mają one bardzo łagodny przebieg, przez co praktycznie pozostają niezauważalne w krótkim okresie czasu.

Każde zlodowacenie rozdzielał okres międzylodowcowy, w czasie którego z topniejącego lodu wody wymywały materiał skalny odkładając go w postaci różnych form stanowiących elementy współczesnej rzeźby. Przyczyną wycofywania się i powracania lądolodu były zmiany klimatyczne (G. Labuda - praca zbiorowa), *„Ziemia Wejherowska”*, Wydawnictwo Morskie, Gdańsk 1980).

Obecnie panuje holocen, który jest współczesną (drugą) częścią czwartorzędu - okresu polodowcowego, trwającego od zakończenia ostatniego zlodowacenia - do dnia dzisiejszego. U jego początków zanikła ostatecznie wieczna zmarzlina, zanikły procesy typowe dla peryglacjału, rozwinęła się roślinność. Ukształtował się nowy układ cieków, wykorzystujący rynny glacialne, pojawiły się zbiorniki wodne. Holocenijskie procesy geologiczne miały ogromny wpływ na ukształtowanie rzeźby powierzchni (powstanie Półwyspu Helskiego, utworzenie się klifowych odcinków wybrzeża, nizin nadmorskich, itp.). Rozwojowi klifów towarzyszyło powstawanie osypisk, obrywów, spływów i zsuwów. Biorąc pod uwagę czas trwania obecnego okresu oraz poprzednich interglacjałów, można wyrazić pogląd, że niezależnie od okresowych zmian klimatycznych, jesteśmy na początku interglacjału.

Rzeźbę młodoglacjalną, która przeważa na omawianym terenie charakteryzują tylko dla niej właściwe zespoły form. W czasie równomiernego topnienia lodu materiał skalny osadzany był w formie moreny dennej odznaczającej się falistą powierzchnią z nieregularnymi wzniesieniami i zagłębieniami. Morenę denną budują głównie gliny zwałowe przemieszane z piaskami, żwirem i pojedynczymi głazami.

Podczas spadków temperatury lądolód topniał znacznie wolniej i nierównomiernie. Czoło lądolodu długo pozostawało w jednym miejscu. W takich warunkach z materiału polodowcowego usypywane były ciągi moren czołowych. Są to długie wały pojedynczych lub grupowych pagórków, zbudowane z chaotycznie nagromadzonego materiału piaszczysto-żwirowego, z licznymi głazami. Morena denna stanowi stosunkowo najbardziej korzystny teren dla osadnictwa i budowy dróg. Sprzyjają temu dość żyzne gleby oraz niewielkie deniwelacje terenu. Natomiast morena czołowa nie jest obszarem łatwym do zagospodarowania. Dużym utrudnieniem są znaczne różnice wysokości względnej oraz stosunkowo ubogie gleby. Przede wszystkim więc były zalesiane.

Większe płaty piasków i żwirów wodnolodowcowych wytworzyły się w południowo - zachodniej części Nadleśnictwa (sandr Piaśnicki). W strefie przymorskiej i na Półwyspie Helskim występują piaski eoliczne i piaski morskie. Z działalnością morza związane jest występowanie klifu o wysokości od kilku do kilkudziesięciu metrów (Jastrzębia Góra - Władysławowo, Swarzewo - Gnieźdźzewo, Puck - Ostonino). Pas nizin nadmorskich (Odargowskie Łąki, Karwieńskie Błoto) są to

tzw. równiny lagunowe. Utworzyły się w obrębie obniżień Pradoliny Kaszubskiej, następnie zamienioną na zatokę morską, odcinaną sukcesywnie mierzejami od morza. Tworzące się laguny ulegały stopniowemu zamulaniu i zarastaniu.

Ważnym elementem fizjografii terenu są również obniżenia wytopiskowe i rynny glacialne. Wypełniają je utwory holoceny, w tym głównie torfy o miąższości od 0,5m do około 3m. W niewielkich płatach występują tu również osady jeziorne (gytie), deluwialne.

Ukształtowanie powierzchni terenu jest silnie zróżnicowane. Wysokość obszaru Nadleśnictwa Wejherowo waha się bowiem od 0 m n.p.m. (tereny przymorskie) do 155 m n.p.m. w leśnictwie Sobieńczyce, północnej części leśnictwa Piaśnica i w leśnictwie Rybno.

Największe różnice w wysokości względnej występują w okolicach Jeziora Żarnowieckiego i w części południowej Nadleśnictwa, w miejscu zejścia wysoczyzny ku terenom pradolinny. Tereny o stonowanym reliefie występują głównie na terenie leśnictw Piaśnica, Domatowo, Darżlubie, Jastarnia.

Lasy Nadleśnictwa Wejherowo leżą w pięciu różniących się obszarach fizjograficznych co wiąże się z rzeźbą terenu. Największym z nich jest Wysoczyzna Żarnowiecka. Oddzielona jest ona od zachodu i południa Pradolina Łeby i Redy. W regionie tym liczne są wzgórza morenowe rozczłonkowane licznymi obniżeniami terenu. W części środkowej znajduje się głęboka rynna Jeziora Żarnowieckiego. Znaczna część porośnięta lasami, w części wschodniej nazywana jest Puszcza Darżlubską. W okolicach Mechowa znajduje się rodzaj jaskini, częściowo udostępnionej turystycznie, powstałej w scementowanych węglanem wapnia piaskach glaciofluwialnych. Nad jeziorem Żarnowieckim zwierciadło wody znajduje się na wysokości 1,5 m n.p.m., a jego dno jest kryptodepresją, czyli znajduje się poniżej poziomu morza.

Charakterystycznym obszarem fizjograficznym jest Półwysep Helski. Jest to piaszczysty wał w kształcie kasy, będący ciągiem zalesionych wydmy, utworzonych przez wiatr i prąd morski płynący na wschód wzdłuż polskiego brzegu.

Obszary Nadleśnictwa między brzegiem Bałtyku a południowym zboczem Pradoliny Łeby-Redy leżą na Pobrzeżu Kaszubskim. Istotną cechą Pobrzeża Kaszubskiego jest głębokie porozcinanie wysoczyzn deluwialnych pradolinami. Następstwem tego jest występowanie na całym obszarze obok siebie płatów wysoczyznowych zwanych kępami oraz obniżień pradolinnych. Poszczególne kompleksy leśne leżą w obrębie Wysoczyzny Żarnowieckiej w skład której wchodzi kępy: Pucka, Ostrowska, Sławoszyńska, Swarzewska i Żarnowiecka. Dna pradolin stanowią dość zróżnicowany poziom niski, nawiązujący do poziomu Bałtyku.

Gleby Nadleśnictwa

Według operatu glebowo-siedliskowego (BULiGL 2013) na badanym terenie skartowano 19 typów gleb. W obszarze Nadleśnictwa dominuje typ gleb rdzawych (RD), który występuje na 46% jego powierzchni. Następnymi znaczącymi typami gleb w warunkach Nadleśnictwa są gleby brunatne (BR) - ok. 30% oraz gleby bielcowe (B) - ok. 9%. Pozostałe typy występują w zdecydowanie mniejszej ilości, ale stanowią ważny element warunkujący zróżnicowanie przyrodnicze całego obszaru.

Tabela 16 Typy gleb występujące na terenie Nadleśnictwa

Lp.	Typ gleby	Powierzchnia (%)
1	Arenosole (AR)	4,3
2	Pelosole (PE)	0,0
3	Pararendziny (PR)	0,0
4	Gleby brunatne (BR)	30,2
5	Gleby płowe (P)	0,1
6	Gleby rdzawe (RD)	46,0
7	Gleby ochrowe (OC)	0,0
8	Gleby bielcowe (B)	9,1
9	Gleby gruntowoglejowe (G)	1,0
10	Gleby opadowoglejowe (OG)	0,5
11	Gleby mułowe (Mł)	0,1
12	Gleby torfowe (T)	1,5
13	Gleby murszowe (M)	3,7
14	Gleby murszowate (MR)	1,3
15	Mady rzeczne (MD)	0,2
16	Mady Morskie (MDM)	0,0
17	Gleby deluwialne (D)	1,1
18	Gleby kulturoziemne (AK)	0,2
19	Gleby industroziemne i urbanoziemne (AU)	0,2
20	Inne powierzchnie	0,5
Łącznie Nadleśnictwo		100,00

Na terenie Nadleśnictwa Wejherowo wyróżniono następujące główne jednostki geologiczno – glebowe:

a) utwory akumulacji morskiej:

- mady morskie,
- piaski morskie;

b) utwory akumulacji lodowcowej:

- gliny zwałowe,
- piaski stożków napływowych,
- piaski wodnolodowcowe (sandrów, ozów, kemów, tarasów kemowych, moren sp,
- piaski zwałowe,
- piaszczysto-pyłowe utwory zastoiskowe i limnoglacialne akumulacji jeziornej;

c) utwory akumulacji eolicznej:

- piaski eoliczne,
- piaski eoliczne na wydmach,
- piaski eoliczne wydmy nadmorskich;

d) utwory akumulacji rzecznej:

- mady rzeczne,
- piaski rzeczne holoceny, holoceny,
- piaski rzeczne tarasów plejstoceny;

e) utwory akumulacji bagiennej:

- mursze,
- torfy;

f) utwory deluwialne:

- deluwia;

g) utwory antropogeniczne.

4.1.1 Hydrografia

Głównymi rzekami na terenie Nadleśnictwa Wejherowo są: rzeka Reda, która przepływa w południowej części Nadleśnictwa, rzeka Piaśnica tocząca swe wody w części południowo – zachodniej i przepływająca przez Jezioro Żarnowieckie, rzeka Płutnica - zbiera wody z Kępy Swarzewskiej i Kępy Puckiej, wpada bezpośrednio do Zatoki Puckiej, oraz rzeka Czarna Woda - odprowadza wody z centralnej i północnej części Nadleśnictwa bezpośrednio do Bałtyku.

Wymienione rzeki dość silnie meandrują, stwarzając – zwłaszcza na terenach leśnych – bardzo malowniczy krajobraz. Sieć cieków na omawianym terenie uzupełniają niewielkie strumienie spływające z okolicznych wysoczyzn (niekiedy tylko okresowo) oraz liczne kanały i rowy odwadniające dno pradoliny Redy-Łeby oraz Wybrzeże Słowińskie.

Biorąc pod uwagę pojezierny charakter rzeźby terenu Nadleśnictwa Wejherowo stosunkowo niewiele jest tutaj naturalnych zbiorników wodnych. Do ważniejszych jezior kształtujących krajobraz Nadleśnictwa należą jeziora: Żarnowieckie (1431 ha) leżące w zachodniej części, jezioro Orle (64,7 ha) na południu, jezioro Bielawa (5,9 ha) - koło Domatowa i jezioro Dobre (20,62 ha) w oddz. 88 leśnictwa Piaśnica.

Obszar Nadleśnictwa Wejherowo pod względem hydrograficznym należy do Kaszubskiego Systemu Hydrograficznego. W skład systemu wchodzi następujące jednostki: zlewnia Bałtyku obejmuje swym zasięgiem północno - wschodnią część Nadleśnictwa wraz z półwyspem Helskim, zlewnia Piaśnicy obejmuje wody spływające w kierunku zachodnim i południowo - zachodnim, dorzecze Redy - to wody spływające w kierunku południowym. Szczegółowy wykaz zlewni przedstawia się następująco: Przemyśl od Czarnej Wody do Półwyspu Helskiego, Przemyśl od Piaśnicy do Kanału Karwianka, Czarna Woda od Strugi do dopływu z polderu Ostrowo (I), Polder Karwia, Przemyśl od Kanału Karwianka do Czarnej Wody, Kanał Karwianka od dopływu spod Sławoszyna do dopływu z polderu Karwia (I), Polder Ostrowo, Piaśnica od jez. Żarnowieckiego do dopływu z polderu Dębki I (p), Dopływ spod Sławoszyna, Polder Dębki II, Kanał Karwianka do dopł. spod Sławoszyna (p), Struga, Bezpośrednia zlewnia jez. Żarnowieckiego, Czarna Woda do Strugi

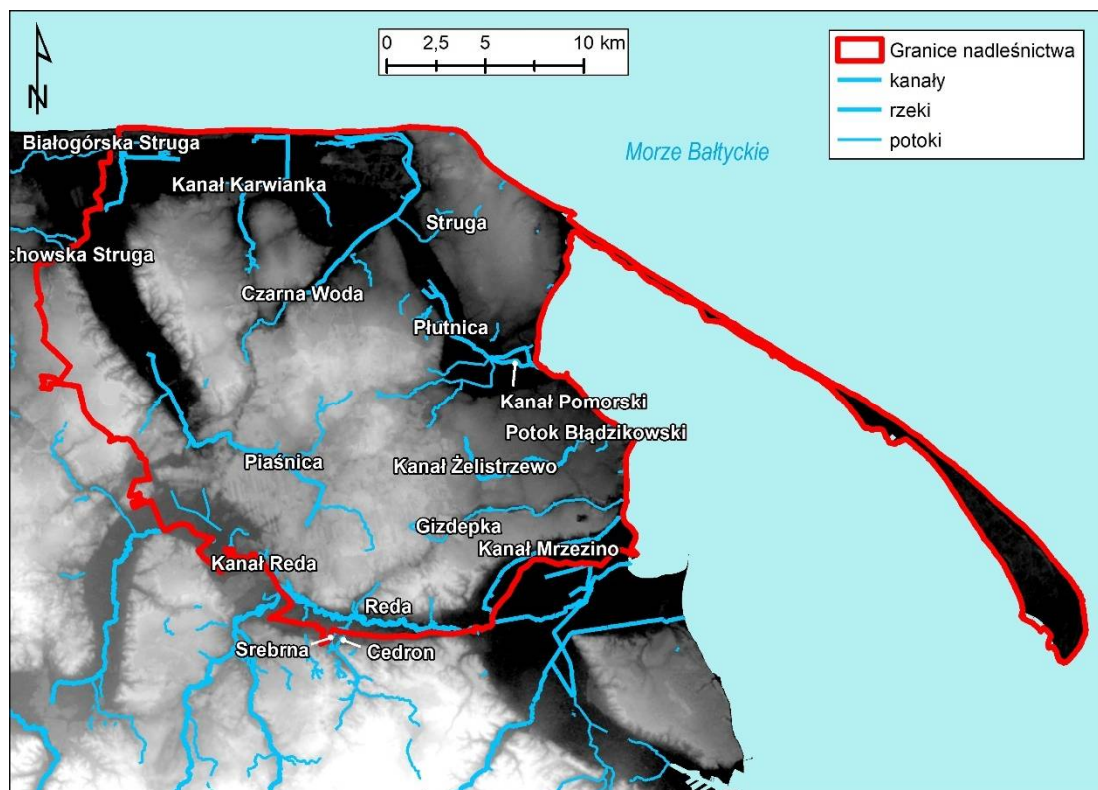
(p), Przymorze od Półwyspu Helskiego do Płutnicy, Bychowska Struga od Salinki do dopływu z Prusewa (p), Półwysep Helski, Płutnica do oddzielenia się Kanału Pompowego, Płutnica od oddzielenia się Kanału Pompowego do ujścia Kanału Pompowego (p), Piaśnica od dopływu z Domatowa do jez. Żarnowieckiego, Dopływ z Domatowa, Kanał Młyński do dopływu z Darżlubia (p), Kanał Młyński od dopływu z Darżlubia do ujścia, Przymorze od Płutnicy do Kanału Żelistrzewo, Dopływ z Darżlubia, Kanał Kostkowo do dopływu w Kostkowie (p), Kanał Żelistrzewo, Przymorze od Kanału Żelistrzewo do Gizdepki, Zlewnia jeziora Orle, Piaśnica do dopływu z Domatowa (p), Gizdepka, Reda od jeziora Orle do Bolszewki (p), Kanał Mrzezino, Przymorze od Kanału Mrzezino do Redy, Reda od Cedronu do oddzielenia się Kanału Łysek, Reda od Bolszewki do Cedronu (p).

Zasoby wody ściśle związane są z średnią roczną z wielolecia ilością wody, która z niej odpływa. Dla terenu Nadleśnictwa odpływ powierzchniowy wynosi około 5-6 l/s/km² w części północnej i wschodniej. Nieco wyższy 6-7 l/s/km² spływ powierzchniowy występuje w części południowo - zachodniej. Jest to związane z bardziej urozmaiconą rzeźbą terenu.

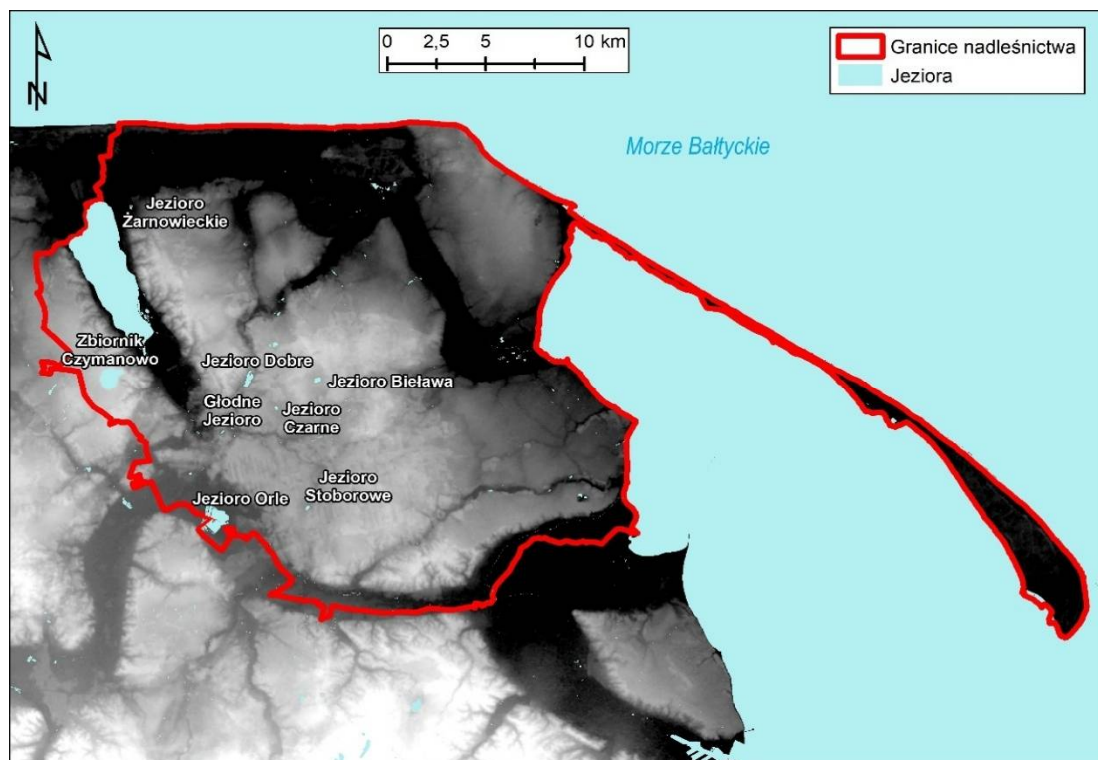
Podmokłości związane są przede wszystkim z torfowiskami. Na terenie Nadleśnictwa są to najczęściej niewielkie zagłębienia bezodpływowe, niekiedy wielkość dochodzi do kilkunastu hektarów, wypełnione są torfem. Szczególne nagromadzenie torfowisk o powierzchni od kilku arów do kilkudziesięciu hektarów występuje na terenie leśnictw Darżlubie, Mechowo, Domatowo i Sławutówko.

Do wód powierzchniowych zaliczane są również wycieki i wysięki. Występują głównie u podnóży zboczy, szczególnie w terenach wzgórz morenowych. Wody zawieszone w glinach występują przeważnie na głębokości 3-4 m i związane są z wkładkami piasków i piasków gliniastych lub glin piaszczystych. Niekiedy występują na małych głębokościach 0,8-1,7 m i wtedy tworzą się na nich siedliska zwane wilgotnymi.

Na terenach przymorskich szczególnie w obrębie Karwieńskich Błot, Odargowskich Łąk, Bielawskich Błot, Półwyspu Helskiego występują okresowe wahania poziomu wody gruntowej, spowodowane spiętrzeniami sztormowymi. Dochodzi do bezpośrednich intruzji wód morskich do wód lądowych oraz do zakłóceń sezonowego rytmu odpływu wód lądowych do morza. Wlewy te powodują wyraźne zmiany cech fizycznych i chemicznych wód śródlądowych.

Ryc. 16 Schemat przebiegu rzek w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wejherowo (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo, BULiGL O/Gdynia)

Ryc. 17 Schemat położenia jezior w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wejherowo (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo, BULiGL O/Gdynia)

Wody podziemne

Na omawianym obszarze w okresie ostatnich 40 lat poziom wód gruntowych obniżył się o 2-3 m. Na rozległych terenach zniknął całkowicie pierwszy horyzont wód podziemnych. Na skutek działalności człowieka pogorszyła się także ich jakość. Główne zagrożenia dla wód gruntowych są podobne jak dla wód wgłębnych. Trendy te uwidoczniły się również na terenie Nadleśnictwa - nastąpiło znaczne ograniczenie retencji podziemnej. Związane jest to z utrzymującą się suszą hydrologiczną, ale także jest to efekt intensywnej eksploatacji złóż surowców naturalnych oraz jednostronnych melioracji odwadniających w rolnictwie. Melioracje te doprowadziły do przekształcenia torfowisk turzycowo - mszystych w łąki dwukośne tzw. łąki grądowe. Obniżenie poziomu wód gruntowych odczuły także drzewostany, co szczególnie widać w przypadku wypadania świerka i jesionu.

Wody w przedziale 0-2 m występują w północnej części Nadleśnictwa, głównie na terenach Karwieńskich Błot, Odargowskich Łąk, Bielawskich Błot, Półwyspu Helskiego, obniżenia wokół jeziora Żarnowieckiego, Pradoliny Redy, Pradoliny Kaszubskiej, Pradoliny Płutnicy. Drugi poziom wód gruntowych obejmuje tereny bezpośrednio przylegające do poprzednich lub nieznacznie wyżej położone. Zwierciadło wody gruntowej poniżej 10m spotykamy w obrębie Kępy Żarnowieckiej, Kępy Ostrowskiej, Kępy Puckiej, Kępy Sławoszyńskiej, Kępy Osieckiej i Kępy Swarzewskiej. W obrębie wymienionych „Kęp” występują liczne lokalne obniżenia, często wypełnione utworami organicznymi, gdzie poziom wód gruntowych waha od 1 do 5m (tereny leśnictwa Darżlubie, Domatowo, Sławutówko).

Fakt, że wody podziemne pochodzą z powierzchni terenu, z infiltracji opadów atmosferycznych, powoduje, że niosą one zanieczyszczenia typowe dla zagospodarowania terenu.

Wody podziemne leżące poniżej 3 m są najczęściej odizolowane od wpływu wód powierzchniowych warstwą gliny.

Podsumowując, stan zasobów wodnych na terenach Nadleśnictwa jest dość zróżnicowany i sprowadza się głównie do siedlisk bagiennych i wilgotnych oraz łąk i pastwisk, oraz wód otwartych. Z jezior największym jest jezioro Żarnowieckie o powierzchni 1431 ha. Z większych jezior w stanie posiadania znajdują się ponadto: Domatowo i Dobre. Korzystny wpływ na wilgotność powietrza ma bezpośrednie sąsiedztwo morza i zatoki.

4.2 Ekosystemy wodno-błotne

Ochrona obszarów wodno-błotnych jest istotna zarówno w skali lokalnej czy krajowej, jak również w ujęciu globalnym. Stanowi ona istotny wkład w osiągnięcie zrównoważonego rozwoju na świecie. Dokumentem sankcjonującym tę tezę jest Konwencja Ramsarska podpisana w Ramsarze 2 lutego 1971 roku. Dotychczas ratyfikowało ją 171 państw, które wyznaczyły 2372 obszary wodno-błotne. Polska jest stroną konwencji od 22 marca 1978 roku.

Konwencja definiuje obszary wodno-błotne jako: „tereny bagien, błot, torfowisk lub zbiorniki wodne, tak naturalne jak i sztuczne, stałe i okresowe, o wodach stojących lub płynących, słodkich, słonawych lub słonych, łącznie z wodami morskimi, których głębokość podczas odpływu nie przekracza sześciu metrów.”

Ekosystemy wodno-błotne to bardzo swoiste układy ekologiczne reprezentowane przez szerokie spektrum bioróżnorodności. Ekosystemy te posiadają wybitne właściwości akumulacyjne, gdyż w swoim wnętrzu gromadzą przez siebie wytworzone utwory geologiczne – torfy. Torfy zdolne są do magazynowania znacznej ilości wody, która kilkadziesiąt razy przekracza ciężar masy nagromadzonych torfów. Ekosystemy wodno-błotne odgrywają szczególną rolę w kształtowaniu środowiska przyrodniczego, polegającą np. na:

- regulowaniu stosunków wodnych;
- retencjonowaniu wód;
- ograniczaniu pożarów;
- magazynowaniu dużej ilości węgla i azotu, ograniczając przez to np. skutki efektu cieplarnianego;
- uczestniczeniu w obiegu pierwiastków, dzięki czemu poprawiają również jakość wód;
- zwiększaniu różnorodności biologicznej,
- zwiększaniu zróżnicowania siedlisk istotnych dla wielu zagrożonych gatunków

Tabela 17 Ekosystemy wodno-błotne w Nadleśnictwie Wejherowo.

Rodzaj powierzchni	Darżlubie		Kolkowo		Wejherowo		Nadleśnictwo Wejherowo	
	Liczba wydz.	Pow. ha	Liczba wydz.	Pow. ha	Liczba wydz.	Pow. ha	Liczba wydz.	Pow. ha
Bagna nieliterowane	218	23,62	72	8,41	87	8,39	377	40,42
Bagna literowane	29	35,08	38	36,18	12	6,02	79	77,28
Siedliska bagienne (Bb, BMb, LMB)	174	328,81	33	54,61	123	231,06	330	614,48
Siedliska olsowe (Ol, OIJ)	52	80,04	84	125,07	51	87,92	187	293,03
Siedliska łęgowe (Lł)	14	17,92	0	0	18	30,01	32	47,93
Użytki ekologiczne na bagnie i wodach (E-N, E-Ws)	17	86,72	2	4,99	1	2,16	20	93,87
Jeziora	2	4,84	2	22,71	1	4,19	5	31,74
Zbiorniki	4	2,50	2	0,48	1	0,25	7	3,23
Rzeka	0	0,00	18	0,52	0	0,00	18	0,52
Razem	510	579,53	251	252,97	294	370,13	1055	1202,50

Tabela 18 Zestawienie źródeł na terenie Nadleśnictwa Wejherowo.

Lp.	Obręb	Adres leśny	Osobliwość przyrodnicza
1	Darżlubie	15-14-1-01-22 -f -00	ŹRÓDŁA
2	Darżlubie	15-14-1-01-24 -f -00	ŹRÓDŁA
3	Darżlubie	15-14-1-01-33 -b -00	ŹRÓDŁA
4	Darżlubie	15-14-1-01-33 -d -00	ŹRÓDŁA
5	Darżlubie	15-14-1-01-34 -c -00	ŹRÓDŁA
6	Darżlubie	15-14-1-01-34 -i -00	ŹRÓDŁA
7	Wejherowo	15-14-3-12-46 -d -00	ŹRÓDŁA
8	Wejherowo	15-14-3-12-47 -l -00	ŹRÓDŁA

Lp.	Obręb	Adres leśny	Osobliwość przyrodnicza
9	Wejherowo	15-14-3-10-83 -h -00	ŹRÓDŁA
10	Wejherowo	15-14-3-10-83 -m -00	ŹRÓDŁA
11	Wejherowo	15-14-3-10-88 -i -00	ŹRÓDŁA
12	Wejherowo	15-14-3-10-118 -a -00	ŹRÓDŁA
13	Wejherowo	15-14-3-10-120 -j -00	ŹRÓDŁA
14	Wejherowo	15-14-3-11-168 -b -00	ŹRÓDŁA
15	Wejherowo	15-14-3-13-205 -c -00	ŹRÓDŁA

Naturalna sukcesja roślinności to rozciągnięty w czasie proces spontanicznego pojawiania się kolejnych, następujących po sobie stadiów rozwojowych roślinności. Końcowym etapem sukcesji naturalnej w naszych warunkach klimatycznych jest zbiorowisko leśne.

Na utworach organogenicznych – torfach, rzadziej murszach wyodrębniono w trakcie prac terenowych siedliska bagienne (Bb, BMb, LMb, Ol, Olj) różnych stopni żyzności.

Swoistość hydrologiczna torfowisk tworzy z nich specyficzne zbiorniki retencyjne doskonale funkcjonujące, korzystnie zlokalizowane, modyfikujące klimat. Fitocenozy oraz powstałe z nich osady biogeniczne odznaczają się zdolnościami filtracyjnymi i umiejętnością związania znacznych ilości dwutlenku węgla.

Na obszarze Nadleśnictwa Wejherowo ekosystemy wodno-błotne stanowią istotny element przyrodniczy i krajobrazowy, zajmując powierzchnię 1202,50 ha.

4.3 Mała retencja

Mała retencja to zatrzymywanie bądź spowalnianie spływu wód w obrębie małych zlewni przy jednoczesnym zachowaniu i wspieraniu rozwoju krajobrazu naturalnego. Działania związane z małą retencją prowadzone są w Lasach Państwowych od lat 90-tych, czyli wraz z przyjęciem zasad zrównoważonej gospodarki leśnej.

Program zwiększania możliwości retencyjnych na gruntach zarządzanych przez Lasy Państwowe jest realizowany od 1998 roku, a wspierany przez fundusze unijne od 2007 roku. Przedsięwzięcie to, nazywane małą retencją, ograniczając odpływ wody z lasów przyczynia się do przeciwdziałania skutkom zmian klimatu. Do efektów wymienionych działań należą m. in.:

- zwiększenie zasobów wodnych w lesie,
- minimalizowanie skutków suszy;
- lokalne zmniejszenie zagrożenia powodziowego;
- zwiększenie różnorodności biologicznej świata roślin i zwierząt;
- regeneracja mokradł;
- stworzenie wodopojów dla zwierząt;
- wykorzystywanie zbiorników wodnych w ochronie przeciwpożarowej.

Poprzez gromadzenie i zatrzymywanie wody w środowisku Nadleśnictwo przyczyniło się do poprawy niekorzystnych zmian stosunków wodnych w ekosystemach leśnych co z kolei wpływa pozytywnie na poprawę kondycji, zdrowotności i odporności na zagrożenia biotyczne

drzewostanów. Dodatkowo działania te wpłynęły na poprawę uwilgotnienia i zwiększenia różnorodności siedlisk leśnych oraz łatwiejszego dostępu do wody dla zwierzyny.

Na terenie Nadleśnictwa Wejherowo pobudowano ponad 100 obiektów w ramach programu małej retencji wodnej:

Tabela 19. Obiekty małej retencji w Nadleśnictwie Wejherowo

Lp.	Leśnictwo	Oddz./ pododdz.	Nr INW.	Ilość zbiorników	Rok budowy /przebudowy	Powierzchnia (ha)	Masa zretencjonowanej wody (m ³)
1	Nanice	145 i	B49/700	1	1994	0,17	1800
2	Orle	158 d	B49/710	1	1997	0,2	2400
3	Rybno	206 s	B49/721	1	1998	0,04	420
4	Sławutówko	120 g	B49/715	2	1998	0,08	1200
5	Kępino	31w	B49/716	1	1998	0,35	5250
6	Nanice	178 h	B49/704	1	1999	0,05	480
7	Rybno	222 g	224/549	1	1999	0,6	6000
8	Darżlubie	168 b	224/633	1	2000	0,06	420
9	Rybno	202 f	224/631	2	2000	0,15	920
10	Domatowo	164 f	224/641	1	2000	0,9	11000
11	Kępino	35 d	224/632	1	2000	0,18	1800
12	Kępino	35 d	224/637	1	2000	0,04	400
13	Kępino	32 c	224/634	1	2000	0,01	70
14	Kępino	33 b	224/635	1	2000	0,12	1200
15	Kępino	33 b	224/636	1	2000	0,02	105
16	Kępino	33 b	224/638	1	2000	0,05	262
17	Orle	140 h	224/639	1	2000	0,08	800
18	Lisewo	45 h	B49/814	1	2003	0,21	300
19	Orle	158 g	B49/776	1	2003	0,13	1300
20	Orle	158 g	B49/815	1	2003	0,2	2000
21	Orle	158 g	B49/816	1	2003	0,03	350
22	Piaśnica	131 g	224/846	1	2004	0,20	1 500
23	Lisewo	15 b	224/847	1	2004	0,10	1 200
24	Sobieńczyce	71 d	224/941	1	2004	0,06	400
25	Rybno	206 o	224/942	1	2004	0,03	150
26	Rybno	206 o	224/943	1	2004	0,03	180
27	Rybno	218 j	224/921	1	2004	0,35	1 000
28	Rybno	215 h	224/922	1	2004	0,15	600
29	Mechowo	86 a	224/923	1	2004	0,10	1 400
30	Mechowo	86 a	224/924	1	2004	0,09	1 000
31	Mechowo	86 b	224/925	1	2004	0,09	500
32	Mechowo	112 d	224/926	1	2004	0,06	500
33	Mechowo	113 a	224/927	1	2004	0,15	950
34	Mechowo	113 a	224/928	1	2004	0,08	450
35	Mechowo	64 a	224/929	1	2004	0,08	1 000
36	Mechowo	116 g	224/930	1	2004	0,15	750
37	Starzyno	32 a	224/931	1	2004	0,07	450
38	Starzyno	32 a	224/932	1	2004	0,07	500

Lp.	Leśnictwo	Oddz./ pododz.	Nr INW.	Ilość zbiorników	Rok budowy /przebudowy	Powierzchnia (ha)	Masa zretencjonowanej wody (m ³)
39	Starzyno	32 a	224/933	1	2004	0,09	500
40	Starzyno	32 b	224/934	1	2004	0,22	1 500
41	Starzyno	32 f	224/935	1	2004	0,24	1 500
42	Starzyno	26 f	224/936	1	2004	0,17	1 000
43	Domatowo	78 j	224/937	1	2004	0,90	3 600
44	Domatowo	107 a	224/938	1	2004	0,26	1 900
45	Domatowo	109 a	224/939	1	2004	0,06	300
46	Orle	12 c	224/940	1	2004	0,06	300
47	Sobieńczyce	179a	224/1202	1	2007	0,03	172
48	Sobieńczyce	179 a	224/1203	1	2007	0,02	138
49	Sobieńczyce	180 a	224/1204	1	2007	0,03	128
50	Sobieńczyce	181 a	224/1205	1	2007	0,03	138
51	Kępino	167 c	224/1206	1	2007	0,03	120
52	Nanice	189 m	224/1207	1	2007	0,03	180
53	Nanice	189 s/p	224/1208	1	2007	0,03	210
54	Nanice	204 c	224/1209	1	2007	0,02	90
55	Nanice	204 c	224/1210	1	2007	0,02	100
56	Nanice	204 d	224/1211	1	2007	0,01	40
57	Nanice	205 c	224/1212	1	2007	0,01	50
58	Nanice	205 c	224/1213	1	2007	0,01	50
59	Nanice	205 c	224/1214	1	2007	0,01	50
60	Nanice	228 a	224/1215	1	2007	0,01	50
61	Nanice	228 a	224/1216	1	2007	0,01	50
62	Nanice	228 a	224/1217	1	2007	0,01	50
63	Nanice	228 a	224/1218	1	2007	0,01	50
64	Nanice	228 a	224/1219	1	2007	0,01	50
65	Nanice	228 a	224/1220	1	2007	0,01	50
66	Nanice	228 a	224/1221	1	2007	0,01	50
67	Darżlubie	170 c	224/1230	1	2008	0,03	264
68	Darżlubie	170 c	224/1231	1	2008	0,05	236
69	Darżlubie	170 c	224/1232	1	2008	0,06	321
70	Darżlubie	171 d	224/1233	1	2008	0,04	208
71	Rybno	208 f	224/1234	1	2008	0,05	290
72	Kępino	167 c	224/1235	1	2008	0,01	60
73	Kępino	168 b	224/1236	1	2008	0,01	60
74	Kępino	168 b	224/1237	1	2008	0,01	60
75	Nanice	185 d	224/1238	1	2008	0,02	100
76	Nanice	185 d	224/1239	1	2008	0,01	50
77	Nanice	185 d	224/1240	1	2008	0,01	50
78	Nanice	185 d	224/1241	1	2008	0,01	50
79	Starzyno	39 r	224/1242	1	2008	0,10	738
80	Starzyno	40 i	224/1243	1	2008	0,13	837
81	Starzyno	40 b	224/1244	1	2008	0,19	862
82	Starzyno	40 a	224/1245	1	2008	0,07	226

Lp.	Leśnictwo	Oddz./ pododz.	Nr INW.	Ilość zbiorników	Rok budowy /przebudowy	Powierzchnia (ha)	Masa zretencjonowanej wody (m ³)
83	Starzyno	42 m	224/1246	1	2008	1,07	10173
84	Orle	140 i	224/1341	1	2009	0,02	300
85	Orle	141 b	224/1342	1	2009	0,1	190
86	Orle	160 b	224/1343	1	2009	0,07	380
87	Lisewo	21 n	224/1439	1	2010	0,16	950
88	Piaśnica	116 h	224/1440	1	2010	0,12	1600
89	Orle	160 a	224/1689	1	2011	0,06	360
90	Starzyno	48 j	224/1699	1	2011	0,02	500
91	Domatowo	106 a	224/1698	1	2011	0,08	480
92	Orle	140 h	224/1962	1	2012	0,1	760
93	Rybno	207 g	224/1963	4	1998	0,2	1080
94	Rybno	210 b	224/1964	1	1998	0,12	400
95	Nanice	221a	224/2143	1	2013	0,009	45
96	Nanice	221a	224/2144	1	2013	0,008	40
97	Nanice	221a	224/2145	1	2013	0,006	36
98	Rybno	215f	224/2310	1	2014	0,036	220
99	Rybno	216a	224/2311	1	2014	0,032	160
100	Rybno	216b	224/2312	1	2014	0,056	280
101	Lisewo	15 a	224/3490	1	2019	0,03	1200
Razem				106		10,952	86989

4.4 Siedliska przyrodnicze Natura 2000

Siedlisko przyrodnicze to obszar lądowy lub wodny, naturalny, półnaturalny lub antropogeniczny, wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 roku w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2010 nr 77 poz. 510) oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. (Dz. U. 2013 poz. 1302) zawierają listę siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami zainteresowania Wspólnoty oraz wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszaru Natura 2000.

Lokalizacja oraz stan siedlisk przyrodniczych została przyjęta na podstawie materiałów otrzymanych z RDOŚ w Gdańsku. W opracowaniu ujęto także płaty siedlisk znajdujące się w zasięgu działania Nadmorskiego Parku Krajobrazowego (dane zostały udostępnione przez Służby NPK). Siedliska w ramach prac nad PUL nie podlegały weryfikacji. Jedynie w przypadkach dużych różnic na gruncie w porównaniu do otrzymanych warstw został zmieniony przebieg granicy danego siedliska. Wskazana jest weryfikacja rozmieszczenia i stanu siedlisk przyrodniczych oraz ich powierzchni na terenie Nadleśnictwa. Dane na temat lokalizacji płatów siedlisk przyrodniczych zawierają również plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 oraz Plan Ochrony NPK. W

przypadku, gdy siedlisko przyrodnicze stanowiło jedyne siedlisko przyrodnicze w danym wyłączeniu zapisywane było w polu dla niego przewidzianym z przypisaną powierzchnią całego wydzielenia. W sytuacji, gdy w danym wydzieleniu leśnym było kilka płatów różnych siedlisk przyrodniczych, przy czym często nie obejmowały one całego wydzielenia, informacja o tym jakie siedlisko przyrodnicze występuje w wydzieleniu zapisana została w polu dla niego przewidzianym z przypisaną powierzchnią danego fragmentu siedliska.

W warunkach Nadleśnictwa Wejherowo, zgodnie z wyżej wymienionym Rozporządzeniem, ochronie prawnej podlegają następujące siedliska przyrodnicze w obszarach Natura 2000:

Tabela 20 Siedliska przyrodnicze podlegające ochronie prawnej w obszarach

Kod siedliska	Nazwa siedliska przyrodniczego	Stan zachowania według SDF	Pow. [ha]	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5
Obręb Darżlubie				
1210	Kidzina na brzegu morskim	C	0,11	Fragmenty wydzieleni: 312f, 312d
1230*	Nadmorskie wydmy szare	B	2,53	Fragmenty wydzieleni: 228a, 228d, 228i, 228k, 228p, 228r
2120	Nadmorskie wydmy białe	C	1,27	Fragmenty wydzieleni: 298i, 299g, 300f, 301c, 302g, 303d, 311d, 311f, 311h, 312d
2130*	Nadmorskie wydmy szare	C	145,86	Wydzielenia: 239Aa, 240a,b,h,i, 241a, 242a,b, 243a,b, 244a,b,c, 245a,b,c,d, 246b, 247a,b, 248a,h, 249, 250b,f, 251a,b,c,f, 252b, 253b,c, 254a, 255a, 256a, 257a, 258a, 259a, 260a,b,c,d, 261c, 262a,b,c, 263af,g, 264c,f, 265a,b,c,d, 266b,d,g,h,i, 267a,b,c,d,f, 268c, 282d,f, 283a,b,f, 284a,b, 287f, 289f,h,i, 290b,f, 291c, 295m, 296h, 298i, 299g, 300d,f, 301a,c, 302g, 303d, 311a,f, 312d,f
2140	Nadmorskie wrzosowiska bażynowe (Empetrium nigrum)	-	0,12	Fragmenty wydzieleni: 255a, 257a
2170	Nadmorskie wydmy z zaroślami wierzb piaskowej	-	0,20	Fragmenty wydzieleni: 253a, 254a, 256a
2180	Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich	B	1171,04	Oddziały: 224, 235, 236, 237, 238, 239, 239A, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 311, 312
9110	Kwaśne buczyny (Luzulo - Fagenion)	B	139,19	Fragmenty wydzieleni: 22a, 22g, 23b, 23c, 23d, 23f, 23g, 23i, 24a, 24b, 24d, 24j, 24k, 24m, 25c, 22b, 22c, 22d, 22f, 22h, 25d, 25g, 25k, 25l, 26a, 26d, 23a, 23h, 23j, 24i, 24l, 26f, 26h, 26i, 26j, 26m, 27a, 27b, 27d, 28a, 28b, 28g, 29b, 29c, 29d, 29f, 29g, 29h, 29j, 29l, 29m, 29n, 30a, 30b, 31a, 31b, 31g, 31j, 31k, 32b, 32c, 32d, 32f, 35i, 36b, 36c, 36f, 36h, 36i, 36l, 36m, Całe wydzielanie: 24f, 25c, 25j, 26c, 26g, 32g, 32h, 32k, 33g, 36n

Kod siedliska	Nazwa siedliska przyrodniczego	Stan zachowania według SDF	Pow. [ha]	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony
9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	C	87,11	Fragmenty wydzieleń: 22a, 23b, 23c, 23d, 23f, 23g, 23i, 24a, 22b, 22d, 22f, 21c, 21d, 21f, 26m, 27a, 27d, 28a, 28b, 28g, 28j, 29f, 29g, 29h, 29l, 29m, 29n, 29o, 30a, 30b, 30d, 30f, 30h, 30i, 31a, 31b, 31c, 31d, 31f, 31g, 31i, 31j, 31k, 31l, 32a, 32c, 32d, 32f, Całe wydzielania: 26h, 28c, 28d, 28f, 28h, 28i, 28j, 29p, 30c, 31h
9160	Grąd subatlantycki (Stellario – Carpinetum)	C	102,68	Fragmenty wydzieleń: 24k, 24m, 25l, 26b, 26j, 27a, 30a, 223a, 223d, 223i, 224f, 224g, 224h, 224y, 225a, 225b, 225c, 225d, 225f, 225g, 225l, 228a, 228b, 228c, 228d, 228g, 228i, 228j, 228k, 228p, 228r, 233k, Całe wydzielania: 223c, 223f, 223g, 223h, 223j, 223k, 223n, 223o, 223p, 224i, 224j, 224k, 224m, 224n, 224o, 224p, 224r, 224s, 224t, 224w, 224x, 225i, 225j, 225k, 228h, 228l, 228m, 228n, 228o, 233j, 233l, 233m, 233n
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incane</i> , olsy źródłiskowe)	A	30,05	Fragmenty wydzieleń: 23d, 23g, 23i, 23k, 24c, 24d, 24h, 24m, 25d, 26a, 26d, 23a, 23h, 24g, 223a, b, 224d, g, y, 225d, 228d, f, g, 24i, 24l, 26b, 26f, 26h, 26m, 27a, 23j, 29b, 29c, 29d, 29a, 29f, 29g, 29m, 32f, 35d, 36b, 36m, Całe wydzielania: 24c, 24h, 24g, 29a, 225a
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	B	1,99	Fragmenty wydzieleń: 30b, 30d, 30f, 30i
91D0*	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne	B	13,78	Oddziały: 239A, 240, 276, 277, 247, 248, 249, 264, 292, 293, 273, 274, 311
9190	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roboripetraeae</i>)	B	7,40	Całe wydzielania: 223b, d, 225b, f, g, 224h Fragmenty wydzieleń: 223h, 224g, 225c, 223i
Razem obręb Darżlubie			1703,33	
Obręb Kolkowo				
1130	Płytkie ujście rzek (estuaria)	A	0,01	Fragmenty wydzieleń: 3l g
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	B	10,39	Fragmenty wydzieleń: 1a, 2f, 2t, 1c, 1b, 1f, 1g, 1h, 1i, 2a, 2b, 2d, 2g, 2k, 2l, 2m, 2p, 2r, 2s, 2w, 2x, 2y, 2z
9190	Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion roboripetraeae</i>)	B	28,91	Całe wydzielania: 2o Fragmenty wydzieleń:

Kod siedliska	Nazwa siedliska przyrodniczego	Stan zachowania według SDF	Pow. [ha]	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony
				2k, 2l, 2m, 2p, 2s, 2w, 2x, 2kx, 1c, 1d, 1f, 1g, 1h, 1i, 1j, 2a, 2b, 2c, 2d, 2g, 2h, 2i, 2j, 1b
Razem obręb Kolkowo			39,31	
Obręb Wejherowo				
7230	Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (<i>Elymo-Ammophiletum</i>)	A	0,32	Fragmenty wydzielen: 14i
Razem obręb Wejherowo			0,32	
Razem Nadleśnictwo			1742,96	

*siedliska o znaczeniu priorytetowym

4.5 Drzewostany

Drzewostany są najważniejszym elementem ekosystemu leśnego, dlatego też w „Programie Ochrony Przyrody” poświęcono im stosunkowo dużo uwagi. Podjęto próbę ich oceny i interpretacji pod kątem:

- bogactwa gatunkowego,
- struktury pionowej,
- pochodzenia,
- zgodności składu gatunkowego z warunkami siedliskowymi,
- form aktualnego stanu siedliska,
- form degeneracji ekosystemu leśnego.

4.5.1 Bogactwo gatunkowe

W analizie uwzględniono tylko gatunki występujące w górnej warstwie drzew, określone w opisach taksacyjnych jako skład I piętra.

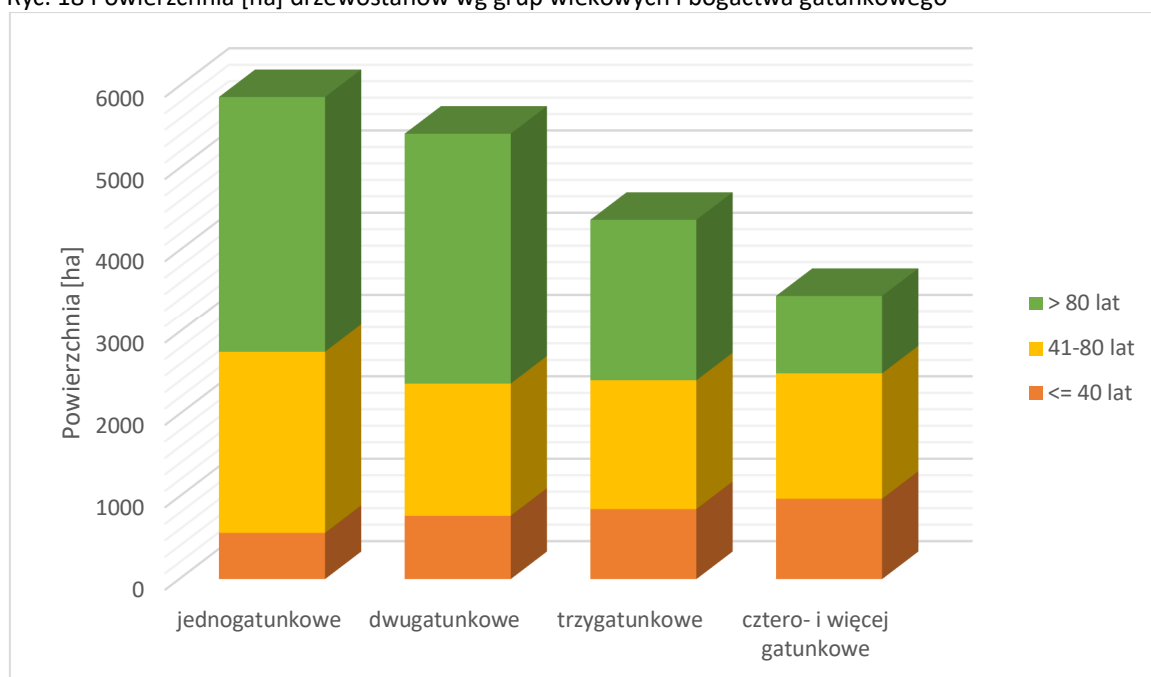
Tabela 21 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów według grup wiekowych i bogactwa gatunkowego (Wzór 13).

Obręb, nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			<= 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb DARŻLUBIE	jednogatunkowe	ha	142,26	874,43	1284,55	2301,24	31,4
		m ³	20468	241634	344165	606267	27,9
	dwugatunkowe	ha	186,72	535,57	1029,04	1751,33	23,9
		m ³	25128	170133	339893	535154	24,6
	trzygatunkowe	ha	281,10	713,16	640,26	1634,52	22,3
		m ³	33614	228702	245070	507386	23,3
	cztero- i więcej gatunkowe	ha	403,77	769,84	464,79	1638,40	22,4
		m ³	44952	269140	210998	525090	24,2
	łącznie	ha	1013,85	2893,00	3418,64	7325,49	100
		m ³	124162	909609	1140126	2173897	100
Obręb KOLKOWO	jednogatunkowe	ha	180,13	641,37	943,26	1764,76	29,6
		m ³	28941	200753	356965	586659	30,5

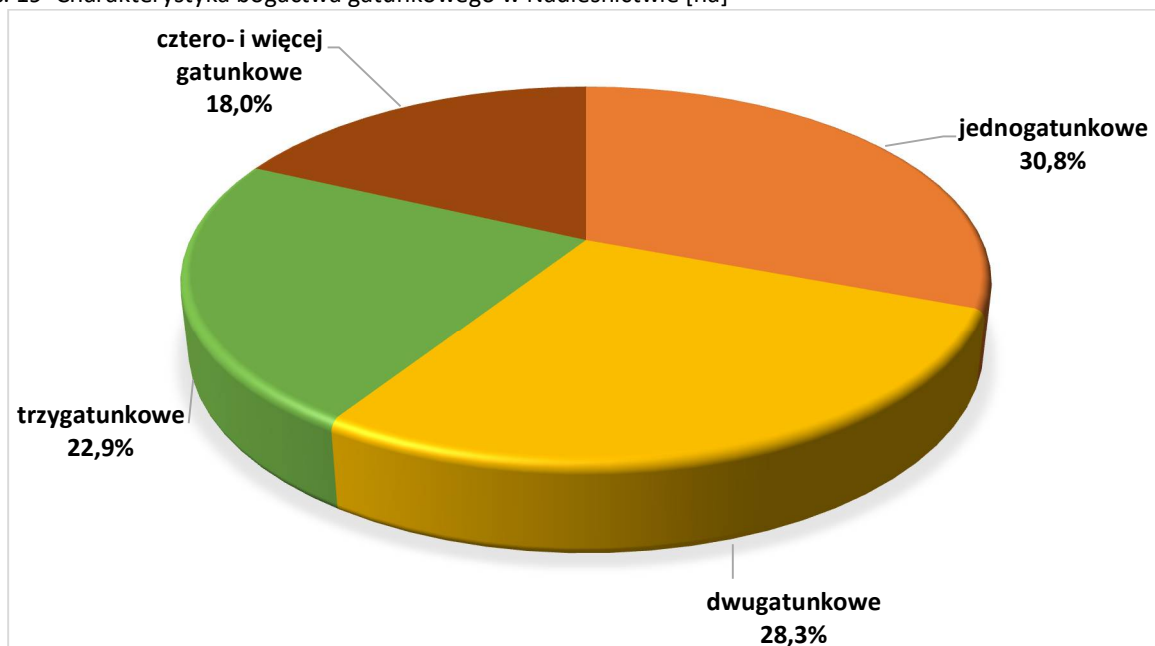

Obręb, nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Jednostka	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			<= 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
	dwugatunkowe	ha	212,80	627,34	823,98	1664,12	28,0
		m ³	22202	197624	319165	538991	28,0
	trzygatunkowe	ha	283,57	446,95	736,10	1466,62	24,7
		m ³	29514	152261	296740	478515	24,8
	cztero- i więcej gatunkowe	ha	324,82	430,64	298,67	1054,13	17,7
		m ³	46218	154194	122240	322652	16,7
	łącznie	ha	1001,32	2146,30	2802,01	5949,63	100
		m ³	126875	704832	1095110	1926817	100
Obręb WEJHEROWO	jednogatunkowe	ha	242,99	688,58	875,96	1807,53	31,0
		m ³	27045	208358	333990	569393	30,3
	dwugatunkowe	ha	353,56	433,72	1209,00	1996,28	34,2
		m ³	33298	140848	492155	666301	35,4
	trzygatunkowe	ha	294,43	407,13	579,41	1280,97	21,9
		m ³	34962	125068	251805	411835	21,9
	cztero- i więcej gatunkowe	ha	247,36	317,64	189,26	754,26	12,9
		m ³	34467	113190	84950	232607	12,4
	łącznie	ha	1138,34	1847,07	2853,63	5839,04	100
		m ³	129772	587464	1162900	1880136	100
Nadleśnictwo	jednogatunkowe	ha	565,38	2204,38	3103,77	5873,53	30,8
		m ³	76454	650745	1035120	1762319	29,4
	dwugatunkowe	ha	753,08	1596,63	3062,02	5411,73	28,3
		m ³	80628	508605	1151213	1740446	29,1
	trzygatunkowe	ha	859,10	1567,24	1955,77	4382,11	22,9
		m ³	98090	506031	793615	1397736	23,4
	cztero- i więcej gatunkowe	ha	975,95	1518,12	952,72	3446,79	18,0
		m ³	125637	536524	418188	1080349	18,1
	łącznie	ha	3153,51	6886,37	9074,28	19114,16	100
		m ³	380809	2201905	3398136	5980850	100

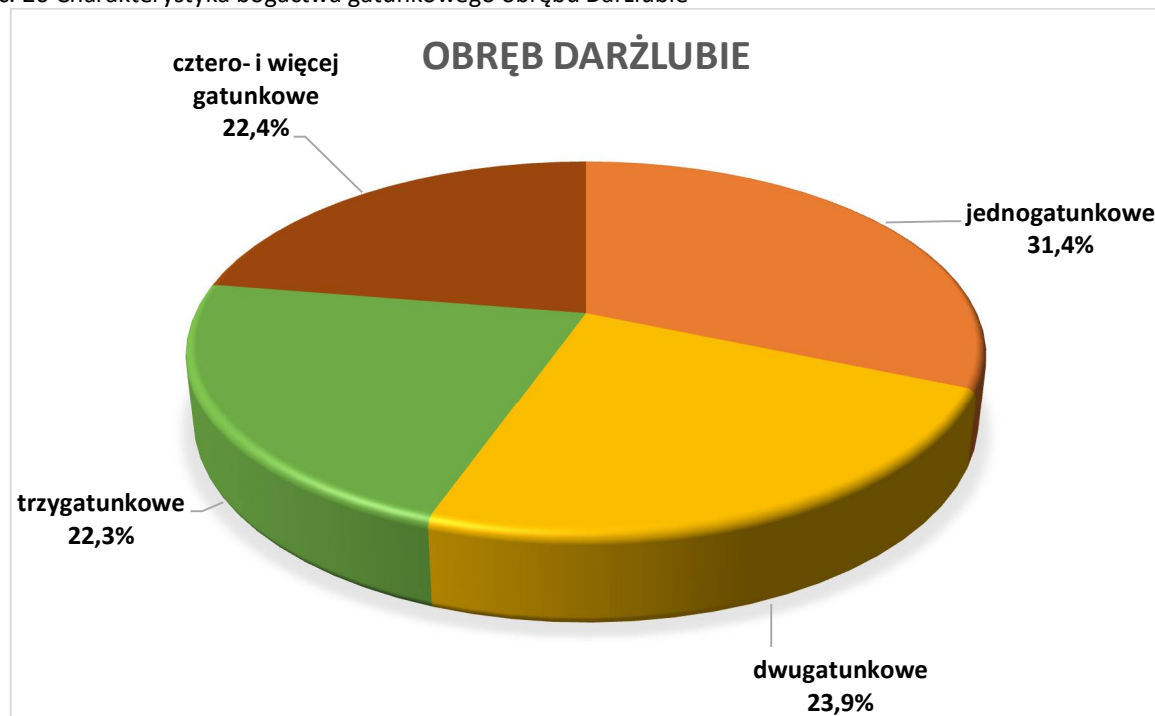
Ryc. 18 Powierzchnia [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego

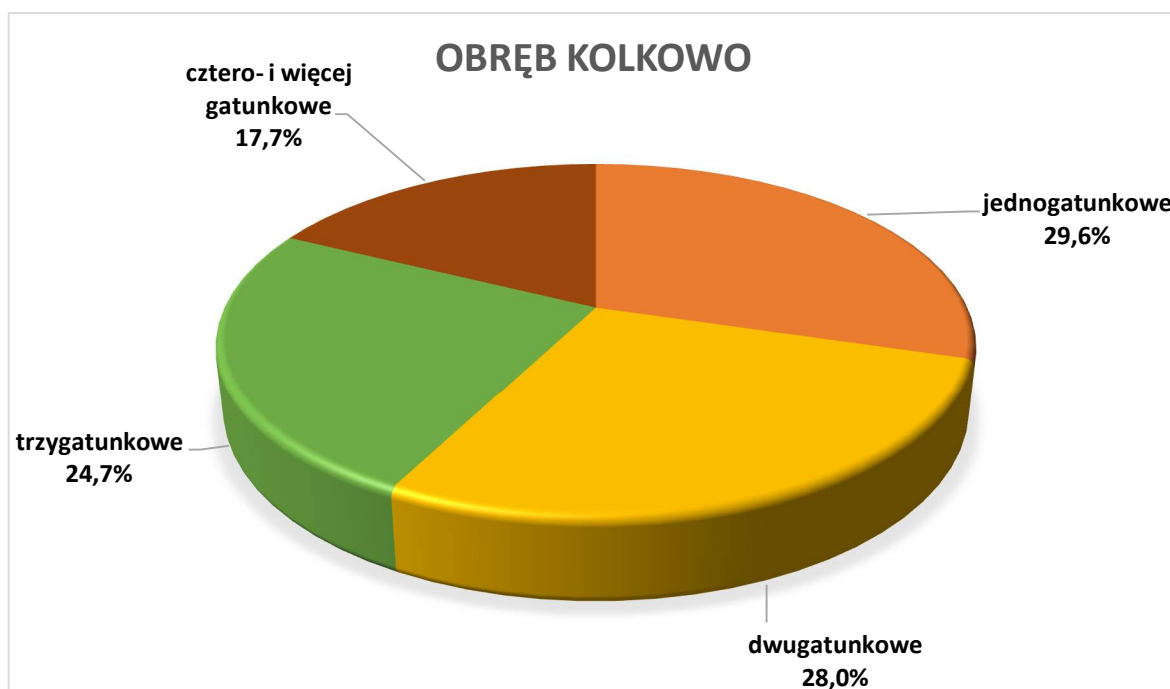
Ryc. 19 Charakterystyka bogactwa gatunkowego w Nadleśnictwie [ha]

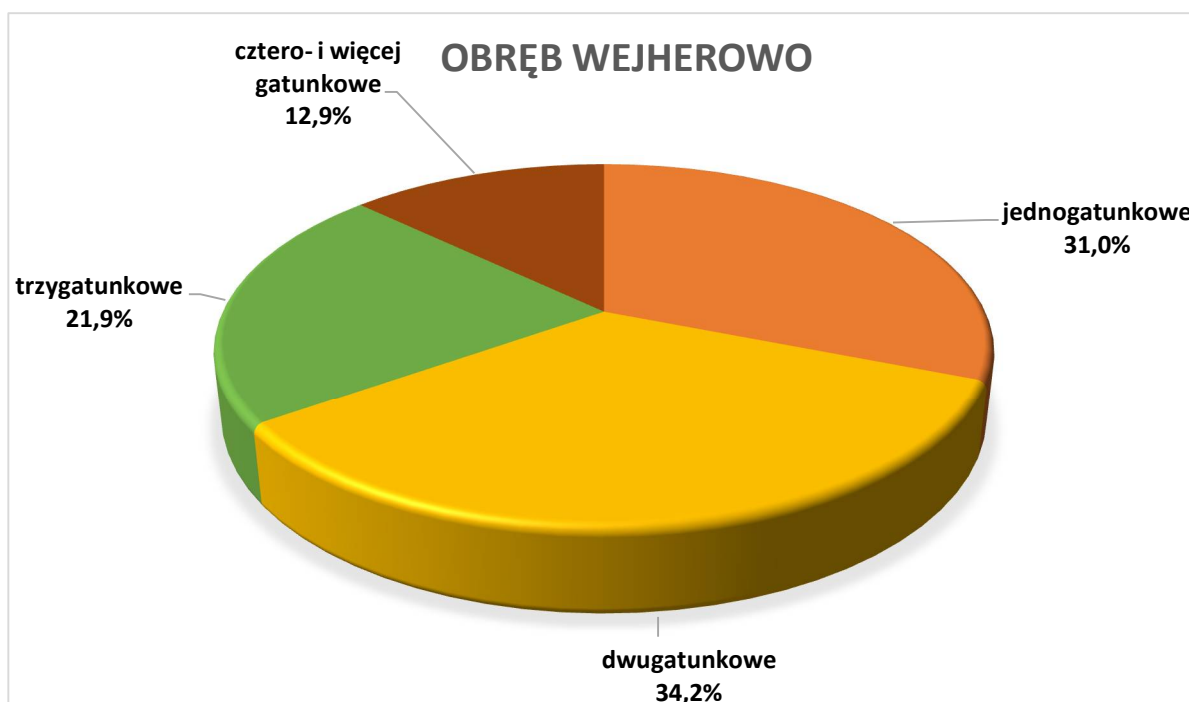
Ryc. 20 Charakterystyka bogactwa gatunkowego obrębu Darżlubie

Ryc. 21 Charakterystyka bogactwa gatunkowego obrębu Kolkowo

Ryc. 22 Charakterystyka bogactwa gatunkowego obrębu Wejherowo

Drzewostany Nadleśnictwa Wejherowo są umiarkowanie zróżnicowane pod względem składu gatunkowego. Największą część obszaru leśnego stanowią drzewostany jednogatunkowe, obejmujące 30,8% powierzchni (PUL 2015 – 26,1%). Jednocześnie drzewostany dwugatunkowe zajmują 28,3% terenu leśnego (PUL 2015 – 27,8%, a trzygatunkowe drzewostany stanowią 22,9% powierzchni (PUL 2015 – 28,2%). Warto podkreślić obecność drzewostanów cztero- i więcej gatunkowych, reprezentowane w 18,0% obszaru leśnego (PUL 2015 – 20,6%). Ta różnorodność gatunkowa odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu ekosystemów leśnych, wpływając na ich stabilność i funkcje ekologiczne.

Ryciny powyżej wskazują na inne proporcje w przypadku analizy poszczególnych obrębów. Obręb Wejherowo jest najmniej zróżnicowany. Drzewostany trzy- i cztero- i więcej gatunkowe zajmują tutaj 34,8%. Najbardziej zróżnicowany jest obręb Darżlubie, gdzie drzewostany trzy- i cztero- i więcej gatunkowe zajmują 44,7%.

4.5.2 Struktura pionowa

Dominującymi pod względem struktury pionowej w Nadleśnictwie Wejherowo są drzewostany jednopiętrowe (76,8% powierzchni leśnej zalesionej) z występującymi niekiedy formami okapowymi oraz podrostami w różnej fazie rozwoju pochodzenia naturalnego, które w przyszłości utworzą dolne piętro.

Występują także drzewostany z podsadzeniami wykonywanymi w ramach przebudowy dla poprawy struktury pionowej oraz składu gatunkowego. Preferuje się tu gatunki liściaste, których hodowanie jest bardzo utrudnione, bowiem są one zgryzane przez zwierzynę łowną.

Drzewostany w klasie odnowienia i do odnowienia z odnowieniami naturalnymi i sztucznie wprowadzanymi, których przebudowa rozłożona jest na dłuższy okres czasu stanowią 13,2% zalesionych gruntów Nadleśnictwa. Na części powierzchni występują drzewostany po przebudowie (dawne klasy odnowienia), różnowiekowe, wielogatunkowe, świadczące o umiejętnym wykorzystaniu odnowień naturalnych.

W niewielkiej ilości występują drzewostany wielopiętrowe (0,1%) i o budowie przerębowej (2,1%). Drzewostany o budowie przerębowej występują tylko w obrębie Darżlubie (5,6%). W drzewostanach dwupiętrowych, które stanowią 7,7% powierzchni, w górnym piętrze dominuje sosna z domieszkami gatunków liściastych, w dolnym grab, buk, dąb, świerk. W okapie drzewostanów spotyka się takie gatunki, jak: buk, dąb, grab, świerk, brzoza, lipa, klon. Wspomnieć należy o przestojach różnych gatunków drzew występujących w wielu wyłączeniach, które podnoszą walory krajobrazowe oraz korzystnie wpływają na otaczające środowisko.

W porównaniu do PUL 2015 wzrosła powierzchnia drzewostanów o budowie przerębowej i wielopiętrowej, które w poprzednim planie nie występowały.

Tabela 22 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury (Wzór 14).

Obręb, nadleśnictwo	Struktura drzewostanów	Jednostka	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			<= 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb DARŻLUBIE	jednopiętrowe	ha	998,82	2525,97	2157,13	5681,92	77,6
		m³	121012	794064	758068	1673144	76,0
	dwupiętrowe	ha		167,49	327,03	494,52	6,8
		m³		76385	170410	246795	11,0
	wielopiętrowe	ha	15,03	8,83		23,86	0,3
		m³	3150	2230		5380	
	przerębowe	ha		106,19	304,44	410,63	5,6
		m³		18295	48905	67200	3,0
	w KO i KDO	ha		84,52	630,04	714,56	9,8
		m³		18635	162743	181378	8,0
łącznie	ha	1013,85	2893,00	3418,64	7325,49	100,0	
	m³	124162	909609	1140126	2173897	100,0	
Obręb KOLKOWO	jednopiętrowe	ha	1001,32	1910,18	1664,76	4576,26	76,9
		m³	126875	614117	684275	1425267	73,0
	dwupiętrowe	ha		139,16	362,39	501,55	8,4

Obręb, nadleśnictwo	Struktura drzewostanów	Jednostka	Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
			<= 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
	wielopiętrowe	m ³		62140	188200	250340	12,0
		ha			2,23	2,23	0,0
		m ³			575	575	
	przerębowe	ha					
		m ³					
	w KO i KDO	ha		96,96	772,63	869,59	14,6
		m ³		28575	222060	250635	13,0
	łącznie	ha	1001,32	2146,30	2802,01	5949,63	100,0
		m ³	126875	704832	1095110	1926817	100,0
Obręb WEJHEROWO	jednopiętrowe	ha	1138,34	1710,22	1565,98	4414,54	75,6
		m ³	129772	533514	681235	1344521	71,0
	dwupiętrowe	ha		116,45	361,51	477,96	8,2
		m ³		48640	198560	247200	13,0
	wielopiętrowe	ha					
		m ³					
	przerębowe	ha					
		m ³					
	w KO i KDO	ha		20,40	926,14	946,54	16,2
		m ³		5310	283105	288415	15,0
	łącznie	ha	1138,34	1847,07	2853,63	5839,04	100,0
		m ³	129772	587464	1162900	1880136	100,0
Nadleśnictwo	jednopiętrowe	ha	3138,48	6146,37	5387,87	14672,72	76,8
		m ³	377659	1941695	2123578	4442932	74,3
	dwupiętrowe	ha		423,10	1050,93	1474,03	7,7
		m ³		187165	557170	744335	12,4
	wielopiętrowe	ha	15,03	8,83	2,23	26,09	0,1
		m ³	3150	2230	575	5955	0,1
	przerębowe	ha		106,19	304,44	410,63	2,1
		m ³		18295	48905	67200	1,1
	w KO i KDO	ha		201,88	2328,81	2530,69	13,2
		m ³		52520	667908	720428	12,0
	łącznie	ha	3153,51	6886,37	9074,28	19114,16	100,0
		m ³	380809	2201905	3398136	5980850	100,0

4.5.3 Pochodzenie

W Nadleśnictwie Wejherowo najczęściej zinwentaryzowano drzewostanów z odnowienia sztucznego, stanowią one 47,6% powierzchni zalesionej. Drugą dużą grupą pod względem pochodzenia są drzewostany odnowione naturalnie z samosiewu. W lasach Nadleśnictwa zajmują 35,1% powierzchni. Dla 17,2% drzewostanów, trudno jednoznacznie określić pochodzenie. Można domniemać, że drzewostany iglaste pochodzą głównie z odnowień sztucznych, a liściaste oprócz sadzenia bądź siewu odnawiano również sposobem naturalnym przez samosiew lub odrośla.

Pochodzenia naturalnego są w zasadzie drzewostany bukowe, częściowo brzożowe i częściowo sosnowe oraz olszowe. Domieszki graba, osiki, niekiedy świerka, lipy, klonu, wierzby są też pochodzenia naturalnego. Występujące w tutejszych lasach gatunki liściaste odnawiają się naturalnie, a jedynie dąb nie znajduje odpowiednich warunków.

Zaznaczyć należy, iż rzeczywista powierzchnia odnowienia z samosiewu jest wyższa. Podawany sposób odnowienia drzewostanu odnosi się do całych wydziałów i uwzględnia jedynie pochodzenie najliczniejszego gatunku (przeważnie sztucznie wprowadzanej sosny), a nie uwzględnia domieszek naturalnego pochodzenia.

W lasach Nadleśnictwa Wejherowo przyjąć można, że główne gatunki lasotwórcze są lokalnego pochodzenia, a obce występują sporadycznie.

Tabela 23 Zestawienie powierzchni [ha] według rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych (Wzór 15).

Obręb, nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Wiek/powierzchnia (ha)			Ogółem	Ogółem [%]
		<= 40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb DARŻLUBIE	odroślowe	2,08	6,84	7,87	16,79	0,2
	z samosiewu	205,93	1432,08	1906,26	3544,27	48,5
	z odnowienia sztucznego	385,77	1039,73	1127,24	2552,74	34,8
	brak informacji	420,07	414,35	377,27	1211,69	16,5
Razem obręb		1013,85	2893,00	3418,64	7325,49	100
Obręb KOLKOWO	odroślowe	0,57			0,57	0,0
	z samosiewu	200,37	560,34	919,85	1680,56	28,2
	z odnowienia sztucznego	313,31	1200,24	1490,40	3003,95	50,5
	brak informacji	487,07	385,72	391,76	1264,55	21,3
Razem obręb		1001,32	2146,30	2802,01	5949,63	100
Obręb WEJHEROWO	odroślowe					
	z samosiewu	200,60	548,04	736,90	1485,54	25,4
	z odnowienia sztucznego	443,90	1199,54	1903,83	3547,27	60,8
	brak informacji	493,84	99,49	212,90	806,23	13,8
Razem obręb						
Nadleśnictwo	odroślowe	2,65	6,84	7,87	17,36	0,1
	z samosiewu	606,90	2540,46	3563,01	6710,37	35,1
	z odnowienia sztucznego	1142,98	3439,51	4521,47	9103,96	47,6
	brak informacji	1400,98	899,56	981,93	3282,47	17,2
Razem Nadleśnictwo		3153,51	6886,37	9074,28	19114,16	100

4.5.4 Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z warunkami siedliskowymi

Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskowym lub przyrodniczym typem lasu jest jednym z ważniejszych wskaźników wykorzystania zdolności produkcyjnych siedlisk leśnych. Pozwala ona na formułowanie wielu wniosków w zakresie hodowli lasu. Jest to także wskaźnik bogactwa przyrodniczego, a głównie stopnia naturalności ekosystemów leśnych.

Stopnie zgodności przyjęto wg „Instrukcji urządzania lasu” z 2012 r. (§40, pkt. 1-5).

W grupie drzewostanów o składzie niezgodnym wyróżniono dodatkowo (Tabela 24):

- niezgodność obojętną - gdy zamiast zalecanego gatunku liściastego występuje inny gatunek liściasty,
- niezgodność negatywną - gdy zalecany gatunek liściasty zastąpiony jest przez sosnę lub świerka.

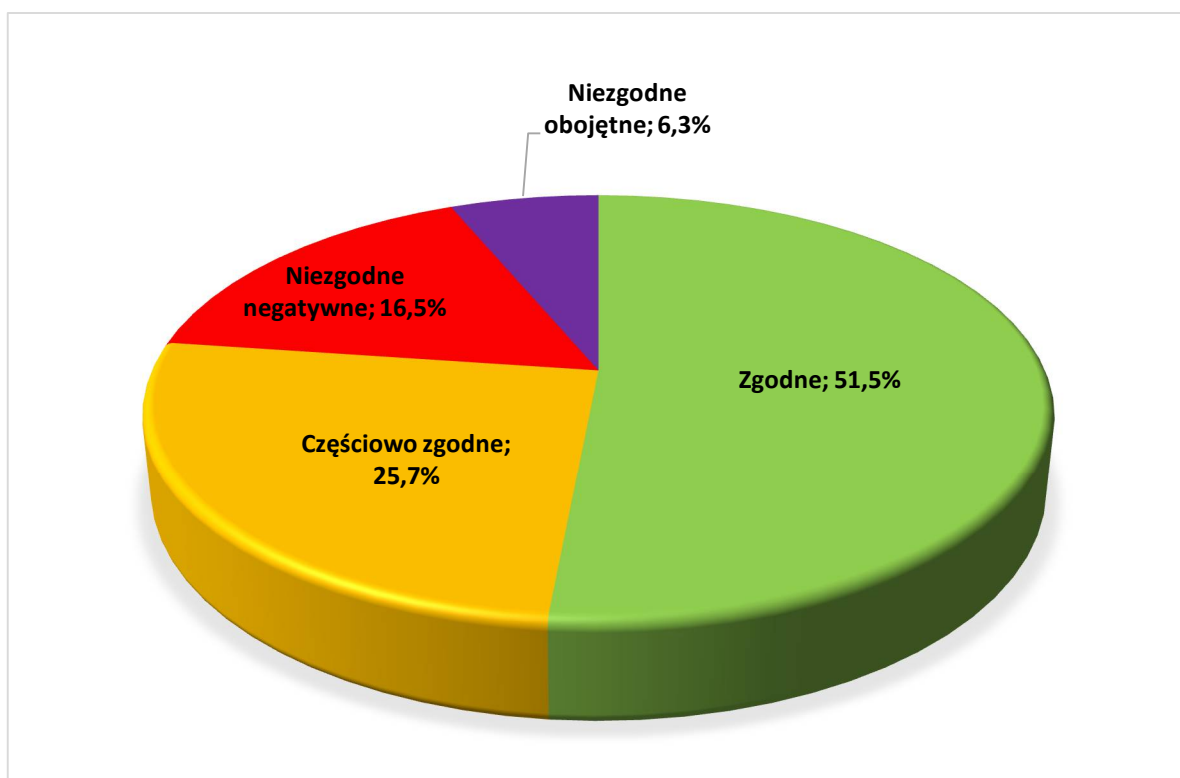
Tabela 24 Zestawienie powierzchni [ha] według zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem (Wzór 20).

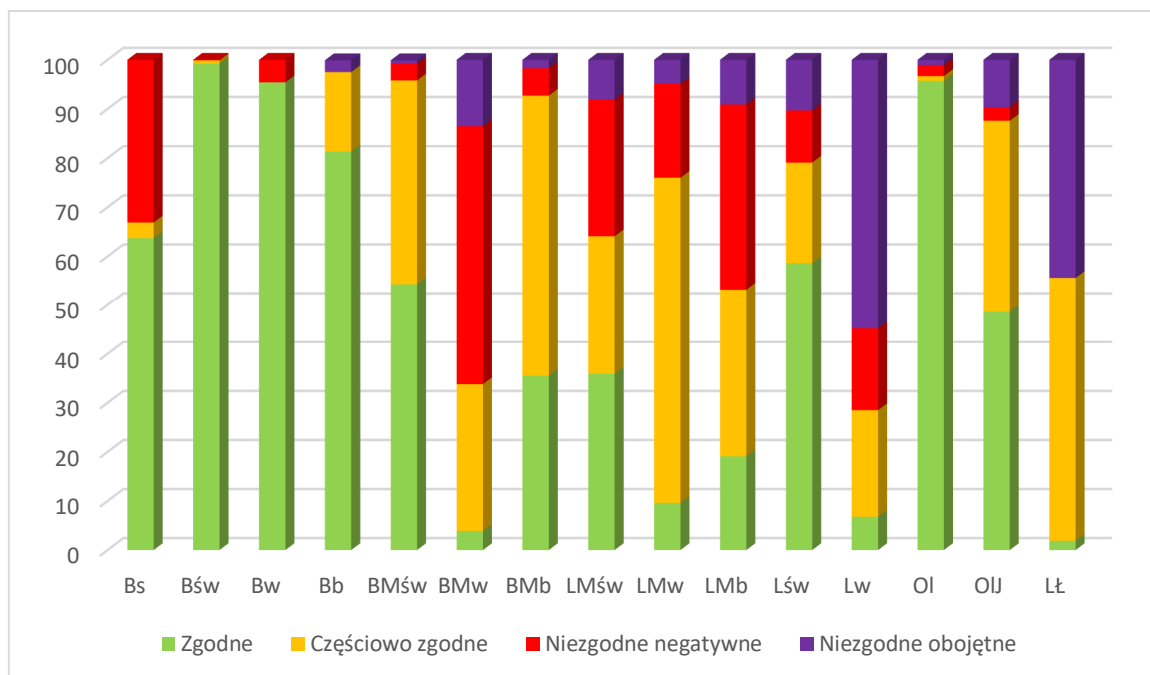
Obręb	Siedlisko	Stopień zgodności								Suma powierzchni
		Zgodne		Częściowo zgodne		Niezgodne				
						negatywne		obojętne		
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	
1. DARŻLUBIE	Bs	247,52	67,0	11,83	3,2	110,01	29,8			369,36
	Bśw	985,27	99,7			2,47	0,3			987,74
	Bw	35,32	100,0							35,32
	Bb	20,55	87,4	2,96	12,6					23,51
	BMśw	363,10	60,3	185,28	30,8	53,14	8,8	0,24	0,0	601,76
	BMw	1,89	1,1	55,65	30,9	103,85	57,7	18,50	10,3	179,89
	BMb	92,41	34,9	158,23	59,8	12,59	4,8	1,28	0,5	264,51
	LMśw	1 456,25	46,2	735,14	23,3	776,95	24,7	182,82	5,8	3 151,16
	LMw	3,55	4,8	57,19	77,1	10,66	14,4	2,76	3,7	74,16
	LMb	8,47	27,7	11,66	38,1	10,46	34,2			30,59
	Lśw	914,13	62,2	277,61	18,9	140,79	9,6	138,13	9,4	1 470,66
	Lw	2,74	6,7	6,33	15,5	2,75	6,7	29,06	71,1	40,88
	OI	50,84	95,3	1,10	2,1			1,39	2,6	53,33
	OIJ	15,63	65,0	5,17	21,5	1,38	5,7	1,86	7,7	24,04
Lł			14,56	78,4			4,02	21,6	18,58	
Razem 1. DARŻLUBIE		4 197,67	57,3	1 522,71	20,8	1 225,05	16,7	380,06	5,2	7 325,49
2. KOLKOWO	Bśw	600,92	100,0							600,92
	Bb	0,91	28,3	1,63	50,6			0,68	21,1	3,22
	BMśw	660,55	62,5	361,24	34,2	31,48	3,0	3,77	0,4	1 057,04
	BMw	3,73	9,4	20,45	51,5	9,40	23,7	6,13	15,4	39,71
	BMb	2,20	10,5	15,32	73,1	3,43	16,4			20,95
	LMśw	877,50	34,5	747,18	29,4	743,77	29,3	171,43	6,7	2 539,88
	LMw	16,76	11,4	97,27	66,3	28,50	19,4	4,10	2,8	146,63
	LMb	6,80	32,7	0,61	2,9	10,41	50,1	2,97	14,3	20,79
	Lśw	729,17	52,6	363,22	26,2	119,22	8,6	173,84	12,5	1 385,45
	Lw	1,09	10,2	3,25	30,3	2,01	18,7	4,38	40,8	10,73
	OI	41,67	97,9			0,88	2,1			42,55
	OIJ	35,25	43,7	34,77	43,1	1,04	1,3	9,56	11,9	80,62
Lł					1,14	100,0			1,14	
Razem 2. KOLKOWO		2 976,55	50,0	1 644,94	27,6	951,28	16,0	376,86	6,3	5 949,63
3. WEJHEROWO	Bśw	230,05	96,1	9,44	3,9					239,49
	Bb	1,52	100,0							1,52
	BMśw	498,68	52,1	455,02	47,5			3,97	0,4	957,67
	BMw	6,03	19,7	5,51	18,0	15,39	50,3	3,64	11,9	30,57
	BMb	80,44	40,6	104,11	52,6	11,35	5,7	2,07	1,0	197,97
	LMśw	588,30	25,8	747,49	32,8	720,91	31,6	222,68	9,8	2 279,38
	LMw			1,74	20,5	3,44	40,6	3,30	38,9	8,48
	LMb	1,07	3,4	11,47	36,8	13,73	44,1	4,89	15,7	31,16
	Lśw	1 212,93	62,0	363,43	18,6	196,71	10,1	182,34	9,3	1 955,41
	Lw	1,58	6,2	5,21	20,3	8,52	33,2	10,36	40,4	25,67
	OI	22,53	92,9			1,72	7,1			24,25
	OIJ	28,71	47,7	26,33	43,7	2,19	3,6	2,99	5,0	60,22
Lł	0,84	3,1	9,69	35,6			16,72	61,4	27,25	
Razem 3. WEJHEROWO		2 672,68	45,8	1 739,44	29,8	973,96	16,7	452,96	7,8	5 839,04
Nadleśnictwo	Bs	247,52	67,0	11,83	3,2	110,01	29,8			369,36
	Bśw	1 816,24	99,3	9,44	0,5	2,47	0,1			1 828,15
	Bw	35,32	100,0							35,32
	Bb	22,98	81,3	4,59	16,2			0,68	2,4	28,25
	BMśw	1 522,33	58,2	1 001,54	38,3	84,62	3,2	7,98	0,3	2 616,47
	BMw	11,65	4,7	81,61	32,6	128,64	51,4	28,27	11,3	250,17

Obręb	Siedlisko	Stopień zgodności								Suma powierzchni
		Zgodne		Częściowo zgodne		Niezgodne				
						negatywne		obojętne		
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	
	BMb	175,05	36,2	277,66	57,4	27,37	5,7	3,35	0,7	483,43
	LMśw	2 922,05	36,7	2 229,81	28,0	2 241,63	28,1	576,93	7,2	7 970,42
	LMw	20,31	8,9	156,20	68,1	42,60	18,6	10,16	4,4	229,27
	LMb	16,34	19,8	23,74	28,8	34,60	41,9	7,86	9,5	82,54
	Lśw	2 856,23	59,4	1 004,26	20,9	456,72	9,5	494,31	10,3	4 811,52
	Lw	5,41	7,0	14,79	19,1	13,28	17,2	43,80	56,7	77,28
	OI	115,04	95,8	1,10	0,9	2,60	2,2	1,39	1,2	120,13
	OIJ	79,59	48,3	66,27	40,2	4,61	2,8	14,41	8,7	164,88
	Lł	0,84	1,8	24,25	51,6	1,14	2,4	20,74	44,2	46,97
Razem nadleśnictwo		9 846,90	51,5	4 907,09	25,7	3 150,29	16,5	1 209,88	6,3	19 114,16

Ryc. 23 Charakterystyka zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typem siedliskowym lasu.

Ryc. 24 Udział [%] stopni zgodności składu gatunkowego drzewostanów w typach siedliskowych lasu.

W Nadleśnictwie Wejherowo drzewostany zgodne z siedliskiem stanowią 51,5% powierzchni leśnej zalesionej. Częściowo zgodnych jest 25,7%. Natomiast drzewostany niezgodne z siedliskiem stanowią 22,8% powierzchni w tym niezgodność negatywną wykazuje 16,5% i niezgodność obojętną 6,3% powierzchni drzewostanów.

Drzewostany o składzie niezgodnym negatywnie występują głównie na siedliskach BMw, Lmb, Bs, LMśw, LMw. Duża niezgodność negatywna na siedlisku Bs wynika z występowania na tym siedlisku sosny czarnej oraz kosodrzewiny, która tworzy tam drzewostany. Niezgodność obojętną wykazują głównie drzewostany na siedlisku Lw i Lł. Największy stopień zgodności z siedliskiem wykazują drzewostany na siedliskach Bśw, Bw, Bb, Ol.

Dostosowywanie składu gatunkowego do warunków siedliskowych powinno się ponadto odbywać poprzez:

- szeroko rozumianą przebudowę drzewostanów niezgodnych z siedliskiem,
- odnawianie i zalesianie gatunkami zgodnymi z gospodarczym typem drzewostanu,
- preferowanie w poprawkach i uzupełnieniach gatunków będących w niedoborze w stosunku do gospodarczego typu drzewostanu,
- wykonywanie czyszczeń i trzebieży ukierunkowanych na eliminację gatunków niezgodnych z siedliskiem i poprawienie warunków wzrostu gatunkom zgodnym.

4.5.5 Formy aktualnego stanu siedliska

Siedliska w stanie naturalnym i zbliżonym do naturalnego zajmują w Nadleśnictwie Wejherowo 73,4% powierzchni, a siedliska zniekształcone stanowią 26,6%.

Większość siedlisk borowych znajduje się w stanie zbliżonym do naturalnego – 74,3%, stan naturalny reprezentuje 15,6%, pozostały odsetek (10,1%) siedlisk jest w stanie zniekształconym. Bory mieszane w 69,6% znajdują się w stanie zbliżonym do naturalnego, 29,0% jest natomiast w stanie zniekształconym. Podobne wartości procentowe udziału siedlisk w stanie zbliżonym do

naturalnego wykazują lasy mieszane i lasy – odpowiednio 62,5% i 60,2%. Siedliska zniekształcone również mają wartości zbliżone w przypadku lasów mieszanych – 29,4% i lasów – 27,8%. Siedlisk lasu mieszanego i lasu w stanie naturalnym – jest odpowiednio 8,0% i 12,0%. Szczegółowe zestawienie udziału stanu poszczególnych siedlisk w ujęciu powierzchniowym przedstawia tabela poniżej.

Tabela 25 Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³] według grup typów siedliskowych lasu, stanu siedliska i grup wiekowych (Wzór 21)

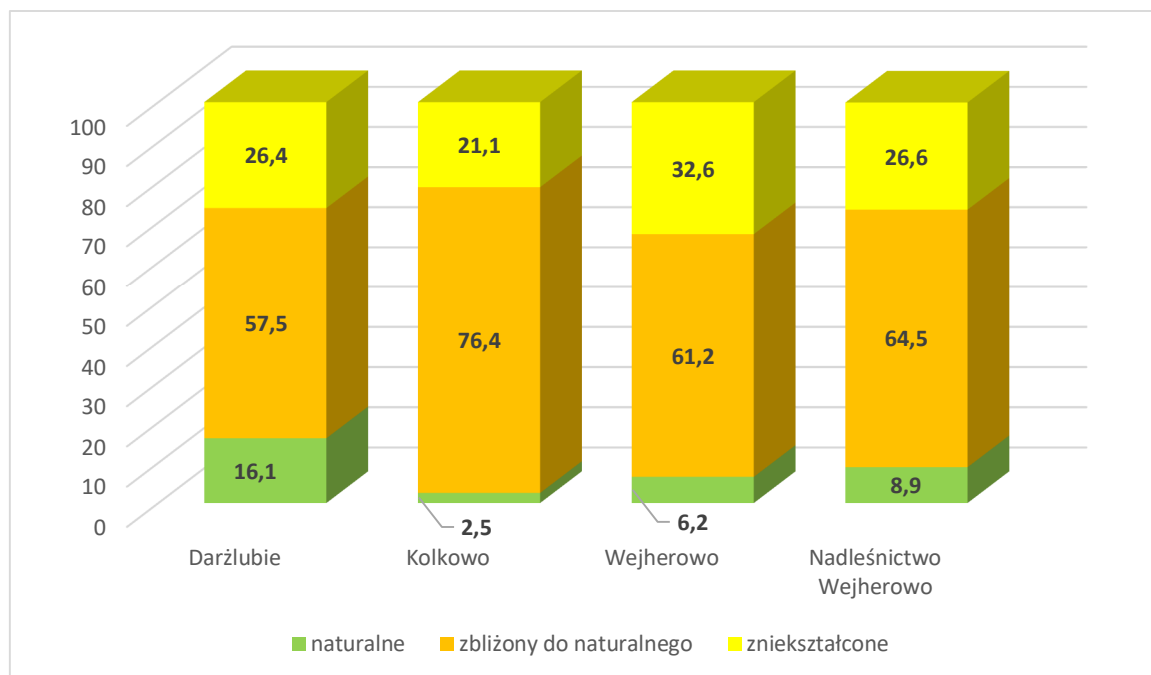
Obręb, nadleśnictwo	Grupa siedlisk	Forma stanu siedliska	Jednostka	Wiek drzewostanu			Ogółem	Ogółem [%]
				<=40 lat	41-80	>80 lat		
1 DARŻLUBIE	bory	naturalne	ha	6,33	67,30	275,28	348,91	24,6
			m ³	515	10500	49470	60485	25,1
		zblizony do naturalnego	ha	60,96	300,68	487,59	849,23	60,0
			m ³	7719	60000	83650	151369	62,8
		zniekształcone	ha	0,46	25,30	192,03	217,79	15,4
			m ³	35	3345	25885	29265	12,1
		razem	ha	67,75	393,28	954,90	1415,93	100
			m ³	8269	73845	159005	241119	100
	bory mieszane	zblizony do naturalnego	ha	61,63	197,77	241,95	501,35	47,9
			m ³	10433	65378	74665	150476	47,7
		zniekształcone	ha	71,90	360,42	112,49	544,81	52,1
			m ³	12742	116079	36065	164886	52,3
		razem	ha	133,53	558,19	354,44	1046,16	100
			m ³	23175	181457	110730	315362	100
	las mieszane	naturalne	ha	69,41	153,88	320,78	544,07	16,7
			m ³	8143	41898	137640	187681	18,0
		zblizony do naturalnego	ha	307,84	753,87	829,01	1890,72	58,1
			m ³	32569	251620	316615	600804	57,6
		zniekształcone	ha	177,80	436,12	207,20	821,12	25,2
			m ³	23625	155742	74820	254187	24,4
		razem	ha	555,05	1343,87	1356,99	3255,91	100
			m ³	64337	449260	529075	1042672	100
	las	naturalne	ha	39,67	35,52	210,69	285,88	17,8
			m ³	3242	9817	96743	109802	19,1
		zblizony do naturalnego	ha	112,30	416,67	445,58	974,55	60,6
			m ³	10532	140535	204483	355550	61,9
		zniekształcone	ha	105,55	145,47	96,04	347,06	21,6
			m ³	14607	54695	40090	109392	19,0
		razem	ha	257,52	597,66	752,31	1607,49	100
			m ³	28381	205047	341316	574744	100
	łącznie obręb	naturalne	ha	115,41	256,70	806,75	1178,86	16,1
			m ³	11900	62215	283853	357968	16,5
		zblizony do naturalnego	ha	542,73	1668,99	2004,13	4215,85	57,6
			m ³	61253	517533	679413	1258199	57,9
		zniekształcone	ha	355,71	967,31	607,76	1930,78	26,4
			m ³	51009	329861	176860	557730	25,7
		razem	ha	1013,85	2893,00	3418,64	7325,49	100
			m ³	124162	909609	1140126	2173897	100
2 KOLKOWO	bory	zblizony do naturalnego	ha	116,10	223,59	254,77	594,46	98,4
			m ³	18885	68757	87965	175607	98,6
		zniekształcone	ha		9,68		9,68	1,6
			m ³		2460		2460	1,4
		razem	ha	116,10	233,27	254,77	604,14	100
			m ³	18885	71217	87965	178067	100
	bory mieszane	naturalne	ha	1,80	6,71	37,65	46,16	4,1
			m ³	360	1980	13685	16025	4,2
		zblizony do naturalnego	ha	98,39	310,90	520,54	929,83	83,2
			m ³	15643	107465	191225	314333	82,7
		zniekształcone	ha	8,21	51,74	81,76	141,71	12,7
			m ³	824	17070	31640	49534	13,0

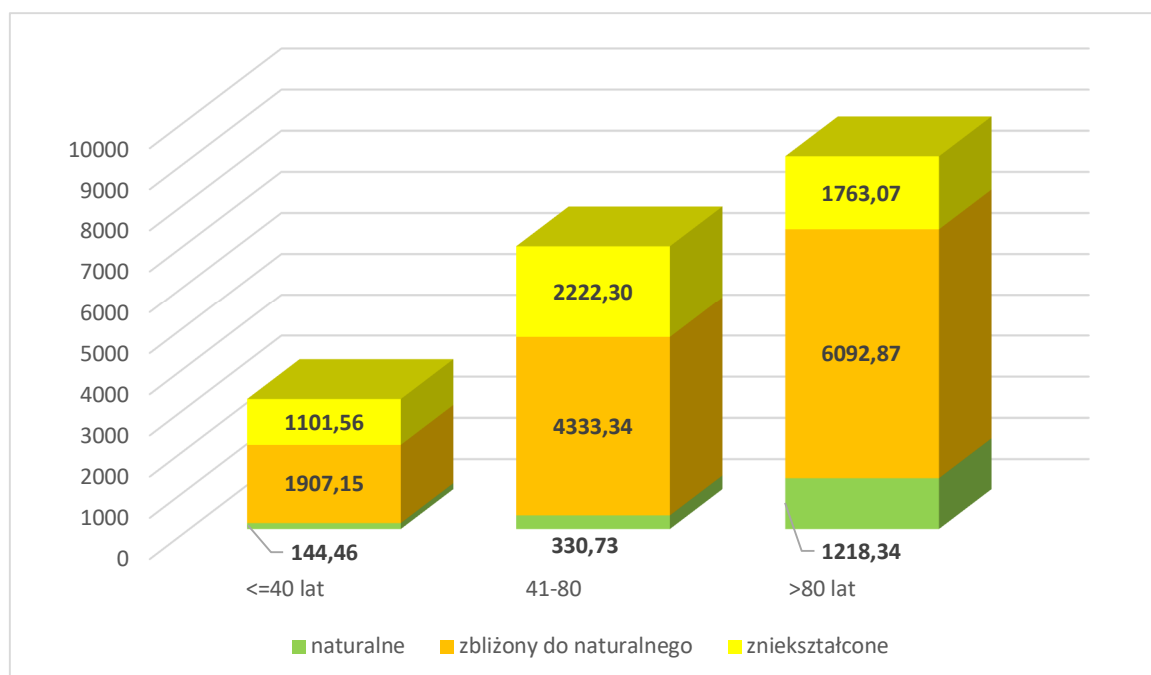
Obręb, nadleśnictwo	Grupa siedlisk	Forma stanu siedliska	Jednostka	Wiek drzewostanu			Ogółem	Ogółem [%]
				<=40 lat	41-80	>80 lat		
	razem	razem	ha	108,40	369,35	639,95	1117,70	100
			m ³	16827	126515	236550	379892	100
	las mieszane	naturalne	ha			55,76	55,76	2,1
			m ³			25890	25890	2,9
		zbliżony do naturalnego	ha	292,60	654,75	1153,79	2101,14	77,6
			m ³	23657	215440	466065	705162	78,0
		zniekształcone	ha	117,76	329,63	103,01	550,40	20,3
			m ³	20388	114267	38445	173100	19,1
		razem	ha	410,36	984,38	1312,56	2707,30	100
			m ³	44045	329707	530400	904152	100
	las	naturalne	ha	10,21	10,81	26,92	47,94	3,2
			m ³	978	2420	13895	17293	3,7
		zbliżony do naturalnego	ha	172,73	299,82	448,66	921,21	60,6
			m ³	18240	90208	177870	286318	61,6
		zniekształcone	ha	183,52	248,67	119,15	551,34	36,3
			m ³	27900	84765	48430	161095	34,7
		razem	ha	366,46	559,30	594,73	1520,49	100
			m ³	47118	177393	240195	464706	100
	łącznie obręb	naturalne	ha	12,01	17,52	120,33	149,86	2,5
			m ³	1338	4400	53470	59208	3,1
		zbliżony do naturalnego	ha	679,82	1489,06	2377,76	4546,64	76,4
			m ³	76425	481870	923125	1481420	76,9
		zniekształcone	ha	309,49	639,72	303,92	1253,13	21,1
			m ³	49112	218562	118515	386189	20,0
		razem	ha	1001,32	2146,30	2802,01	5949,63	100
			m ³	126875	704832	1095110	1926817	100
3 WEJHEROWO	bory	naturalne	ha			3,81	3,81	1,6
			m ³			1465	1465	2,2
		zbliżony do naturalnego	ha	43,55	94,55	99,10	237,20	98,4
			m ³	4329	27172	33925	65426	97,8
	bory mieszane	razem	ha	43,55	94,55	102,91	241,01	100
			m ³	4329	27172	35390	66891	100
		naturalne	ha			1,14	1,14	0,1
			m ³			295	295	0,1
		zbliżony do naturalnego	ha	173,97	348,72	377,26	899,95	75,9
			m ³	24662	106386	123215	254263	74,8
		zniekształcone	ha	44,96	91,02	149,14	285,12	24,0
			m ³	5732	28575	51210	85517	25,1
		razem	ha	218,93	439,74	527,54	1186,21	100
			m ³	30394	134961	174720	340075	100
	las mieszane	naturalne	ha	10,57	6,12	48,70	65,39	2,8
			m ³	426	2032	18325	20783	2,8
		zbliżony do naturalnego	ha	194,22	356,45	637,73	1188,40	51,2
			m ³	22748	120169	266975	409892	55,3
		zniekształcone	ha	238,59	370,43	455,87	1064,89	45,9
			m ³	31804	120720	157880	310404	41,9
		silnie zdegradowane	ha	0,34			0,34	0,0
			m ³	15			15	0,0
		razem	ha	443,72	733,00	1142,30	2319,02	100
			m ³	54993	242921	443180	741094	100
	las	naturalne	ha	6,47	50,39	237,61	294,47	14,1
			m ³	131	12546	124160	136837	18,7
		zbliżony do naturalnego	ha	272,86	375,57	596,89	1245,32	59,5
			m ³	22507	113843	272160	408510	55,8
		zniekształcone	ha	152,81	153,82	246,38	553,01	26,4
			m ³	17418	56021	113290	186729	25,5
		razem	ha	432,14	579,78	1080,88	2092,80	100
			m ³	40056	182410	509610	732076	100
	łącznie obręb	naturalne	ha	17,04	56,51	291,26	364,81	6,2

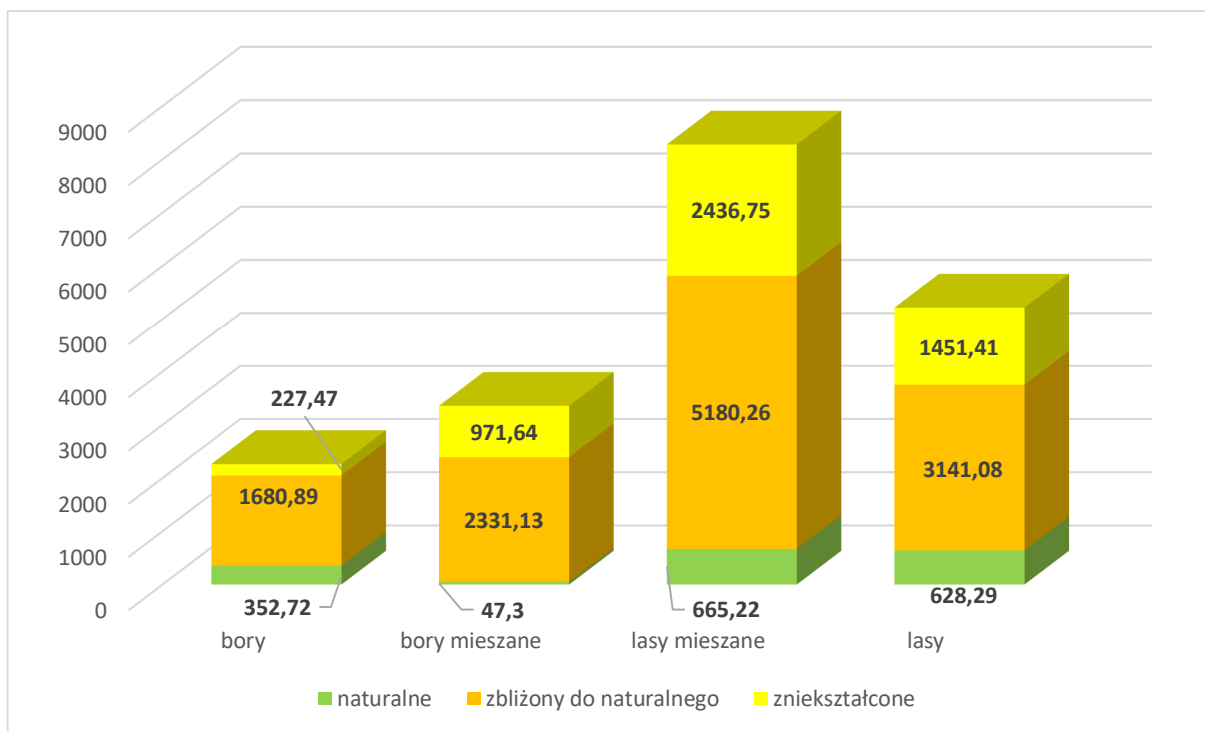
Obręb, nadleśnictwo	Grupa siedlisk	Forma stanu siedliska	Jednostka	Wiek drzewostanu			Ogółem	Ogółem [%]
				<=40 lat	41-80	>80 lat		
			m ³	557	14578	144245	159380	8,5
		zbliżony do naturalnego	ha	684,60	1175,29	1710,98	3570,87	61,2
			m ³	74246	367570	696275	1138091	60,5
		zniekształcone	ha	436,36	615,27	851,39	1903,02	32,6
			m ³	54954	205316	322380	582650	31,0
		silnie zdegradowane	ha	0,34			0,34	0,0
			m ³	15			15	0,0
		razem	ha	1138,34	1847,07	2853,63	5839,04	100
			m ³	129772	587464	1162900	1880136	100
Nadleśnictwo	bory	naturalne	ha	6,33	67,30	279,09	352,72	15,6
			m ³	515	10500	50935	61950	12,7
		zbliżony do naturalnego	ha	220,61	618,82	841,46	1680,89	74,3
			m ³	30933	155929	205540	392402	80,7
		zniekształcone	ha	0,46	34,98	192,03	227,47	10,1
			m ³	35	5805	25885	31725	6,5
		razem	ha	227,40	721,10	1312,58	2261,08	100
			m ³	31483	172234	282360	486077	100
	bory mieszane	naturalne	ha	1,80	6,71	38,79	47,30	1,4
			m ³	360	1980	13980	16320	1,6
		zbliżony do naturalnego	ha	333,99	857,39	1139,75	2331,13	69,6
			m ³	50738	279229	389105	719072	69,5
		zniekształcone	ha	125,07	503,18	343,39	971,64	29,0
			m ³	19298	161724	118915	299937	29,0
		razem	ha	460,86	1367,28	1521,93	3350,07	100
			m ³	70396	442933	522000	1035329	100
	las mieszane	naturalne	ha	79,98	160,00	425,24	665,22	8,0
			m ³	8569	43930	181855	234354	8,7
		zbliżony do naturalnego	ha	794,66	1765,07	2620,53	5180,26	62,5
			m ³	78974	587229	1049655	1715858	63,8
		zniekształcone	ha	534,15	1136,18	766,08	2436,41	29,4
			m ³	75817	390729	271145	737691	27,4
		silnie zdegradowane	ha	0,34			0,34	0,0
			m ³	15			15	0,0
		razem	ha	1409,13	3061,25	3811,85	8282,23	100
			m ³	163375	1021888	1502655	2687918	100
	las	naturalne	ha	56,35	96,72	475,22	628,29	12,0
			m ³	4351	24783	234798	263932	14,9
		zbliżony do naturalnego	ha	557,89	1092,06	1491,13	3141,08	60,2
			m ³	51279	344586	654513	1050378	59,3
		zniekształcone	ha	441,88	547,96	461,57	1451,41	27,8
			m ³	59925	195481	201810	457216	25,8
		razem	ha	1056,12	1736,74	2427,92	5220,78	100
			m ³	115555	564850	1091121	1771526	100
	łącznie nadleśnictwo	naturalne	ha	144,46	330,73	1218,34	1693,53	8,9
			m ³	13795	81193	481568	576556	9,6
		zbliżony do naturalnego	ha	1907,15	4333,34	6092,87	12333,36	64,5
			m ³	211924	1366973	2298813	3877710	64,8
		zniekształcone	ha	1101,56	2222,30	1763,07	5086,93	26,6
			m ³	155075	753739	617755	1526569	25,5
		silnie zdegradowane	ha	0,34			0,34	0,0
			m ³	15			15	0,0
		razem	ha	3153,51	6886,37	9074,28	19114,16	100
			m ³	380809	2201905	3398136	5980850	100

Ryc. 24 Zestawienie powierzchni [ha] stanu siedlisk według obrobów.

Ryc. 25 Zestawienie powierzchni [ha] stanu siedliska według grup wiekowych w Nadleśnictwie Wejherowo.

Ryc. 26 Zestawienie stanu siedliska według grup siedlisk w Nadleśnictwie Wejherowo.

Regeneracja siedlisk Nadleśnictwa powinna dokonywać się głównie poprzez właściwe wykonywanie prac hodowlanych, prowadzące do polepszenia stopnia zgodności składów gatunkowych drzewostanów z warunkami siedliskowymi.

4.5.6 Formy degeneracji ekosystemu leśnego

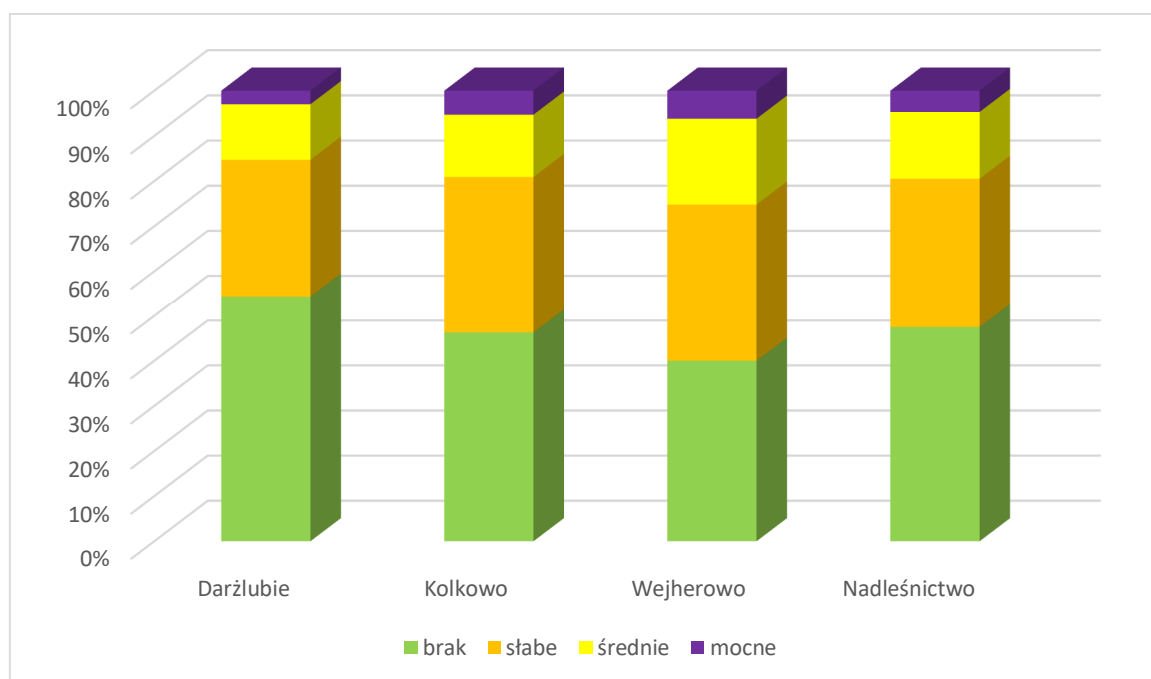
4.5.6.1 Borowacenie (pinetyzacja)

Borowacenie określane jest w drzewostanach na siedliskach borów mieszanych, lasów mieszanych i lasów. W zależności od udziału So lub Św (Jd i Md traktowane są jako gatunki właściwe dla siedlisk żyznych) w górnej warstwie drzew wyróżnia się borowacenia:

- słabe - jeżeli udział sosny lub świerka w składzie gatunkowym drzewostanu na siedliskach borów mieszanych wynosi ponad 80% powierzchni, 50-80% na siedliskach lasów mieszanych i do 30% na siedliskach lasowych,
- średnie - jeśli udział sosny lub świerka w składzie gatunkowym przekracza 80% na siedliskach lasów mieszanych i wynosi 30-60% na siedliskach lasowych,
- mocne - jeśli udział sosny lub świerka w składzie gatunkowym na siedliskach lasowych wynosi ponad 60%.

Tabela 26 Zestawienie powierzchni [ha] według form degeneracji lasu – borowacenie (Wzór 22).

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80	>80 lat		
Obręb Darżlubie	brak	662,50	1 384,59	1 996,32	4 043,41	55,2
	słabe	264,49	969,05	968,14	2 201,68	30,1
	średnie	69,68	440,97	354,78	865,43	11,8
	mocne	17,18	98,39	99,40	214,97	2,9
	łącznie	1 013,85	2 893,00	3 418,64	7 325,49	100
Obręb Kolkowo	brak	629,04	779,30	1 336,00	2 744,34	46,1
	słabe	266,89	771,28	1 036,48	2 074,65	34,9
	średnie	81,56	448,14	298,10	827,80	13,9
	mocne	23,83	147,58	131,43	302,84	5,1
	łącznie	1 001,32	2 146,30	2 802,01	5 949,63	100
Obręb Wejherowo	brak	730,20	699,66	900,13	2 329,99	39,9
	słabe	304,45	695,70	1 044,96	2 045,11	35,0
	średnie	78,31	351,06	685,30	1 114,67	19,1
	mocne	25,38	100,65	223,24	349,27	6,0
	łącznie	1 138,34	1 847,07	2 853,63	5 839,04	100
Nadleśnictwo	brak	2 021,74	2 863,55	4 232,45	9 117,74	47,7
	słabe	835,83	2 436,03	3 049,58	6 321,44	33,1
	średnie	229,55	1 240,17	1 338,18	2 807,90	14,7
	mocne	66,39	346,62	454,07	867,08	4,5
	łącznie	3 153,51	6 886,37	9 074,28	19 114,16	100

Ryc. 27 Zestawienie stopni borowacenia według obrębów i Nadleśnictwa Wejherowo.

Borowacenie w Nadleśnictwie Wejherowo występuje na 52,3% (PUL 2015 – 65,1%) powierzchni drzewostanów analizowanych, przy czym zdecydowanie przeważa:

- borowacenie słabe – 33,1% (PUL 2015 – 44,5%), co wskazuje na niedostateczną ilość liściastych gatunków domieszkowych w składach drzewostanów;
- borowacenie średnie występuje na 14,7% (PUL 2015 – 17,0%) powierzchni, na siedliskach lasów mieszanych i lasów;
- borowacenie mocne występuje w niewielkim stopniu na poziomie 4,5% powierzchni (PUL 2015 – 3,6%).

Stopień borowacenia jest ściśle związany z udziałem w drzewostanach sosny i świerka, w związku z tym powierzchnia drzewostanów objętych borowaceniem powinna maleć wraz z postępem dostosowywania do siedlisk składów gatunkowych drzewostanów, głównie w wyniku prawidłowo prowadzonej gospodarki leśnej.

4.5.6.2 Monotypizacja (ujednolicenie składu gatunkowego i wiekowego)

Jedną z form degeneracji ekosystemów leśnych jest monotypizacja. Polega ona na ujednoliceniu gatunkowym i wiekowym drzewostanu, uproszczeniu struktury przestrzennej zbiorowiska i nieznacznym zubożeniu florystycznym. Główną przyczyną monotypizacji jest zrębowy sposób zagospodarowania lasu, odnawianego sztucznie lub z częściowym wykorzystaniem odnowienia naturalnego z małym udziałem gatunków domieszkowych. Przyczyną monotypizacji może też być wielkopowierzchniowa gradacja owadów lub pożar, w szczególności na słabszych siedliskach, które w jednym czasie odnowiono sosną.

Monotypizację określa się dla kompleksów leśnych powyżej 200 ha z uwzględnieniem grup wiekowych drzewostanów (od 1 – 40 lat, od 41 – 80 lat oraz powyżej 80 lat), oraz podziału drzewostanów na: sosnowe + świerkowe i pozostałe. Monotypizację wyróżnia się w tym przypadku, gdy drzewostany jednogatunkowe lub jednowiekowe występują w zasadzie na zwartych powierzchniach (ok. 100 ha).

Wyróżniamy:

- monotypizację częściową, gdy:
 - udział drzewostanów jednego gatunku i jednej (20-letniej) klasy wieku wynosi 50-80%
 - udział jednej klasy wieku drzewostanów różnych gatunków w jednej klasie wieku przekracza 80%
- monotypizację pełną, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi ponad 80%.

Na terenie Nadleśnictwa Wejherowo nie stwierdzono zwartych kompleksów jednowiekowych i jednogatunkowych.

O pewnej formie monotypizacji częściowej można powiedzieć odnośnie drzewostanów sosnowych na Półwyspie Helskim w leśnictwie Jastarnia. Jest to kompleks drzewostanów ponad 140-letnich. Lasy te znajdują się w obszarze Natura 2000, a przede wszystkim uznano je za lasy ochronne glebochronne. Są one zgodne z siedliskiem i mimo, iż wiek gatunku panującego jest wysoki (przeważnie So 180 lat) to ze względu na liczne i różnowiekowe odnowienie naturalne sosny pod okapem drzewostanu, wynikające z przerębowego sposobu zagospodarowania, są to lasy zróżnicowane pod względem wieku tworzących je sosen.

Podkreślić należy, że działalność Nadleśnictwa zmierza do zmniejszenia powierzchni bloków drzewostanów sosnowych jednowiekowych poprzez stosowanie rębni złożonych oraz przebudowę w drzewostanach młodszych.

4.5.6.3 Neofityzacja

Neofityzacja jest formą degeneracji fitocenozy leśnej polegającą na występowaniu gatunków obcego pochodzenia (tzw. neofitów) w zbiorowiskach leśnych, wskutek ich samoistnego wnikania (synantropizacji) lub celowego wprowadzania ze względów gospodarczych.

Tabela 27 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w różnym wieku, w których stwierdzono występowanie neofitów.

Obręb, Nadleśnictwo	Gatunek obcy	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb Darżlubie	AK	4,14	81,54	80,69	166,37	2,3
	CZM.P	10,98	22,74	46,02	79,74	1,1
	DB.C	1,20	26,25	28,41	55,86	0,8
	DG	16,45	8,44	30,05	54,94	0,8
	KSZ			1,48	1,48	0,0
	SO.B			11,01	11,01	0,2
	SO.C			21,42	21,42	0,3
	SO.K		4,15	243,48	247,63	3,4
	SO.WE		2,40	1,59	3,99	0,1
Obręb Kolkowo	AK			3,15	3,15	0,1
	CZM.P	22,22	40,61	16,52	79,35	1,3
	DB.C	3,72	9,94	9,49	23,15	0,4
	DG	15,15	5,27	74,31	94,73	1,6
	KSZ	1,42			1,42	0,0
	SO.C		7,87	15,54	23,41	0,4
	SO.K			11,47	11,47	0,2
	SO.WE	2,34		10,48	12,82	0,2
Obręb Wejherowo	AK	0,20	3,97		4,17	0,1
	CZM.P	32,52	13,97		46,49	0,8
	DG	21,37	5,58	36,03	62,98	1,1
	SO.B		1,77		1,77	0,0
	SO.WE			4,02	4,02	0,1
Nadleśnictwo Wejherowo	AK	4,34	85,51	83,84	173,69	0,9
	CZM.P	65,72	77,32	62,54	205,58	1,1
	DB.C	4,92	36,19	37,90	79,01	0,4
	DG	52,97	19,29	140,39	212,65	1,1
	KSZ	1,42		1,48	2,90	0,0
	SO.B		1,77	11,01	12,78	0,1
	SO.C		7,87	36,96	44,83	0,2
	SO.K		4,15	254,95	259,10	1,4
	SO.WE	2,34	2,40	16,09	20,83	0,1
Łącznie		131,71	234,50	645,16	1011,37	5,3

Największy udział powierzchniowy wśród gatunków obcych będących w warstwie drzewostanu ma kosodrzewina (259,10ha), dagleżja zielona (212,65ha), robinia akacjowa (173,69ha), dąb czerwony (79,01ha) oraz sosna czarna (44,83ha) – są to obecnie przeważnie drzewostany ponad 40-letnie. Zarośla kosodrzewiny były przed laty wprowadzone w celu

utrwalania wydm nad brzegiem Bałtyku i szczególnie na Półwyspie Helskim. Zgodnie z powyższą tabelą dalsze miejsca zajmują sosna wejmutka, sosna banksa i kasztanowiec biały.

W podszycie spośród gatunków obcych zdecydowanie dominuje czeremcha późna, gatunek bardzo ekspansywny, występujący praktycznie na obszarze całego Nadleśnictwa.

Należy podkreślić, że występowanie neofitów w lasach Nadleśnictwa Wejherowo w tej niewielkiej ilości ma pozytywne znaczenie dla kształtowania leśnego krajobrazu.

Ekspansję gatunków drzewiastych można ograniczać poprzez usuwanie w trakcie zabiegów fitomelioracji i pielęgnacyjnych oraz wprowadzanie do podszytów i jako gatunki domieszkowe, rodzimych gatunków o znaczeniu biocenotycznym.

4.5.7 Drzewostany ponad 100 - letnie

Drzewostany ponad stuletnie ze względu na duży udział nisz ekologicznych stanowiących środowiska życia wielu, rozmaitych organizmów żywych, charakteryzują się wysoką bioróżnorodnością. Ponadto są to z reguły drzewostany, w których zachodzą intensywne procesy odnowienia naturalnego, które można wykorzystać w procesie zachowania ciągłości trwania ekosystemu leśnego. Dokładny udział poszczególnych gatunków w omawianych drzewostanach przedstawia tabela:

Tabela 28 Zestawienie powierzchni drzewostanów ponad 100-letnich wg obrębów i gatunków panujących.

Gatunek panujący	Obręb Darżlubie		Obręb Kolkowo		Obręb Wejherowo		Nadleśnictwo	
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
DRZEWOSTANY								
SO	1303,88	17,5	969,84	16,2	1198,03	20,4	3471,75	18,0
SO.K	50,26	0,7					50,26	0,3
MD			3,97	0,1	0,64	0,0	4,61	0,0
ŚW	79,81	1,1	11,52	0,2	47,61	0,8	138,94	0,7
JD			3,15	0,1			3,15	0,0
DG	2,16	0,0	19,16	0,3	1,54	0,0	22,86	0,1
BK	257,20	3,5	305,06	5,1	337,04	5,8	899,30	4,7
DB	3,02	0,0	43,53	0,7	68,30	1,2	114,85	0,6
GB			0,82	0,0			0,82	0,0
BRZ	57,54	0,8	14,27	0,2	28,75	0,5	100,56	0,5
OL	52,47	0,7	68,20	1,1	59,57	1,0	180,24	0,9
TP	0,86	0,0			1,11	0,0	1,97	0,0
LP	1,48	0,0					1,48	0,0
Razem	1808,68	24,3	1439,52	24,0	1742,59	29,7	4990,79	25,9
KĘPY								
SO	17,52	0,2	18,73	0,3	25,61	0,4	61,86	0,3
SO.K	0,35	0,0					0,35	0,0
MD	0,16	0,0	0,21	0,0			0,37	0,0
ŚW	1,03	0,0	0,82	0,0	2,48	0,0	4,33	0,0
JD	0,12	0,0	0,36	0,0			0,48	0,0
DG	1,53	0,0	1,15	0,0	0,41	0,0	3,09	0,0
BK	22,68	0,3	19,79	0,3	15,39	0,3	57,86	0,3
DB	1,46	0,0	1,54	0,0	3,54	0,1	6,54	0,0
DB.S	0,21	0,0					0,21	0,0
GB	0,45	0,0					0,45	0,0
BRZ	0,70	0,0			0,14	0,0	0,84	0,0
OL	3,37	0,0	1,03	0,0	2,04	0,0	6,44	0,0
OS	0,51	0,0			0,44	0,0	0,95	0,0
LP	0,07	0,0			0,16	0,0	0,23	0,0
Razem	50,16	0,7	43,63	0,7	50,21	0,9	144,00	0,7
ŁĄCZNIE								

Gatunek panujący	Obręb Darżlubie		Obręb Kolkowo		Obręb Wejherowo		Nadleśnictwo	
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
SO	1321,40	17,8	988,57	16,5	1223,64	20,9	3533,61	18,3
SO.K	50,61	0,7					50,61	0,3
MD	0,16	0,0	4,18	0,1	0,64	0,0	4,98	0,0
ŚW	80,84	1,1	12,34	0,2	50,09	0,9	143,27	0,7
JD	0,12	0,0	3,51	0,1			3,63	0,0
DG	3,69	0,0	20,31	0,3	1,95	0,0	25,95	0,1
BK	279,88	3,8	324,85	5,4	352,43	6,0	957,16	5,0
DB	4,48	0,1	45,07	0,8	71,84	1,2	121,39	0,6
GB	0,45	0,0	0,82	0,0			1,27	0,0
BRZ	58,24	0,8	14,27	0,2	28,89	0,5	101,40	0,5
OL	55,84	0,8	69,23	1,2	61,61	1,1	186,68	1,0
TP	0,86	0,0			1,11	0,0	1,97	0,0
LP	1,55	0,0			0,16	0,0	1,71	0,0
DB.S	0,21	0,0					0,21	0,0
OS	0,51	0,0			0,44	0,0	0,95	0,0
Razem	1858,84	25,0	1483,15	24,8	1792,80	30,6	5134,79	26,6

Drzewostany ponad stuletnie wraz z kępami (wg panującego udziału gatunków) na terenie Nadleśnictwa Wejherowo zajmują **5134,79** ha – 26,6% powierzchni leśnej zalesionej (PUL 2015 – 10,5%). Głównie jest to sosna – 3533,61 ha i buk – 957,16 ha. Ponadto na uwagę zasługują starsze drzewostany olchowe (186,68), świerkowe (143,27), brzozy (101,40) i dębowe (121,39). Udział pozostałych drzewostanów ponad 100-letnich – w warunkach Nadleśnictwa Wejherowo jest raczej marginalny.

Drzewostany w takim przedziale wiekowym charakteryzuje największa bioróżnorodność wśród lasów użytkowanych gospodarczo, ze względu na największy udział zróżnicowanych nisz ekologicznych odpowiednich dla rozmaitych grup organizmów żywych. Ponadto są to zazwyczaj drzewostany, w których intensywnie zachodzi proces odnowienia naturalnego, które można wykorzystać w procesie zachowania ciągłości trwania ekosystemu leśnego przy jednoczesnym jego użytkowaniu gospodarczym.

4.5.8 Lasy ochronne – kategorie ochronności

Pomiędzy decyzją Ministra Środowiska Nr DL.lp-0233-8/05 z dnia 08.03.2005 roku oraz DLP-I-612-21/46711/14/lP z dnia 18.11.2014 roku, a aktualnym wykazem kategorii lasów występuje różnica 254,47 ha na plus. Różnica ta wynika z korekt przebiegu granic wyłączeń oraz uregulowania rozbieżności ewidencyjnych pomiędzy stanem posiadania Nadleśnictwa a danymi w zasobach PODGiK a także zmian w typach siedliskowych lasu (wilgotnych i bagiennych) w nowym operacie glebowo siedliskowym. Ponadto uwzględniono we wniosku lasy zakupione w ostatnim 10-leciu, a które obecnie spełniają warunek objęcia ich ochronnością. Po ponownym rozliczeniu powierzchni wyłączeń suma powierzchni lasów ochronnych wynosić będzie **15373,50** ha. W ramach sporządzanego PUL sporządzony zostanie nowy wniosek z listą wydzieleń i nowo rozliczoną powierzchnią do uznania jako lasy ochronne.

Największa jest powierzchnia lasów w miastach i wokół miast oraz lasów glebochronnych. Ich dokładna lokalizacja znajduje się w Elaboracie. Pełny wykaz kategorii ochronności przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29 Kategorie ochronności - zestawienie powierzchni.

Kategorie ochronności	1. DARŻLUBIE	2. KOLKOWO	3. WEJHEROWO	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]			
glebochronne	699,17	1 728,30		2 427,47
wodochronne	187,51	198,17		385,68
cenne fragm. przyrody	251,01			251,01
w miastach i wokół miast	2 101,36	1 956,45	4 922,25	8 980,06
nasienne		57,57		57,57
glebochronne, wodochronne	31,10	103,21		134,31
glebochronne, cenne fragm. przyrody	48,69	0,62		49,31
wodochronne, cenne fragm. przyrody	23,24			23,24
wodochronne, w miastach i wokół miast	305,87	78,22	511,42	895,51
glebochronne, w miastach i wokół miast	1 260,60	72,77	377,90	1 711,27
stałe pow. badaw. i dośw., w miastach i wokół miast	272,71			272,71
cenne fragm. przyrody, w miastach i wokół miast			4,75	4,75
w miastach i wokół miast, ostoje zwierząt			22,57	22,57
w miastach i wokół miast, nasienne			5,05	5,05
wodochronne, stałe pow. badaw. i dośw., w miastach i wokół miast	24,95			24,95
glebochronne, wodochronne, w miastach i wokół miast	109,71	1,45		111,16
wodochronne, w miastach i wokół miast, ostoje zwierząt			2,73	2,73
glebochronne, nasienne, w miastach i wokół miast			6,49	6,49
wodochronne, w miastach i wokół miast, nasienne			7,66	7,66
Razem	5 315,92	4 196,76	5 860,82	15 373,50

Uwzględniając podział na kategorie ochronności, ustalenia Komisji Założeń Planu, obszar Nadleśnictwa Wejherowo zakwalifikowano do następujących gospodarstw:

Gospodarstwo specjalne (S) – obejmujące obszary funkcjonalne pełniące funkcje specyficzne w urządzonym obiekcie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych, co dotyczy m.in. stref objętych zakazem pozyskiwania drewna. Do gospodarstwa specjalnego (S) zalicza się:

Gospodarstwo specjalne (S) – do którego zalicza się:

- rezerваты przyrody wraz z otulinami,
- projektowane rezerваты,
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody,
- lasy wodochronne na siedliskach bagiennych, łęgowych oraz w strefie ujęć i źródeł wody,
- lasy glebochronne na wydmach nadmorskich w pasie nadbrzeżnym, na wydmach śródlądowych oraz na stokach o nachyleniu powyżej 45° i na stromych zboczach jarów, wąwozów i wzgórz,
- wyłączone drzewostany nasienne oraz drzewostany zachowawcze,

- lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa państwa,
- lasy kryjące zabytki archeologiczne, fragmenty cmentarzysk, miejsca Pamięci Narodowej,
- lasy o dominującej funkcji społecznej.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – obejmujące obszary uznanych lasów ochronnych z wiodącą funkcją ochronną (środowiskotwórczą), której realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych. W Nadleśnictwie zatwierdzono następujące kategorie lasów ochronnych z jedną lub dwiema kategoriami ochronności jednocześnie:

- glebochronne,
- wodochronne,
- cenne fragm. przyrody,
- w miastach i wokół miast,
- nasienne,
- stałe pow. badaw. i dośw., w miastach i wokół miast,
- ostoje zwierząt.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) – do którego zalicza się drzewostany w lasach gospodarczych (nie ujęte w gospodarstwie specjalnym), które ze względu na typ siedliskowy lasu oraz TD i aktualny skład gatunkowy, zastosowano przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (rębna częściowa, gniazdowa lub stopniowa) z okresem odnowienia do 40 lat.

4.5.9 Martwe drewno w lesie

Ekosystem leśny to złożony układ, którego każdy z elementów odgrywa istotną rolę kształtując warunki bytowania wszystkich organizmów żywych oraz regulując funkcjonowanie procesów środowiska abiotycznego. Martwe drewno ulegając procesom dekompozycji staje się miejscem życia wielu organizmów, co powoduje zwiększenie różnorodności biologicznej. To niezbędny element środowiska leśnego występujący w dużych ilościach w lasach będących w stanie naturalnym.

W lasach Nadleśnictwa Wejherowo znajdują się kompleksy leśne z drewnem pozostawionym do naturalnego rozkładu. Największa jego ilość znajduje się przeważnie w lasach glebochronnych lub wodochronnych – w jarach i na stromych stokach w dolinach rzek. Lasy ochronne oprócz głównej roli - wodochronnej lub glebochronnej - sprawują kolejną bardzo ważną funkcję – są miejscem występowania martwego drewna.

Tabela 30 Zestawienie miąższości drewna martwego w typach siedliskowych lasu.

TSL	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3
Obręb Darżlubie							
BB	23,51	7,99	187,88	5,63	132,25	13,62	320,13
BMB	242,30	6,10	1477,84	6,21	1504,09	12,31	2981,93
BMŚW	584,43	4,85	2836,19	6,05	3533,50	10,90	6369,69
BMW	178,00	5,26	936,34	5,85	1041,28	11,11	1977,62
BS	349,53	5,05	1765,38	4,28	1496,28	9,33	3261,66
BŚW	985,55	4,97	4894,60	4,68	4615,10	9,65	9509,70
BW	34,10	6,02	205,27	6,89	234,93	12,91	440,20
Lł	16,72	10,97	183,37	1,58	26,48	12,55	209,85
LMB	27,23	4,37	119,12	6,31	171,74	10,68	290,86
LMŚW	2909,57	3,77	10976,09	4,07	11834,96	7,84	22811,05
LMW	71,41	5,58	398,30	7,55	539,18	13,13	937,48
LŚW	1339,43	3,70	4953,25	3,81	5102,19	7,51	10055,45
LW	40,88	4,74	193,68	2,58	105,61	7,32	299,29
OL	53,33	3,99	212,93	2,84	151,49	6,83	364,42
OLJ	24,04	4,94	118,77	2,69	64,58	7,63	183,35
Razem Obr. Darżlubie	6880,03	4,28	29459,00	4,44	30553,67	8,71	60012,67
Obręb Kolkowo							
BB	3,22	2,20	7,10	3,73	12,02	5,93	19,12
BMB	18,77	5,12	96,01	5,13	96,31	10,25	192,33
BMŚW	1015,86	4,75	4822,98	6,16	6262,62	10,91	11085,60
BMW	39,71	4,27	169,55	7,71	306,32	11,98	475,87
BŚW	562,30	4,88	2741,53	6,48	3640,94	11,36	6382,47
Lł	1,14	3,66	4,17	5,58	6,36	9,24	10,54
LMB	20,79	5,41	112,45	7,32	152,15	12,73	264,60
LMŚW	2283,57	3,60	8215,57	5,95	13582,99	9,55	21798,56
LMW	144,69	4,63	669,85	6,87	993,98	11,50	1663,83
LŚW	1276,83	2,75	3515,17	5,92	7560,75	8,67	11075,92
LW	10,73	3,46	37,14	9,24	99,15	12,70	136,29
OL	42,55	12,92	549,65	12,05	512,73	24,97	1062,38
OLJ	80,62	8,24	664,51	12,55	1011,67	20,79	1676,17
Razem Obr. Kolkowo	5500,78	3,93	21605,69	6,22	34237,99	10,15	55843,68
Obręb Wejherowo							
BB	1,52	7,24	11,01	5,41	8,22	12,65	19,23
BMB	196,28	4,93	968,58	7,38	1447,87	12,31	2416,45
BMŚW	865,94	4,52	3911,10	5,94	5144,23	10,46	9055,33
BMW	29,00	6,93	201,00	7,65	221,74	14,58	422,75
BŚW	215,16	4,88	1049,38	5,66	1217,94	10,54	2267,32
Lł	27,25	4,47	121,93	9,88	269,33	14,35	391,26
LMB	29,04	4,60	133,73	7,72	224,10	12,32	357,83
LMŚW	2128,69	4,15	8827,92	5,59	11898,56	9,74	20726,48
LMW	6,74	4,31	29,06	6,51	43,86	10,82	72,92
LŚW	1704,03	3,07	5224,98	3,84	6542,59	6,91	11767,57
LW	24,82	3,86	95,76	6,22	154,43	10,08	250,18
OL	24,25	4,42	107,23	9,29	225,31	13,71	332,53
OLJ	60,22	4,72	284,48	10,07	606,68	14,79	891,17
Razem Obr. Wejherowo	5312,94	3,95	20966,16	5,27	28004,86	9,2	48971,01
Ogółem Nadleśnictwo	17693,75	4,06	72030,84	5,25	92796,52	9,31	164827,36

Średnia masa drewna martwego w Nadleśnictwie Wejherowo wynosi $9,31 \text{ m}^3/\text{ha}$. Najwyższy wskaźnik drzew martwych stojących i złomów stwierdzono na siedlisku OL – $24,97 \text{ m}^3/\text{ha}$ dla obrębu Kolkowo oraz na siedlisku OIJ – $20,79 \text{ m}^3/\text{ha}$ dla obrębu Kolkowo. Natomiast najwyższy wskaźnik drzew leżących oraz fragmentów drzew stwierdzono na siedlisku OL – $12,05 \text{ m}^3/\text{ha}$, OIJ – $12,55 \text{ m}^3/\text{ha}$ dla obrębu Kolkowo oraz BMW – $14,58 \text{ m}^3/\text{ha}$ i OIJ – $14,79 \text{ m}^3/\text{ha}$ dla obrębu Wejherowo.

Fot. 14 Drzewa pozostawione do naturalnego rozpadu w rezerwacie Widowo (Fot. M. Kaplarny)

5 WALORY HISTORYCZNO-KULTUROWE

5.1 Stanowiska archeologiczne

Niektóre obszary Nadleśnictwa znajdują się w strefie obserwacji archeologicznej. Posiadane materiały na tym terenie umożliwiają dość ścisłą rekonstrukcję dziejów. Dowody przeszłości – zabytki archeologiczne odkrywano przypadkowo w trakcie różnych prac ziemnych oraz pozyskiwano je podczas systematycznych badań wykopaliskowych.

Na terenie Nadleśnictwa Wejherowo znajduje się 7 stanowisk archeologicznych. Zostały one wpisane do rejestru zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Ponadto znajdują się jeszcze inne wg różnych ewidencji, lecz nie są wpisane do rejestru zabytków.

Na gruntach Nadleśnictwa Wejherowo wyszczególniono następujące rodzaje stanowisk archeologicznych:

- cmentarzyska kurhanowe
- cmentarzyska płaskie,
- kurhany,
- grodziska,
- strefa osadnictwa,
- ślady osadnictwa,
- piec,
- huta szkła

Generalnie można na takim terenie prowadzić gospodarkę leśną, lecz należy większą uwagę zwrócić na zachowanie obiektów chronionych. Należy przestrzegać również ustawy o ochronie zabytków.

W wypadku kiedy lokalizacja stanowiska archeologicznego jest dokładna, a co się z tym wiąże – posiada szczegółowy opis – wyłączenia leśne w których się one znajdują, są opisane w bieżącym planie urządzenia lasu, jako lasy ochronne na stałych powierzchniach doświadczalnych i badawczych.

Fot. 15 Kurhan - oddz. 217b, l-ctwo Rybno (POP 2015)

Poniżej przedstawiono wykaz stanowisk archeologicznych w poszczególnych obrębach leśnych Nadleśnictwa Wejherowo wraz z informacją, które z nich są wpisane do rejestru zabytków. Lokalizacja stanowisk archeologicznych, z przypisanym im kolejnym numerem w obrębie leśnym została naniesiona na mapę walorów przyrodniczo-kulturowych (stanowiąca załącznik do „Programu Ochrony Przyrody”) na podstawie materiałów otrzymanych od Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku.

Obręb Darżlubie

1. Góra Szwedzka – Hel – ślady osadnictwa z epoki kamienia
2. Ślady osadnictwa (znaleziska luźne) z epoki kamienia
3. Jastarnia – ślady osadnictwa z neolitu (4 stanowiska)
4. Osada z wczesnego średniowiecza i okresu nowożytnego w miejscowości Darżlubie
5. Osada neolityczna w Rzucewie wpisana do rejestru zabytków decyzją 400/A oraz decyzją 445/A – obecnie park kulturowy – „Osada Łowców Fok”
6. Osada neolityczna w Rzucewie, gm. Puck st. nr 7
7. Cmentarzysko płaskie z wczesnej epoki żelaza w Leśniewie/Domatowie
8. Cmentarzysko kurhanowe – epoka nieokreślona w Świecinie

Obręb Kolkowo

1. Grodzisko w Brzynie wpisane do rejestru zabytków decyzją 358/A
2. Łętowice/Goszczyno – cmentarzysko płaskie wpisane do rejestru zabytków decyzją 316/A
3. Lubkowo (Zamkowa Góra) – grodzisko wpisane do rejestru zabytków decyzją 81/A
4. Cmentarzysko płaskie z wczesnej epoki żelaza w Tyłowie, gm. Krokowa
5. Grodzisko w Tyłowie wpisane do rejestru zabytków decyzją 359/A (dwie lokalizacje, jedna zgodna z załącznikiem do decyzji, druga ze stanem faktycznym)
6. Strefa osadnictwa, obiekt wielokulturowy w Opalinie, gm. Gniewino
7. Strefa osadnictwa, obiekt wielokulturowy w Rybnie, gm. Gniewino
8. Cmentarzysko płaskie z wczesnej epoki żelaza w Warszkwie, gm. Wejherowo
9. Cmentarzysko płaskie z wczesnej epoki żelaza w Rybnie
10. Cmentarzysko płaskie z wczesnej epoki żelaza w Rybnie
11. Kurhan w Rybnie wpisany do rejestru zabytków decyzją 249/A
12. Cmentarzysko płaskie z wczesnej epoki żelaza w Lisewie Kaszubskim
13. Ślad osadnictwa, skarb z wczesnej epoki żelaza w Gniewinie

Obręb Wejherowo

1. Osady wielokulturowe (neolit, wczesna epoka żelaza, okres wędrówek ludów) w miejscowości Orle, gm. Wejherowo (stanowisko 1,2,3)
2. Huta szkła z XIX –XX w. w miejscowości Kąpino, gm. Wejherowo
3. Domniemane grodzisko w Sławutówku/Widlinie – brak danych dotyczących chronologii
4. Cmentarzysko o nieokreślonej chronologii, znane ze źródeł pisanych – Śmiertelna Góra
5. Pnie/Warszkowo – grodzisko wpisane do rejestru zabytków decyzją 250/A (jako Orle)
6. Nowoodkryte stanowisko – nowożytny piec, Reda

Fot. 16 Pozostałości cmentarzyska kurhanowego pochodzącego prawdopodobnie z X w. p.n.e. – kurhan z wyrabowaną skrzynią - leśnictwo Sławutówko (POP 2015)

Tabela 31 Obiekty archeologiczne w zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa Wejherowo.

Zabytki archeologiczne wpisane do rejestru zabytków				
lp.	Leśnictwo	Adres leśny	Decyzja	Rodzaj miejsca pamięci
1	Lisewo	15-14-2-06-49-g-00	D/A 81; C-103	stan_archeo
2	Sobieńczyce	15-14-2-07-73-o-00	D/A 359; C-437	stan_archeo
3	Sobieńczyce	15-14-2-07-170-t-00	D/A 358; C-436	stan_archeo
4	Rybno	15-14-2-09-217-s-00	D/A 249; C-307	stan_archeo
5	Orle	15-14-3-12-14-r-00	D/A 250; C-308	stan_archeo
6	Darżlubie	15-14-1-04-223	D/Archeo 445, C-485; D/Archeo 400, C-538	Park Kulturowy Rzucewo
7	Kępino	15-14-3-11-168-n-00	D/Archeo 418, C-501	stan_archeo
8	Darżlubie	15-14-1-04-228-p-00	D/Archeo 150; C-188	stan_archeo
9	Darżlubie	15-14-1-04-228-r-00	D/Archeo 150; C-188	stan_archeo
10	Darżlubie	15-14-1-04-232-y-00	D/Archeo 402; C-486	stan_archeo
Zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków				
lp.		Adres leśny	Decyzja	Inf różne
1	Starzyno	15-14-1-01-39-x-00	decyzja o wpisie do rejestru nr 915 z 1985-09-25; decyzja o zmianie decyzji wpisującej do rejestru nr 915 z 2000-07-32	kaplica rodz. von Grass
2	Darżlubie	15-14-1-04-228-a-00	decyzja o wpisie do rejestru nr 940 z 1985-07-19	kaplica
3	Mechowo	15-14-1-03-115-s-00	decyzja o wpisie do rejestru nr 931 z 1985-05-09	układ ruralistyczny L.Mechowo

4	Jastarnia	15-14-1-05-284-k-00	D/A-1200, 1693	bateria artyleryjska nr 21
5	Jastarnia	15-14-1-05-239A-i-00	D/A-1200, 1693	bateria artyleryjska nr 33; duńska
6	Jastarnia	15-14-1-05-295-m-00	D/A-1200, 1693	bateria artyleryjska nr 22
7	Jastarnia	15-14-1-05-246-h-00	D/A-1200, 1693	bateria artyleryjska nr 32
8	Jastarnia	15-14-1-05-282-i-00	D/A-1200, 1693	bateria H.Laskowskiego (część)
9	Jastarnia	15-14-1-05-282-rx-00	D/A-1200, 1693	bateria H.Laskowskiego (część)
10	Jastarnia	15-14-1-05-253-d-00	D/A-1200, 1693	bateria artyleryjska nr 23
11	Jastarnia	15-14-1-05-263-i-00	D/A-1200, 1693	RUHel
12	Jastarnia	15-14-1-05-291-h-00	D/A-1200, 1693	stanowisko_archeolog. - wieża

5.2 Miejsca kultu i pamięci

Miejsce pamięci to symboliczna przestrzeń, której celem jest upamiętnienie ważnych wydarzeń, osób lub idei. Może to być cmentarz, pomnik lub inne miejsce, które ma znaczenie historyczne, kulturalne lub społeczne. Miejsca pamięci mają za zadanie zachowywać pamięć zbiorową oraz przekazywać informacje o przeszłości kolejnym pokoleniom.

W tabeli poniżej zestawione zostały pomniki, mogiły, miejsca kultu i pamięci występujące na terenie Nadleśnictwa Wejherowo.

Tabela 32 Lokalizacja miejsc pamięci na terenie Nadleśnictwa Wejherowo.

Adres leśny	Informacje dodatkowe
15-14-3-10-88 -b -00	Krzyż upamiętniający dawnego leśniczego Ferdynanda Baufs
15-14-3-10-114 -d -00	Mogiła rodziny von Below - dawnych właścicieli pałacu w Sławutówku
15-14-2-06-31 -c -00	Mogiła matki z córką, które podczas zawieruchy wojennej zmarły na tyfus
15-14-1-01-39 -x -00	Miejsce pamięci - Grobowiec rodziny von Grass
15-14-2-09-148 -d -00	Cmentarz, miejsce pamięci
15-14-1-04-228 -a -00	Cmentarz, ruiny grobowca
15-14-2-07-74 -i -00	Cmentarz
15-14-2-09-149 -p -00	Mogiła
15-14-2-09-208 -w -00	Mogiła
15-14-1-02-83 -c -00	Pomnik Bitwy pod Świecinem
15-14-1-01-46 -n -00	Krzyż przydrożny
15-14-1-02-166 -d -00	Krzyż przydrożny
15-14-1-04-154 -f -00	Kapliczka
15-14-1-04-159 -h -00	Krzyż przydrożny
15-14-1-04-223 -k -00	Krzyż przydrożny
15-14-1-04-233 -j -00	Krzyż przydrożny
15-14-2-08-131 -w -00	Krzyż przydrożny
15-14-2-08-135 -c -00	Kapliczka
15-14-2-08-156 -g -00	Krzyż przydrożny
15-14-2-09-220 -a -00	Krzyż przydrożny
15-14-3-10-90 -c -00	Krzyż przydrożny
15-14-3-12-39 -c -00	Krzyż przydrożny
15-14-2-06-31 -c -00	Mogiła
15-14-3-13-233 -a -00	Mogiła

Fot. 17 Pomnik upamiętniający 500 rocznicę bitwy pod Świecinem (Fot. M. Kaplarny)

5.3 Masowe groby pomordowanych w Lasach Piaśnickich na początku II wojny światowej

Działania zmierzające do zaplanowanej przez władze Trzeciej Rzeszy zagłady narodu polskiego wszczęto na Pomorzu Gdańskim bezpośrednio po zajęciu tego obszaru przez Niemców we wrześniu 1939 r. Podczas pierwszych miesięcy okupacji ofiarą jej padły najwartościowsze jednostki społeczeństwa pomorskiego. Zagłada przeprowadzona w październiku i listopadzie 1939 r., kiedy to we wszystkich powiatach województwa pomorskiego odbywały się masowe egzekucje, pochłonęła tysiące ofiar.

Powiat morski (obejmujący ziemię pucką i wejherowską poza miastem Gdynia) był miejscem najbardziej znanych i największych egzekucji dokonywanych w tym czasie. W lasach pod wsią Wielka Piaśnica, na terenie obecnego leśnictwa Piaśnica ginęli mieszkańcy Wybrzeża i ofiary przywożone przez szereg tygodni z Rzeszy.

Fot. 18 Kaplica leśna/mauzoleum w Leśnictwie Piaśnica (Fot. M. Kaplarny)

Fot. 19 Zbiorowe mogiły w leśnictwie Piaśnica (Fot. M. Kaplarny)

Obecnie teren masowej zbrodni wchodzi w skład leśnictwa Piaśnica. Zbiorowe mogiły znajdują się w oddziałach 132k, 135c,f,g,h,i,j, 136h, 156b (Pomnik Ofiarom Piaśnicy), 157m,n, 158l oraz 161 k,l,m,n,o. W oddz. 135c istnieje też kaplica zwana także mauzoleum w której kilka razy do roku odprawiane są msze św. – m. in. uroczysta msza św. w święto odzyskania przez Polskę niepodległości, w którym to Niemcy 11 listopada 1939 roku zamordowali szczególnie dużą ilość Polaków. Lasy Piaśnickie są też często nazywane „Pomorskim Katyniem” lub „Kaszubską Gólgotą” ze względu na liczbę ofiar jaka w nich zginęła.

Fot. 20 Pomnik Ofiarom Piaśnicy ustawiony w 1955 r. – oddz. 156b, leśnictwo Piaśnica (Fot. M. Kaplarny)

5.4 Park kulturowy Osada Łowców Fok

Teren parku kulturowego „Osada Łowców Fok” obejmuje obszar tzw. Cypla Rzucewskiego położonego nad Zatoką Pucką. Obejmuje on obszar, który jest własnością Gminy Puck i Lasów Państwowych Nadleśnictwa Wejherowo.

Park kulturowy znajduje się w zasięgu Nadmorskiego Parku Krajobrazowego, obszaru Natura 2000 „Zatoka Pucka i Półwysep Helski”, na części oddziału 223 w leśnictwie Darżlubie i w pasie technicznym ochrony brzegu morskiego. Cały teren cypla Rzucewskiego wpisany jest do rejestru zabytków województwa pomorskiego – Decyzja 400/A oraz 445/A.

Park Kulturowy Osada Łowców Fok otwarto w połowie 2013 roku - to jedna z większych atrakcji turystycznych Rzucewa. Osada została odkryta pod koniec XIX stulecia (w 1894 roku), ale dopiero w latach 1927–29 przeprowadzono pierwsze badania wykopaliskowe. Ponownie badania wznowiono w latach 80-tych ubiegłego wieku i trwają one do dziś.

W późnym neolicie (2500-1700 p.n.e.), nad dzisiejszą Zatoką Pucką pojawiły się pierwsze osady łowców fok. Swym zasiedleniem objęli Rewę, Ostonino, Rzucewo, Ostrowo. Stworzyli oni silną, oryginalną kulturę, znaną z charakterystycznej ceramiki, wyrobów bursztynowych, kamiennych narzędzi. W Parku Kulturowym Osada Łowców Fok można skorzystać wytyczonego szlaku archeologicznego "Szlakiem łowców fok", w pobliżu którego, zostały usytuowane rekonstrukcje archeologiczne z epoki kamienia. Zobaczymy tutaj: piec garncarski, pracownię obróbki siekier kamiennych i dłubanek, chatę słupową, półziemiankę, grób czy "chatę szamana". Z platformy widokowej możemy podziwiać panoramę półwyspu. W tzw. Chacie Kaszubskiej znajduje się sala ekspozycyjna ze stałą wystawą archeologiczną oraz pomieszczenia przeznaczone na sale multimedialną i sale w których prowadzone są warsztaty tematyczne. Obecnie można obejrzeć wystawy "Rzucewo w epoce kamienia" i "Obiekty archeologiczne w krajobrazie Kaszub". Na zewnątrz chaty prezentowane są relikty zachowanych fundamentów.

Na terenie parku kulturowego zachowane zostały walory krajobrazowe, kulturowe i archeologiczne, które nadają temu miejscu wartość ponadregionalną. Połączenie tematów przyrody i historii w jednym miejscu jest dla wielu ludzi miłym zaskoczeniem. Możliwość spędzenia czasu w ciekawym miejscu i zapoznanie się z wartościową informacją jest cenną atrakcją tej okolicy.

Fot. 21 Park kulturowy „Osada łowców Fok” – rekonstrukcja półziemianki (POP 2015)

5.4 Obiekty zabytkowe

Materialny wymiar kultury przejawiający się między innymi w różnego typu obiektach dziedzictwa kulturowego, jest nieodłącznym elementem kształtującym tożsamość kulturową, zarówno na poziomie narodowym, jak i lokalnym. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wejherowo znajduje się szereg tego typu obiektów. Należą do nich głównie kościoły, stare domy, zespoły przyrodniczo-parkowe, fortyfikacje z okresu II wojny światowej.

Rejestr tych obiektów znajduje się na stronie Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

6 ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Stan lasów jest miernikiem zagrożeń całego środowiska przyrodniczego. Las jest najbardziej czułym wskaźnikiem negatywnych zmian, a jednocześnie najtrudniejszym do odtworzenia ekosystemem.

Spośród wielu groźnych dla lasów czynników tylko część może je zniszczyć w ciągu bardzo krótkiego czasu. Taki typ działania wykazują np.: ogień, huragany, powódzie, itp. Pozostałe powodują najczęściej różnorakie uszkodzenia, w wyniku których rozwijają się mniej lub bardziej przewlekłe procesy chorobowe.

Wzajemne powiązanie kilku czynników, polegające na jednoczesnym lub następującym po sobie występowaniu, powoduje, że ich oddziaływanie jest silniejsze, a niszczący efekt końcowy większy niż zwykła suma efektów poszczególnych czynników.

Lasy Nadleśnictwa Wejherowo narażone mogą być na oddziaływanie następujących czynników:

- abiotycznych:
 - długotrwałe susze,
 - niskie temperatury, wczesne i późne przymrozki,
 - silne wiatry, huragany;
- biotycznych:
 - szkodniki owadzie (pierwotne, wtórne),
 - grzybowe choroby infekcyjne (korzeni, pędów, liści),
 - szkody powodowane przez zwierzęta roślinożerne;
- antropogenicznych:
 - zanieczyszczenie powietrza,
 - zanieczyszczenie wód i gleb,
 - pożary lasu,
 - szkodnictwo leśne.

Podczas prac terenowych zainwentaryzowano szkody w różnych stopniach na powierzchni 826,88 ha, stanowiącej 4,2 % powierzchni leśnej zalesionej. Przeważają szkody od grzybów i owadów w 1 i 2 stopniu uszkodzeń.

Tabela 33 Wykaz uszkodzeń w Nadleśnictwie

Obręb	Przyczyna uszkodzenia	Bez uszkodzeń	Stopień uszkodzenia			Powierzchnia razem [ha]
			1	2	3	
1. DARŻLUBIE		6598,85				6598,85
	GRZYBY		461,68	64,20		525,88
	INNE		47,12	0,92		48,04
	OWADY		104,12	20,95	11,24	136,31
	WODNE		5,88			5,88
	ZWIERZ		10,53			10,53
Razem 1. DARŻLUBIE		6598,85	629,33	86,07	11,24	7325,49
2. KOLKOWO		5877,86				5877,86
	GRZYBY		48,55	1,07		49,62
	INNE					
	OWADY		10,58	4,58		15,16
	WODNE		3,98	1,15		5,13
	ZWIERZ		1,86			1,86
Razem 2. KOLKOWO		5877,86	64,97	6,80		5949,63
3. WEJHEROWO		5810,57				5810,57
	GRZYBY		21,44	0,98		22,42
	OWADY		0,61			0,61
	WODNE		0,25			0,25
	ZWIERZ		5,19			5,19
Razem 3. WEJHEROWO		5810,57	27,49	0,98		5839,04
Nadleśnictwo		18287,28				18287,28
	GRZYBY		531,67	66,25		597,92
	INNE		47,12	0,92		48,04
	OWADY		115,31	25,53	11,24	152,08
	WODNE		10,11	1,15		11,26
	ZWIERZ		17,58			17,58
Razem Nadleśnictwo		18287,28	721,79	93,85	11,24	19114,16

6.1 Zagrożenia abiotyczne

6.1.1 Szkody powodowane przez czynniki klimatyczne

Wśród zagrożeń abiotycznych lasów Nadleśnictwa Wejherowo najważniejszymi i najgroźniejszymi są silnie wywalające wiatry, okiść, przymrozki późne oraz anomalie termiczne. W ostatnim czasie znaczenia nabierają powtarzające się susze i lokalnie podtopienia, które mają negatywny wpływ na kondycję zdrowotną drzewostanów.

Znaczne szkody w lasach powstają także w okresie śnieżnych zim, kiedy pada mokry śnieg, spada temperatura powietrza i występuje długo zalegający na gałęziach drzew śnieg lub przymarzający warstwami deszcz. Oblodzone drzewa nie wytrzymują obciążeń i pod wpływem silnych wiatrów łamią gałęzie i korony. Powyższe zjawisko zwane okiścią śniegową jest bardzo groźne dla drzewostanów młodszych klas wieku. Częstym zjawiskiem po silnych mrozach jest powstawanie pęknięć a następnie tzw. listew mrozowych na pniach dębów, buków.

Na okresy wysokich temperatur powietrza i dłuższych okresów bezdeszczowych najsilniej reagują drzewostany świerkowe, bukowe i dębowe. Szczególnie mocno cierpi świerk wykazując znaczne osłabienie i zamieranie licznych drzew, dobijanych przez szkodniki wtórne.

W starszych drzewostanach podczas długotrwałych upałów cierpią szczególnie drzewa bukowe, rzadziej świerk. Zjawiskiem wtórnym są martwice, pęknięcie i odpadanie kory. Specyficznym zagrożeniem na terenie Nadleśnictwa Wejherowo w lasach przylegających do Morza Bałtyckiego jest tzw. abrazja morska. Jest to proces erozji brzegu morskiego zachodzący podczas huraganowych wiatrów i sztormów na morzu.

6.1.2 Pożary

Według kategoryzacji zagrożenia pożarowego lasów obszar Nadleśnictwa Wejherowo zakwalifikowany został do II kategorii zagrożenia pożarowego.

Główne niebezpieczeństwo powstania pożaru związane jest z atrakcyjnością turystyczną terenu oraz sąsiedztwem obszarów rolniczych. Szczególnie niebezpieczna jest wczesna wiosna, z uwagi na częste występowanie długich okresów bezdeszczowych oraz wypalanie traw. Groźny jest również okres letni związany z większą penetracją terenów leśnych oraz prowadzeniem prac zniwnych. Czynnikiem osłabiającymi zagrożenie pożarowe są występujące na terenie Nadleśnictwa naturalne przeszkody wodne: jeziora, stawy i rzeki.

W latach 2015-2024 miały miejsce 33 pożary na obszarze o łącznej powierzchni 13,34 ha.

Tabela 34 Pożary powstałe na terenie Nadleśnictwa Wejherowo w latach 2015 – 2024. (stan na 01.09.2024r.)

Lp.	Leśnictwo	Oddz., pododdz.	Rodzaj	Data	Powierzchnia (ha)	Przyczyna
1.	Jastarnia	240i	ściółka	21.03.2015	0,70	Nieznana
2.	Jastarnia	253b	ściółka	24.05.2015	0,10	Nieznana
3.	Jastarnia	293c	ściółka	12.06.2015	1,50	Nieznana
4.	Orle	71i,j	uprawa leśna	15.07.2015	1,00	Nieznana
5.	Nanice	207d	ściółka	21.04.2016	0,05	Nieznana
6.	Jastarnia	263i	ściółka	05.04.2016	0,12	Nieznana
7.	Jastarnia	236Aa	ściółka	23.04.2017	0,15	Nieznana

Lp.	Leśnictwo	Oddz., pododdz.	Rodzaj	Data	Powierzchnia (ha)	Przyczyna
8.	Domatowo	180i, 180g	młodnik, łąka	17.05.2018	1,00	Nieznana
9.	Nanice	202g	ściółka, uprawa leśna	29.05.2018	0,40	Nieznana
10.	Rybno	204c	ściółka	29.05.2018	0,04	Nieznana
11.	Kępino	168n	ściółka	08.06.2018	0,01	Nieznana
12.	Kępino	173c, 193a,b	ściółka	16.06.2018	0,03	Podpalenie
13.	Jastarnia	266i	ściółka	19.06.2018	0,06	Nieznana
14.	Orle	11c	uprawa leśna	14.09.2018	0,40	Nieznana
15.	Orle	135h, 135i, 135g	ściółka	23.04.2019	1,73	Nieznana
16.	Jastarnia	266b	ściółka	2019-06.24	0,70	Nieznana
17.	Jastarnia	266b	ściółka	01.07.2019	0,15	Nieznana
18.	Jastarnia	246b	ściółka	01.09.2019	0,05	Nieznana
19.	Jastarnia	271b	ściółka	25.06.2020	0,05	Nieznana
20.	Jastarnia	243b	ściółka	22.07.2020	0,10	Nieznana
21.	Jastarnia	295i	ściółka	18.07.2020	0,01	Nieznana
22.	Jastarnia	241a	ściółka	10.05.2021	0,60	Nieznana
23.	Orle	39k	ściółka	08.09.2021	0,01	Nieznana
24.	Orle	71h	ściółka	21.04.2022	0,01	Nieznana
25.	Kępino	132h	ściółka	21.04.2022	0,01	Nieznana
26.	Jastarnia	271d	ściółka	29.04.2022	0,04	Nieznana
27.	Orle	135d	ściółka	27.06.2022	0,01	Nieznana
28.	Jastarnia	272a	ściółka	23.05.2023	2,20	Nieznana
29.	Orle	10d	ściółka	27.05.2024	0,04	Nieznana
30.	Orle	9a, b, d, f	młodnik/ściółka	04.06.2024	1,97	Podpalenie
31.	Orle	9d	ściółka	07.06.2024	0,07	Ponowny zapłon
32.	Jastarnia	249b	ściółka	27.06.2024	0,02	Nieznana
33.	Sobieńczyce	62f	pojedyncze drzewo	17.07.2024	0,01	Energia elektryczna
Łącznie					13,34	

Niewielka średnia powierzchnia odnotowanych pożarów lasów (0,40 ha) wskazuje na ich szybkie wykrycie i zawiadomienia właściwych służb. W części przypadków pożar został wykryty przez osoby postronne, w pozostałych przypadkach były to dostrzegalnie przeciwpożarowe. Fakt ten świadczy o znacznej penetracji lasów Nadleśnictwa przez ludność oraz wskazuje na dużą skuteczność wykrywania pożarów przez sieć dostrzegalni. Szybkie podejmowanie interwencji przez PSP oraz OSP uniemożliwiło dalszy rozwój powstałych pożarów.

System monitoringu przeciwpożarowego oparty jest na Punkcie Alarmowo-Dyspozycyjnym (PAD) znajdującym się w Gdańsku. Na terenie Nadleśnictwa znajdują się 4 dostrzegalnie, a także wykorzystywana jest dostrzegalnia zlokalizowana na terenie Nadleśnictwa Choczewo. Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny a także dostrzegalnie działają w okresie od 01.04 do 30.09. W poszczególnych leśnictwach pełnione są dyżury przeciwpożarowe, a w okresach dużego zagrożenia pożarowego organizowane są patrole przeciwpożarowe. Nadleśnictwo wyposażone jest w sprawną sieć łączności radiowej i telefonicznej.

Jednostką nadrzędną w sytuacjach kryzysowych jest RDLP Gdańsk, a jednostkami współpracującymi są Nadleśnictwo Choczewo, Nadleśnictwo Strzebielino i Nadleśnictwo Gdańsk.

Istniejący system obserwacyjno-alarmowy, sieć straży pożarnych, rozmieszczenie sprzętu pożarowego oraz zaopatrzenie w wodę pozwala wkroczyć w miejsce powstania pożaru w przeciągu 15-25 minut.

Terenowa infrastruktura przeciwpożarowa w Nadleśnictwie Wejherowo przedstawia się następująco:

- punkty zaopatrzenia wodnego: 4 naturalne (jeziora: Czarne, Dobre, Głodne, Stobor), 1 studnia, oraz 12 hydrantów,
- 27 dojazdów pożarowych o łącznej długości 114,4 km,
- pasy przeciwpożarowe o łącznej długości 12,70 km,
- 4 punkty obserwacyjne,
- bazy sprzętu przeciwpożarowego wyposażone zgodnie z wymogami przewidzianymi dla nadleśnictw II kategorii zagrożenia pożarowego:

Tabela 35. Wykaz i rozmieszczenie baz i sprzętu przeciwpożarowego

l.p.	Adres lokalizacji sprzętu	Leśnictwo Oddz, pododdz.	Rodzaj sprzętu								Uwagi
			hydronetki [szt.]	tłumice [szt.]	szpadle [szt.]	środek pianotwórczy [dm ³]	pompa pływająca [szt.]	pilarka [szt.]	pług [szt.]	inne [szt.]	
1.	ul. Bielawska 36 84-106 Domatowo	Domatowo 126j	10	10	20	50	1	-	-	-	
2.	ul. Kaszubska 30 Wielka Piaśnica 84-106 Leśniewo	Piaśnica 131j	10	10	20	50	1	-	-	-	
3.	ul. Leśna 7 84-140 Jastarnia	Jastarnia 239h	-	20	30	-	-	-	-	3	przyczepka z agregatem gaśniczym; przyczepka z przenośnym zbiornikiem wody 13 m ³ ; węże gaśnicze 75/20, 52/20 – 1000m
4.	ul. Sobieskiego 247 B 84-200 Wejherowo	Orle 194l	2	2	1	-	-	1	-	1	Samochód patrolowo-gaśniczy z agregatem gaśniczym Ford Ranger

Z uwagi na występujące corocznie zagrożenie pożarowe Nadleśnictwo realizuje postanowienia prewencyjne Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej Lasu (Załącznik do Zrządzenia

nr 81 Dyrektora Generalnego LP z 23 grudnia 2019r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu” w jednostkach organizacyjnych Lasów Państwowych) w postaci:

- uprzątnięcia pasów przeciwpożarowych i dodatkowej mineralizacji bruzd otaczających miejsca postoju pojazdów;
- przeglądów sprzętu przeciwpożarowego i utrzymywania go w wymaganej sprawności;
- utrzymania przejezdności dojazdów pożarowych;
- dokonywania corocznego przeglądu przeciwpożarowego w zakresie: punktów czerpania wody, przejezdności dojazdów, bezpieczeństwa osad leśnych;
- prowadzenia wspólnych ćwiczeń z Policją oraz PSP i OSP;
- prowadzenie wspólnych patroli z Policją, PSP, OSP
- prowadzenia działań propagandowych i edukacyjnych w mediach.

Zgodnie z § 8 Rozporządzenia MŚ z dnia 22.03.2006 r w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. 2006 nr 58, poz. 405, z późn. zm.) Nadleśnictwo utrzymuje sieć dróg, które są wykorzystywane jako dojazdy pożarowe oraz dojazdy do punktów czerpania wody. Są to w większości drogi ulepszone i utwardzone. Pozostałe to drogi gruntowe, okresowo (według potrzeb) profilowane, spełniające wymogi dotyczące szerokości, skrajni, nośności, łuków pionowych i poziomych. Drogi są ponumerowane i oznakowane w terenie na całej trasie przebiegu.

6.2 Zagrożenia biotyczne

Do zagrożeń biotycznych należą szkody powodowane przez owady leśne, zwierzynę łowną, gryzonie oraz patogeniczne grzyby powodujące choroby lub zamieranie drzew. W drzewostanach Nadleśnictwa Wejherowo sosna zwyczajna jest gatunkiem panującym w 53,35% drzewostanów, w 29,65% panuje buk zwyczajny, natomiast trzecim najczęściej panującym gatunkiem jest dąb – 5,33%. Zróżnicowanie gatunkowe oraz struktury drzewostanów korzystnie wpływają na odporność ekosystemu na wpływ niekorzystnych czynników biotycznych. Nadleśnictwo odnotowuje szkody powodowane przez te czynniki, które są regularnie raportowane do Zespołu Ochrony Lasu w Gdańsku.

6.2.1 Owady

Owady są najliczniejszą gromadą zwierząt zarówno pod względem liczby gatunków, jak i liczby osobników. Wśród owadów jest wiele gatunków, które są dla ludzi pożyteczne bezpośrednio (miododajne pszczoły, gatunki zapylające kwiaty itp.) bądź też pośrednio przyczyniając się do utrzymania biologicznej równowagi w przyrodzie i zapobiegając rozmnażaniu się szkodników (drapieżcy, pasożyty). Dość znaczna jest także liczba gatunków owadów szkodliwych. Są one groźne zwłaszcza wtedy, gdy znajdują sprzyjające warunki rozwoju i dochodzi do gradacji. Znane są liczne gatunki niszczące najróżniejsze materiały w magazynach, budowlę, uprawy rolne, drzewa owocowe i owoce a także gatunki szkodników drzew leśnych.

Szkodniki owadzie drzew leśnych są przedmiotem badań i treścią praktycznej działalności ochrony lasu, której zadaniem jest utrzymanie drzewostanów w dobrym stanie zdrowotnym począwszy od sadzonki, poprzez młodnik aż do wieku rębności.

W Nadleśnictwie Wejherowo w przeszłości występowały ogniska rozrodu poprocha cetyniaka, wobec którego wykonywano zabiegi ochronne w latach: 1956, 1973 i 1992. Jakkolwiek zabiegi w przeszłości obejmowały też brudnicę mniszkę (w 1982r. i w 1983 - na 20843 ha), to było to skutkiem nie powstrzymania jej gradacji, która okazała się wówczas największą.

Szkodniki pierwotne drzewostanów liściastych pojawiały się rzadziej, ale okresowo potrafią zaznaczyć swoją obecność silnym żerem, tak jak było to w przypadku szczoteczniczy szarawki w 1992 roku, która wystąpiła na 1092 ha, w tym na 630 ha powtórzył się żer z poprzedniego roku.

W grupie owadów o charakterze nękającym wymienić należy krobika modrzewiowca, wobec którego w 1995 roku na powierzchni 141 ha podjęto chemiczną próbę ograniczania jego populacji w fazie dorastającej gąsieniczki. W przeszłości w roku 1994 do zamierania buków istotnie przyczyniał się czerwiec bukowiec (objęto wówczas zabiegiem naziemnym pnie opanowanych buków do wysokości 6-7 metrów, łącznie na 14 ha). W latach 2005-2014 zanotowano występowanie oprócz krobika modrzewiowca (26 ha) i czerwca bukowca (19 ha) także szeliniaka sosnowca (19 ha), skoczonośa bukowca (1241 ha), hurmaka olchowca (49ha).

W roku 2024 przeprowadzono zwalczanie chemiczne brudnicy mniszki na powierzchni 1201 ha.

Największą rolę wśród szkodników wtórnych w Nadleśnictwie Wejherowo w latach 2005-2014 odgrywał kornik drukarz (rejestrowany na 1474 ha) wraz z zespołem gatunków towarzyszących tj.: kornik drukarczyk, kornik zrosłozębny, który zakłada żerowiska pod koroną świerka, co utrudnia jego wykrycie i terminowe usunięcie zasiedlonych drzew, ponadto rytownik pospolity i czterooczak świerkowiec.

W ramach walki biologicznej ze szkodnikami owadziemi należy chronić pożyteczne ssaki owadożerne (ryjówki, jeże), płazy, gady, ptaki i pożyteczne owady. Istotną sprawą jest konieczność szybkiego wywozu drewna z lasu, gdyż nagromadzona masa wyrobionego drewna przetrzymana w lesie posłuży jako baza do rozrodu szkodników wtórnych.

W minionych dziesięcioleciach Nadleśnictwo podejmowało działania ograniczające liczebność nadmiernie występujących owadów stanowiących zagrożenie dla drzewostanów poprzez:

- utrzymywanie właściwego stanu sanitarnego lasu,
- wyznaczanie i szybkie usuwanie z lasu drzew opanowanych przez owady,
- wyznaczanie drzew trocinkowych,
- wykładanie i kontrolę pułapek,
- korowanie surowca,
- zabiegi chemiczne.

6.2.2 Szkody powodowane przez ssaki

Utrzymująca się wysoka liczebność zwierzyny płowej (szczególnie jeleni, sarny oraz coraz częściej pojawiającego się łosia) skutkuje rosnącą presją z jej strony na drzewostany sosnowe, drzewostany z udziałem dęba oraz buka oraz gatunki domieszkowe.

W trakcie prac urządzeniowych zainwentaryzowano drzewostany uszkodzone przez zwierzynę. Żeby ograniczyć spałowanie, w pobliżu ostoi jeleniowatych intensyfikowano zabiegi pielęgnacyjne w okresie zimy i wiosny. Celem było rozszerzenie ich bazy żerowej poprzez wykładanie tzw. drzew ogryzowych. Nadleśnictwo Wejherowo współpracuje także ściśle z kołami łowieckimi na swoim terenie, w kierunku właściwego zagospodarowania poletek łowieckich.

Uszkodzenia upraw na powierzchniach otwartych, pod okapem drzewostanów i podsadzeń produkcyjnych spowodowane zgryzaniem przez jeleniowate dotyczą wszystkich gatunków drzew. Zgryzanie powoduje głównie zahamowanie przyrostu na wysokość. Uniemożliwia praktycznie wyprowadzenie dębu, lipy, graba, a w niektórych przypadkach sosny i modrzewia oraz gatunków biocenotycznych bez skutecznej ochrony grodzieniami lub innymi zabezpieczeniami. Znaczne szkody w drzewostanach w pobliżu wód powoduje bóbr europejski.

Nadleśnictwo podejmuje niżej wymienione działania w celu zapobiegania szkodom powodowanym przez zwierzynę:

- dostosowuje liczebność zwierzyny płowej oraz jej struktury wiekowej i płciowej do poziomu zapewniającego możliwość realizacji celów hodowli lasu
- grodzenie upraw,
- chemiczne zabezpieczanie upraw,
- palikowanie modrzewia,
- zakładanie osłonek przed zgryzaniem,
- zakładanie osłonek przed spałowaniem.

Skuteczną metodą ochrony przed zwierzyną są grodzenia, jednak duża ich liczba powoduje zmniejszenie powierzchni dostępnej dla zwierzyny. Jednocześnie skuteczne utrzymanie w sprawności dużej ilości stanowi poważne wyzwanie dla Służby Leśnej. Ogrodzenia są niszczone przez zwierzynę, a także przez miejscową ludność. Grodzone są uprawy usytuowane w miejscach szczególnie narażonych na szkody od zwierzyny.

W poniższej tabeli przedstawiono wykonanie zabezpieczeń przed szkodami wyrządzonymi przez zwierzynę w latach 2015 – 2024 r.

Tabela 36 Zabezpieczanie przed szkodami od zwierzyny

Rok	Grodzenie (ha)	Zabezpieczanie chemiczne (ha)
2015	32,49	28,69
2016	12,36	33,00
2017	48,66	30,04
2018	43,00	43,76
2019	30,26	46,39
2020	42,31	51,43
2021	22,01	41,66
2022	22,43	0,00
2023	35,76	0,00
2024	19,06	0,00
Razem	308,34	274,97

Alternatywną metodą ochrony przed zwierzyną jest kształtowanie właściwego składu gatunkowego upraw z użyciem dobrze rozmieszczonych gatunków domieszkowych, wykładanie drzew zgryzowych w okresie zimowym oraz właściwe prowadzenie gospodarki łowieckiej. Stosowanie i wdrażanie ogniskowo-kompleksowej ochrony lasu również w znaczący sposób podnosi odporność drzewostanów na działania szkodników liściożernych.

Fot. 22 Szkody powodowane przez bobry (fot. M. Kaplarny)

6.2.3 Szkody powodowane przez patogeniczne grzyby

Istotnym zagrożeniem w lasach Nadleśnictwa Wejherowo jest występowanie chorób związanych z grzybami korzeniowymi. Znaczny rozmiar powierzchni drzewostanów założonych na gruntach porolnych (1667 ha, w tym 411 ha w wieku do 40lat) powoduje, że największe znaczenie, jeżeli chodzi o grzyby patogeniczne ma huba korzeniowa (*Heterobasidion annosum*) oraz grzyby z rodzaju opieńka (*Armillaria spp.*).

Ograniczanie występowania powyższych patogenów w latach 2015-2024 odbywało się poprzez zabezpieczanie przed chorobami grzybowymi na powierzchni przedstawionej w tabeli.

Tabela 37 Zabezpieczenie przed grzybami w latach 2015-2024

Rok	Pow. zabezpieczona (ha)
2015	69,17
2016	100,02
2017	96,08
2018	40,95
2019	85,27
2020	89,4
2021	81,92
2022	50,26
2023	11,38
2024	30,58
Razem	655,03

Ponadto na nowo zakładanych uprawach ograniczono szkody powodowane przez hubę korzeni oraz opieńkową zgniliznę korzeni, poprzez stosowanie odpowiedniego składu gatunkowego. Szczegółowe dane o występowaniu chorób grzybowych znajdują się w corocznych sprawozdaniach Nadleśnictwa i Zespołu Ochrony Lasu w Gdańsku. Podczas prac terenowych stwierdzono występowanie szkód spowodowanych przez grzyby na powierzchni 597,92 ha, głównie w obrębie Darżlubie – 525,88 ha.

Należy pamiętać, że „szkody” powodowane przez czynniki abiotyczne i biotyczne są to „szkody” jedynie w pojęciu gospodarczym. W aspekcie przyrodniczym pojęcie „szkodnik” nie istnieje.

6.3 Zagrożenia antropogeniczne

6.3.1 Stan i zanieczyszczenie powietrza

Emisją zanieczyszczeń nazywamy zjawisko przedostawania się do atmosfery substancji i pyłów z powierzchni ziemi. Rozróżniamy emisje naturalne oraz antropogeniczne – będące wynikiem różnorodnej działalności człowieka. Z punktu widzenia źródeł emisji wyróżnia się emisje: punktowe (sektor energetyczny i przemysłowy), powierzchniowe (sektor komunalno-bytowy i stacje paliw), liniowe (z oddziaływania transportu samochodowego).

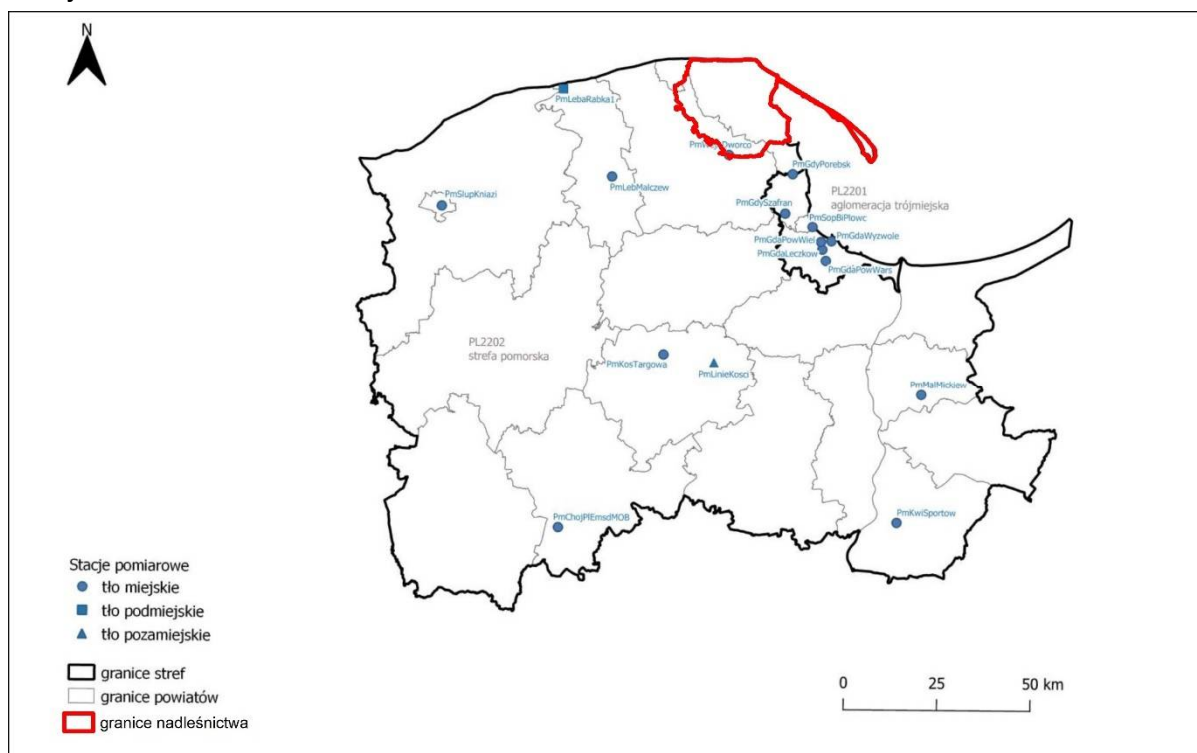
Obecnie, według Ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. 2024 poz. 54 z późn. zm.), oceny jakości powietrza dokonuje się w strefach. Strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców większej niż 250 tysięcy;
- miasto o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy;
- pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy oraz aglomeracji.

Obszar Nadleśnictwa Wejherowo położony jest w strefie pomorskiej (kod PL2202).

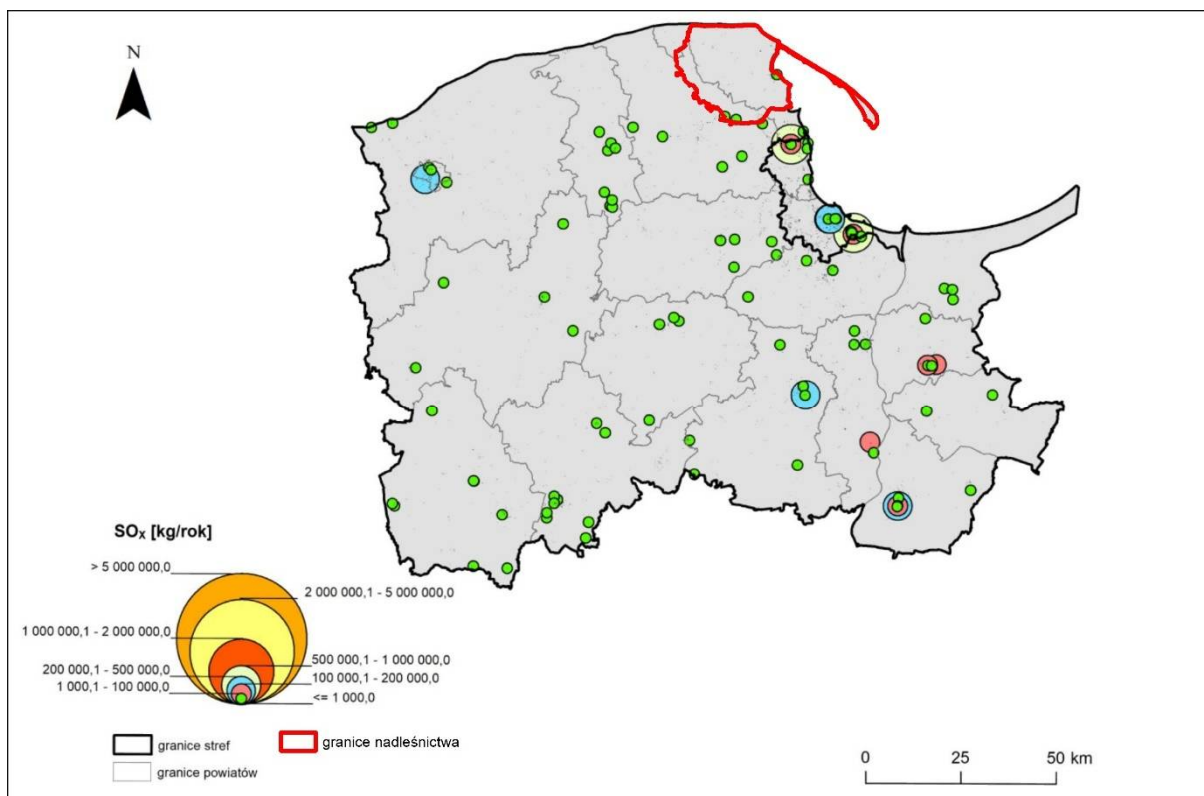
Do głównych źródeł emisji zanieczyszczeń mających wpływ na stężenia substancji objętych roczną oceną jakości powietrza należy spalanie paliw w indywidualnych piecach, tzw. niska emisja (zła jakość spalanych paliw, zły stan techniczny urządzeń i ich nieprawidłowa eksploatacja; emisja ze źródeł liniowych (transport, wtórne pylenie z podłoża, zwiększający się ruch kołowy, zły stan techniczny dróg, brak obwodnic wewnętrznych); ciasna zabudowa w miastach i położenie miejscowości w nieckach terenowych.

Ocena powietrza dokonywana jest na podstawie odczytów z stacji pomiarowych. W najbliższym sąsiedztwie zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa znajduje się stacja pomiarowa w Wejherowie. W dalszej odległości od granic Nadleśnictwa są stacje w Gdyni, Gdańsku, Sopocie, Łęborku i Łebie. Rozkład stacji pomiarowych w województwie pomorskim przedstawia rycina poniżej.

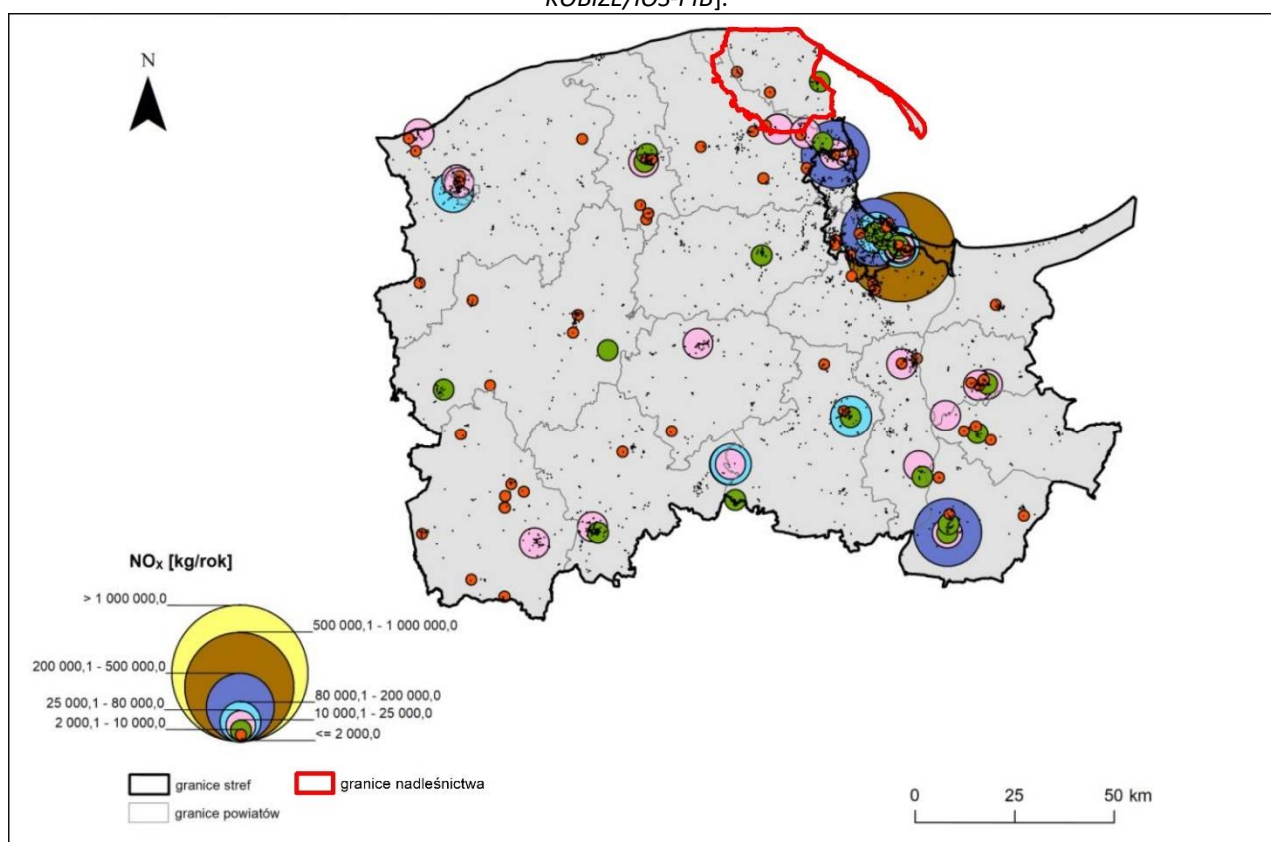

Ryc. 28 Rozkład stacji pomiarowych w woj. pomorskim wykorzystanych w ocenie za rok 2022 (źródło: GIOŚ).

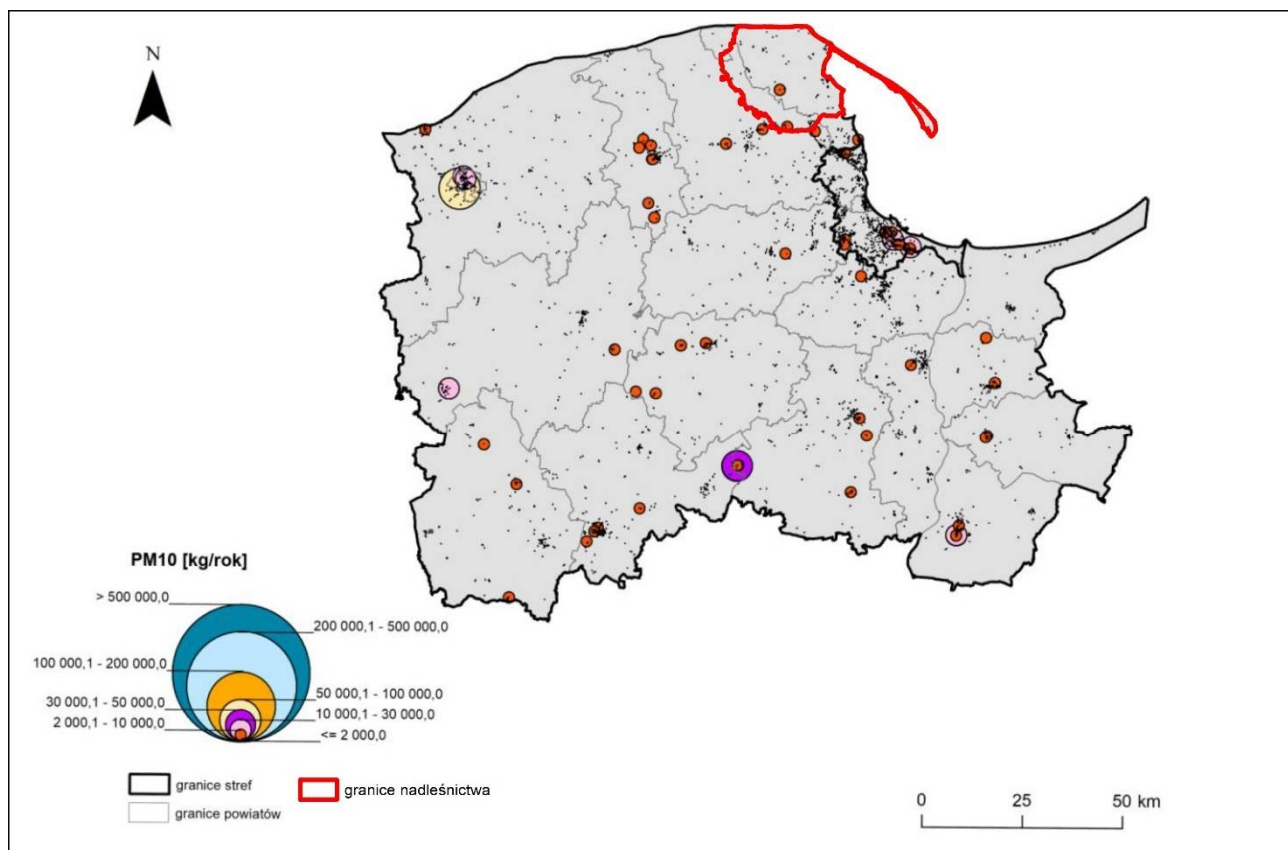
Największe skupiska emitorów punktowych, jak i znaczna emisja liniowa związane są z obszarami zurbanizowanymi dużych miast. Największe zagęszczenie emitorów zanieczyszczeń energetycznych występuje na terenie Trójmiasta. Dla przykładu zamieszczono poniżej rozkład emisji SOX, NOX oraz pyłu na obszarze województwa pomorskiego. Dane pochodzą z Rocznej oceny jakości powietrza w województwie pomorskim (GIOŚ, 2024).

Ryc. 29 Lokalizacja punktowych źródeł emisji SO_x na obszarze województwa pomorskiego [źródło danych: KOBIZE/IOŚ-PIB].

Ryc. 30 Lokalizacja punktowych źródeł emisji NO_x na obszarze województwa pomorskiego [źródło danych: KOBIZE/IOŚ-PIB].

Ryc. 31 Lokalizacja punktowych źródeł emisji PM10 na obszarze województwa pomorskiego [źródło danych: KOBIZE/IOŚ-PIB].

Tabela 38 Wyniki klasyfikacji stref w województwie pomorskim ze względu na ochronę zdrowia ludzi w 2023 roku [źródło: GIOŚ].

Rok	Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb (PM10)	As (PM10)	Cd (PM10)	Ni (PM10)	B(a)P (PM10)	PM2,5
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2023	PL2201	aglomeracja trójmiejska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
2023	PL2202	pomorska	A	A	A	A	A(D2)	A	A	A	A	A	C	A

Objaśnienie klas zanieczyszczeń:

A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych albo poziomów docelowych,

B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziom dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji,

C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń przekraczają poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziom dopuszczalny albo przekraczają poziom docelowy (z wyjątkiem pyłu zawieszonego PM2,5).

Natomiast w klasyfikacji stref dla celów długoterminowych stosuje się dwuklasową skalę:

D1 – poziom substancji nie przekracza poziomu celu długoterminowego,

D2 – poziom substancji przekracza poziom celu długoterminowego.

Wykonano też ocenę jakości powietrza pod kątem ochrony roślin, która obejmuje monitoring stężeń:

- dwutlenku siarki,
- tlenków azotu,
- ozonu.

Oceny dokonuje się na podstawie pomiarów poza obszarami zurbanizowanymi.

W 2023 roku strefa pomorska uzyskała we wszystkich latach klasę A dla takich substancji, jak: dwutlenek siarki, tlenki azotu, ozon. Stężenia wymienionych substancji są na podobnym poziomie od paru lat i nie przekraczają określonych dla nich norm.

W województwie pomorskim spełnione są obowiązujące kryteria dotyczące poziomu docelowego ozonu dla ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin. Natomiast zagrożone pozostają poziomy celu długoterminowego.

6.3.2 Stan i zanieczyszczenie wód

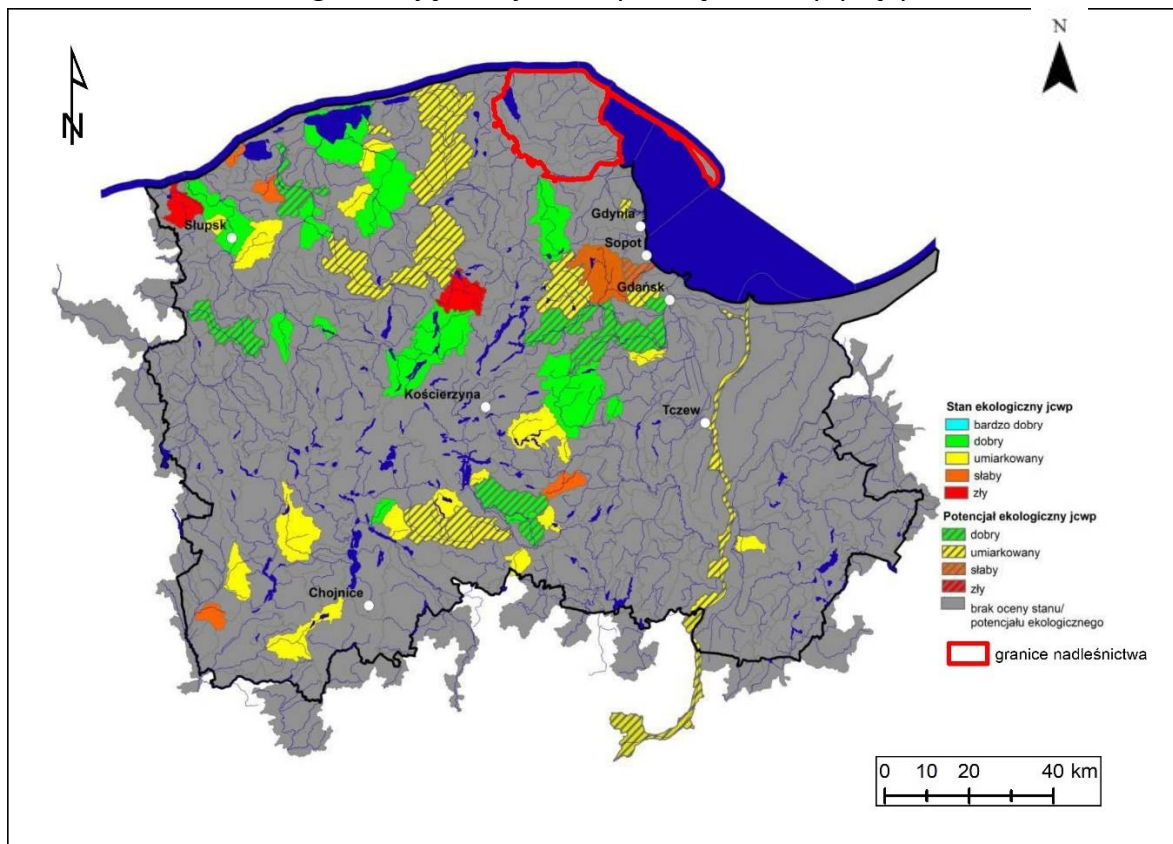
Ocenę stanu wód powierzchniowych (rzek, jezior, wód przejściowych i przybrzeżnych) wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód, na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska i prezentuje poprzez ocenę stanu ekologicznego (w przypadku wód, które powstały w wyniku działalności człowieka lub których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka, tzn. wód sztucznych lub wód silnie zmienionych – poprzez ocenę potencjału ekologicznego), ocenę stanu chemicznego i ocenę stanu. W procedurze oceny stanu jednolitych części wód stosuje się również tzw. zasadę dziedziczenia. Reguła ta umożliwia zestawienie na koniec okresu badawczego wyników klasyfikacji wszystkich wskaźników monitorowanych w danym okresie, z zastrzeżeniem, iż do końcowej oceny są wykorzystane najnowsze dostępne i kompletne roczne wyniki badań.

Stan ekologiczny/potencjał ekologiczny jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych klasyfikuje się poprzez nadanie jednolitej części wód jednej z pięciu klas jakości, przy czym klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, klasa druga - dobry stan ekologiczny, zaś klasy trzecia, czwarta i piąta odpowiednio - stan ekologiczny umiarkowany, słaby i zły. W przypadku potencjału ekologicznego, klasa pierwsza i druga tworzą wspólnie potencjał "dobry i powyżej dobrego". O przypisaniu ocenianej jednolitej części wód decydują wyniki klasyfikacji poszczególnych elementów biologicznych, przy czym obowiązuje zasada, że klasa stanu/potencjału ekologicznego odpowiada klasie najgorszego elementu biologicznego [rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. poz. 1187)].

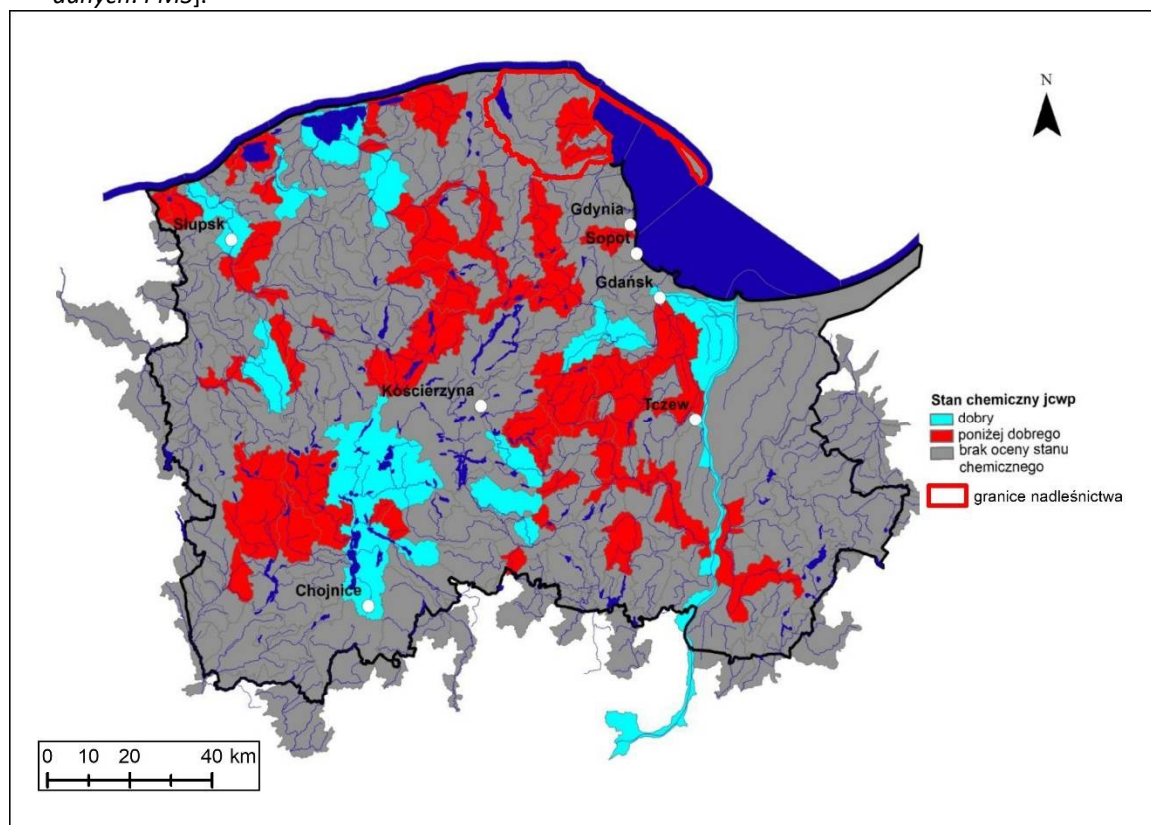
Na potrzeby opisu wód płynących skorzystano z danych zawartych w najnowszym na dzień opracowania *Raporcie o stanie środowiska w województwie pomorskim (GIOŚ Gdańsk 2020)*, w którym udostępniono dane z 2018 roku.

Wody płynące

W 2018 roku monitoringiem objęto 89 jednolitych części wód płynących.

Ryc. 32 Klasyfikacja stanu i potencjału ekologicznego JCWP rzecznych przebadanych w 2018 roku [źródło danych: PMŚ].

Ryc. 33 Klasyfikacja stanu chemicznego JCWP rzecznych przebadanych w 2018 roku [źródło danych: PMŚ].

Stan chemiczny, stan/potencjał ekologiczny oraz stan ogólny JCWP rzecznych znajdujących się na terenie Nadleśnictwa Wejherowo przedstawia tabela poniżej.

Tabela 39 Ocena stanu JCWP płynących na terenie Nadleśnictwa Wejherowo w 2018 roku (źródło: PMŚ)

Lp.	Nazwa JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan ogólny
1.	Piaśnica od dopł. z polderu Dębki do ujścia	brak oceny	dobry	brak oceny
2.	Piaśnica od wypływu z jez. Żarnowieckiego do Białogórskiej Strugi	brak oceny	brak oceny	brak oceny
3.	Reda do Bolszewki	brak oceny	brak oceny	brak oceny
4.	Reda-Mrzeszino	brak oceny	brak oceny	brak oceny
5.	Gizdepka-Osłonino	brak oceny	poniżej dobrego	zły
6.	Płutnica-Puck	brak oceny	poniżej dobrego	zły

Jeziora

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Gdańsku w roku 2018 przeprowadził badania 45 jezior. Zakres monitoringu diagnostycznego zrealizowano dla 11 ocenionych jezior, w tym trzech reperowych badanych co roku (jez. Jasień Północny, jez. Jasień Południowy, jez. Sumińskie), zaś zakres monitoringu operacyjnego zrealizowano w 39 akwenach. Zakres monitoringu nie objął żadnego z jezior występujących na terenie Nadleśnictwa Wejherowo.

Na terenie Nadleśnictwa Wejherowo nie ma przebadanych jezior.

Wody podziemne

Ocena stanu chemicznego wód podziemnych przeprowadzana jest w cyklu rocznym i dotyczy analizy wyników monitoringu operacyjnego lub diagnostycznego. Ogólna ocena stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wykonywana jest raz na trzy lata i wykonywana jest równolegle z oceną stanu chemicznego wg danych z monitoringu diagnostycznego. Powyższe oceny są podstawą raportów o stanie wód podziemnych przygotowywanych dla instytucji krajowych i międzynarodowych. Stan chemiczny JCWPd występujących na terenie Nadleśnictwa Wejherowo wg danych z 2023 roku określony został jako dobry (źródło: *Monitoring jakości wód podziemnych*).

Źródła zanieczyszczeń ekosystemów wodnych

Zagrożenie dla jakości wód podziemnych stanowią:

- intensywna eksploatacja zasobów wód podziemnych, w tym przekraczanie ilości ujmowanej wody,
- zanieczyszczenia pochodzące od zakładów przemysłowych – szczególnie od zakładów nieczynnych, które pozostawiły niezabezpieczone składowiska odpadów przemysłowych,
- zanieczyszczenia związane z eksploatacją składowisk odpadów komunalnych,
- rozwój rolnictwa oraz związane z tym stosowanie nawozów sztucznych,
- niewłaściwie zabezpieczone stacje paliw oraz bazy paliw,
- odprowadzanie nieoczyszczonych wód opadowych,

- używanie nieeksploatowanych studni głębinowych jako zbiorników na nieczystości,
- niezabezpieczenie studni nieczynnych,
- zrzuty nieoczyszczonych ścieków do gruntu lub wód powierzchniowych, wylewiska ścieków,
- zanieczyszczone wody powierzchniowe,
- szlaki komunikacyjne o dużym natężeniu ruchu oraz obszary o zwartej zabudowie,
- duże fermy hodowlane oraz gospodarstwa rolne.

6.3.3 Inne zniekształcenia i zagrożenia środowiska leśnego

Lasy Nadleśnictwa Wejherowo znajdują się na obszarze atrakcyjnym turystycznie między innymi ze względu na dostęp do morza. Poważnym problemem jest na obszarze Nadleśnictwa bardzo silna presja rekreacyjna i turystyczna, która mimo szerokiego zakresu udostępnienia lasów wymaga ukierunkowania i skanalizowania w obrębie wybranych dróg i szlaków. Konieczność taka wynika z konsekwencji, jakie niesie ze sobą nieograniczone przemieszczanie się po lasach dużej ilości ludzi w różnych przedziałach wiekowych w różnym celu. Do negatywnych skutków opisanego zjawiska należą m.in.: zaśmiecanie lasów, punktów widokowych, pól biwakowych i miejsc postoju, wydeptywanie ściółki prowadzące do całkowitej degradacji warstwy runa, punktowe pożary w miejscach nieprzeznaczonych na organizację ognisk. W celu doprecyzowania poziomu intensywności rekreacji na terenach leśnych oraz minimalizacji skutków negatywnych tego zjawiska wskazana jest współpraca nadleśnictwa z jednostkami samorządów lokalnych, których zasięg działania obejmuje obszary tożsame z terenem nadleśnictwa oraz te w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Wskazanie to wynika z możliwego w ten sposób do osiągnięcia kompromisu pomiędzy wymaganiami ludności a utrzymaniem lasów w dobrym stanie pod względem przyrodniczym i gospodarczym.

Coraz bardziej nasilającym się i trudnym do rozwiązania problemem staje się nielegalne korzystanie z lasu przez użytkowników quadów, motocykli i samochodów terenowych. Ten sposób wykorzystania obszarów leśnych ma bardzo degradujący wpływ na runo leśne i glebę.

7 TURYSTYKA I EDUKACJA PRZYRODNICZA

7.1 Turystyka

Wypoczynek w środowisku leśnym przyciąga coraz więcej osób. Lasy Państwowe aktywnie angażują się w promowanie aktywnego spędzania czasu w lesie oraz dbają o infrastrukturę turystyczną. Lasy Nadleśnictwa Wejherowo z uwagi na bogactwo przyrodnicze, urozmaiconą rzeźbę terenu oraz bliskość aglomeracji trójmiejskiej stanowią atrakcyjny cel wypraw turystycznych.

Ważną rolę odgrywać tu będzie zagospodarowanie turystyczne, które na terenach leśnych uwzględniać powinno stopień dostępności (bądź wyłączenie), natężenie zagospodarowania, informację, co pozwoli na pewne ukierunkowanie ruchu turystycznego. Na terenie Nadleśnictwa Wejherowo znajdują się miejsca postoju pojazdów, dostępne we wszystkie dni w roku. Służą one turystom, którzy np. chcą odpocząć w trakcie podróży. W miejscu wyznaczonym można także

zostawić swój samochód, by udać się do lasu na spacer lub też w okresie jesiennym na grzybobranie. Aktualnie na gruntach Nadleśnictwa znajdują się następujące obiekty dla potrzeb turystyki i rekreacji:

- Miejsca postoju – 44,
- Miejsca biwakowe - 3,
- Wyznaczone miejsca na ognisko - 11,
- Zadaszenia – 11,
- 1 Punkt Widokowy - Platforma Widokowa - Osada Łowców Fok,
- 4 Ośrodki Wypoczynkowe („Pokoje gościnne Ostrowo” ,”Domki Jastarnia”, „Domki Hel”, „Pokoje Hel”),
- 1 Hotel – „Kwatera myśliwska Sobieńczyce”

Fot. 23 Miejsce postoju (Fot. M. Kaplarny)

Przystosowanie lasów dla potrzeb wypoczynku i rekreacji jest kontynuowane przez wiele dziesięcioleci i pociąga za sobą znaczne koszty. Zaspokojenie potrzeb w tym zakresie jest coraz trudniejsze. Część tych trudności stwarzają niektórzy użytkownicy poprzez niszczenie urządzeń, zaśmiecanie.

Wydzielone miejsca wraz z wyposażeniem dla potrzeb wypoczynku i rekreacji, mimo zdarzającej się ich dewastacji winny być utrzymywane w dobrym stanie, odpowiednio oznakowane, a w miejscach licznie uczęszczanych wskazany jest ustawianie tablic i plansz z opisem miejscowych walorów przyrodniczych. Podkreślić należy wysiłek Nadleśnictwa w podnoszeniu standardu obiektów przeznaczonych dla turystyki, a zwłaszcza przeznaczonych do biwakowania.

Terytorium województwa pomorskiego przecina ponad 2500 km znakowanych szlaków turystyki pieszej PTTK. Znajdują się one w zasadzie na całym jego terenie, ale koncentrują się na obszarach o najwyższych walorach turystycznych: na terenach nadmorskich, w centralnej części

Pojezierza Kaszubskiego, w Borach Tucholskich, w okolicy Trójmiasta. Szlaki na terenie województwa są bardzo zróżnicowane zarówno jeśli chodzi o ich długość, sposób wykorzystania i atrakcyjność. Obok szlaków bardzo krótkich o charakterze łącznikowym występują trasy bardzo długie, reprezentatywne dla obszarów, przez które prowadzą. Są też szlaki, które można traktować jako trasy spacerowe.

Przez najciekawsze tereny Nadleśnictwa Wejherowo będą następujące szlaki turystyczne, które można przebyć rowerem lub pieszo:

- międzynarodowa trasa rowerowa „Wokół Bałtyku – R10”,
- szlak „Pierścienia Zatoki Puckiej”,
- szlak „Pradoliny Łeby-Redy”,
- szlak „Rumia – Wejherowo – Białogóra” (Turystyczny Szlak Północnych Kaszub,
- szlak „Puszczy Darżlubskiej” do Ośrodka Edukacji Przyrodniczo-Leśnej „Muza”, do Leśniewa lub Darżlubia,
- szlak Wejherowskiego Towarzystwa Cyklistów „WTC”,
- ścieżka rowerowa na trasie dawnej linii kolejowej Swarzewo – Krokowa.

Międzynarodowa trasa rowerowa **„Wokół Bałtyku – R10”** (Nadmorski Szlak Hanzetycki) jest najdłuższym szlakiem turystyki rowerowej biegnącym w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wejherowo. Jest to okrężny szlak rowerowy sieci „EuroVelo” przebiegający dookoła basenu Morza Bałtyckiego. Polski odcinek szlaku przebiega przez tereny województw: zachodniopomorskiego, pomorskiego i warmińsko-mazurskiego. Na swojej trasie biegnie przez następujące miejscowości: Świnoujście–Międzyzdroje–Dziwnów–Rewal–Kołobrzeg–Mielno–Darłowo–Jarosławiec–Ustka–Łeba–Władysławowo–Puck–Błądzikowo–Rzucewo–Gdynia–Sopot–Gdańsk–Elbląg–Frombork–Braniewo–Gronowo.

Międzynarodowa trasa „Wokół Bałtyku – R10” na terenie Nadleśnictwa Wejherowo prowadzi m. in. przez lasy nad brzegiem Bałtyku w Dębkach i w pobliżu rezerwatu przyrody „Widowo”. Dalej biegnie przez Karwieńskie Błota, potem wzdłuż zachodniej granicy rezerwatu przyrody „Bielawa”. Następnie biegnie szlakiem **ścieżki rowerowej na trasie dawnej linii kolejowej Swarzewo – Krokowa**. Na dalszym etapie łączy się z szlakiem **„Pierścienia Zatoki Puckiej”** i biegnie wzdłuż brzegu Morza Bałtyckiego w okolicach Pucka.

Bardzo dobrej jakości szlak rowerowy to **ścieżka rowerowa na trasie dawnej linii kolejowej Krokowa – Swarzewo**, (część międzynarodowej trasy R10) przez miejscowych żartobliwie zwana „szlakiem zwiniętych torów”. Inwestycja powstała na przełomie lat 2010/2011r. Jest to 17,35 km długości oznakowana rowerowa ścieżka asfaltowa, z tablicami informacyjnymi, miejscami postoju na odpoczynek czy posiłek. Jej budowa została dofinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Partnerami projektu były Gmina Puck i Gmina Krokowa.

W Swarzewie łączy się ona z kolejnym szlakiem rowerowym, także biegnącym po specjalnie wytyczonej i utwardzonej nawierzchni - szlakiem **„Pierścienia Zatoki Puckiej”**. Trasa ma

swój początek w Gdyni i prowadzi brzegiem Bałtyku, wśród lasów leśnictwa Darżlubie (kompleksy nadmorskie w okolicach Rzućewa) i leśnictwa Jastarnia na Półwysp Helski do miejscowości Hel.

Fot. 24 Szlak rowerowy „Pierścień Zatoki Puckiej” na Półwyspie Helskim (POP 2015)

Na północ od Wejherowa, południowym skrajem Puszczy Darżlubskiej i leśnictw Nanice, Kępino i Orle biegnie szlak **„Pradoliny Łeby-Redy”** z Rumi do Warszkowa. Także w Rumi bierze swój początek **szlak „Rumia – Wejherowo – Białogóra”**, który od Rumi do Wejherowa pokrywa się z szlakiem „Pradoliny Łeby-Redy”. Docierając do tzw. „trasy krokowskiej” (drogi nr 218) szlaki rozdzielają się. Szlak w kierunku Białogóry prowadzi w górę stromego wzniesienia („góra krokowska”), obok drogi nr 218 (specjalna ścieżka dla rowerzystów oraz pieszych) i dalej w kierunku miejsca masowych mordów w latach 1939-1940 w lasach leśnictwa Piaśnica, a następnie przez Nadole zachodnim brzegiem Jez. Żarnowieckiego do nadmorskiej Białogóry, gdzie łączy się z międzynarodową trasą rowerową „Wokół Bałtyku – R10”.

Fot. 25 Szlak „Pradoliny Łeby-Redy” – w leśnictwie Orle (POP 2015)

Na szlak „**Puszczy Darżlubskiej**” prowadzący w kierunku Ośrodka Edukacji Przyrodniczo Leśnej „Muza” także można wejść lub wjechać rowerem w miejscu, gdzie zaczyna się tzw. „górką krokowska” – w bezpośrednim sąsiedztwie oddz. 176 n leśnictwa Orle. Na szczycie wzniesienia szlaki rozdzielają się – w kierunku na Białogórę należy jechać prosto, natomiast podążając szlakiem „Puszczy Darżlubskiej” należy skręcić w prawo w kierunku jaki wskazuje drogowskaz wskazujący na Ośrodek Edukacji Przyrodniczo-Leśnej „Muza”. Trasa jest oznakowana – można nią dotrzeć albo do Leśniewa (po drodze mijamy „Mużę”) lub do Darżlubia – malownicza trasa w całości biegnie przez lasy leśnictw Kępino, Sławutówko i Darżlubie. Na trasie jest kilka zadaszonych i dobrze utrzymanych miejsc postoju.

Na terenie Nadleśnictwa Wejherowo wyznaczono także i oznakowano trasy konne np. w leśnictwie Nanice i Orle. Często pokrywają się one z szlakami turystyki pieszej – czerwonym, niebieskim i zielonym. Jest to niezaprzeczalnym atutem, gdyż spacerowicze mogą przyjrzeć się tym zwierzętom podczas jazdy. Szlaki piesze służą też osobom preferującym spacerowanie z kijkami, czyli coraz popularniejszy „nordic walking”. Trasa taka istnieje m. in. w Dębkach tzw. „Nordic Walking Park Dębki” prowadząc obok rezerwatu „Widowo”. Jest tam do wyboru kilka wariantów tras, w zależności od czasu jaki turysta chce poświęcić na przejście i od jego możliwości fizycznych. Trasa „nordic walking” wyznaczona i oznakowana jest też na północ od Wejherowa tzw. „Nordic Walking Park Gmina Wejherowo”. Jest to widokowa trasa biegnąca pradoliną rzeki Redy w kierunku Orla (trasa nr 5). Wejście na trasę zlokalizowane jest w okolicach stadniny koni przy osadzie leśnej Miga. Wyznaczona jest też trasa „nordic walking” nr 6 wiodąca z Orla do Piaśnicy.

Przy okazji opisywania szlaków turystycznych warto też wspomnieć o szlakach wodnych nadających się do spływów kajakowych. Do tego celu na terenie Nadleśnictwa Wejherowo znakomicie nadaje się rzeka Reda oraz Piaśnica. Toczą one swoje wody w dużej mierze po terenach leśnych, często silnie przy tym meandrując czym potęgują wrażenia z kajakarskiej wyprawy. Bardziej doświadczeni kajakarze mogą kontynuować spływ aż do ujścia tych rzek do Bałtyku, co jest niewątpliwie bardzo dużą atrakcją.

Leśny kompleks promocyjny Lasy Oliwsko - Darżlubskie

Leśny kompleks promocyjny to zwarty obszar lasu, w którego skład wchodzić może kilka nadleśnictw. Utworzono je w całej Polsce. Obrazują zmienność warunków siedliskowych, różnorodność gatunkową i strukturalną lasów, oraz zróżnicowanie pełnionych przez nie funkcji w ramach poszczególnych regionów kraju. W ramach funkcjonowania LKP pracownicy Lasów Państwowych promują zrównoważoną gospodarkę leśną, prowadzą działalność edukacyjną wśród społeczeństwa, współpracują z jednostkami naukowymi wspierając ich działalność badawczą.

Leśny kompleks promocyjny „Lasy Oliwsko – Darżlubskie” powstał w 1996 roku. Jest na tyle rozległy, że jego północną częścią zarządza Nadleśnictwo Wejherowo, natomiast południową – Nadleśnictwo Gdańsk. Obszar ten zajmuje w sumie ponad 40 tys. ha powierzchni. Reprezentuje specyfikę lasów i gospodarki leśnej na Pomorzu – 71 % jego powierzchni zajmują lasy z gatunkiem panującym liściastym, a gospodarka leśna ze względu na rzeźbę terenu ma często podgórski charakter i jest bardzo złożona.

7.2 Edukacja przyrodnicza

Działalność edukacyjna Nadleśnictwa Wejherowo prowadzona jest praktycznie od początku powstania Nadleśnictwa. Nie była to być może działalność zorganizowana i programowo udokumentowana, ale od zawsze, leśniczowie, za namową nauczycielek chętnie odwiedzali szkoły i opowiadali o swej pracy. Nie rzadko zdarzały się wycieczki dzieci bądź młodzieży do lasu, aby w zimie dokarmić zwierzęta, poszukać pierwszych zwiastunów wiosny, czy też wziąć udział w akcji sadzenia lasu. Przy takich okazjach leśniczowie mieli możliwość przekazać i rozpropagować wiedzę o lesie i tajemnicach natury.

Na początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia, kiedy na skutek konferencji międzynarodowych, przyjęcia „Polityki ekologicznej państwa”, zaczęto mówić o potrzebie edukacji ekologicznej społeczeństwa, leśnicy częściej trafiali na prelekcje do szkół, lub zapraszając młodzież do lasu wykorzystując przy prowadzeniu lekcji walory terenowe swoich leśnictw. Sformalizowanie tych działań, nastąpiło poprzez Zarządzenie Dyrektora Generalnego nr 57 z dnia 9.05.2004 r., wprowadzając pełną sprawozdawczość oraz tworzenie programu edukacji społeczeństwa, będącego integralną częścią Planu Urządzenia Lasu.

Jedną z form edukacji przyrodniczej są ścieżki przyrodnicze. Budowane w lesie, mają one na celu dostarczenie interaktywnej i edukacyjnej przestrzeni dla odwiedzających, którzy chcą

zdożyć wiedzę na temat lokalnej przyrody i jej związków ekologicznych. Stanowią one oazę wiedzy i ochrony przyrody, która służy zarówno dzisiejszym, jak i przyszłym pokoleniom.

Na terenie Nadleśnictwa Wejherowo znajdują się następujące obiekty edukacyjne:

„Ścieżka Edukacyjna Helskie Wydmy” - Ścieżka udostępniona o długości ok. 0,5 km. Przechodzi przez rezerwat Helskie Wydmy. Na ścieżce ustawiono 4 tablice edukacyjne.

Ryc. 34 Przebieg ścieżki edukacyjnej „Helskie Wydmy” (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo)

„Ogród dendrologiczny przy siedzibie Nadleśnictwa” - Ogród dendrologiczny przy siedzibie Nadleśnictwa funkcjonuje od 1996r. To około 1,00 ha powierzchni zlokalizowana pomiędzy ulicami Sobieskiego i Strzelecką.

Ogród dendrologiczny powstał w 1997 r. Nasadzeń dokonali pracownicy Nadleśnictwa w tzw. czynie społecznym w roku 1998. Projekt ogrodu przygotowała w 1995 r. Urszula Nawrocka-Grześkowiak – kierownik Katedry Dendrologii i Kształtowania Terenów Zieleni Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Na powierzchni ok. 0.85 ha posadzono ok. 150 gatunków i odmian różnych krzewów i drzew. W ogrodzie została wybudowana wiata, z której mogą korzystać uczniowie uczestniczący w zajęciach edukacyjnych.

Projekt ogrodu został sporządzony przez Panią Urszulę Nawrocką-Grześkowiak – kierownika Katedry Dendrologii i Kształtowania Terenów Zieleni Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie.

W ogrodzie zgromadzonych jest kilka ciekawych kolekcji. Rosną tu między innymi takie drzewa jak: sosna górska, sosna czarna, sosna oścista, sosna Armanda, Sosna żółta, gatunki z rodzaju jałowców, cyprysików i żywotników.

„Ośrodek Edukacji Przyrodniczo-Leśnej MUZA” - położony jest w lasach Puszczy Darżlubskiej, ok. 8 km od centrum miasta Wejherowo, w leśnictwie Kępino oddz. 31h. Obiekt powstał w 1997, po utworzeniu „Leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasy Oliwsko-Darżlubskie”.

Ośrodek przystosowany jest do prowadzenia zajęć lekcyjnych, seminariów i konferencji. Jednorazowo może pomieścić około 30 osób. Tematy zajęć i ich czas trwania ustalane są każdorazowo indywidualnie. Zgromadzone pomoce edukacyjne umożliwiają nauczycielom samodzielne przeprowadzenie zajęć edukacyjnych. W zakresie związanym z promocją gospodarki leśnej, pracownik nadleśnictwa może czynnie włączyć się do zajęć wg ustalonego scenariusza. Istnieje też możliwość zwiedzania obiektu z pracownikiem Nadleśnictwa, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu. Przy ośrodku istnieje także miejsce na ognisko z zadaszeniem. Wiata jest udostępniana grupom, które uczestniczą w zajęciach w ośrodku.

Fot. 26 Ośrodek Edukacji Przyrodniczo-Leśnej „Muza” (fot. Nadleśnictwo Wejherowo)

Przy ośrodku znajduje się też ścieżka przyrodnicza:

„Ścieżka edukacyjna Las za Muzą” - Ścieżka stanowi pętlę o długości ok. 1300 m. Jest oznakowana tablicami kierunkowymi.

Ryc. 35 Przebieg ścieżki edukacyjnej „Las za Muzą” (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo)

Edukacja jest prowadzona w oparciu o powyższe obiekty, a także inne, które prezentują gospodarkę leśną i wiedzę przyrodniczą.

Głównymi zaletami ścieżek przyrodniczo-edukacyjnych jest możliwość zwiedzania ich samodzielnie, dostępność, estetyczny sposób oznakowania i właściwy dobór tematyczny poszczególnych oznakowanych stanowisk, ściśle związany z terenem. Dzięki temu możliwe jest poznanie charakterystycznych elementów naturalnego środowiska. Zwiedzający mają także możliwość bezpośredniego zapoznania się z różnymi zjawiskami zachodzącymi w przyrodzie. W ten sposób kształtowana jest umiejętność obserwacji oraz wyrabiane są nawyki obcowania z przyrodą i zachowania się w lesie. Dla uczniów właściwie zorganizowane zajęcia dydaktyczne w terenie umożliwiają wyposażenie ich w wiedzę, umiejętności i wyobrażenia, których nie można zrealizować w szkole.

Oprócz wymienionych powyżej działań, pracownik ds. edukacji oraz inni pracownicy Nadleśnictwa Wejherowo starają się zapewniać nadzór merytoryczny oraz wspomagać inicjatywy ekologiczne realizowane przez szkoły, jak również inne instytucje.

Nadleśnictwo Wejherowo posiada rozwiniętą stronę internetową. W działach „Nasze Lasy”, „Edukacja” oraz „Turystyka” można się m.in. dowiedzieć o historii terenu Nadleśnictwa i ciekawostkach z zakresu przyrody. Opisy atrakcji przyrodniczych, czyli głównie form ochrony przyrody są zachęcające i zapraszają odwiedzających stronę internetową do wyjścia w teren i zapoznania się z nimi osobiście.

Ciekawie prezentuje się też podstrona „Aktualności”. Zamieszcza się tam aktualne informacje np. relacje z imprez edukacyjnych, opatrzone zdjęciami, oraz wiadomości nt. wszelkich działań z zakresu szeroko pojętej ochrony wartości przyrodniczych i kulturowych w Nadleśnictwie.

8 PLAN DZIAŁAŃ

8.1 Ogólne wytyczne i zalecenia prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej

Zachowanie właściwego stanu ochrony danego leśnego typu siedliska nie jest jednoznaczne z ochroną konserwatorską lub jego doprowadzaniem do stanu pierwotnego. Celem ochrony jest przede wszystkim nie pogorszenie stanu siedlisk - zachowanie płatów siedlisk o określonych parametrach (warunki abiotyczne, struktura zbiorowiska roślinnego) w określonym stanie – bądź, jeśli to możliwe, polepszenie ogólnego stanu lub konkretnych parametrów siedliska. Gospodarka leśna ma być prowadzona w sposób zrównoważony - w oparciu o obowiązujące akty wykonawcze ustawodawstwa wszystkich poziomów oraz wytyczne w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych.

Podstawą prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w Nadleśnictwie Wejherowo jest Plan Urządzenia Lasu na lata 2025–2034. Podstawowe wytyczne i zasady prowadzenia gospodarki leśnej wynikające z obowiązującego ustawodawstwa i wewnątrzbranżowych zasad i zarządzeń można przedstawić w następujących punktach:

- a) Zachowanie oraz kreowanie ekosystemów leśnych w stanie zbliżonym do naturalnego poprzez:

- stosowanie cięć o charakterze przekształceniowym – renaturalizującym;
- restytucja zdegradowanych i zniekształconych zbiorowisk metodami hodowli i ochrony lasu poprzez:
- wykorzystanie sukcesji naturalnej,
 - zastosowanie rębni złożonych przy przebudowie drzewostanów,
 - używanie do przebudowy i odnowień najwartościowszych miejscowych ekotypów drzew z przestrzeganiem zasad regionalizacji,
 - protegowanie odnowienia naturalnego;
- b) utrzymanie i wzmożenie produkcyjnych funkcji lasu poprzez racjonalne użytkowanie główne;
- c) ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz bogactwa genetycznego dziko żyjących roślin, grzybów i zwierząt poprzez:
- zachowanie śródleśnych nieużytków jak: bagna, moczary, torfowiska, wrzosowiska, wydmy, wychodnie skalne etc. oraz łąki, polany,
 - pozostawianie drewna martwego i drzewostanów bez planowanych zabiegów do rozpadu naturalnego (5% powierzchni ogólnej drzewostanów użytkowanych rębnie) oraz pozostawianie drzew dziuplastych,
 - zachowanie w dolinach rzek lasów łęgowych, olsów i innych naturalnych formacji przyrodniczych, jako ostoi rzadkich gatunków roślin i zwierząt;
- d) utrzymanie i wzmożenie funkcji ochronnych lasów, w szczególności funkcji wodochronnych i glebochronnych;
- e) utrzymanie żywotności ekosystemów leśnych poprzez:
- zwiększanie zasobów martwego drewna stojącego (w tym tzw. posusz jałowy) i leżącego (tzw. leżanina) jako naturalnych ognisk biocenotycznych,
 - możliwie wczesne stosowanie zabiegów pielęgnacyjnych,
 - dostosowywanie składu gatunkowego do warunków siedliskowych (przy odnowieniach wykorzystać należy zmienność warunków siedliskowych w wydzieleniach),
 - zróżnicowanie wiekowe i gatunkowe (pozostawianie kęp starodrzewu, stosowanie domieszek produkcyjnych i biocenotycznych),
- f) stosowanie przyjaznych dla środowiska technologii i metod użytkowania lasu, takich jak:
- sortymentowa metoda pozyskania drewna ze zrywką nasiębierną po odpowiednio zaplanowanych i wykonanych szlakach zrywkowych,
 - prowadzenie pozyskania i zrywki w okresach ograniczonego zagrożenia ze strony czynników biotycznych i abiotycznych,
 - techniczne środki zabezpieczające pozostałe na powierzchni manipulacyjnej i wokół niej drzewa przed uszkodzeniami od zrywki,
 - stosowanie w maszynach bioolei, mat absorbujących itp.

8.1.1 Podział na gospodarstwa

Uwzględniając podział na kategorie ochronności, ustalenia Komisji Założeń Planu Narady Techniczno-Gospodarczej, obszar Nadleśnictwa Wejherowo zakwalifikowano do następujących gospodarstw:

Gospodarstwo specjalne (S) – obejmujące obszary funkcjonalne pełniące funkcje specyficzne w urządzanym obiekcie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych, co dotyczy m.in. stref objętych zakazem pozyskiwania drewna. Do gospodarstwa specjalnego (S) zalicza się:

- rezerваты przyrody wraz z otulinami,
- projektowane rezerваты,
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody,
- lasy wodochronne na siedliskach bagiennych, łęgowych oraz w strefie ujęć i źródeł wody,
- lasy glebochronne na wydmach nadmorskich w pasie nadbrzeżnym, na wydmach śródlądowych oraz na stokach o nachyleniu powyżej 45° i na stromych zboczach jarów, wąwozów i wzgórz,
- wyłączone drzewostany nasienne oraz drzewostany zachowawcze,
- lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa państwa,
- lasy kryjące zabytki archeologiczne, fragmenty cmentarzysk, miejsca Pamięci Narodowej,
- lasy o dominującej funkcji społecznej.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – obejmujące obszary uznanych lasów ochronnych z wiodącą funkcją ochronną (środowiskotwórczą), której realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych. W Nadleśnictwie zatwierdzono następujące kategorie lasów ochronnych z jedną lub dwiema kategoriami ochronności jednocześnie:

- glebochronne,
- wodochronne,
- cenne fragm. przyrody,
- w miastach i wokół miast,
- nasienne,
- stałe pow. badań. i dośw., w miastach i wokół miast,
- ostoje zwierząt.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) – obejmujące pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymagania ochrony przyrody. Na potrzeby obliczenia etatów cząstkowych w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) wyodrębnia się obszary kwalifikujące się do jednego sposobu zagospodarowania, w tym:

- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ) w odniesieniu do siedlisk borowych nadleśnictwa,
- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ) w odniesieniu do siedlisk lasowych nadleśnictwa.

8.1.2 Wytyczne w zakresie planowania hodowlanego

Biorąc pod uwagę regionalizację przyrodniczo-leśną oraz lokalne warunki siedliskowe, KZP ustaliła dla poszczególnych typów siedliskowych lasu gospodarcze typy drzewostanów (TD) oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw, które zostały przedstawione w tabelach poniżej. Określając TD dla konkretnego wydzielenia uwzględniano stan siedliska, rzeczywisty skład gatunkowy drzewostanu, stopień uwilgotnienia, występujące mikrosiedliska. Na siedliskach przyrodniczych położonych na obszarach Natura 2000, rodzaj rębni oraz składy gatunkowe należy dostosować do założeń wynikających z PZO dla obszaru Natura 2000.

Tabela 40 Schemat projektowania rodzajów rębni na siedliskach w mezoregionach Mierzei Helskiej i Wybrzeża Słowińskiego w zależności od TSL i przyjętych dla nich TD oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw.

TSL	Zespół roślinny i trofizm siedliska	Typ lasu	Struktura	Typ d-stanu (TD)	Gatunki, udział w składzie upraw w %		Sposób zagospodarowania
					główne	domieszkowe	
Bs	<i>Empetro nigri - Pinetum</i> suche oligotroficzne rodzaje siedlisk	So	Ip	So	So 95% - 100%	Brz do 5%	V
Bśw 1 – 2	<i>Empetro nigri - Pinetum</i> świeże i silnie świeże oligotroficzne rodzaje siedlisk	So	Ip	So	So 90% - 100%	Brz do 10%	V
Bw 1 – 2	<i>Empetro nigri - Pinetum</i> wilgotne i silnie wilgotne oligotroficzne rodzaje siedlisk	So	Ip	So	So 80% - 100%	Brz, Brzo do 20%	pozostawienie drzewostanu, odnowienie naturalne
Bb 1 – 2	<i>Vaccinio uliginosi - Pinetum</i> wszystkie oligotroficzne rodzaje siedlisk na torfach wysokich	So	Ip	So	So 80% - 90%	Brz, Brzo 10% - 20%	pozostawienie drzewostanu, odnowienie naturalne
BMśw 1 – 2	<i>Betulo - Quercetum roboris</i> oligo- i mezotroficzne rodzaje siedlisk świeżych i silnie świeżych	Brz – Db	Ip	Brz– So – Db	Dbs 20% - 50% So 20% - 40% Brz 20-30%	Os, Św pjd.	IV/V
BMw 1 – 2	<i>Betulo - Quercetum roboris</i> wszystkie oligo- i mezotroficzne rodzaje siedlisk wilgotnych i silnie wilgotnych	Brz – Db	Ilp	Brz– So – Db	Dbs 20% - 50% So 20% - 40% Brz 20-30%	Ip Św, Ol, Os do 10% Ilp Dbs, Dbb	V/pozostawienie drzewostanu, odnowienie naturalne
BMb 1 - 2	<i>Vaccinio uliginosi - Pinetum</i> oligotroficzne rodzaje siedlisk bagiennych	So	Ip	So	So 80% - 90%	Ip Brzo, Brz 10 – 20 %	V/pozostawienie drzewostanu, odnowienie naturalne
BMb 1	<i>Vaccinio uliginosi - Betuletum pubescentis</i> i Las sosnowo brzozowy na zmrzałym torfie mezotroficzne rodzaje siedlisk bagiennych	Brz	Ip	So - Brz	Brzo 50% So 40% - 50%	Brz do 10 %	V/pozostawienie drzewostanu, odnowienie naturalne
LMśw 1 – 2	<i>Betulo - Quercetum roboris</i> mezotroficzne siedliska świeże i silnie świeże	Brz – Db	Ilp	Brz – So – Db	Dbs 40% - 50% So 20 - 30% Brz 20%	Ip Os, Kl, Ol, Jw do 10% Ilp Kl, Jw	IV/V

TSL	Zespół roślinny i trofizm siedliska	Typ lasu	Struktura	Typ d-stanu (TD)	Gatunki, udział w składzie upraw w %		Sposób zagospodarowania
					główne	domieszkowe	
LMśw 1 – 2	<i>Fago - Quercetum</i> mezotroficzne siedliska świeże i silnie świeże	Bk – Db	IIp	Bk – So – Db	Dbb 30% - 50% So 20% - 30% Bk 20%	Ip Brz, Os, Św, Md, Lp, Kl, Jw do 10% IIp Bk, Dbb	IV/V
LMśw 1 – 2	<i>Stellario holosteeae - Carpinetum betuli</i> mezotroficzne siedliska świeże i silnie świeże	Gb – Db	IIp	Db	Dbb, Dbs 50% - 70%	Bk 10% - 20% So 10-20% Lp, Jw, Kl, Gb, Brz, Os, Md do 10% IIp Gb, Bk, Lp, Kl, Jw	IV/V
LMw 1 – 2	<i>Betulo - Quercetum roboris</i> mezotroficzne siedliska wilgotne i silnie wilgotne	Brz – Db	IIp	Brz – So – Db	Dbs 40% - 50% So 20% Brz 20%	Ip Os, Kl, Ol, Jw 10% - 20% IIp Kl, Jw	IV/V
LMw 1 – 2	Formy degeneracyjne <i>Ribesio nigri - Alnetum</i> siedliska wilgotne i silnie wilgotne okresowo podtapiane	Ol	IIp	Db – Ol	Ol 50% - 60% Dbs 20%	Ip Św 10% Os, Brzo, Kl, Jw, So, Lp 10% - 20% IIp Lp, Kl, Jw, Gb	IV/V
Lw 1 - 2	<i>Betulo - Quercetum roboris</i> eutroficzne siedliska wilgotne i silnie wilgotne	Brz – Db	IIp	Db	Dbs 60% - 80%	Ip Brz 10 – 20% Kl, Jw, Lp, Js, 10 - 20% IIp Dbs, Kl, Jw	IV/V
Ol 1 – 3	<i>Ribesio nigri - Alnetum</i> wszystkie rodzaje siedlisk na torfach niskich	Ol	Ip	Ol	Ol 90% - 100%	Brzo, Js do 10%	pozostawienie drzewostanu, odnowienie naturalne

Tabela 41 Schemat projektowania rodzajów rębni na siedliskach w mezoregionach Wysoczyzny Żarnowieckiej i Pradoliny Redy i Łęby w zależności od TSL i przyjętych dla nich TD oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw.

TSL	Zespół roślinny i trofizm siedliska	Typ lasu	Struktura	Typ d-stanu (TD)	Gatunki, udział w składzie upraw w %		Sposób zagospodarowania
					główne	domieszkowe	
Bśw 1	<i>Leucobryo - Pinetum</i> świeże oligotroficzne rodzaje siedlisk	So	Ip	So	So 90% - 100%	Brz do 10%	I/IV/V
Bb 1 – 3	<i>Vaccinio uliginosi - Pinetum</i> wszystkie oligotroficzne rodzaje siedlisk na torfach wysokich	So	Ip	So	So 80% - 90%	Brz, Brzo 10% - 20%	V/ pozostawienie drzewostanu, odnowienie naturalne
BMśw 1	<i>Leucobryo - Pinetum</i> świeże	So	IIp	So	So 80%	Ip Dbb 10% Bk, Brz, Os, Md do 10% IIp Bk, Dbb	I/IV/V
BMśw 1 – 2	<i>Fago - Quercetum</i> mezotroficzne rodzaje siedlisk świeżych i silnie świeżych	Bk – Db	IIp	Bk – Db - So	So 40% - 50% Dbb 30% Bk 20%	Ip Md, Brz, Os, Św do 10% IIp Bk, Dbb	III/IV/V

TSL	Zespół roślinny i trofizm siedliska	Typ lasu	Struktura	Typ d-stanu (TD)	Gatunki, udział w składzie upraw w %		Sposób zagospodarowania
					główne	domieszkowe	
BMśw 1	<i>Luzulo pilosae</i> - <i>Fagetum</i> mezotroficzne rodzaje siedlisk świeżych	Bk	IIp	So – Bk	Bk 60% So 30%	Ip Dbb, Md, Brz, Os, Św 10 - 20% IIp Bk, Dbb	III/IV/V
BMw 1 – 2	<i>Fago</i> - <i>Quercetum</i> wszystkie mezotroficzne rodzaje siedlisk wilgotnych i silnie wilgotnych	Bk – Db	IIp	Bk – So – Db	Dbb 30% - 50% So 20% - 30% Bk 20%	Ip Brz, Os, Św, Md, Lp, Kl, Jw do 10% IIp Bk, Dbb	III/IV/V
BMb 1 - 3	<i>Vaccinio uliginosi</i> - <i>Pinetum</i> oligotroficzne rodzaje siedlisk bagiennych	So	Ip	So	So 80% - 90%	Ip Brzo, Brz 10 – 20 %	V/ pozostawienie drzewostanu, odnowienie naturalne
BMb 1 - 3	<i>Vaccinio uliginosi</i> - <i>Betuletum pubescentis</i> mezotroficzne rodzaje siedlisk bagiennych	Brz	Ip	So - Brz	Brzo 50% So 40% - 50%	Brz do 10 %	V/ pozostawienie drzewostanu, odnowienie naturalne
LMśw 1 – 2	<i>Fago</i> - <i>Quercetum</i> mezotroficzne siedliska świeże i silnie świeże	Bk – Db	IIp	So – Bk – Db	Dbb 30% - 50% Bk 20% - 30% So 20% - 30%	Ip Brz, Os, Św, Md, Lp, Kl, Jw do 10% IIp Bk, Dbb	III/IV/V
LMśw 1 – 2	<i>Luzulo pilosae</i> – <i>Fagetum</i> mezotroficzne siedliska świeże i silnie świeże	Bk	Ip	Bk	Bk 60% - 70%	So do 20% Dbb do 10% Md, Św, Jw, Brz do 10%	II/IV/V
LMśw 1 – 2	<i>Stellario holostea</i> - <i>Carpinetum betuli</i> mezotroficzne siedliska świeże i silnie świeże	Gb – Db	IIp	Db	Dbb, Dbs 50% - 70%	So 10%-20% Bk 10% - 20% Lp, Jw, Kl, Gb, Brz, Os, Md do 10% IIp Gb, Bk, Lp, Kl, Jw	III/IV/V
LMśw 1	Żyzna dąbrowa ze związku <i>Quercion robori-petraeae</i> mezotroficzne siedliska świeże	Db	IIp	Db	Dbb 70% - 80%	Ip Bk do 20% So do 20% Dbs, Jw, Kl, Lp, Md, Brz do 10% IIp Bk, Db, Kl, Jw, Lp	IV/V
LMw 1	<i>Stellario holostea</i> - <i>Carpinetum betuli</i> mezotroficzne siedliska wilgotne	Gb – Db	IIp	Db	Dbs 60% - 70%	So 10-20% Ip Brzo, Kl, Jw, Lp, Os, Ol, Św 10% - 20% IIp Gb, Lp, Kl, Jw	III/IV/V
LMw 1	<i>Fago</i> - <i>Quercetum</i> mezotroficzne siedliska wilgotne	Bk – Db	IIp	Db	Db 50% - 70%	So 10 - 20% Ip Bk do 10% Brzo, Kl, Jw, Lp, Os, Ol, Św do 10% IIp Bk, Lp, Kl, Jw	III/IV/V
LMw 1 - 2	Formy degeneracyjne <i>Fraxino</i> – <i>Alnetum i Ribesio nigri</i> - <i>Alnetum</i> mezotroficzne siedliska wilgotne i silnie wilgotne okresowo podtapiane	Js - Ol	IIp	Db – Ol	Ol 50% - 60% Dbs 20%	Ip Js, Św, Os, Brzo, Kl, Jw, Wz So, Lp 10% - 20% IIp Lp, Kl, Jw, Gb	III/IV/V

TSL	Zespół roślinny i trofizm siedliska	Typ lasu	Struktura	Typ d-stanu (TD)	Gatunki, udział w składzie upraw w %		Sposób zagospodarowania
					główne	domieszkowe	
LMb 1 - 2	<i>Vaccinio uliginosi - Betuletum pubescentis</i> siedliska mokre odwodnione i mokre	Brz	Ip	Brz	Brzo 50% - 70%	Ol 10% - 20% So 10% - 20% Os, Dbs, Kl, Św, Brz do 10%	V/ pozostawienie drzewostanu, odnowienie naturalne
LMb 2 - 3	<i>Sphagno squarrosi - Alnetum</i> siedliska mokre i bardzo mokre	Ol	Ip	Brz - Ol	Ol 50% - 70% Brzo 20% - 30%	So, Brz, Św 10% - 20%	V/ pozostawienie drzewostanu, odnowienie naturalne
Lśw 1 - 2	<i>Galio odorati - Fagetum</i> eutroficzne rodzaje siedlisk w wariacie świeżym i silnie świeżym	Bk	Ip	Bk	Bk 70% - 80%	Db do 20% Jw, Kl, Md do 10% Ilp Gb, Lp, Kl	II/IV/V
Lśw 1 - 2	<i>Stellario holostaeae - Carpinetum betuli typicum</i> eutroficzne siedliska świeże i silnie świeże	Gb - Db	Ilp	Db	Dbs 60% - 80%	Ip Bk 10% - 20% Dbb, Kl, Jw, Lp, Gb, Md 10% - 20% Ilp Gb, Lp, Kl	II/IV/V
Lw 1 - 2	<i>Stellario holostaeae - Carpinetum betuli ficarietosum</i> eutroficzne siedliska wilgotne i silnie wilgotne	Gb - Db	Ilp	Db	Dbs 70% - 90%	Ip Lp, Jw, Wz, Ol, Js, Gb, Bk 10% - 30% Ilp Gb, Lp, Kl, Wz	III/IV/V
Lw 1 - 2	<i>Fraxino - Alnetum i Stellario nemorum-Alnetum glutinosae</i> eutroficzne siedliska wilgotne i silnie wilgotne	Js - Ol	Ilp	Db - Ol	Ol 50% - 60% Dbs 20 - 30%	Ip Js 10 - 20% Lp, Jw, Wz, Ol, Wz, Jw do 10% Ilp Lp, Kl, Wz	III/IV/V
Lw 1 - 2	<i>Ficario - Ulmetum minoris</i> eutroficzne siedliska wilgotne i silnie wilgotne	Js - Wz	Ilp	Db	Dbs 50 - 70%	Ip Js 10 - 20% Wz 10 - 20% Ol, Lp, Kl do 10% Ilp Lp, Kl, Wz	III/IV/V
Lł 0 - 2	<i>Ficario - Ulmetum minoris</i> eutroficzne rodzaje siedlisk niezalewane, zalewane i podtapiane, na tarasach zalewowych i nadzalewowych małych rzek i strumieni	Js - Wz	Ilp	Db	Dbs 40% - 70%	Ip Js 10 - 20% Wz 10 - 20% Tpb, Tpc, Ol, Lp, Kl 10 - 20% Ilp Lp, Kl, Wz	V/ pozostawienie drzewostanu, odnowienie naturalne
Ol 1 - 3	<i>Ribeso nigri - Alnetum</i> eutroficzne siedliska bagienne	Ol	Ip	Ol	Ol 90% - 100%	Brzo, Js do 10%	I/IV/V pozostawienie drzewostanu, odnowienie naturalne
Ol 1 - 2	<i>Fraxino - Alnetum</i> eutroficzne siedliska na torfach niskich	Ol	Ip	Ol	Ol 80% - 90%	Js, Brzo do 20%	I/IV/V pozostawienie drzewostanu, odnowienie naturalne
OIJ 1 - 2	<i>Fraxino - Alnetum i Carici remotae-Fraxinetum</i> eutroficzne siedliska na	Js - Ol	Ilp	Js - Ol	Ol 60% - 70% Js 20% - 30%	Ip Dbs, Wz, Kl do 10% Ilp Wz, Js	I/IV/V pozostawienie drzewostanu,

TSL	Zespół roślinny i trofizm siedliska	Typ lasu	Struktura	Typ d-stanu (TD)	Gatunki, udział w składzie upraw w %		Sposób zagospodarowania
					główne	domieszkowe	
	torfach niskich, namułach i murszach						odnowienie naturalne

Ze względu na trwającą chorobę jesionu możliwe jest zastąpienie go innym gatunkiem zgodnym z siedliskiem.

Rozmiar cięć użytków rębnych, lokalizację zrębów, sposoby użytkowania uwzględniające lokalne warunki przyrodnicze, rodzaj zastosowanej rębni, czas wykonania cięć (w szczególności w KO i KDO) uzgodniono z Nadleśnictwem Wejherowo i RDLP w Gdańsku.

Rozpoczęte w ubiegłym 10-leciu użytkowanie rębniami złożonymi jest kontynuowane.

Odnowienie złożone zaplanowano na powierzchni 843,68 ha.

W obecnym 10-leciu rębnie złożone II, III i IV zaplanowano na powierzchni 4859,92 ha, a przerębowy sposób zagospodarowania w ramach rębni V na pow. 915,52 ha. Rębni I nie planowano. Jedynie jako kontynuację zrębowego sposobu zagospodarowania zaplanowano odnowienie 20,18 ha zrębów zupełnych z poprzedniego 10-lecia.

8.2 Ochrona różnorodności biologicznej

Złożona struktura środowiska leśnego, mnogość procesów oraz różnorodność ekologiczna występujących w nim organizmów, stanowią ważny element w zachowaniu i zwiększaniu bioróżnorodności warunkującej stabilność bytu organizmów żywych oraz równowagę elementów abiotycznych w ujęciu globalnym, na przestrzeni całej planety.

W celu ochrony różnorodności biologicznej w lasach Nadleśnictwa Wejherowo zaleca się:

- a) dla zachowania różnorodności gatunkowej:
 - zwracać uwagę na skład gatunkowy nie tylko upraw i warstwy drzewiastej, ale również podszytów,
 - stwarzać warunki dla rozwoju wszystkich warstw lasu;
- b) w celu zachowania bogactwa i różnorodności ekosystemów należy dążyć do:
 - wykorzystania zmienności w ramach mikrosiedlisk, wprowadzając na te niewielkie powierzchnie właściwe im gatunki,
 - zachowania w stanie zbliżonym do naturalnego i odtwarzania śródleśnych cieków
 - i zbiorników wodnych,
 - pozostawiania w stanie nienaruszonym nisz źródłiskowych, bagien, trzęsawisk i torfowisk z ich charakterystyczną florą i fauną,
 - zachowania olsów i innych naturalnych zbiorowisk jako ostoi rzadkich gatunków roślin i zwierząt,
 - indywidualizowania zasad postępowania gospodarczego,

- popierania mechanizmów samoregulacji w przyrodzie (o ile nie zagraża to trwałości lasów),
 - zwiększania udziału starych drzew w lasach oraz związanych z nimi roślin, zwierząt i mikroorganizmów,
 - pozostawiania drzew dziuplastych do ich naturalnego rozkładu;
 - preferowania odnowień naturalnych,
 - kształtowania strefy ekotonowej, bogatej w gatunki stykowe, szczególnie na siedliskach porolnych,
 - zagospodarowania lasu w sposób zapewniający maksymalizację korzystnego ich wpływu na klimat, wodę, glebę i warunki życia człowieka,
 - czynnej ochrony ekosystemów łąkowych poprzez regularne wykaszanie, a tam, gdzie jest to konieczne – zbiór siana;
- c) w celu zachowania różnorodności genowej należy:
- chronić populacje rzadkich i zagrożonych gatunków roślin i zwierząt,
 - zwracać uwagę, ażeby pozyskiwanie materiału siewnego (głównie drzew i krzewów leśnych) odbywało się z jak największej liczby osobników oraz z różnych miejsc Nadleśnictwa.

8.3 Kształtowanie stref ekotonowych

Biocenozy mogą mieć w przyrodzie wyraźnie wykształcone granice lub przechodzić jedna w drugą stopniowo, szerszym lub węższym pasem przejściowym. Ta strefa przejściowa, zwana inaczej ekotonem, odznacza się zazwyczaj większym bogactwem flory i fauny, niż podstawowe, graniczące ze sobą ekosystemy. Szczególnie korzystne są szerokie strefy ekotonowe, będące miejscem bytowania gatunków charakterystycznych dla obu sąsiadujących biocenoz oraz tzw. gatunków stykowych.

W celu kształtowania korzystnej strefy ekotonowej w Nadleśnictwie Wejherowo należy:

- dążyć do tego, by zewnętrzne obrzeże lasu oraz lasy wzdłuż dróg, cieków wodnych, szlaków turystycznych itp. w pasie 10-30 m były maksymalnie wypełnione; by tworzyła się ściana lasu ograniczająca wnikanie i penetrację czynników szkodliwych; ściana ta winna składać się z wielu warstw roślinnych, obejmujących roślinność drzewiastą, krzewiastą i runo o możliwie największym zróżnicowaniu gatunkowym,
- stosować na obrzeżach lasu silniejsze cięcia pielęgnacyjne, umożliwiając w ten sposób wnikanie światła do wnętrza lasu i powstawanie ścian ochronnych drzewostanów;
- w cięciach pielęgnacyjnych preferować drzewa i krzewy silnie korzeniące się oraz drzewa silnie ugałęzione;
- przy sztucznym kształtowaniu tej strefy stosować luźniejszą więźbę sadzenia, wprowadzać możliwie dużą gamę gatunków o wysokich walorach estetycznych;

Realizacja powyższych zaleceń powinna odbywać się etapami, przy okazji wykonywania bieżących zadań gospodarczych w poszczególnych drzewostanach.

8.4 Kształtowanie stosunków wodnych

Występujące na terenie Nadleśnictwa zbiorniki wodne, jeziora, torfowiska, źródła i bagna stanowią rezerwuár zasobów wodnych wymagający ochrony i szczególnego traktowania. W niektórych przypadkach postępowanie zapewniające utrzymanie tych terenów w pożądanym stanie zawiera się w odpowiednim postępowaniu gospodarczym (m. in. zgodnym z wymaganiami dla danego typu siedliskowego lasu, siedliska przyrodniczego, zbiorowiska roślinnego) na danym obszarze. Warunkiem utrzymania niektórych miejsc jest całkowite zaniechanie zabiegów gospodarczych. W uzasadnionych przypadkach wskazane jest prowadzenie działań, w tym budowy infrastruktury, ukierunkowanych wyłącznie na ochronę określonych cech retencji i spowalniania odpływu wody z ekosystemów (m.in. w oparciu o opracowania naukowe, PZO lub w porozumieniu z RDOŚ Gdańsk).

Realizacji tego celu ma służyć przestrzeganie następujących zasad:

- należy chronić ciek i zbiorniki wodne przed spływem powierzchniowym poprzez tworzenie stref buforowych (o szerokości równej co najmniej w przybliżeniu wysokości drzewostanu) na których nie prowadzi się cięć zupełnych;
- wokół jezior, których brzegi stwarzają korzystne warunki dla rozwoju rekreacji, powinny być wyznaczone strefy ochronne ograniczające przekształcanie brzegów;
- należy utrzymywać w stanie jak najbardziej zbliżonym do naturalnego źródła zbiorniki i oczka wodne;
- pozwolić na naturalne kształtowanie się koryt rzek;
- nie odwadniać, nie osuszać i nie zalesiać torfowisk;
- melioracje odwadniające powinny być ograniczone do niezbędnego minimum;
- zaleca się lokalne zbieranie wód, np. w rowach bez odpływu, zbiornikach retencyjnych;
- nie można zalesiać tych łąk i pastwisk, na których zaewidencjonowano siedliska przyrodnicze, lub będące siedliskiem gatunków chronionych w ramach obszarów Natura2000 – gatunków będących przedmiotami ochrony wg SDF;
- wskazana jest likwidacja gruntów ornych dochodzących do zbiorników i koryt rzek; należałoby je przekształcać na trwałe użytki zielone (TUZ) lub pozostawić do sukcesji leśnej,
- maksymalnie ograniczyć cięcia rębne w bezpośrednim sąsiedztwie jezior, torfowisk oraz bagien - pozostawiając bufor o szerokości co najmniej równej wysokości drzewostanu, w którym nie stosuje się cięć zupełnych,
- w przypadku pozostałych elementów o wysokiej wartości dla właściwości retencyjnych lasu należy na etapie planowania cięć rębnych pamiętać o pozostawianiu stref przejściowych (ekotonów) oraz o ich tworzeniu podczas odnowień i zalesień w sposób odpowiadający lokalnym warunkom przyrodniczym.

8.5 Postępowanie w obiektach objętych różnymi formami ochrony

Postępowanie w obiektach objętych ustawową ochroną na terenie Nadleśnictwa Wejherowo w pierwszej kolejności jest zgodne z zapisami Ustawy o ochronie przyrody odnoszącymi się do poszczególnych form ochrony przyrody. Wszystkie obiekty objęte ochroną na terenie Nadleśnictwa podlegają szczególnemu traktowaniu pod względem prowadzenia gospodarki leśnej i warunek ten został uwzględniony w Planie Urządzenia Lasu. W rezerwach obowiązującym dokumentem planistycznym jest plan ochrony albo zadania ochronne. Jeśli nie ustanowiono tych dokumentów to wskazać nie planujemy.

Zgodnie z art. 32 ust. 4 Ustawy o ochronie przyrody na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, na którym znajdują się obszary Natura 2000, zadania z zakresu ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy nadleśniczy, zgodnie z ustaleniami PUL.

Stanowiska roślin i grzybów podlegających ochronie gatunkowej należy objąć szczególną ochroną zgodnie z wytycznymi dotyczącymi „Dobrych praktyk leśnych”.

Planowane prace gospodarcze do wykonania w otulinach rezerwatów nie będą miały wpływu na cele ochrony poszczególnych rezerwatów i mogą być realizowane.

Ochrona walorów przyrodniczych na obszarach o podwyższonej penetracji turystycznej i rekreacyjnej jest obciążona dodatkowymi trudnościami. W związku z tym musi odnosić się nie tylko do samej gospodarki leśnej, ale też do sposobu oznakowania w terenie obszarów chronionych i obiektów chronionych, do rozszerzania działalności edukacyjnej wśród społeczeństwa o informacje odnoszące się do wspomnianej powyżej problematyki, ale również do prawidłowego kanalizowania ruchu turystycznego w celu ograniczenia presji turystycznej na cenne obiekty czy wręcz nieupubliczniania informacji nt. chronionych obiektów, jeśli miałyby to im zaszkodzić.

W niniejszym POP przedstawiono zakres dokumentów, obowiązujących dla poszczególnych elementów chronionych. W przypadku obiektów, dla których zatwierdzono takie dokumenty, w ich zasięgu wszelka działalność z zakresu gospodarki leśnej jest ściśle podporządkowana zapisom w nich zawartym. Obiekty nieposiadające planów ochrony lub planów zadań ochronnych uwzględniono w PUL pod kątem planowania zabiegów gospodarczych (ich ograniczenia, zaniechania lub szczególnego ukierunkowania) zgodnie z ogólnie przyjętymi zaleceniami.

Tabela (wg wzoru nr XXII) zawierająca lokalizację przedmiotu ochrony, wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu przedmiotu ochrony, potencjalne zagrożenia negatywnego oddziaływania zabiegów gospodarczych oraz zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożenia znajduje się w Załączniku I *Lokalizacja chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt oraz stref ochrony gatunkowej* do Programu Ochrony Przyrody, stanowiącym osobne opracowanie.

Tabela 42 Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody w zasięgu bezpośredniego działania Nadleśnictwa Wejherowo (według wzoru nr XXIII).

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywania metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
1	Rezerwat przyrody: Bielawa	Zachowanie torfowiska wysokiego typu bałtyckiego z charakterystyczną roślinnością, stanowiącego ostoję ptactwa wodno-błotnego	Na podstawie Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 17 marca 2023 roku zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Bielawa: - poza obszarem działania Nadleśnictwa	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi.
2	Rezerwat przyrody: Darżlubskie Buki	Zachowanie zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu naturalnego lasu bukowego w stanie nie zmienionym, stanowiącego resztkę dawnej Puszczy Darżlubskiej. Zachowanie ekosystemu leśnego wraz z jego charakterystycznymi biocenozami i biotopami, przede wszystkim kwaśnej buczyny niżowej <i>Luzulo pilosae – Fagetum</i>	Nie posiada aktualnego zatwierdzonego planu ochrony oraz obowiązujących zadań ochronnych.	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi.
3	Rezerwat przyrody: Helskie Wydmy	Zachowanie ekosystemów murawowych, wrzosowiskowych i leśnych, w szczególności bardzo bogatych biot porostów i grzybów naporostowych, charakterystycznych dla naturalnego nadmorskiego krajobrazu wydmowego	Na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia z dnia 23 maja 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Helskie Wydmy” (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 2034): - Ograniczenie i ukierunkowanie penetracji rezerwatu - Usuwanie odpadów związanych z turystyką i rekreacją oraz sąsiedztwem terenów wojskowych - Ocena stanu i zagrożeń dla bioty porostów - Usuwanie nalotów drzew i krzewów z płatów wydmy szarej Siedliska 2120, 2130, 2170, 2180, gatunek 2216	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi.

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywania metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
			- Ograniczenie skutków antropopresji (niszczenia roślinności, rozdeptywania i zanieczyszczania wydmy) poprzez ukierunkowanie penetracji rezerwatu: 1) utrzymanie szlaku udostępnionego dla ruchu pieszego, remont lub uzupełnianie tablic informacyjnych i edukacyjnych – według potrzeb; 2) ustawienie szlabanów uniemożliwiających wjazd do rezerwatu – min. 2 szlabany; 3) usuwanie odpadów. Siedlisko 2130: - Usuwanie nalotów drzew i krzewów z płatów wydmy szarej – po wykonaniu oceny występowania nalotów i potrzeby wykonania działania	
4	Rezerwat przyrody: Piaśnickie łąki	Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych stanowiska rzadkich elementów flory atlantyckiej na naturalnym stanowisku	Na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 24 lipca 2023 roku w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Piaśnickie łąki": - ekstensywne koszenie łąk zmiennowilgotnych - usuwanie odrośli drzew i krzewów z powierzchni łąk - usuwanie drzew i krzewów gatunków konkurencyjnych rosnących w zaroślach woskownicy europejskiej <i>Myrica gale</i> - prace wykonywać corocznie w drugiej połowie sierpnia i zakończyć najpóźniej do końca września	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi.
5	Rezerwat przyrody: Widowo	Zachowanie krajobrazu brzegu morskiego, procesów akumulacji i abrazji warunkujących zróżnicowanie form geomorfologicznych, tj. wydmy i zagłębienia międzywydmowych, oraz związanych z nimi biocenoz wydmy i leśnych	Na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 20 grudnia 2018 roku w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody "Widowo" (zadania obowiązywały do 19.12.2022): - usuwanie gatunków niepożądanych – sosny i świerka na siedlisku lasu brzoźowo-dębowego - odłanianie skupisk samosiewów dębowych (usuwanie drzew gatunków niepożądanych np. sosna, świerk i ich naloty) - przerzedzenie drzewostanu na siedlisku nadmorskiego boru bażynowego (stopniowe usuwanie świerka ze wszystkich warstw, usuwanie sosny z miejsc o dużym zagęszczeniu) - zmniejszenie zagrożenia pożarem poprzez działania prewencyjne (usuwanie drzew suchych wzdłuż szlaków udostępnionych, patrole SL w okresie wakacyjnym) - ukierunkowanie ruchu pieszego i rowerowego Na podstawie projektu planu zadań ochronnych opracowanego, w trakcie procedowania: Siedlisko 9190:	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi.

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywania metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
			- Przyspieszenie naturalizacji ekosystemu przez wyeliminowanie świerka z drzewostanu, jako czynnika degenerującego fitocenozę i degradującego siedlisko. Stopniowe usuwanie świerka niedużymi gniazdami w ciągu całego okresu obowiązywania planu; podsadzanie dębu szypułkowego w miejscach gdzie brak jest naturalnego odnowienia.	
6	Rezerwat przyrody: Zielone	Zachowanie populacji wiciokrzewu pomorskiego <i>Lonicera periclymenum</i> oraz umożliwienie renaturyzacji zniekształconych fitocenoz leśnych	Na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 30 lipca 2018 roku w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Zielone” (Dz. Urz. z 2018 r. poz. 3139): - eliminacja świerka ze wszystkich fitocenoz, - wspieranie przebudowy drzewostanu lasu brzoźowodębowego, - przebudowa drzewostanów w zbiorowiskach zastępczych na siedlisku lasu brzoźowodębowego, - ograniczenie niekorzystnych zmian stosunków wodnych, - ograniczenie antropopresji i jej skutków.	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi.
7	Rezerwat przyrody: Źródła Czarnej Wody	Zachowanie w stanie niezmiennym zespołu źródeł i rzadkich regionalnie gleb zbliżonych do pararendziny wapiennej, porastających je zbiorowisk leśnych i źródłowych oraz rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt	Nie posiada zatwierdzonego planu ochrony oraz obowiązujących zadań ochronnych.	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi.

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywania metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
8	Otuliny rezerwatów:	Ochrona rezerwatu przed planami lub zadaniami, mogącymi mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody na jego terenie.	Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Planowane prace gospodarcze do wykonania w otulinach rezerwatów nie będą miały wpływu na cele ochrony poszczególnych rezerwatów i mogą być realizowane.	Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Dla prac dotyczących otulin rezerwatów przyrody Beka, Darżlubskie Buki, Długosz Królewski w Wierzchucinie, Piaśnickie Łąki, Widowo, Zielone, Źródlika Czarnej Wody RDOŚ w Gdańsku wystosowało pismo do BULiGL o/Gdynia z dnia 05.12.2024r. - RDOŚ-Gd-WOC.600.94.2024.MG.1
9	Obszar Natura 2000 posiadający zatwierdzony PZO: Bielawa i Bory Bażynowe PLH220063	Utrzymanie lub osiągnięcie właściwego stanu ochrony poszczególnych gatunków i siedlisk przyrodniczych wskazanych w SDF jako przedmiot ochrony.	Na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bielawa i Bory Bażynowe PLH220063 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 25 marca 2020 r. Poz. 1581) Siedliska 2180, 3160, 4010, 7120, 7140, 7150, 9190 - prowadzenie patroli przeciwpożarowych oraz w celu ograniczenia antropopresji i zanieczyszczania płatów siedliska, zwłaszcza w obrębie rezerwatu przyrody „Bielawa”, - utrzymanie, uzupełnianie i konserwacja infrastruktury przeciwpożarowej obszaru Natura 2000 – wg potrzeb, w tym coroczne kontrolowanie jej stanu, bieżące uzupełnianie i konserwacja szlabanów i przegród ograniczających wjazd stwarzający zagrożenia pożarowe dla rezerwatu przyrody „Bielawa” i lasu poza granicami rezerwatu, konserwacja istniejących studni p.poż. i punktów czerpania wody, dostrzegalni przeciwpożarowej, - dyżurowanie w dostrzegalni przeciwpożarowej oraz patrolowanie obszaru torfowiska w okresach zagrożenia pożarowego (w dni powszednie i wolne od pracy) lub zamontowanie automatycznego systemu monitorowania przeciwpożarowego (np. kamery), Siedlisko 2180 -Usuwanie świerka pospolitego Picea abies z wszystkich pięter w drzewostanie. Biomase usuwać poza płaty siedlisk przyrodniczych, Siedlisko 9190	Zgodnie ze szczegółowymi zaleceniami zawartymi w PZO dla danego obszaru; Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywania metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
			-Przerzedzenie prowadzące do rozluźnienia drzewostanu do zwarcia przerywanego. Stopniowe usuwanie Brz i So w ramach cieć jednostkowych lub trzebieży- w okresie 10 lat usunąć do 30 % drzew. Wprowadzać i protegować dąb szypułkowy lub bezszypułkowy, w przypadku zaistnienia możliwości hodowli dla gatunku, Siedlisko 91D0* - Zabiegi pielęgnacyjne w nadmiernie zwartych drzewostanach boru bagiennego Vaccinio uliginosi-Pinetum oraz w zniekształconej brzezinie bagiennej Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis polegające na usunięciu części drzew do uzyskania zwarcia przerywanego- usunięcie wg potrzeb	
10	Obszar Natura 2000 posiadający zatwierdzone zadania ochronne: Bielawskie Błota PLB220010	Utrzymanie lub osiągnięcie właściwego stanu ochrony poszczególnych gatunków i siedlisk przyrodniczych wskazanych w SDF jako przedmiot ochrony.	Na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 11 czerwca 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bielawskie Błota PLB220010 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 2014r. Poz. 2318): Gatunek A166 Łęczak <i>Tringa glareola</i> - prowadzenie dyżurów p.poż. i nadzoru nad powierzchnią torfowiska, remont dróg przeciwpożarowych, orka pasa przeciwpożarowego na szer. ok. 4 m i koszenie traw z usunięciem biomasy na pozostałej (nie uwodnionej) powierzchni, konserwacja studni przeciwpożarowych, dostrzegalni przeciwpożarowej, szlabanów i dróg przeciwpożarowych. W razie konieczności relokacja drogi przeciwpożarowej, -prowadzenie nadzoru nad obszarem i usuwanie wnyków Gatunek A127 Żuraw <i>Grus grus</i> (populacja przelotna) - prowadzenie dyżurów p.poż. i nadzoru nad powierzchnią torfowiska, remont dróg przeciwpożarowych, orka pasa przeciwpożarowego na szer. ok. 4 m i koszenie traw z usunięciem biomasy na pozostałej (nie uwodnionej) powierzchni, konserwacja studni przeciwpożarowych, dostrzegalni przeciwpożarowej, szlabanów i dróg przeciwpożarowych. W razie konieczności relokacja drogi przeciwpożarowej, -prowadzenie nadzoru nad obszarem i usuwanie wnyków	Zgodnie ze szczegółowymi zaleceniami zawartymi w zadaniach ochronnych dla danego obszaru; Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi; Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej
11	Obszar Natura 2000 posiadający zatwierdzone zadania ochronne:	Utrzymanie lub osiągnięcie właściwego stanu ochrony poszczególnych gatunków i siedlisk przyrodniczych	Na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 5 maja 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kaszubskie Klify PLH220072 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 18.05.2023 r. Poz. 2394): Siedlisko 1210	Zgodnie ze szczegółowymi zaleceniami zawartymi w zadaniach ochronnych dla danego obszaru;

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywania metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
	Kaszubskie Klify PLH220072 Obszar Natura 2000 poza gruntami Nadleśnictwa	wskazanych w SDF jako przedmiot ochrony.	-Monitoring stanu ochrony siedliska zgodnie z metodyką PMŚ GIOŚ, co 3 – 6 lat, w okresie od czerwca do października; w tym parametr powierzchnia siedliska na stanowisku; parametr struktura i funkcje - wskaźniki: gatunki charakterystyczne, naturalna działalność fal i sztormów, zniszczenia mechaniczne oraz parametr perspektywy ochrony Siedlisko 1230 -Oznakowanie przebiegu zejść na plażę w obrębie płatów siedliska oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie, celem skanalizowania ruchu turystycznego – od drugiego roku obowiązywania planu; -Bieżące remonty lub modernizacja istniejącej infrastruktury turystycznej i technicznej zejść, celem skanalizowania ruchu turystycznego – od drugiego roku obowiązywania planu (po weryfikacji podstaw prawnych ich utworzenia i funkcjonowania); -Kontrola i likwidacja miejsc występowania rdestowców Reynoutria sp. – od drugiego roku obowiązywania planu, przez cały okres obowiązywania PZO; - Sporządzenie i ustawienie tablic informacyjno-edukacyjnych: tablice informujące o obszarze Natura 2000, procesach eolicznych nad Bałtykiem, zagrożeniach, potrzebie ochrony; - Likwidacja nielegalnych zejść na plażę, przebiegających przez płaty siedliska oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie, po weryfikacji podstaw prawnych ich utworzenia i funkcjonowania – cały okres obowiązywania planu; - Dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska poprzez: nie użytkowanie rębne w obrębie klifu (poza drzewami zagrażającymi bezpieczeństwu) tj. „brak wskazań” gospodarczych lub objęcie ochroną w formie rezerwatu przyrody Siedlisko 2120 - Eliminacja wierzby kaspijskiej; - Ogrodzenie płatu łącznie z sąsiednim płatem siedliska 2130 (również od strony lasu) - w drugim roku obowiązywania planu; - Monitoring stanu ochrony siedliska co trzy lata zgodnie z metodyką PMŚ GIOŚ, dodatkowo wskaźnik „obce gatunki inwazyjne” Siedlisko 2130 - Eliminacja wierzby kaspijskiej i róży pomarszczonej; - Ogrodzenie płatu łącznie z sąsiednim płatem siedliska 2120 (również od strony lasu) – w drugim roku obowiązywania planu;	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi;

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywania metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
			- Monitoring stanu ochrony siedliska co trzy lata zgodnie z metodyką PMŚ GIOŚ, dodatkowo wskaźnik „obce gatunki inwazyjne” Siedlisko 6120 - Wygradzenie płatu siedliska łącznie z sąsiednimi płatami siedliska 4030 suche wrzosowiska; - Ręczne koszenie powierzchni całego płatu do wysokości 10 cm z usunięciem biomasy – co dwa lata w trakcie obowiązywania planu w miesiącach sierpień - wrzesień - Usuwanie drzew i krzewów z powierzchni całego płatu – co dwa lata od drugiego roku obowiązywania planu, w miesiącach listopad – marzec. Siedlisko 9110 - Zamknięcie wyjścia 19X z prawej (wschodniej) odnogi Lisiego Jaru; - Bieżące remonty lub modernizacja istniejącej infrastruktury turystycznej i technicznej (zejścia Rozewie 19), celem kanalizacji ruchu turystycznego; - Dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska poprzez: 1) nie użytkowanie rębne w obrębie klifu (poza drzewami zagrażającymi bezpieczeństwu), 2) stosowanie wyłącznie rębni złożonych z długim okresem odnowienia, z zachowaniem przestojów do naturalnego rozpadu w ilości 10% masy całego drzewostanu w postaci biogrup usytuowanych w każdym wydzieleniu użytkowanym rębnie, 3) zapobieganie pogorszeniu parametru specyficzna struktura i funkcje poprzez pozostawianie martwych i obumierających drzew, aby były obecne w płatach siedliska. Ich ilość docelowo powinna kształtować się na poziomie wartości 20 m³/ha oraz 5 szt./ha o wymiarach większych niż 3 m długości i większej grubości niż 50 cm, 4) w obrębie siedlisk przyrodniczych w odnowieniach wprowadzać gatunki zgodne z siedliskiem; - Monitoring stanu ochrony siedliska co sześć lat zgodnie z metodyką PMŚ GIOŚ Siedlisko 9130 - Dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska poprzez: 1) nie użytkowanie rębne w obrębie klifu (poza drzewami zagrażającymi bezpieczeństwu), 2) stosowanie wyłącznie rębni złożonych z długim okresem odnowienia, z zachowaniem przestojów do naturalnego rozpadu w ilości 10% masy całego drzewostanu w postaci biogrup usytuowanych w każdym wydzieleniu użytkowanym rębnie; 3) zapobieganie pogorszeniu parametru specyficzna struktura i funkcje poprzez pozostawianie martwych i obumierających drzew, aby były obecne w płatach siedliska. Ich	

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY NADLEŚNICTWA WEJHEROWO

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywania metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
			ilość docelowo powinna kształtować się na poziomie wartości 20 m³/ha oraz 5 szt./ha o wymiarach większych niż 3 m długości i większej grubości niż 50 cm, 4) w obrębie siedlisk przyrodniczych w odnowieniach wprowadzać gatunki zgodne z siedliskiem; - Oznakowanie przebiegu zejść na plażę w obrębie płatów siedliska oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie; - Bieżące remonty lub modernizacja istniejącej infrastruktury turystycznej i technicznej zejścia; - Likwidacja nielegalnych zejść na plażę, przebiegających przez płat siedliska oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie; Gatunek 1364 Foka szara Postawienie tablic informacyjnych przy zejściach na plażę (nr 17, nr 16 oraz 16a), w okresie luty – kwiecień ochrona obszarów występowania w przypadku obecności szczenięcia, system informowania o obecności fok, monitoring społeczny; Coroczny monitoring występowania zgodnie z metodyką PMŚ GIOŚ. Obszar znajduje się jedynie w zasięgu administracyjnego Nadleśnictwa Wejherowo. Dlatego Nadleśnictwo nie figuruje wśród podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działań ochronnych.	
12	Obszar Natura 2000 nie posiadający zatwierdzonego PZO: Opalińskie Buczyny PLH220099	Utrzymanie lub osiągnięcie właściwego stanu ochrony poszczególnych gatunków i siedlisk przyrodniczych wskazanych w SDF jako przedmiot ochrony.	Obszar nie posiada zatwierdzonego PZO – w trakcie procedowania. Na podstawie Dokumentacji PZO Opalińskie Buczyny (uzgodnienie z RDOŚ w Gdańsku): Pozostawienie 30% powierzchni starodrzewu wskazanych wydzieli (lub części wydzieli stanowiących płat siedliska) bez cięć rębnych – działanie ciągłe w całym okresie obowiązywania planu: Siedlisko 9110 15-14-2-09-203 -c -00 15-14-2-09-204 -a -00 15-14-2-09-208 -n -00 15-14-2-09-213 -a -00 15-14-2-09-214 -a -00 15-14-2-09-213 -c -00 15-14-2-09-219 -a -00 15-14-2-09-207 -h -00	Do czasu opracowania PZO - zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi obowiązującymi na danym terenie; Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywania metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
			15-14-2-09-209 -g -00 15-14-2-09-209 -h -00 Siedlisko 9130: 15-14-2-09-204 -a -00 15-14-2-09-204 -b -00 15-14-2-09-205 -a -00 15-14-2-09-205 -b -00 15-14-2-09-207 -h -00 15-14-2-09-212 -b -00 15-14-2-09-201 -o -00 15-14-2-09-203 -c -00 15-14-2-09-204 -a -00 Siedlisko 9190: 15-14-2-09-204-a-00 15-14-2-09-203-c-00 Pozostawienie wszystkich dębów w ramach wykonywania działaniach gospodarczych: Siedlisko 9190: 15-14-2-09-204-a-00 15-14-2-09-203-c-00	
13	Obszar Natura 2000 posiadający zatwierdzony PZO: Orle PLH220019	Utrzymanie lub osiągnięcie właściwego stanu ochrony poszczególnych gatunków i siedlisk przyrodniczych wskazanych w SDF jako przedmiot ochrony.	Na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 24 sierpnia 2022 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Orle PLH220019 (Dz. U. z 2022 r. poz. 3225): Siedlisko 7230 Działania fakultatywne: 1) Jeden pokos raz na dwa lata 100% powierzchni lub 50% każdego roku, na wysokość 5-15 cm, z usunięciem biomasy, w terminie od 15 lipca do 15 września lub 2) w wypadku niemożności zastosowania koszenia, na najbardziej suchych fragmentach o przewadze roślinności łąkowej, na glebach organiczno-mineralnych ekstensywny wypas (optymalnie - wypas krów). Gatunek 1903 - Lipiennik Loesela (<i>Liparis loeselii</i>) Ocena liczebności populacji lipiennika Loesela - cały obszar Natura 2000 Gatunek 1393 - Haczykowiec błyszczący (<i>Hamatocaulis vernicosus</i>) Ocena liczebności populacji haczykowca błyszczącego - cały obszar Natura 2000	Zgodnie ze szczegółowymi zaleceniami zawartymi w PZO dla danego obszaru; Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi; Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywania metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
14	Obszar Natura 2000 posiadający zatwierdzony PZO: Piaśnickie Łąki PLH220021	Utrzymanie lub osiągnięcie właściwego stanu ochrony poszczególnych gatunków i siedlisk przyrodniczych wskazanych w SDF jako przedmiot ochrony.	Na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Piaśnickie Łąki PLH220021 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2014r. Poz. 1816), zmienionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 26 listopada 2015 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Piaśnickie Łąki PLH220021 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2015r. Poz. 4392), zmienionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 4 listopada 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Piaśnickie Łąki PLH220021 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2016r. Poz. 3596): Siedlisko 2180 - dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska poprzez: 1) stosowanie wyłącznie rębni złożonych z długim okresem odnowienia; 2) zapobiegnięcie skutkowi polegającemu na pogorszeniu parametrów struktury i funkcji poprzez zwiększanie zasobów drzew starych (w dłuższej perspektywie >10% udział objętościowy drzew starszych niż 100 lat); 3) zapobiegnięcie skutkowi polegającemu na pogorszeniu parametrów struktury i funkcji poprzez pozostawianie martwych drzew o długości pnia >3m i grubości >30 cm (o ile takie drzewa występują w drzewostanie) w ilości minimum 3 sztuk/ha. W przypadku braku w drzewostanie drzew o długości pnia >3m i grubości >30 cm pozostawianie martwych drzew o możliwie największej długości i średnicy pnia na powierzchniach siedliska w ilości co najmniej 3 sztuk/ha; 4) zapobiegnięcie skutkowi polegającemu na pogorszeniu parametrów struktury i funkcji poprzez pozostawienie w płatach siedlisk martwego drewna w ilości co najmniej 3% miąższości drzewostanu; 5) podczas odnowień wprowadzanie wyłącznie gatunków zgodnych z siedliskiem; - dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska poprzez wykonanie rębni przerębnowych i trzebieży w oddziałach leśnych o największym zwarcu; Siedlisko 7120 - usunięcie wszystkich drzew i krzewów z wyjątkiem woskownicy europejskiej. Pozostawienie pasa drzew i krzewów o szerokości min. 5 m wzdłuż północnej i wschodniej granicy rezerwatu (w pierwszych pięciu latach od ustanowienia PZO).	Zgodnie ze szczegółowymi zaleceniami zawartymi w PZO dla danego obszaru; Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi; Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywania metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
			Siedlisko 9190 - dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska poprzez: 1) stosowanie wyłącznie rębni złożonych z długim okresem odnowienia; 2) zapobiegnięcie skutkowi polegającemu na pogorszeniu parametrów specyficznej struktury i funkcji poprzez pozostawianie martwych drzew o długości pnia >3m i grubości >50 cm (o ile takie drzewa występują w drzewostanie) w ilości minimum 3 sztuk/ha. W przypadku braku w drzewostanie drzew o długości pnia >3m i grubości >30 cm dążenie do pozostawiania martwych drzew o możliwie największej długości i średnicy pnia na powierzchniach siedliska w ilości co najmniej 3 sztuk/ha; 3) zapobiegnięcie skutkowi utraty polegającemu na pogorszeniu parametrów specyficznej struktury i funkcji poprzez pozostawienie w płatach siedlisk martwego drewna w ilości co najmniej 3% miąższowości drzewostanu; 4) podczas odnowienia wprowadzanie wyłącznie gatunków zgodnych z siedliskiem; 5) eliminacja sosny z płatów siedlisk możliwie do około 10% pokrycia; 6) zwiększanie zasobów drzew starych (>10% udział objętościowy drzew starszych niż 100 lat). Siedlisko 91D0 - konserwacja zastawek na rowach i kanałach melioracyjnych położonych na terenie rezerwatu „Długosz Królewski w Wierzchucinie”. W ciągu 9 lat od ustanowienia PZO; - dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska poprzez: 1) prowadzenie gospodarki leśnej bez stosowania cięć zupełnych; 2) podczas odnowienia wprowadzanie wyłącznie gatunków zgodnych z siedliskiem; 3) zapobiegnięcie skutkowi polegającemu na pogorszeniu parametrów specyficznej struktury i funkcji poprzez zwiększanie zasobów drzew starych (docelowo >10% udziału objętościowy drzew starszych niż 100 lat); 4) zapobiegnięcie skutkowi polegającemu na pogorszeniu parametrów specyficznej struktury i funkcji poprzez pozostawianie martwych drzew o długości pnia >3m i grubości >30 cm (o ile takie drzewa występują w drzewostanie) w ilości minimum 3 sztuk/ha. W przypadku braku w drzewostanie drzew o długości pnia >3m i grubości >30 cm pozostawianie martwych drzew o możliwie największej długości i średnicy pnia na powierzchniach siedliska w ilości co najmniej 3 sztuk/ha,	

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywania metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
			5) zapobiegnięcie skutkowi polegającemu na pogorszeniu parametrów specyficznej struktury i funkcji poprzez pozostawianie w płatach siedlisk martwego drewna w ilości co najmniej 3% miąższości drzewostanu; Siedliska 2180, 7120, 91D0*: Nadleśnictwo Wejherowo nie figuruje wśród podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działań ochronnych.	
15	Obszar Natura 2000 posiadający zatwierdzony PZO: Puszcza Darżłubska PLB220007	Utrzymanie lub osiągnięcie właściwego stanu ochrony poszczególnych gatunków i siedlisk przyrodniczych wskazanych w SDF jako przedmiot ochrony.	Na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 9 maja 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 19.05.2014r. Poz. 1920), zmienionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 18 lutego 2016r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 16.03.2016r. Poz. 1108): Gatunek A223 Włochatka Aegolius funereus: - dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony gatunku poprzez: 1) utrzymywanie na dotychczasowym poziomie udziału powierzchniowego i miąższościowego drzewostanów dojrzałych: wiek gatunku panującego powyżej 40 lat (Os), powyżej 60 lat (Brz, Gb, Ol), powyżej 80 lat (So, Św, Kl, Jw, Lp), powyżej 100 lat (Bk) bądź powyżej 120 lat (Db, Js, Wz). Biorąc pod uwagę przestrzenno-wiekową dynamikę gospodarki leśnej i związane z nią fluktuacje powierzchni drzewostanów w różnym wieku, dopuszcza się okresowe zmniejszenie się ww. powierzchni o maksymalnie 15%. Do powierzchni tych zalicza się także kępy drzewostanów dojrzałych, które nie stanowią osobnych wydzieli; 2) pozostawienie w ramach każdej rębni, na powierzchni manipulacyjnej ok. 5% powierzchni starodrzewu (drzewostanu macierzystego) wraz ze wszystkimi składnikami strukturalnymi (nienaruszone wszystkie warstwy) do naturalnego rozpadu. Minimalna powierzchnia kępy starodrzewu powinna wynosić 5 arów. Działanie nie dotyczy powierzchni zrębu do 1 ha, powierzchni objętej rębniami sanitarnymi i drzewostanów niestabilnych (o ile powierzchnia ta nie jest zasiedlona przez włochatkę) oraz usuwania zagrożeń dla bezpieczeństwa osób i mienia; 3) pozostawienie w drzewostanach wszystkich drzew dziuplastych, o ile nie zagraża to bezpieczeństwu ludzi, mienia w istniejących obiektach budowlanych, na obszarach w	Zgodnie ze szczegółowymi zaleceniami zawartymi w PZO dla danego obszaru; Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi; Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywania metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
			użytkowaniu rębny takie wyznaczanie pozostawianych kęp starodrzewu, aby obejmowały maksymalną liczbę drzew dziuplastych; 4) do czasu utworzenia strefy ochrony, w okresie lęgowym tj. od 1 marca do 31 lipca, po uzyskaniu informacji o rewirach od RDOŚ w Gdańsku, w drzewostanach, w których stwierdzono zajętą dziuplę lub odżywającego się w okresie lęgowym samca, odstąpienie od prowadzenia prac związanych z pozyskaniem drewna i zagospodarowaniem lasu z wykorzystaniem urządzeń mechanicznych; 5) do czasu rozpoczęcia użytkowania rębego pozostawianie świerka pospolitego w drugim piętrze lasu, podroście i podszybie. Dopuszcza się usuwanie świerka w przypadku zagrożenia dla trwałości lasu na skutek gradacji szkodników wtórnych oraz ze względu na ochronę siedlisk przyrodniczych. - liczebność (liczba odżywających się samców). Coroczne badania na sieci punktów nasłuchowych oddalonych od siebie o ok. 1000 m, rozmieszczonych w taki sposób, aby objąć nasłuchami całe tereny leśne w granicach obszaru Natura 2000. Dwie nocne kontrole z każdego punktu nasłuchowego: pierwsza w marcu (uzależniona od długości zimy), druga w kwietniu, przy dodatniej temperaturze i małej prędkości wiatru. Nasłuchy należy prowadzić zgodnie z metodyką monitoringu GIOŚ; - coroczna lokalizacja miejsc gniazdowania włochatki (zajętych dziupli i miejsc stwierdzenia samców odżywających się głosem godowym) w stwierdzonych terytoriach i wyznaczenie powierzchni wyłączonych z prowadzenia prac związanych z pozyskaniem drewna i zagospodarowaniem lasu z wykorzystaniem urządzeń mechanicznych; Gatunek A320 Mucholówka mała <i>Ficedula parva</i>: Utrzymywanie na dotychczasowym poziomie udziału drzewostanów liściastych i mieszanych. Udział ten wynosi aktualnie – na podstawie SDF – 3672 ha. Biorąc pod uwagę przestrzenno-wiekową dynamikę gospodarki leśnej i związane z nią fluktuacje udziału poszczególnych gatunków w drzewostanie, dopuszczalne jest okresowe zmniejszenie się wyżej opisanych powierzchni o maksymalnie 1/4.	
16	Obszar Natura 2000 posiadający zatwierdzony PZO: Trzy Młyny PLH220029	Utrzymanie lub osiągnięcie właściwego stanu ochrony poszczególnych gatunków i siedlisk przyrodniczych	Na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 19 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzy Młyny PLH220029 (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 06.06.2014r. Poz. 2090), zmienionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 2 września 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie	Zgodnie ze szczegółowymi zaleceniami zawartymi w PZO dla danego obszaru; Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi;

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywania metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
		wskazanych w SDF jako przedmiot ochrony.	ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Trzy Młyny PLH220029, (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 07.09.2016r. Poz. 3101): Siedlisko 9110 Dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska poprzez: - Prowadzenie gospodarki leśnej bez stosowania rębni zupełnych, zalecana rębnią częściowa i stopniowa udoskonaloną - Nie wprowadzanie gatunków obcych geograficznie i ekologicznie - Zwiększenie zasobów martwego drewna w lesie (docelowo 20 m³/ha w perspektywie ponad 10-letniej); należy uwzględniać martwe drzewa i części drzew leżących i stojących od 7 cm grubości w cieńszym końcu, nie wliczać pniaków o wysokości poniżej 0,5 m. - Zwiększenie udziału drzew starych (ponad 10% drzew powyżej wieku rębego w perspektywie ponad 10 - letniej) - Stopniowa przebudowa drzewostanu w celu ograniczenia udziału sosny (docelowo poniżej 10% w perspektywie ponad 10-letniej); Utworzenie stref buforowych poprzez utrzymanie 5-metrowych stref buforowych od strony stoków doliny Czarnej Wody przy granicy z buczyną w postaci pasów roślinności użytkowanych następująco: - wykaszanie raz w roku najpóźniej do 30 września, zachowując istniejące drzewa i krzewy; - zakaz stosowania nawozów i środków ochrony roślin; - usunięcie biomasy w ciągu 2 tygodni od skoszenia. Działania te mają charakter fakultatywny Siedlisko 9160 Dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska poprzez: - Prowadzenie gospodarki leśnej bez stosowania rębni zupełnych , zalecane zagospodarowanie rębniami złożonymi (z przewagą stopniowych Ivd), - Nie wprowadzanie gatunków obcych geograficznie i ekologicznie - Zwiększenie zasobów martwego drewna w lesie (docelowo 20 m³/ha w perspektywie ponad 10-letniej); należy uwzględniać martwe drzewa i części drzew leżących i stojących od 7 cm grubości w cieńszym końcu, nie wliczać pniaków o wysokości poniżej 0,5 m. - Zwiększenie udziału drzew starych (ponad 10% drzew powyżej wieku rębego w perspektywie ponad 10-letniej)	Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywania metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
			- Stopniowa przebudowa drzewostanu w celu ograniczenia udziału sosny (docelowo poniżej 10% w perspektywie ponad 10-letniej) oraz zwiększenia udziału graba; Siedlisko 91E0 Dostosowanie gospodarki leśnej do wymogów ochrony siedliska poprzez: - Ochrona bierna - wyłączyć z prac hodowlano-pielęgnacyjnych	
17	Obszar Natura 2000 posiadający zatwierdzony PZO: Widowo PLH220054	Utrzymanie lub osiągnięcie właściwego stanu ochrony poszczególnych gatunków i siedlisk przyrodniczych wskazanych w SDF jako przedmiot ochrony.	Na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2024 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Widowo PLH220054, (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 19.02.2024r. Poz. 896): Siedlisko 9190 Przyspieszenie naturalizacji ekosystemu przez wyeliminowanie świerka z drzewostanu, jako czynnika degenerującego fitocenozę i degradującego siedlisko. Stopniowe usuwanie świerka niedużymi gniazdami; podsadzanie dębu szypułkowego w miejscach gdzie brak jest naturalnego odnowienia	Zgodnie ze szczegółowymi zaleceniami zawartymi w PZO dla danego obszaru; Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi; Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej
18	Obszar Natura 2000 nie posiadający zatwierdzonego PZO: Zatoka Pucka i Półwysep Helski PLH220032	Utrzymanie lub osiągnięcie właściwego stanu ochrony poszczególnych gatunków i siedlisk przyrodniczych wskazanych w SDF jako przedmiot ochrony.	Obszar nie posiada zatwierdzonego PZO. Zgodnie z Obwieszczeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku informującego o sporządzeniu projektu tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Zatoka Pucka i Półwysep Helski PLH220032 z dnia 09.12.2022 r. Na podstawie Załącznika nr 5 do Uchwały Nr 789/LXIII/24 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie ustanowienia Planu ochrony dla Nadmorskiego Parku Krajobrazowego (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 16.04.2024 r. Poz. 1908) „Zakres Planu Ochrony dla Obszaru Natura 2000 Zatoka Pucka i Półwysep Helski PLH220032 w części położonej w granicach Nadmorskiego Parku Krajobrazowego”: Siedliska 2110, 2120, 2130 Całkowite i trwałe zaniechanie zalesiania Siedlisko 2180 Dobór właściwego składu gatunkowego oraz kształtowanie struktury przestrzennej, wiekowej i piętrowej drzewostanów w kierunku zgodnym z warunkami naturalnymi.	Do czasu opracowania PZO - zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi obowiązującymi na danym terenie; Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywania metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
			Siedlisko 91D0 Dobór właściwego składu gatunkowego oraz kształtowanie struktury przestrzennej, wiekowej i piętrowej drzewostanów w kierunku zgodnym z warunkami naturalnymi.	
19	Obszar Natura 2000 nie posiadający zatwierdzonego PZO: Zatoka Pucka PLB220005	Utrzymanie lub osiągnięcie właściwego stanu ochrony poszczególnych gatunków i siedlisk przyrodniczych wskazanych w SDF jako przedmiot ochrony.	Obszar nie posiada zatwierdzonego PZO. Obszar znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie zasięgu administracyjnego Nadleśnictwa	Do czasu opracowania PZO - zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi obowiązującymi na danym terenie.
20	Obszar Natura 2000 nie posiadający zatwierdzonego PZO: Przybrzeżne wody Bałtyku PLB990002	Utrzymanie lub osiągnięcie właściwego stanu ochrony poszczególnych gatunków i siedlisk przyrodniczych wskazanych w SDF jako przedmiot ochrony.	Obszar nie posiada zatwierdzonego PZO. Obszar znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie zasięgu administracyjnego Nadleśnictwa	Do czasu zatwierdzenia PZO - zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi obowiązującymi na danym terenie.
21	Park krajobrazowy z otuliną: Nadmorski	Ochrona terenu ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe.	Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu.	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi; Zgodnie z Uchwałą nr 789/LXIII/24 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie ustanowienia Planu ochrony dla Nadmorskiego Parku Krajobrazowego (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z 16.04.2024r. Poz. 1908); Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywania metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
22	Obszary Chronionego Krajobrazu: – OChK Nadmorski – OChK Puszczy Darżlubskiej – OChK Pradoliny Redy-Łęby – OChK Bielawski – OChK Doliny Rzeki Płutnicy	Ochrona terenów wyróżniających się krajobrazowo, o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowych ze względu na możliwość zaspokojenia potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem oraz pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych	Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu.	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody; aktami wykonawczymi; zgodnie z Uchwałą nr 259/XXIV/16 Sejmiku Woj. Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 2942); Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej
23	Użytki ekologiczne (wszystkie) - lokalizacja zgodna z wykazem, wizualizacją na mapie walorów przyrodniczo - kulturowych oraz na mapie obszarów chronionych i funkcji lasu	Ochrona ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej.	Konieczna jest znajomość granic użytków ekologicznych, aby wykonując prace w sąsiednich wydzieleniach zachować szczególną ostrożność w strefie przygranicznej z użytkowaniem ekologicznym.	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi.
24	Siedliska przyrodnicze - zgodnie z PUL	Co najmniej nie pogorszenie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i ich poszczególnych parametrów.	Zgodnie z Planem Urządzenia Lasu.	Zgodnie z wytycznymi PZO i PUL (POP); Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej
25	Pomniki przyrody (wszystkie) - lokalizacja	Ochrona pomników przyrody w celu	W przypadku wszystkich obiektów zachowanie szczególnej ostrożności podczas prac z zakresu pozyskania drewna prowadzonych w bezpośrednim otoczeniu obiektu.	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi.

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywania metody ich realizacji	
			zadania obligatoryjne	zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
	zgodna z wykazem, wizualizacją na mapie walorów przyrodniczo - kulturowych oraz na mapie obszarów chronionych i funkcji lasu	zachowania ich wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej i estetycznej.		
26	Strefy ochrony gatunków Bielik Kania ruda Włochatka Granicznik płucnik	Utrzymanie właściwych warunków do wyprowadzania lęgów i bytowania wszystkich gatunków.	Bieżący monitoring stanu stref ochrony ścisłej pod kątem warunków do wyprowadzania lęgów gatunków oraz stanu stref ochrony częściowej pod względem zachowania stanu otoczenia nieprowadzącego do zaburzeń w warunki bytowania poszczególnych gatunków; Monitoring obecnych i zgłaszanie nowych lokalizacji oraz wnioskowanie o likwidację stref w uzasadnionych przypadkach.	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi; Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej
27	Organizmy objęte ochroną gatunkową - lokalizacja zamieszczona w Załączniku nr I do POP	Monitoring, utrzymanie/poprawa warunków do funkcjonowania gatunków w stanie co najmniej niezmiennym	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi; Bieżący monitoring znanych miejsc występowania gatunków chronionych, ewidencja nowych miejsc występowania.	Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody i aktami wykonawczymi.

8.6 Metody ochrony rzadkich i chronionych gatunków

W celu ochrony rzadkich i zagrożonych wyginięciem gatunków flory i fauny oraz ich siedlisk należy:

- a) w stosunku do roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową:
 - w razie potrzeby zaznaczyć w terenie,
 - działania gospodarcze na stanowiskach cennych gatunków lub w bezpośrednim otoczeniu prowadzić w sposób niezagrożający trwaniu populacji (np. poprzez pozostawianie biogrup na rębniach, wytyczenie szlaków zrywkowych z ominięciem występujących płatów cennej flory),
 - w miarę potrzeb przeprowadzać szkolenia pracowników z rozpoznawania cennych gatunków,
 - przestrzegać zaleceń mających na celu zapobieganie lub ograniczenie niektórych negatywnych oddziaływań w stosunku do wybranych gatunków flory np. prowadzić zabiegi w miarę możliwości przy pokrywie śnieżnej,
- b) w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową:
 - zastosować zapisy dotyczące dobrych praktyk leśnych,
 - w wypadku stwierdzenia występowania gatunków zwierząt wymagających ustalenia stref ochrony, ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania - wymienione w załączniku nr 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183 z późn. zm.) – należy zaniechać prac gospodarczych,
 - w wypadku stwierdzenia występowania zasiedlonej nory przez gatunek chroniony spoza zał. 4 rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183 z późn. zm.) należy przesunąć zabieg gospodarczy na okres, kiedy nora jest niezasiedlona, równocześnie dostosowując intensywność zabiegu, tak by nie pogorszyć warunków bytowania zwierząt np. poprzez stworzenie strefy buforowej,
 - w miarę możliwości prowadzić pozyskanie w okresie zimowym - poza sezonem lęgowym/rozrodczym,
 - przestrzegać zasad podanych w rozdziale „Kształtowanie stosunków wodnych”, które pozwolą zachować we właściwym stanie zbiorniki będące miejscem rozrodu płazów i gadów,
 - przestrzegać sposobów gospodarowania w pobliżu zbiorników wodnych, które stanowią potencjalne miejsca bytowania wielu gatunków ptaków,
 - pozostawiać w drzewostanach drzewa martwe i obumierające, które będą stanowić potencjalne miejsca gniazdowania ptaków dziuplastych,
 - przestrzegać zaleceń mających na celu zapobieganie lub ograniczenie niektórych negatywnych oddziaływań w stosunku do wybranych gatunków fauny, szczególnie wynikających z ich biologii:

- c) w stosunku do stref ochrony (dla gatunków z Załącznika nr 4 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, Dz. U. z 2016 r., poz. 2183 z późn. zm.):
- dla gatunków ptaków, które gniazdują na terenach leśnych zarządzanych przez Nadleśnictwo:
 - strefy całoroczne: bielik, kania ruda, włośchatka –
 - strefy ochrony okresowej: bielik – należy przestrzegać terminu ochrony okresowej (bielik 1.01 – 31.07; kania ruda 1.03 – 31.08; włośchatka – nie wyznacza się),
 - monitorować sytuację pod kątem stwierdzeń nowych lokalizacji;

d) w stosunku do stref ochrony (dla gatunków z Załącznika nr 4 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów, (Dz. U. z 2014 poz. 1408 z późn. zm.)):

 - dla gatunków grzybów, które występują na terenach leśnych zarządzanych przez Nadleśnictwo:
 - strefy ochrony ich ostoi i stanowisk: granicznik płucnik *Lobaria pulmonaria* (strefa o promieniu 50 m).

8.7 Ochrona siedlisk przyrodniczych

8.7.1 Zalecenia ochronne w stosunku do leśnych siedlisk przyrodniczych

- **Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich (kod siedliska 2180)**
 - pozostawiać wywroty i złomy (z wyjątkiem zagrażających bezpieczeństwu publicznemu);
 - pozostawiać drzewa dziuplaste i próchniejące;
 - usuwać i nie wprowadzać gatunków obcych geograficznie i ekologicznie;
 - stosować cięcia przerębowe, nie stosować cięć zupełnych prowadzących do powstawania powierzchni otwartych
 - promować odnowienia naturalne;
 - tworzyć strukturę wielogeneracyjną i wielopiętrową;
 - pozyskiwać maksymalnie 20% zasobności drzewostanu w ramach jednego PUL;
- **Kwaśne buczyny (kod siedliska 9110)**
 - pozostawiać wywroty i złomy (z wyjątkiem zagrażających bezpieczeństwu publicznemu);
 - pozostawiać drzewa dziuplaste i próchniejące;
 - usuwać i nie wprowadzać gatunków obcych geograficznie i ekologicznie;
 - stosować cięcia częściowe;
 - pozostawić starodrzew do rozpadu w ilości 5 - 10% powierzchni wydzielenia;
 - nawroty cięć co 10 lat;

- w bezpośrednim otoczeniu jezior;
 - stopniowa eliminacja gatunków iglastych na korzyść gatunków liściastych;
 - usuwać podrost drzew iglastych;
 - usuwać świerka ze wszystkich warstw drzewostanu;
 - zrywać drewno środkami nasiębiernymi po wcześniej wyznaczonych szlakach zrywkowych.
- **Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) (kod siedliska 9130)**
 - usuwać i nie wprowadzać gatunków obcych geograficznie i ekologicznie;
 - pozostawiać drzewa dziuplaste i obumierające;
 - stosować cięcia częściowe;
 - pozostawiać drzewa starsze.
 - **Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*) (kod siedliska 9160)**
 - w przypadku koniecznej przebudowy lub starości drzewostanu należy stosować różne warianty rębni złożonej z wykorzystaniem odnowienia naturalnego.
 - skład gatunkowy powinien uwzględniać gospodarczy typ przyszłego drzewostanu, ale jednocześnie powinien być zgodny ze składem zespołów naturalnych;
 - należy dążyć do osiągnięcia struktury wielopiętrowej i składu wielogatunkowego, przy jednoczesnej ochronie naturalnego, dolnego piętra grabowego lub/i lipowego;
 - w razie konieczności prowadzenia cięć odnowieniowych w lasach grądowych należy pozostawić do naturalnej śmierci, jako diasporę, fragmenty grądowe o udziale 5-10 % powierzchni w stosunku do powierzchni całego wydzielienia;
 - stosować częściowy sposób przygotowania gleby stosując jej spulchnianie tylko w sytuacjach koniecznych, gdy gleba jest nieprzepuszczalna;
 - postaci zespołu z czoskiem niedźwiedzim, śnieżyczką przebiśnieg lub innymi osobliwościami wyłączyć z użytkowania
 - **Kwaśne dąbrowy (*Quercion robori-petraeae*) (kod siedliska 9190)**
 - stosować cięcia częściowe i gniazdowe;
 - zapobiegać skutkowi polegającemu na pogorszeniu parametrów struktury i funkcji poprzez pozostawianie martwych drzew o długości pnia powyżej 3 m i grubości powyżej 50 cm (o ile takie występują) w ilości powyżej 3 sztuk/ha;
 - w przypadku braku drzew w/w pozostawić drzewa martwe o możliwie największej długości i średnicy pnia w ilości powyżej 3 sztuk/ha;
 - zapobiegać skutkowi polegającemu na pogorszeniu parametrów struktury i funkcji poprzez pozostawianie około 5% powierzchni manipulacyjnej zrębu w postaci biogrup do naturalnego rozpadu;
 - coroczny monitoring ruchu turystycznego w sposób ciągły, szczególnie w sezonie letnim
 - **Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*FicarioUlmetum*) (kod siedliska 91F0)**
 - właściwym sposobem ochrony dla tego siedliska będzie ochrona bierna;

- **Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe* (kod siedliska 91E0*)**
 - pozostawiać drzewa martwe i obumierające;
 - w razie potrzeby usunąć odpady pozostawione z gospodarstw domowych.

8.7.2 Zalecenia ochronne w stosunku do nieleśnych siedlisk przyrodniczych

- **Estuaria (kod siedliska 1130)**
 - brak zaleceń dla gospodarki leśnej.
- **Kidzina na brzegu morskim (kod siedliska 1210)**
 - brak zaleceń dla gospodarki leśnej.
- **Klify na wybrzeżu Bałtyku (kod siedliska 1230)**
 - brak zaleceń dla gospodarki leśnej.
- **Nadmorskie wydmy białe (kod siedliska 2120)**
 - brak zaleceń dla gospodarki leśnej.
- **Nadmorskie wydmy szare (kod siedliska 2130)**
 - brak zaleceń dla gospodarki leśnej.
- **Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) (kod siedliska 6410)**
 - wg wskazań planów ochrony;Dodatkowo zasadniczo:
 - zapobiegać zarastaniu siedliska przez drzewa oraz krzewy;
 - nie zalesiać;
 - nie zakłócać stosunków wodnych;
 - kosić z usuwaniem biomasy.
- **Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (kod siedliska 7230)**
 - pożądane jest ekstensywne przepasanie niektórych typów torfowisk, zapobiegające ich zarastaniu, oraz usuwanie nalotu drzew;
 - torfowiska niskie mogą być traktowane jak typy łąk mokrych i podlegać koszeniu;
 - zapobiegać zarastaniu przez drzewa i krzewy.

9 LITERATURA

1. „Plan zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Bielawa i Bory Bażynowe PLH220063”, Gdańsk 2020.
2. „Plan zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Bielawskie Błota PLB220010”, Gdańsk 2014.
3. „Plan zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Kaszubskie Klify PLH220072”, Gdańsk 2023.
4. „Plan zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Piaśnickie Łąki PLH220021”, Gdańsk 2016.
5. „Plan zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Puszcza Darżłubska PLB220007”, Gdańsk 2014.
6. „Plan zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Trzy Młyny PLH220029”, Gdańsk 2014.
7. „Plan zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Widowo PLH220054”, Gdańsk 2024
8. „Polityka Ekologiczna Państwa 2030” – MP. 2019. Poz. 794, Warszawa 2019.
9. „Program ochrony przyrody w Nadleśnictwie Wejherowo na okres od 01.01.2015 do 31.12.2024 r.” – Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gdyni, Gdynia 2015.
10. „Program ochrony środowiska województwa pomorskiego na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025”, Gdańsk 2018.
11. „Raport o stanie środowiska w województwie pomorskim w roku 2020” – GIOŚ, Gdańsk 2020.
12. „Rośliny obcego pochodzenia w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem gatunków inwazyjnych”, Barbara Tokarska-Guzik i inni, 2012.
13. „Typologia zbiorowisk i kartografia roślinności w Polsce-rozważania nad stanem współczesnym”, zbiór prac pod redakcją Ewy Roo-Zielińskiej, Jerzego Solona, PAN, Warszawa 2001.
14. „Wyniki aktualizacji stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych na dzień 1 stycznia 2022 r.” – BULiGL, Sękocin Stary, styczeń 2023.
15. Alojzy Woś „Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody”, Nr20, 1993, PAN Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania.
16. Nieróbca A., Kozyra J., Mizak K., Wróblewska E. 2013. Zmiana długości okresu wegetacyjnego w Polsce. Woda-Środowisko-Obszary Wiejskie. T. 13. Z. 2(42) s. 81–94.
17. Czarnecka H. [red.]: „Atlas podziału hydrograficznego Polski” – IMGW Warszawa 2005.
18. GUS, Ochrona Środowiska 2022, Warszawa 2022.
19. Urząd Statystyczny w Gdańsku, Rocznik Statystyczny Województwa Pomorskiego 2022, Gdańsk 2022.
20. Kurek K., Holuk J., Bury S., Piotrowski M.: „Podręcznik najlepszych praktyk ochrony gadów”. Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych, Warszawa 2014.
21. Matuszkiewicz J. M. „Potencjalna roślinność naturalna Polski”, IGiPZ PAN, Warszawa 2008.
22. Matuszkiewicz J.M.: „Regionalizacja geobotaniczna Polski” IGiPZ PAN, Warszawa 2008.
23. Mróz W. (red.) 2010. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część I. GIOŚ, Warszawa.
24. Mróz W. (red.) 2012. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część II. GIOŚ, Warszawa.
25. Mróz W. (red.) 2012. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa.
26. Mróz W. (red.) 2015. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część IV. GIOŚ, Warszawa.
27. Operat siedliskowy dla Nadleśnictwa Wejherowo stan na 01.01.2013, BULiGL o w Gdyni, Gdynia 2013.
28. Pacyniak C., Smólski S. „Drzewa godne uznania za pomniki przyrody oraz stan dotychczasowej ochrony drzew pomnikowych w Polsce.” Roczniki AR w Poznaniu, Poznań 1973
29. Pawlaczyk P.: „Natura 2000 – Niezbędnik leśnika” – Klub Przyrodników, Świebodzin 2008.
30. Protokół z posiedzenia Komisji Założeń Planu Urządzenia Lasu Dla Nadleśnictwa Wejherowo na lata 2025 - 2034.
31. Richling A. i in. „Regionalna geografia fizyczna Polski” – BWN, Poznań 2021.
32. Standardowy Formularz Danych Bielawa i Bory Bażynowe PLH220063.
33. Standardowy Formularz Danych Bielawskie Błota PLB220010.

34. Standardowy Formularz Danych Kaszubskie Klify PLH220072.
35. Standardowy Formularz Danych Opalińskie Buczyny PLH220099.
36. Standardowy Formularz Danych Orle PLH220019.
37. Standardowy Formularz Danych Piaśnickie Łąki PLH220021.
38. Standardowy Formularz Danych Puszcza Darżłubska PLB220007r.
39. Standardowy Formularz Danych Trzy Młyny PLH220029.
40. Standardowy Formularz Danych Widowo PLH220054.
41. Standardowy Formularz Danych Zatoka Pucka i Półwysep Helski PLH220032.
42. Standardowy Formularz Danych Zatoka Pucka PLB220005.
43. Standardowy Formularz Danych Przybrzeżne wody Bałtyku PLB990002.
44. Zasady hodowli lasu – CILP Warszawa 2012.
45. Zielony R., Kliczkowska A. Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010. CILP Warszawa 2012.

10 SPIS RYCIN

Ryc. 1 Położenie administracyjne Nadleśnictwa Wejherowo (źródło: BULiGL Gdynia/Nadleśnictwo Wejherowo) ..	10
Ryc. 2 Nadleśnictwo Wejherowo na tle innych jednostek organizacyjnych Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku (źródło: BULiGL O/Gdynia)	12
Ryc. 3 Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Wejherowo na tle mezoregionów przyrodniczo – leśnych (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo, BULiGL O/Gdynia).....	18
Ryc. 4 Położenie Nadleśnictwa Wejherowo na tle regionów fizycznogeograficznych (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo, BULiGL O/Gdynia)	21
Ryc. 5 Położenie Nadleśnictwa Wejherowo na tle regionów geobotanicznych (źródło: BULiGL O/Gdynia)	22
Ryc. 6 Potencjalna roślinność naturalna w granicach Nadleśnictwa Wejherowo (źródło: Atlas Rzeczypospolitej)...	24
Ryc. 7 Regiony klimatyczne Polski (źródło: Atlas obszarów wiejskich w Polsce, Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN)	25
Ryc. 8 Izolinie długości okresu wegetacyjnego w Nadleśnictwie Wejherowo (źródło: https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy).....	29
Ryc. 9 Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO) w granicach Nadleśnictwa Wejherowo z wyróżnieniem gruntów w PGL LP (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo).....	34
Ryc. 10 Specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) w granicach Nadleśnictwa Wejherowo z wyróżnieniem gruntów w PGL LP (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo).....	34
Ryc. 11 Lokalizacja rezerwatów przyrody na terenie Nadleśnictwa Wejherowo (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo).....	58
Ryc. 12 Położenie NPK oraz jego otuliny na terenie Nadleśnictwa Wejherowo (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo)	82
Ryc. 13 Obszary Chronionego Krajobrazu w granicach Nadleśnictwa Wejherowo (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo).....	83
Ryc. 14 Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Helski Cypel” (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo)	101
Ryc. 15 Mapa hipsometryczna Nadleśnictwa Wejherowo na podstawie modelu SRTM (Shuttle Radar Topography Mission)	110
Ryc. 16 Schemat przebiegu rzek w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wejherowo (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo, BULiGL O/Gdynia)	116
Ryc. 17 Schemat położenia jezior w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Wejherowo (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo, BULiGL O/Gdynia)	116
Ryc. 18 Powierzchnia [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego	126
Ryc. 19 Charakterystyka bogactwa gatunkowego w Nadleśnictwie [ha]	127
Ryc. 20 Charakterystyka bogactwa gatunkowego obrębu Darżlubie	127
Ryc. 21 Charakterystyka bogactwa gatunkowego obrębu Kolkowo	127
Ryc. 22 Charakterystyka bogactwa gatunkowego obrębu Wejherowo	128
Ryc. 23 Charakterystyka zgodności składu gatunkowego drzewostanów z typem siedliskowym lasu.	133
Ryc. 24 Udział [%] stopni zgodności składu gatunkowego drzewostanów w typach siedliskowych lasu.	134
Ryc. 25 Zestawienie powierzchni [ha] stanu siedliska według grup wiekowych w Nadleśnictwie Wejherowo.....	138
Ryc. 26 Zestawienie stanu siedliska według grup siedlisk w Nadleśnictwie Wejherowo.	139
Ryc. 27 Zestawienie stopni borowacenia według obrębów i Nadleśnictwa Wejherowo.	140
Ryc. 28 Rozkład stacji pomiarowych w woj. pomorskim wykorzystanych w ocenie za rok 2022 (źródło: GIOŚ). ...	168
Ryc. 29 Lokalizacja punktowych źródeł emisji SO _x na obszarze województwa pomorskiego [źródło danych: KOBIZE/IOŚ-PIB].....	169
Ryc. 30 Lokalizacja punktowych źródeł emisji NO _x na obszarze województwa pomorskiego [źródło danych: KOBIZE/IOŚ-PIB].....	169
Ryc. 31 Lokalizacja punktowych źródeł emisji PM ₁₀ na obszarze województwa pomorskiego [źródło danych: KOBIZE/IOŚ-PIB].....	170
Ryc. 32 Klasyfikacja stanu i potencjału ekologicznego JCWP rzecznych przebadanych w 2018 roku [źródło danych: PMŚ].	172
Ryc. 1 Klasyfikacja stanu chemicznego JCWP rzecznych przebadanych w 2018 roku [źródło danych: PMŚ].	172
Ryc. 1 Przebieg ścieżki edukacyjnej „Helskie Wydmy” (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo)	180
Ryc. 1 Przebieg ścieżki edukacyjnej „Las za Mużą” (źródło: Nadleśnictwo Wejherowo)	181

11 SPIS FOTOGRAFII

Fot. 1 Siedziba Nadleśnictwa Wejherowo (fot. <i>Nadleśnictwo Wejherowo</i>)	11
Fot. 2 Obszar Natura 2000 Puszcza Darżłubska – tablica informacyjna (fot. M.Kaplarny)	51
Fot. 3 Wydmy w Obszarze Natura 2000 Zatoka Pucka i Półwysp Helski (fot. M.Kaplarny)	55
Fot. 4 Rezerwat Darżłubskie Buki – tablica informacyjna na granicy rezerwatu (fot. M.Kaplarny)	68
Fot. 5 Rezerwat Helskie Wydmy - tablica informacyjna przy ścieżce przyrodniczej (POP 2015)	70
Fot. 6 Rezerwat Widowo – granica LP i GUM (fot. M. Kaplarny)	72
Fot. 7 Rezerwat Widowo – tablice informacyjne (fot. M. Kaplarny)	74
Fot. 8 Rezerwat Zielone – girlandy wiciokrzewu pomorskiego/punkt informacyjny (fot. M. Kaplarny)	75
Fot. 9 Ścieżka w rezerwacie (fot. M. Kaplarny)	76
Fot. 10 Widok na piaszczystą plażę w Nadmorskim Parku Krajobrazowym (fot. M. Kaplarny)	81
Fot. 11 Ciek wodny w buczynie w OChK Puszczy Darżłubskiej (fot. M. Kaplarny)	85
Fot. 12 Pomnik przyrody – głąz narzutowy „Pogański Kamień” – leśnictwo Lisewo (fot. M. Kaplarny)	99
Fot. 13 Użytek ekologiczny „Migowa Łąka” (POP 2015)	105
Fot. 14 Drzewa pozostawione do naturalnego rozpadu w rezerwacie Widowo (Fot. M. Kaplarny)	148
Fot. 15 Kurhan - oddz. 217b, I-ctwo Rybno (POP 2015)	150
Fot. 16 Pozostałości cmentarzyska kurhanowego pochodzącego prawdopodobnie z X w. p.n.e. – kurhan z wyrabowaną skrzynią - leśnictwo Sławutówko (POP 2015)	152
Fot. 17 Pomnik upamiętniający 500 rocznicę bitwy pod Świecinem (Fot. M. Kaplarny)	154
Fot. 18 Kaplica leśna/mauzoleum w Leśnictwie Piaśnica (Fot. M. Kaplarny)	155
Fot. 19 Zbiorowe mogiły w leśnictwie Piaśnica (Fot. M. Kaplarny)	155
Fot. 20 Pomnik Ofiarom Piaśnicy ustawiony w 1955 r. – oddz. 156b, leśnictwo Piaśnica (Fot. M. Kaplarny)	156
Fot. 21 Park kulturowy „Osada Łowców Fok” – rekonstrukcja półziemianki (POP 2015)	157
Fot. 22 Szkody powodowane przez bobry (fot. M. Kaplarny)	166
Fot. 23 Miejsce postoju (Fot. M. Kaplarny)	175
Fot. 24 Szlak rowerowy „Pierścień Zatoki Puckiej” na Półwyspie Helskim (POP 2015)	177
Fot. 25 Szlak „Pradoliny Łęby-Redy” – w leśnictwie Orle (POP 2015)	178
Fot. 26 Ośrodek Edukacji Przyrodniczo-Leśnej „Muza” (fot. <i>Nadleśnictwo Wejherowo</i>)	181

12 SPIS TABEL

Tabela 1 Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa Wejherowo z podziałem na obręby (stan na 01.01.2025r.)	11
Tabela 2 Punkty skrajne zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Wejherowo.....	12
Tabela 3 Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów Nadleśnictwa Wejherowo w latach 2015 i 2025	13
Tabela 4 Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w ramach grup funkcji lasu.....	14
Tabela 5 Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa kompleksami.....	15
Tabela 6 Średnia roczna liczba dni z wybranymi typami pogody regionie klimatycznym nr III, IV i VIII (<i>Źródło: Alojzy Woś, Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości ich występowania różnych typów pogody, Warszawa, 1993</i>).....	26
Tabela 7 Średnie miesięczne i roczne temperatury powietrza odnotowane na stacji w Helu w latach 2014-2023.	27
Tabela 8 Średnie miesięczne i roczne sumy opadów odnotowane na stacji w Helu w latach 2014-2023.....	28
Tabela 9 Wybrane obiekty chronione w zasięgu Nadleśnictwa Wejherowo.....	30
Tabela 10 Charakterystyka obszarów sieci Natura 2000 w Nadleśnictwie Wejherowo.....	35
Tabela 11 Wykaz rezerwatów w Nadleśnictwie Wejherowo.....	59
Tabela 12 Wykaz pomników na terenie Nadleśnictwa Wejherowo.....	88
Tabela 13 Użytki ekologiczne występujące na terenie Nadleśnictwa Wejherowo	101
Tabela 14 Zestawienie liczbowe chronionej fauny, flory oraz grzybów potencjalnie występujących w Nadleśnictwie Wejherowo.	106
Tabela 15 Wymogi stref ochrony miejsca rozrodu bielika, włośчатки i kani rudej.....	106
Tabela 16 Typy gleb występujące na terenie Nadleśnictwa	113
Tabela 17 Ekosystemy wodno-błotne w Nadleśnictwie Wejherowo.	118
Tabela 18 Zestawienie źródeł na terenie Nadleśnictwa Wejherowo.....	118
Tabela 19. Obiekty małej retencji w Nadleśnictwie Wejherowo	120
Tabela 20 Siedliska przyrodnicze podlegające ochronie prawnej w obszarach.....	123
Tabela 21 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów według grup wiekowych i bogactwa gatunkowego (Wzór 13).....	125
Tabela 22 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury (Wzór 14).....	129
Tabela 23 Zestawienie powierzchni [ha] według rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych (Wzór 15).	131
Tabela 24 Zestawienie powierzchni [ha] według zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem (Wzór 20).....	131
Tabela 25 Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³] według grup typów siedliskowych lasu, stanu siedliska i grup wiekowych (Wzór 21)	135
Tabela 26 Zestawienie powierzchni [ha] według form degeneracji lasu – borowacenie (Wzór 22).....	140
Tabela 27 Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów w różnym wieku, w których stwierdzono występowanie neofitów.....	142
Tabela 28 Zestawienie powierzchni drzewostanów ponad 100-letnich wg obrębów i gatunków panujących.	143
Tabela 29 Kategorie ochronności - zestawienie powierzchni.....	145
Tabela 30 Zestawienie miąższości drewna martwego w typach siedliskowych lasu.....	147
Tabela 31 Obiekty archeologiczne w zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa Wejherowo.....	152
Tabela 32 Lokalizacja miejsc pamięci na terenie Nadleśnictwa Wejherowo.....	153
Tabela 33 Wykaz uszkodzeń w Nadleśnictwie.....	159
Tabela 34 Pożary powstałe na terenie Nadleśnictwa Wejherowo w latach 2015 – 2024. (stan na 01.09.2024r.) .	160
Tabela 35. Wykaz i rozmieszczenie baz i sprzętu przeciwpożarowego	162
Tabela 36 Zabezpieczanie przed szkodami od zwierzyny.....	166
Tabela 37 Zabezpieczenie przed grzybami w latach 2015-2024	167
Tabela 38 Wyniki klasyfikacji stref w województwie pomorskim ze względu na ochronę zdrowia ludzi w 2022 roku [<i>źródło: GIOŚ</i>].	170
Tabela 39 Ocena stanu JCWP płynących na terenie Nadleśnictwa Wejherowo w 2018 roku (<i>źródło: PMŚ</i>).....	173
Tabela 40 Schemat projektowania rodzajów rębni na siedliskach w mezoregionach Mierzei Helskiej i Wybrzeża Słowińskiego w zależności od TSL i przyjętych dla nich TD oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw.....	185

Tabela 41 Schemat projektowania rodzajów rębni na siedliskach w mezoregionach Wysoczyzny Żarnowieckiej i Pradoliny Redy i Łęby w zależności od TSL i przyjętych dla nich TD oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw.....	186
Tabela 42 Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody w zasięgu bezpośredniego działania Nadleśnictwa Wejherowo (według wzoru nr XXIII).....	193

**PROGRAM OCHRONY PRZYRODY
NA LATA 2025-2034
NADLEŚNICTWO WEJHEROWO**

Program opracował:

**Taksator
mgr inż. Mariusz Kaplarny**

Program sprawdził:

**Starszy Inspektor Nadzoru
mgr inż. Janusz Kiełczewski**

Program akceptował

**Zastępca Dyrektora
mgr inż. Jacek Wojtyniak**

13 KRONIKA

